Magyarország Kormánya

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

SOLT VÁROS

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATA

2016. DECEMBER

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 6

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ 7

1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok 7

1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata 11

1.2.1 Kapcsolódás az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióhoz (OFTK) 11

1.2.2 Kapcsolódás Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciójához és Programjához 13

1.2.3 Egyéb térségi fejlesztési koncepciókhoz, programokhoz való kapcsolódás . 16

1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata 19

1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai 23

1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása 24

1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai 24

1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések 24

1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata 25

1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök 25

1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek 25

1.7. A település társadalma 27

1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség 27

1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok 40

1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.) 40

1.8. A település humán infrastruktúrája 43

1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, Szociális szolgáltatások, Közművelődés, sport) 43

1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása 47

1.9. A település gazdasága 50

1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre 50

1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői 51

1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai, települést érintő fejlesztési elképzelése 56

1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F) 58

1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat) 60
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere 63
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program 63
1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere 65
1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység 68
1.10.4. Foglalkoztatáspolitika 69
1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás 69
1.10.6. Intézményfenntartás 70
1.10.7. Energiagazdálkodás 72
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások 73
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata 75
1.12.1. Természeti adottságok 75
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet 76
1.12.3. Védett, védendő táji-, természeti értékek, területek 78
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata 83
1.13.1 A települési zöldfelületi rendszer elemei 83
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái 86
1.14. Az épített környezet vizsgálata 88
1.14.1. Területfelhasználás vizsgálata 88
1.14.2. Önkormányzati tulajdon kataszter 94
1.14.3. Az épített környezet értékei 94
1.14.4. Az épített környezet konfliktusai, problémái 96
1.15. Közlekedés 97
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok 97
1.15.2. Közúti közlekedés 100
1.15.3. Közösségi közlekedés 126
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés 127
1.15.5. Parkolás 129
1. 16. Közművesítés 130
1.16.1. Víziközművek 130
1.16.2. Energia 134
1.16.3. Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények) 136
1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés) 138
1.17.1. Talaj 138
1.17.2. Felszíni és a felszín alatti vizek 138
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme 141
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés 143
1.17.5. Sugárzásvédelem 143
1.17.6. Hulladékkezelés 143
1.17.7. Vizuális környezetterhelés 144
1.17.8. Árvízvédelem 145
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák 145

1.18. Katasztrófavédelem (területfelhasználást, beépítést, befolyásoló vagy korlátozó tényezők) 146
1.18.1. Építésföldtani korlátok 146
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség 147
1.18.3. Egyéb 147
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely, VÁROSI KLÍMA 148

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ: A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE 149
2.1 A település társadalma és humán infrastruktúrája 149
2.2. A település gazdasága 150
2.3 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere, településüzemeltetési szolgáltatások 151
2.4 Táji és természeti adottságok 151
2.5 Zöldfelületi rendszer és az épített környezet vizsgálata 152
2.6 Közlekedés 153
2.7 Közművesítés, környezetvédelem és katasztrófavédelem 154

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ 156
3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis 156
3.1.1. A folyamatok értékelése 156
3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése 157
3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata 162
3.2. Problématérkép/értéktérkép 163
3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek 165
3.3.1. Településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása 165
3.3.2. Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek) 170

MELLÉKLET 171

ÁBRAJEGYZÉK 172

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE 175

FELHASZNÁLT IRODALOM 177
Könyvek, tanulmányok, kutatási anyagok 177
Területfejlesztési és –rendezési dokumentumok 177
Jogszabályok 178
Internetes források 178

BEVEZETÉS

Solt Város Önkormányzat pályázatot kíván benyújtani többek között a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programon (TOP) belül a „Zöld város kialakítása" című pályázati kiírásra. A fejlesztési elképzelések előkészítése, tervezése érdekében Solt Város Önkormányzat arról döntött, hogy Integrált Településfejlesztési Stratégiát (ITS) készít.

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében az ITS készítését megelőzi egy részletes megalapozó vizsgálat. A megalapozó vizsgálat három fő részből áll: helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészből.

A tervezési folyamat széleskörű partnerséggel valósul meg bevonva a település szereplőit Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 41/2013. (IV.18.) határozattal elfogadott Partnerségi egyeztetésről szóló szabályainak figyelembe vételével.

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Solt város Bács-Kiskun megyében, a kalocsai kistérségben, a Duna középső szakaszának bal partján, az Alföld nyugati peremén, a Dél- Alföldi Régióban található. A térség a Dunamenti-síksághoz tartozó Csepel– Mohácsi- síkságon belül helyezkedik el. Ezen belül Solt a Solti-sík kistáj része. A dunaföldvári Duna-híd megléte révén Solt a megye dunántúli kapuját képezi.

A város közigazgatási területe 13 267 hektár, ebből belterület 716 ha, zártkert 540 ha, külterület 12010 ha. A város belterülete több részből áll: Kissolt, Petőfi-telep, valamint Járáspuszta. Jelentősebb külterületi településrészek: Tételhegy, Félix, Járáspuszta, Nagymajor. A tanyák nagy területen helyezkednek el, számuk viszont viszonylag kevés.

A lakosság száma a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) 2016. január 1-jei adatai alapján 6312 fő, ezzel a megye 15. legnépesebb városa. Népsűrűsége (48 fő/km^2) jóval az országos átlag alatti. Európai viszonylatban egyértelműen vidékies településnek tekinthető, hiszen messze elmarad a Magyarországon elterjedt 120 fő/km^2-es értéktől, melytől egy térség városiasnak minősül.

1. ábra: Solt elhelyezkedése Magyarországon és a Kalocsai járásban

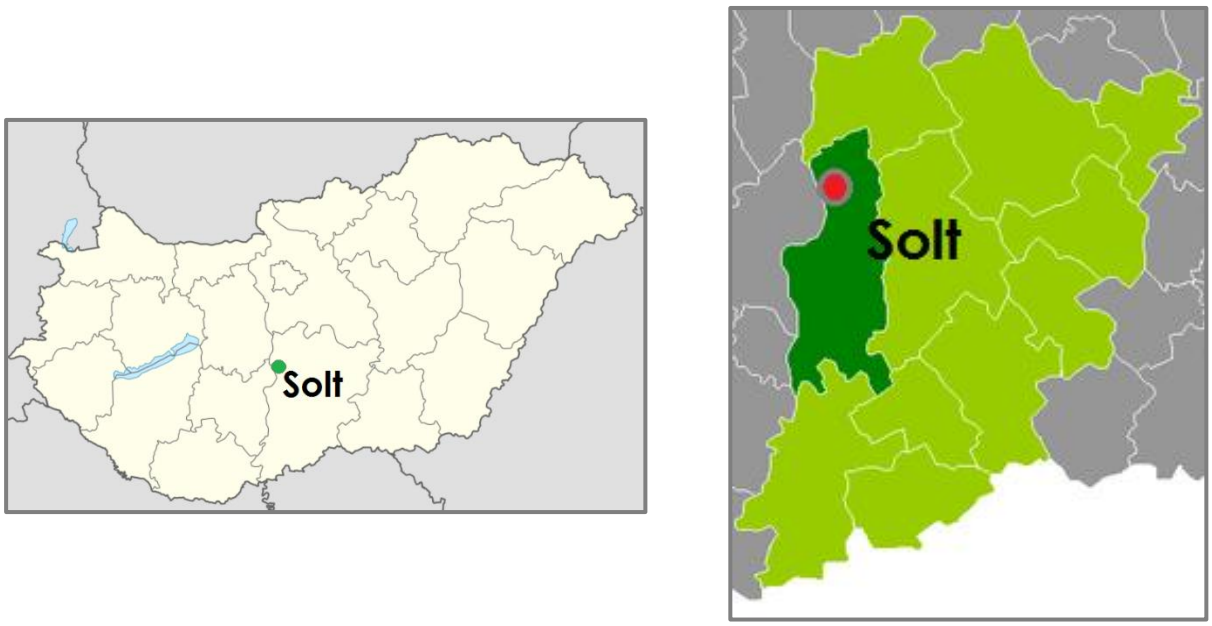

Forrás: www.wikipedia.hu alaptérképei alapján saját szerkesztés (2016)

Solt városa a Kalocsai Járásban található, annak északi részén. A 21 településből álló járás székhelye Kalocsa, lélekszámát tekintve Solt a járás második legnagyobb települése. Városi jogállású még Hajós, ezen kívül két nagyközség (Dunapataj és Harta) és 16 község (Bátya, Drágszél,

Dunaszentbenedek, Dunatetétlen, Dusnok, Fajsz, Foktő, Géderlak, Homokmégy, Miske, Ordas, Öregcsertő, Szakmár, Újsolt, Újtelek, Uszód) tartozik a járáshoz.

Solt településhálózatban elfoglalt helyét jelentősen meghatározza más városok relatív közelsége. Solt közúti távolsága Budapesttől valamivel több mint 100 km, míg a megyeszékhely Kecskemété 50 km. A város 30 km-es körzetében található Kalocsán kívül további két járásközpont: Kunszentmiklós és Kiskőrös. Tolna megyében Solthoz még közelebb, mindössze 10 km-nyi távolságra található Dunaföldvár, 25 km-re Dunaújváros, és 30 km-re Paks, így elmondhatjuk, hogy Solt térségi kapcsolatai átnyúlnak a megyehatáron.

Szintén meghatározó fontossággal bírnak a térségi súly alakulásában a város közlekedési kapcsolatai. Három fontos fő útvonal keresztezi egymást Solton: az 51., az 52. és az 53. sz. főutak. Logisztikai szempontból meghatározó a város Duna-menti fekvése. A parton folyami kikötő működik, melynek bővítésére a dunai közlekedés fellendülésével nagy esélyek kínálkoznak. 1902-től a Soltot vasútvonal köti össze Dunapatajjal, Kunszentmiklóssal, de ezeken a vasútvonalalakon a MÁV személyszállítást nem bonyolít a solti megállóhelyet érintve. Ellenben több irányban összesen 94 autóbuszjárat kapcsolja össze Soltot a környező településekkel, ellensúlyozva a vasútvonal személyszállítási kapacitásainak kihasználatlanságát. Remek lehetőséget jelenthet továbbá a város számára a Rajna-Duna transzeurópai közlekedési folyosó közelsége, illetve a várost érintő EUROVELO6 kerékpárút.

2. ábra: Solt szerepe az országos közlekedési hálózatban

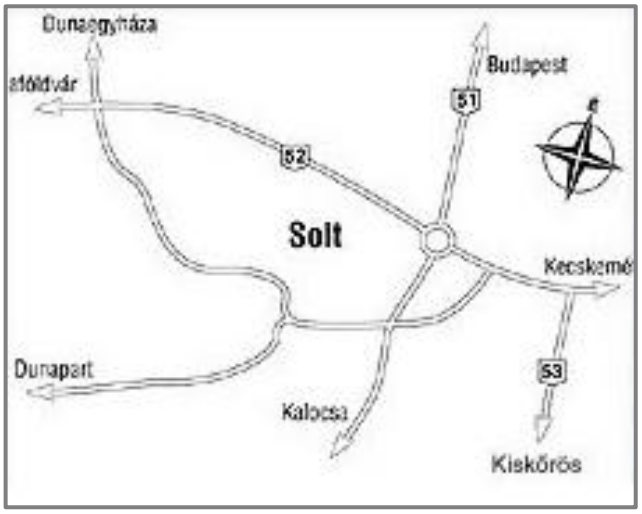

Forrás: www.solt.hu

A Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepció Helyzetelemzés része bemutatja a VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Nonprofit Kft. (VÁTI) 2009-es, funkcionális várostérségek lehatárolására irányuló vizsgálatát, mely során a közszolgáltatási és közigazgatási funkciók alapján sorolták be az ország településeit. Ezen ismérvek szerint Solt *részleges központi funkcióval rendelkező település*. Közigazgatási funkcióit jelentősen meghatározza, hogy nem tölt be járásszékhelyi szerepet. Ennek ellenére a városban létesült kormányablak, a Kalocsai Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya is kirendeltséget működtet Solton.

A közigazgatás és közszolgáltatások szempontjából szoros kapcsolat áll fenn Solt városa és Újsolt között. A nem egészen 200 fős községen nem működik külön önkormányzati hivatal, a feladatokat a Solti Közös Önkormányzati Hivatal Újsolti Kirendeltsége látja el.

Szintén a Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepcióban bemutatott VÁTI vizsgálat eredményeként Solt *magas hálózati potenciállal rendelkező településként* definiálható[1].

Jelentős a Soltról ingázók aránya, mind a foglalkoztatást, mind az oktatást tekintve. A KSH 2011. évi népszámlálási adatai szerint a Solton élő 14 év feletti foglalkoztatottak közel 30%-a nem helyben dolgozik, a többség Dunaföldvárra, Dunaújvárosba, Paksra, Szekszárdra és Kecskemétre ingázik napi rendszerességgel. A városban nem található középfokú oktatási intézmény, így a tanulók többsége a 8. osztály elvégzése után szintén ingázni kényszerül.

Az Országgyűlés az 1/2014. (I. 3.) OGY határozattal fogadta el a Magyarország hosszú távú fejlesztési irányait meghatározó Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK). Az OFTK városhálózati térképe szerint Solt nem rendelkezik agglomerálódó környezettel, azonban a budapesti agglomeráció szélénél, a fővárost 40-80 km távolságban körülvevő ipari-logisztikai gyűrű közvetlen közelében helyezkedik el, így fontos cél lehet a város beintegrálása a gyűrűt alkotó városok közé, főleg a kedvező közlekedési adottságai tükrében.

[1] A hálózati potenciál azt fejezi ki, hogy egy-egy településről különböző közfunkciók elérhetősége, beleértve az országos, illetve regionális funkciókat, mennyi időt vesz igénybe.

3. ábra: Városhálózati térkép

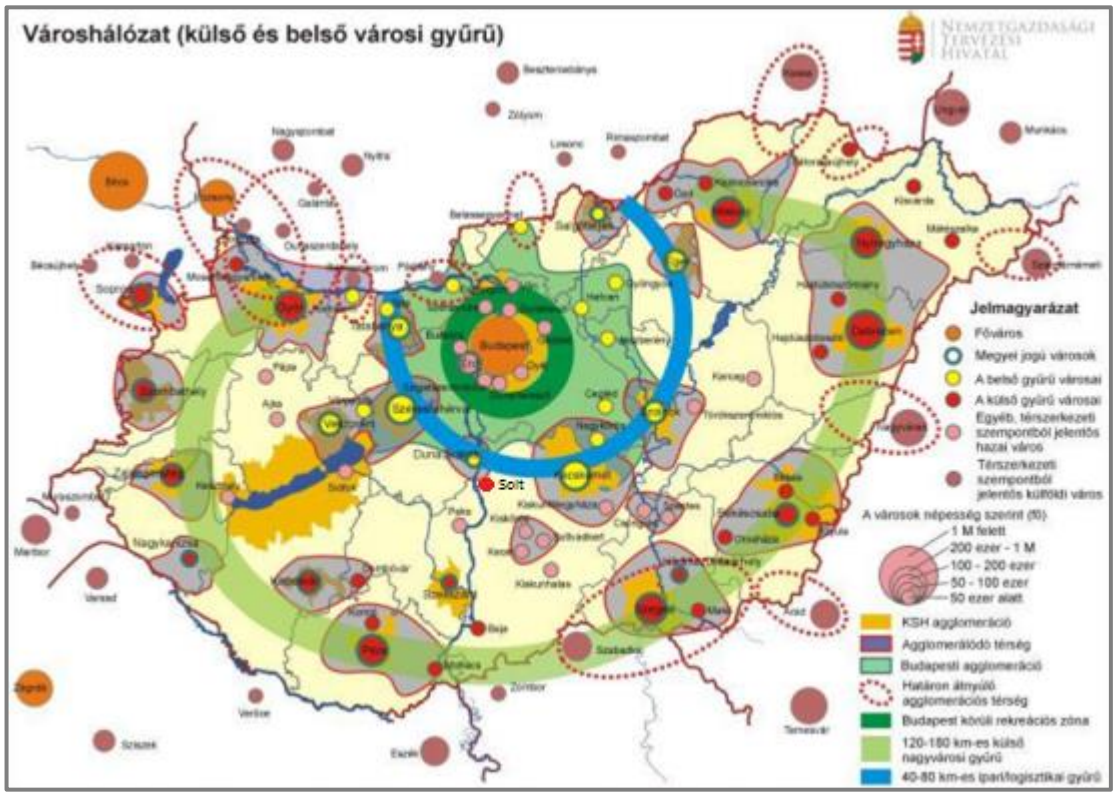

Forrás: OFTK

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

1.2.1 KAPCSOLÓDÁS AZ ORSZÁGOS FEJLESZTÉSI ÉS TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓHOZ (OFTK)

Az OFTK azzal került elfogadásra, hogy „a Koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok területi dimenzióit, ami a 2014–2020-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készülő tervdokumentumok (partnerségi megállapodás, operatív programok) megalapozását is szolgálja, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből, illetve az EU 2020 Stratégiához és a Nemzeti Reform Programhoz vállalásaihoz illeszkedve hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg Magyarország számára". Az OFTK-ban lefektetett elveket és irányokat a fejlesztéspolitika minden szintjén érvényesíteni szükséges, beleértve jelen dokumentumot, és az ezen alapuló ITS-t is.

Az OFTK négy horizontális szempontot jelöl ki, ezek a következők:

1. Befogadás – társadalmi felzárkózás,
2. Esélyegyenlőség megteremtése nemzetiségi identitás erősítése,
3. Fenntartható fejlődés – fenntartható növekedés,
4. Értékmegőrzés és intelligens növekedés.

A 2030-ig elérni tervezett jövőkép teljesítése érdekében az OFTK átfogó célokat, specifikus célokat és nemzeti prioritásokat határoz meg. Solt számára a város adottsági és lehetőségei szempontjából kiemelt fontos specifikus célkitűzések:

- Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás
- Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat
- Az ország makroregionális szerepének erősítése
- Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása

A felsoroltak közül az első célhoz való kapcsolódás a város mezőgazdasági hagyományaiból ered. A „Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat" célkitűzés a város „részleges központi funkciókkal rendelkező település" mivolta miatt fontos, míg a harmadik és negyedik cél kapcsolódását a város közlekedés szempontjából kedvező elhelyezkedése és Duna-menti fekvése indokolja.

4. ábra: Az OFTK célrendszere

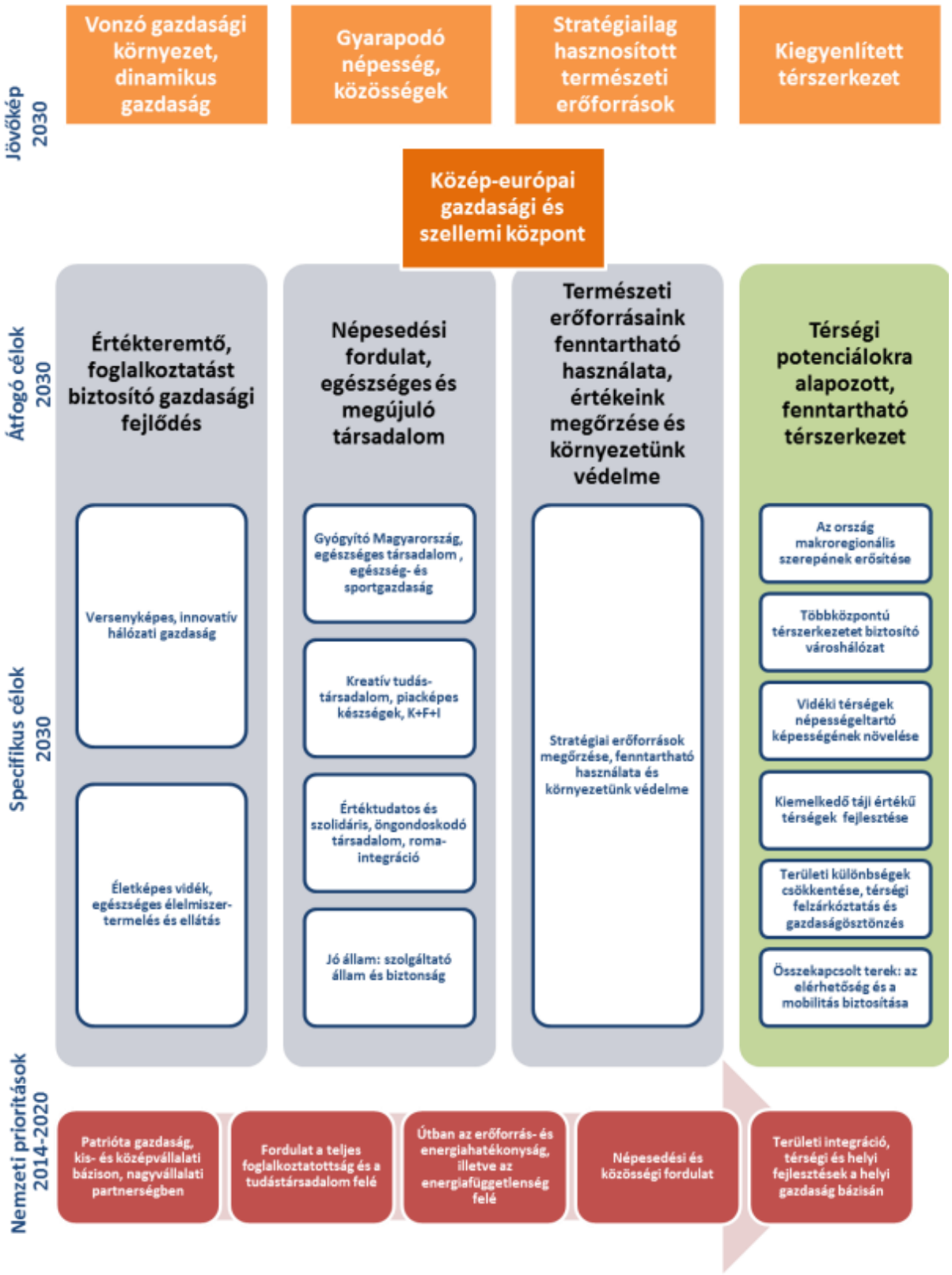

Forrás: OFTK

1.2.2 KAPCSOLÓDÁS BÁCS-KISKUN MEGYE TERÜLETFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ ÉS PROGRAMJÁHOZ

A Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepciót a 60/2013. (XI.29.) Kgy. határozattal fogadta el a Megyei Közgyűlés. A Javaslattevő fázis dokumentuma a Helyzetelemzés eredményeit alapul véve fekteti le a Bács-Kiskun megye 2030-ra vonatkozó jövőképét, a megye fejlesztésének legfőbb alapelveit, melyek a következők:

- Időtáv
- Partnerség
- Integrált szemlélet
- Helyi erőforrások hatékony használata
- Területileg kiegyenlített fejlődés
- Programozás
- Területi szemlélet

A jövőkép elérésnek érdekében átfogó, tematikus és területi célokat fogalmaz meg. Négy, fejlesztési szempontból speciális igényű területet (körzetet) határol le a megyén belül, ezek a Homokhátság, a Dunamenti Fejlesztési Körzet, a Határmenti Fejlesztési Körzet és a Kecskeméti fejlesztési körzet. Ezen kívül horizontális célokat jelöl ki, melyeket a célrendszer egészének meghatározásánál, a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, ezek végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell.

A dokumentum területi célkitűzései közül kettő kiemelt fontossággal bír Solt számára:

Ter 3. Várostérségi funkcionális és infrastrukturális kapcsolatok fejlesztése a népességmegtartó- képesség javítása érdekében	
Tartalma	A cél keretében meg kívánjuk erősíteni a megye hatékony közszolgáltatásra és funkcionális központ szerepre alkalmas településeit, figyelemmel mindazokra a feltételekre (szervezési, közlekedési, kommunikációs), melyek a szolgáltatások igénybe vevői szempontjából a megfelelő elérést és szolgáltatási minőséget garantálják a város-vidék kapcsolat harmonizálása érdekében. A városok sokoldalú szolgáltató és intézményi struktúráját, épített örökségét további kitörési pontként értelmezzük az oktatás, egészségipar, örökségturizmus, rekreáció területén, úgy, hogy a vidékkel való szerves kapcsolatát ezeken a területeken megerősítse (pl. egészséges, biztonságos élelmiszerek, szabadtéri rekreációs formák, hagyományokra alapuló rendezvények, fesztiválok) A funkciók fejlesztése során enyhíteni kell az egyenlőtlen intézményi infrastrukturális feltételeket az oktatási, egészségügyi és szociális területeken.
Beavatkozási területek	1. Várostérségi integrált és komplex programok kidolgozása és megvalósítása 2. Esélyteremtés: a nevelés-oktatás módszertanának, személyi és infrastrukturális feltételeinek, valamint hozzáférésének javításával és a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi-gazdasági integrációjával 3. A sokoldalú szolgáltató-és intézményrendszerre épülő kitörési pontokra alapuló fejlesztések (design, egészségipar, rekreáció, interaktív élményközpontok stb.)

Ter 4. A Duna-mente természeti és logisztikai potenciáljának kiaknázását szolgáló integrált fejlesztések	
Tartalma	Az OFTK szerint a Duna-menti térségnek, a Közép-Európát összekötő folyó lehetőségei révén - amely egyben Bács-Kiskun megye nyugati határa - nagy jelentősége van Budapest kapuvárosi szerepének erősítésében és a térségben magas hálózati potenciállal rendelkező települések: Solt, Kalocsa, valamint Baja lehetőségeinek kibontakoztatásában mind az Európai Unió, mind a Balkán felé. Területpolitikai és területfejlesztési irányelvként fogalmazza meg az EU Duna Régió Stratégiájához kapcsolódó fejlesztési lehetőségek kiaknázását. A területi fejlődés egyik legnagyobb kihívása napjainkban a többközpontú fejlődés biztosítása, amely az ország esetében Budapest, a megye esetében Kecskemét túlnyomó súlyának kiegyensúlyozását jelenti. Az OFTK szerint a városok közötti funkciómegosztás elengedhetetlen feltétele a közlekedési kapcsolatok jelentős javítása a közúti és a vízi közlekedés területén is. Igaz, hogy az M5-ös és a Duna nyugati oldalán futó M6-os autópálya teljesen elkészült, megfelelően csatlakozva a nemzetközi autópályákhoz, de az M8 és M9-es autópálya építése nem halad, pedig mindkét autópálya megépítése pozitívan hatna a folyó mentén elhelyezkedő települések gazdasági életére és fejlődésére. A fejlesztéspolitika keretei ugyanakkor mindeddig nem biztosítottak megfelelő kereteket a megye- és régióhatárokon átnyúló fejlesztésekre, ezért ezek előkészítettsége jelenleg koncepcionális szintű. A jelenlegi helyzet és a lehetőségek összehangolása igényli a beavatkozást, figyelembe véve azt a tényt, hogy kifejezetten eltérő kidolgozottságú fejlesztési elképzelések gondozását jelenti a területi fókuszú megközelítés. A makrotérségi együttműködések erősítésével lehet a mobilitás fejlesztését, a kultúra és az idegenforgalom előmozdítását elérni. A folyó mentén található üdülőterületek, tájképvédelmi és védett természeti területekhez – köztük a Natura 2000 területek, melyek európai szintű természeti értékeket őriznek – kapcsolódva elérhető a speciális táji és kulturális adottságokra épülő turisztikai infrastruktúra és tartalmak fejlesztése.
Beavatkozási területek	1. Környezetvédelem 2. A tájegység sajátos természeti adottságaira és erőforrásaira épülő gazdaságfejlesztés megalapozása és jövedelemszerző potenciál erősítése 3. Vizi infrastruktúra fejlesztése

5. ábra: A Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepció Javaslattevő részének célrendszere

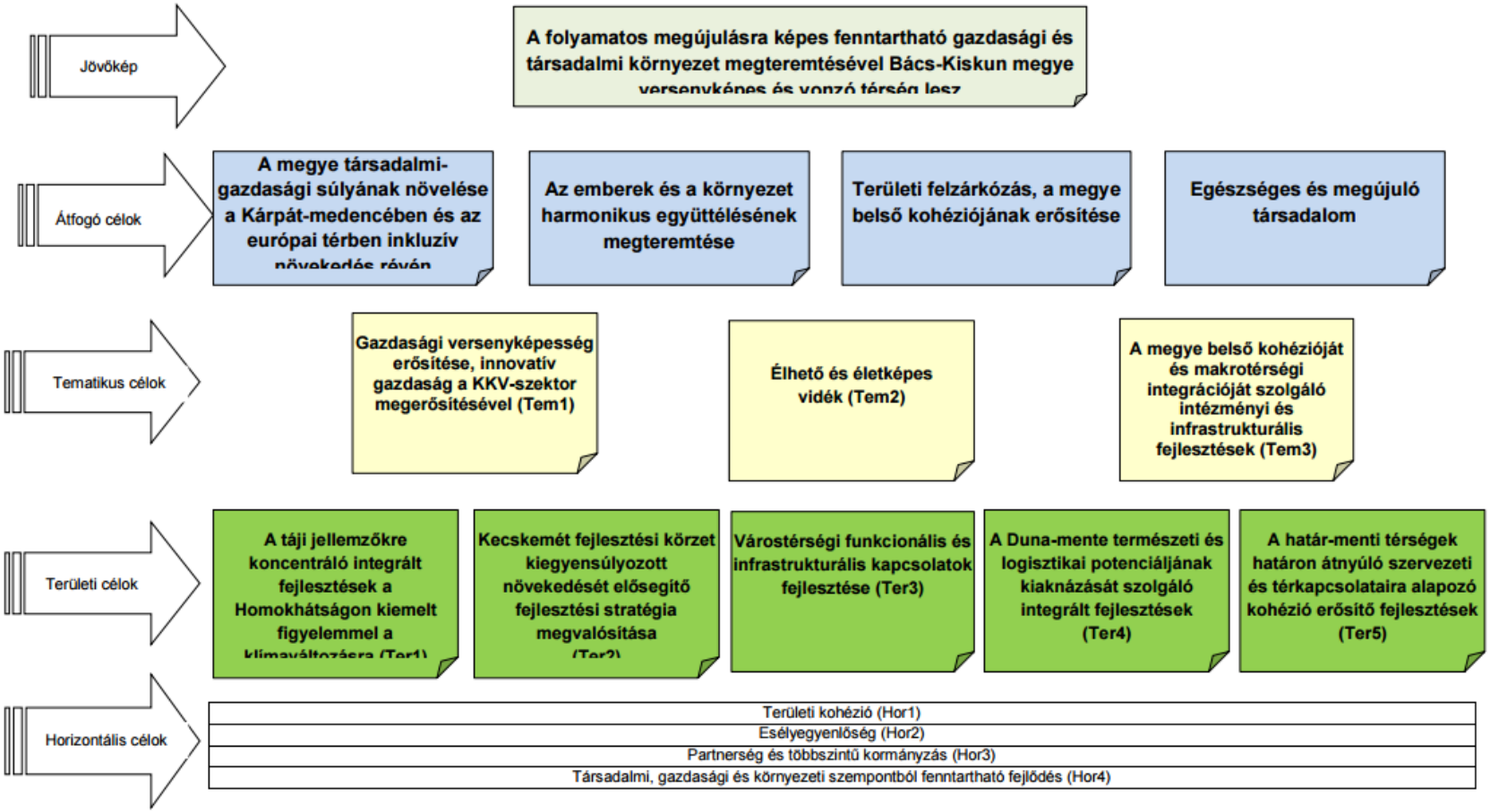

Forrás: Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Program II: Javaslattevő fázis

A 54/2014. (IX.26.) Kgy. határozattal elfogadott Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja c. dokumentum a lépcsőzetes megyei tervezés következő lépése, már kimondottan a 2014-2020-as időszakra vonatkozik. A program első, stratégiai része a Javaslattevő fázis dokumentumában megfogalmazott, általános, hosszútávra szóló célokat 7 fő prioritásba rendezi.

1. Gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés
2. A vidék fenntartható fejlesztése
3. A megyeszékhely integrált fejlesztése
4. Környezetgazdálkodás és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás
5. Komplex megyei gazdaságfejlesztési menedzsment és marketing tevékenység megszervezése
6. Közösségek önszervező, öngondoskodó és együttműködési készségének kibontakoztatása
7. Térségi elérhetőség és mobilitás

A stratégiai részben Solt a 7. prioritás kapcsán kerül nevesítésre, mint a fejlesztendő dunai közlekedési tengely egyik érintett városa.

A Program operatív része a prioritásokat tovább bontja intézkedésekre és azokon belül projektcsomagokra, melyekhez hozzárendeli a megvalósításhoz szükséges források mennyiségét és helyét (TOP, ágazati operatív program vagy hazai forrás), az elérendő indikátorokat és a végrehajtás módját. Az operatív részben Solt a 1. Gazdaság- és foglalkoztatás élénkítés prioritás „A megye természetes- és termálvizeire, kulturális, épített és táji örökségére épülő turizmus jövedelemszerzési potenciáljának erősítése" intézkedése kapcsán jelenik meg, ugyanis amennyiben a „római limes magyarországi szakasza" világörökség-várományos helyszín megkapja az UNESCO-tól a világörökségi védettséget, a Duna melletti műemlékek együtt a világörökség részévé válhatnak.

1.2.3 EGYÉB TÉRSÉGI FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓKHOZ, PROGRAMOKHOZ VALÓ KAPCSOLÓDÁS

Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programja (ITP)

Az ITP-t a 55/2016. (IX.30.) Kgy. határozattal hagyta jóvá Bács-Kiskun Megye Közgyűlése. Az ITP a TOP rendelkezésre álló megyei forráskeretének nagyságát, és ütemezését határozza meg a 2014-2020-as költségvetési időszakra vonatkozóan, összhangban a helyi igényekkel. Rendelkezik továbbá arról is, hogy megyei szinten milyen indikátorok teljesítendők az időszak végére. Tartalmazza a Megyei Közgyűlés által összeállított Területi Kiválasztási Kritérium Rendszert, mely a TOP-os pályázati felhívások területspecifikus mellékletében értékelési szempontok formájában köszön vissza.

A 2014-2020-as időszakban Solt Város Önkormányzat számára előreláthatólag a TOP által allokált uniós támogatások jelentik majd a településfejlesztés egyik jelentős pénzügyi forrását. Ennek megfelelően már jelen dokumentum és az ITS elkészítésekor és a konkrét fejlesztési elképzelések kimunkálása során egyaránt kiemelt figyelmet kell fordítani a Bács-Kiskun Megyei ITP-re.

Bács-Kiskun Megye Turizmusfejlesztési Terv

Bács-Kiskun Megye Turizmusfejlesztési Tervét 2016. november 25-én hagyta jóvá Bács-Kiskun Megye Közgyűlése a 71/2016. (XI.25.) Kgy. határozattal. Solt a következő tématerületek révén kapcsolódik a megyei stratégiához:

- Kulturális turizmus: Vécsey-kúria, Solt a Magyar Zarándokút része (zarándoktorony a meleghegyen, tematikus park, zarándokkapuk, arculati elemek), a tervezett Szent Imre Zarándokút projekt része, Tételhegy régészeti lelőhely (Szentpéteri-féle régészeti feltárások)
- Borturizmus: a Meleg-hegyi pincefalu földbe vájt pincéi
- Kerékpáros turizmus: megye turisztikai kerékpár-hálózatának fejlesztése
- Lovas turizmus: a Solt-Révbérpusztai Lovascentrum
- Horgász turizmus: a solti Duna-holtág
- Gasztronómiai turizmus: Solti Szüreti Bál

Solt Város Önkormányzatának 2015-2019. Évi Gazdasági Programja

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.) 116. §. alapján a képviselő-testületnek a megalakulását követő 6 hónapon belül jóvá kell hagynia a megbízatásának időtartamára (vagy hosszabb időre) szóló gazdasági programját, amely az önkormányzati költségvetés és a település gazdasági, társadalmi és környezeti adottságai függvényében határozza meg az önkormányzat és intézményei által ellátott feladatok kapcsán felmerülő fejlesztési szükségleteket.

A települési képviselő-testület a 29/2015. (III.26.) önkormányzati határozattal hagyta jóvá Gazdasági Programját. Jelen megalapozó vizsgálat külön fejezetben mutatja be az önkormányzat működését, de az többi fejezetben is megjelenik Solt Város Önkormányzat, mint a városfejlesztés fő szereplője és a köz- és közösségi szolgáltatások biztosítója. Az összes ilyen dokumentum-rész a Gazdasági Program figyelembevételével, az általa beazonosított külső és belső negatívumokra és pozitívumokra reflektálva készül.

A Gazdasági Program kitér arra is, hogy a városi költségvetés önmagában nem elegendő a fejlesztési elképzelések maradéktalan megvalósításához, pótlólagos források bevonása szükséges, melyek lehetnek pályázati források, az önkormányzat sajátosságainak kihasználása alapján új lehetőségek keresése, a meglévő anyagi források nagyobb mértékű kihasználása. A jelen megalapozó vizsgálat alapján készülő ITS feladata lesz, hogy időbeli ütemezést és pénzügyi forrást rendeljen a kirajzolódó fejlesztési javaslatokhoz.

Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21)

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 128/2013. (XI.28.) képviselő-testületi határozatával fogadták el a városi Local Agenda 21 (LA21) dokumentumot, mely hosszú távú fenntarthatósági célokat fogalmaz meg a város környezeti, társadalmi és gazdasági jellemzőinek pozitív irányba történő fejlődése érdekében, széleskörűen vizsgálja Solt jelen állapotát és jövőbeni lehetőségeit.

A kialakított környezetvédelmi, gazdasági és társadalmi helyzetkép jelen megalapozó vizsgálatban frissítésre, aktualizálásra kerül, az LA21-ben kijelölt célok és beavatkozások pedig alapul szolgálhatnak a problémák és szükségletek beazonosításához a megalapozó vizsgálat készítése során és az ITS céljainak kijelöléséhez egyaránt.

Solt Város Környezetvédelmi Programja

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben foglaltak alapján a helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatai között szerepel a Települési Környezetvédelmi Program kidolgozása. A törvény iránymutatásai alapján Solt Város Önkormányzat 2015-ben, a 61/2015. (V.05.) képviselő-testületi határozattal vizsgálta felül környezetvédelmi programját. A dokumentum a következő, jelen megalapozó vizsgálatnak is tárgyát képező tématerületeken határoz meg célokat és feladatokat:

- Levegőtisztaság védelme
- Vizek védelme
- Földvédelem
- Az épített környezet védelme
- Természetvédelem
- Tájvédelem
- Hulladékgazdálkodás
- Zaj- és rezgés elleni védelem

Az Izsáki Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer Önkormányzatainak Hulladékgazdálkodási Terve

Az Izsák-Kom Kft. közös helyi hulladékgazdálkodási tervet dolgozott ki a 2002-ben az Izsáki Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásban résztvevő önkormányzatok (Csengőd, Fülöpháza, Fülöpszállás, Harta, Izsák, Kaskantyú, Kunadacs, Orgovány, Páhi, Solt, Soltszentimre, Szabadszállás, Tabdi, Újsolt) részére. A hulladékok keletkezésével és kezelésével kapcsolatos helyzetképet követően bemutatja a tématerület jogi– és intézményi hátterét, műszaki követelményeit és az elérendő települési célokat, teljesítendő feladatokat.

Solt Város Önkormányzat Árvíz- és Belvízvédelmi Terve

A 2011-ben elfogadott dokumentum bemutatja a város közmű- és vízelvezető rendszerének sajátosságait, illetve lefekteti a belvízkárok elleni védekezés szabályait. A Belvízvédelmi Terv megállapításai jelen megalapozó vizsgálat 1.16. Közművesítés és 1.17. Környezetvédelem (és településüzemeltetés) fejezetei készítésekor kiemelten figyelmet élveznek.

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Solt város közigazgatási területét érinti az Országos Területrendezési Terv (OTrT) és Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve (BKMTrT).

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvényt (OTrT törvény) az Országgyűlés 2003-ban fogadta el. A törvény első átfogó módosítására 2008-ban került sor. Az OTrT törvény 29. §-a úgy rendelkezik, hogy a terv felülvizsgálatát legalább 5 évente el kell végezni. Ennek megfelelően a törvény soron következő módosítása 2013-ban megtörtént, így az Országgyűlés a módosító javaslatot 2013. december 9-én elfogadta, a törvény 2014. január 1-jén hatályba lépett.

6. ábra: OTrT 1. sz. melléklet, 2014

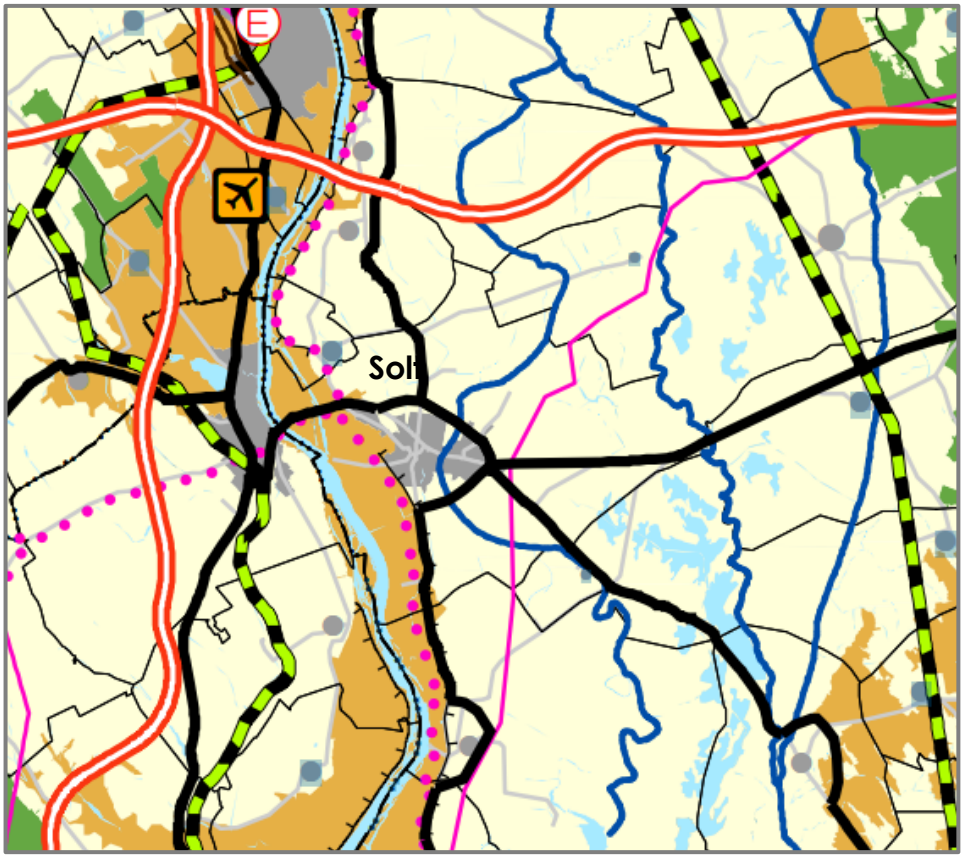

Forrás: www.njt.hu

Az OTrT Solt területét érintő szerkezeti elemek az alábbiak:

- Az országos területfelhasználási kategóriák közül a település területének a települési térségen kívüli legnagyobb része mezőgazdasági, kisebb része vegyes területfelhasználású illetve vízgazdálkodási térség.
- A főúthálózat elemei:
  - 51. sz. főút: Budapest (M0) – Kalocsa – Baja – Hercegszántó – (Szerbia)
  - 52. sz. főút: Kecskemét (M5) – Solt – Dunaföldvár (6. sz. főút)

  - 53. sz. főút: Solt (52. sz. főút) – Kiskunhalas – Tompa – (Szerbia)
- Főutak tervezett település elkerülő szakaszai:
  - 51. sz. főút: Kiskunlacháza, Dömsöd, Solt, Harta, Dunapataj, Kalocsa, Bátya, Sükösd, Érsekcsanád, Baja, Nagybaracska
  - 52. sz. főút: Solt
- A gyorsforgalmi és főúthálózat, a fővárosi térszerkezetet meghatározó főutak, valamint a vasúti törzshálózat nagy hídjai a Dunán és a Tiszán:
  - közúti híd: Dunaföldvár – Solt 52. sz. főút
- Országos kerékpárút-törzshálózat elemei:
  Budapest – Dunaharaszti – Taksony – Dunavarsány – Majosháza – Ráckeve – Dömsöd – Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas – Dunaszentbenedek – Úszód – Foktő – Fajsz – Baja – Szeremle – Dunafalva – Mohács – Kölked – (Horvátország)

  Bugacpusztaháza – Soltvadkert – Kiskőrös – Dunapataj – (6. Alsó-Dunamente kerékpárút Dunapataj és Solt közötti szakasza) – Solt – Dunaföldvár – Simontornya – Tolnanémedi – Tamási
- Országos jelentőségű csatorna
- Országos jelentőségű energetikai hálózatok és egyedi építmények: 220 kV-os átviteli hálózat távvezetékeleme

Az OTrT Solt területét is érintő övezetei:

- országos ökológiai hálózat (3/1. sz. melléklet)
- kiváló termőhelyi adottságú szántóterület (3/2. sz. melléklet)
- jó termőhelyi adottságú szántóterület (3/3. sz. melléklet)
- kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (3/4. sz. melléklet)
- tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület (3/5. sz. melléklet)
- világörökségi és világörökség várományos terület (3/6. sz. melléklet)
- országos vízminőség-védelmi terület övezete (3/7. sz. melléklet)

BKMTrT Soltot érintő része:

BKMTrT Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közgyűlésének 19/2011. (XI. 29.) önkormányzati rendeletével és Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés 190/ 2011. (XI. 25.) Kgy. határozatával került elfogadásra.

Határozattal elfogadásra került egy további megyei övezet a „Szélerőmű elhelyezéséhez további vizsgálatra ajánlott terület" övezete. Az övezet lehatárolásának elsődleges célja, hogy orientálja a szélerőművek területi kijelölését, elkerülendő azokon a területeken, amelyeken védelmi szempontok miatt az nem kívánatos.

BKMTrT-ről szóló rendelet célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok és egyedi építmények összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve az erőforrások védelmére.

7. ábra: BKMTrT 2. sz. melléklet 2011.

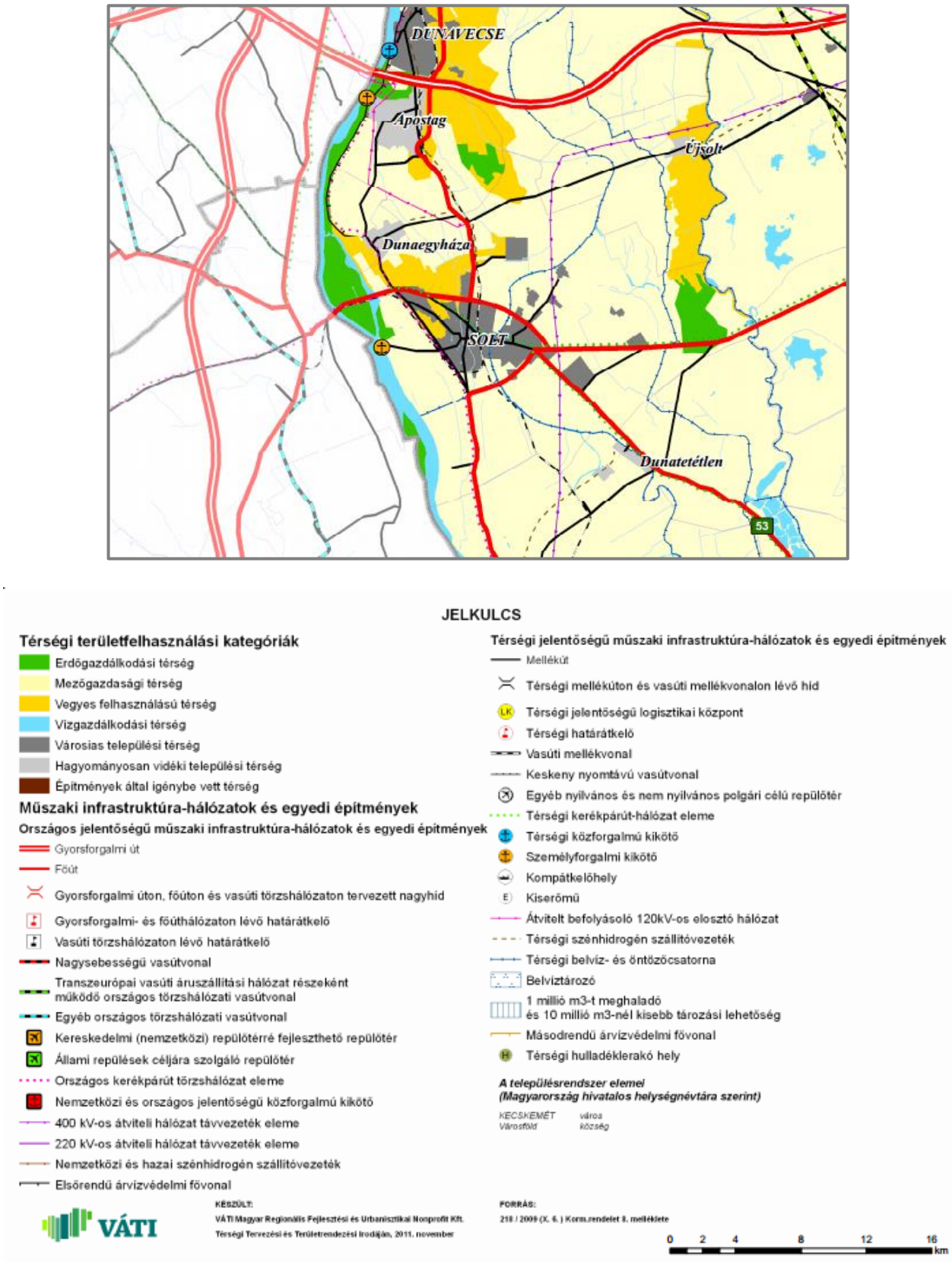

Forrás: https://bacskiskun.hu

Térségi területfelhasználási kategóriák szerinti megoszlása a településnek:

- Erdőgazdálkodási térség 975 ha; 7,4 %
- Mezőgazdasági térség 9174 ha; 69,4 %
- Vegyes területfelhasználású térség 953 ha; 7,2 %
- Városias települési térség 1362 ha; 10,3 %
- Hagyományosan vidéki települési térség 0 ha; 0 %
- Vízgazdálkodási térség 747 ha; 5,7 %
- Építmények által igénybe vett térség 0 ha; 0 %.

Térségi övezetekkel való érintettsége:

- Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület (5584 ha)
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület (427 ha)
- Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület (1111 ha)
- Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület (2769 ha)
- Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület
- Magterület (1624 ha)
- Ökológiai folyosó (2355 ha)
- Pufferterület (66 ha)
- Erdőtelepítésre alkalmas terület (436 ha)
- Térségi komplex tájrehabilitációt igénylő terület (11 ha)
- Történeti települési terület
- Rendszeresen belvízjárt terület (4941 ha)
- Nagyvízi meder (2 ha)
- Vízerózionak kitett terület
- Szélerózionak kitett terület

A rendelet mellékletei tartalmazzák az országos és térségi jelentőségű infrastrukturális elemeket, melyek megegyeznek az OTrT-ben jelöltekkel.

Az OTrT-re alapozott jóváhagyott megyei területrendezési terv szerkezeti terve ennek megfelelően jellemzően kül-, és belterjes mezőgazdasági térségbe sorolta a 13.267 ha-os igazgatási terület.

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK - AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ - VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

1. táblázat: Solt közigazgatási területével határos Bács-Kiskun megyei települések településrendezési tervei

	Rendelet, határozat szám	Elfogadás dátuma
Apostag	7/2002. (V. 15.) rend., 5/2012. (III. 30.) rend., 79/2006. (IX. 26.) hat.;	2012-03-30;
Dunaegyháza	2/2004 (II.01.) hat.; 1/2004 (II.01.) rend.;	2004.02.01;
Dunatetétlen	153/2003 (IX.15.) hat.; 12/2003 (IX.15.) rend.;	2003.09.15;
Dunavecse	29/2004. (X. 27) rend., 344/2004. hat., 49/2009. hat., 47/2013. (III. 27.) hat.;	2013-03-28;
Fülöpszállás	14/2016. (XI.4) rend., 57/2016. (X.27.) hat.	2017-01-01;
Harta	20/2001. (X. 29.) rend., 4/2010. (II. 18.) rend., 5/2011. (II. 18.) rend., 7/2011. (II. 17.) hat.;	2011-02-18;
Szabadszállás	5/2012. (II. 14.) rend., 24/2012. (II. 13.) hat.;	2012-02-14;
Újsolt	11/2014. (XII. 18.) rend., 43/2014. (XII. 15.) hat.;	2014-12-18;

Forrás: Teir Terv ellátottság lekérdezése alapján saját szerkesztés (2016)

Solt szomszédos települései közigazgatási határaik mentén konfliktust eredményező területfejlesztések nem ismertek.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1. A HATÁLYOS FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Solt Város Településfejlesztési Koncepcióját 2007. februárjában fogadta el a város képviselő-testülete. Felülvizsgálata várhatóan a 2017. év elején történik, ennek megfelelően sor kerül majd a koncepció tartalmának a 314/2012. (XI.8.) kormányrendelet szerinti módosítására. Emellett fontos, hogy felülvizsgálatra kerüljenek a meghatározott fejlesztési szükségletek annak figyelembevételével, hogy a koncepció elfogadása óta melyek valósultak már meg, illetve milyen új igények artikulálódtak a településen.

A dokumentum szerkezete alapvetően hármas tagolódást követ. Az első nagy egység a koncepció megalapozásaként a város társadalmi, gazdasági és környezeti helyzetképét vázolja fel. A második fejezet Solt fejlesztési lehetőségeit és célkitűzéseit ismerteti, míg a harmadik fejezet már inkább területrendezési szemléletű, a területrendezési terv előzményeit és szabályozási elveit ismerteti. A három rész terjedelmét tekintve a leghangsúlyosabb egyértelműen a koncepció első, helyzetelemző része.

A dokumentum hat fő irány mentén írja körül a település fejlesztési szükségleteit, melyek a következők:

1. Településszerkezet és terület-felhasználás
2. Lakásfejlesztés
3. Intézményfejlesztés
4. Gazdasági területek fejlesztése
5. Zöldterületi fejlesztés
6. Infrastruktúrafejlesztés

A beazonosított igények és szükségletek inkább a területrendezési irányok kijelölését szolgálják, így a koncepció felülvizsgálatakor fontos feladat lesz egy Soltra vonatkozó jövőkép megalkotása, és a korábban feltárt igények és szükségletek településfejlesztési célhierarchiában történő megjelenítése.

1.5.2. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK

Solt Város Önkormányzat nem rendelkezik hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződéssel.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

A helyi építési szabályzat és szabályozási terv megállapításáról szól Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2008. (VII.7.) önkormányzati rendelete, amelybe beépültek a 9/2014.(VI.10.) önkormányzati rendelettel, 6/2015.(II.10.) önkormányzati rendelettel, 4/2016.(II.18.) önkormányzati rendelettel és 10/2016.(V.30.) önkormányzati rendelettel jóváhagyott módosítások.

A településszerkezeti terv a 125/2008. Képviselő-testületi határozattal került jóváhagyásra, majd módosult a 78/2014.(VI.05.) határozattal, 5/2015.(II.05.) határozattal és 84/2016.(V.26.) határozattal.

Solt város településfejlesztési koncepciója 2007. február 15-ei képviselő-testületi ülésen került elfogadásra.

1.6.2. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ELEMEK

A szerkezeti terv a település egész területét lefedi. A beépítésre szánt területeket építési használatának általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint az alábbi terület felhasználási egységekbe sorolta:

Beépítésre szánt területek, amelyek építési használatuk szerint:

- Lakóterületek
- Vegyes területek
- Gazdasági területek
- Különleges területek

Valamennyi beépítésre szánt terület az Országos településrendezési és építési követelmények (OTÉK) által előírt módon építési övezetekbe sorolt.

Beépítésre nem szánt területek, amelyek használatuk szerint:

- Közlekedési területek
- Zöldterületek
- Erdőgazdasági területek
- Mezőgazdasági területek
- Vízgazdálkodási területek

A településrendezési tervekben rögzített lehetőségek várhatóan nem akadályozzák az ITS fejlesztéspolitikai céljainak megvalósítását.

A város láncszerűen három önálló részre tagolódik, mindhárom városrész tartalmaz településközpont vegyes terület besorolást.

8. ábra: Kivonat az érvényes településszerkezeti tervből

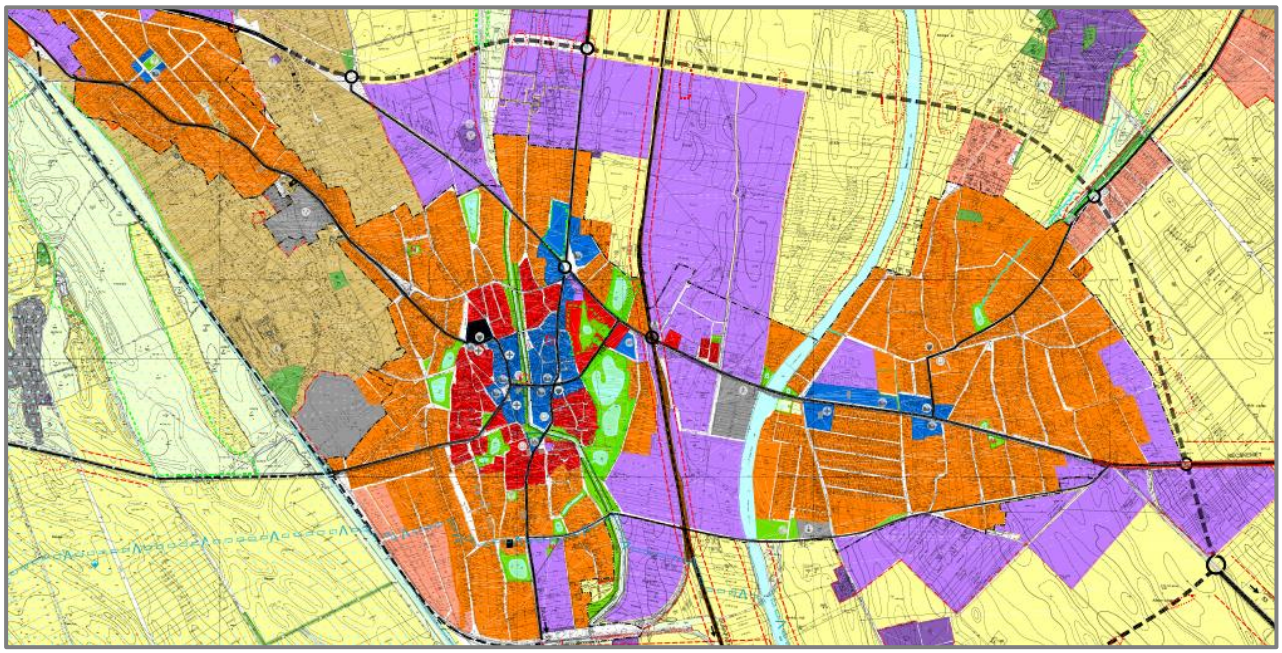

Forrás: 125/2008. Képviselő-testületi határozat módosításaival egységes szerkezetben

A tervezett fejlesztések közül a legjelentősebb az 52. sz. főút városközpontot elkerülő szakasza, mely nem valósult még meg. Fontos még megemlíteni, hogy a terv a beépítésre szánt terület mértékét jelentősen kívánja bővíteni elsődlegesen ipari, kereskedelmi szolgáltató gazdasági és különleges területtel, megjelenik azonban lakóterület bővítés is. Ezek kedvezően hatnak a fejlesztési lehetőségekre, mert a nagymennyiségű terület tartalék újabb területfejlesztési igényt generál.

1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPESESSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

Demográfia, népesség

Az állandó népesség száma folyamatosan csökkent 2001 és 2016 között. 2011 után a népességszám értékei negatív irányú változást mutatnak, a megyei és az országos átlagot sem érik el, azonban az állandó népesség száma 2016-ban emelkedett.

2. táblázat: Solt népességszám változása (2001,2011,2013,2016)

Adattípus	2001	2011	2013	2016	Lakónépesség 2011/2001 (%)	Lakónépesség 2013/2011 (%)	Lakónépesség 2016/2013 (%)
Állandó népesség (város)	7 153	6 693	6 488	6 620			
Lakónépesség[2] (város)	7 013	7 019	6 488	6 312	100,09	92,43	97,29
Lakónépesség (megye)	546 517	520 331	516 892	511 419	95,21	99,34	98,94
Lakónépesség (ország)	10 174 853	9 931 925	9 877 365	9 830 485	97,61	99,45	99,53

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Járási, megyei és országos szinten évek óta megfigyelhető az élveszületések számának a halálozások számához viszonyított csökkenése, tehát összességében elmondható, hogy társadalmunkban folyamatos fogyás mutatkozik. Bács-Kiskun megyében az elmúlt 20 évben emelkedett a gyermektelen nők aránya, 2011-ben a Bács-Kiskun megyei nők közel egynegyedének nem volt utódja. 2001 és 2011 között a megye népességének gazdasági aktivitás szerinti összetétele már nem változott olyan számottevő mértékben, mint a megelőző évtizedben, a foglalkoztatottak és az inaktív keresők esetében ugyanakkor a korábban jellemző kedvezőtlen irányú tendenciák megfordultak.

A város népsűrűsége a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 52,9 fő/km2, ami 2001-hez képest (52,8 fő/km2) növekedést mutat, azonban 2011-et követően csökkenés figyelhető meg az adatokban (2013-ban 48,9 fő/km2; 2016-ban 47,57 fő/km2). A település népsűrűségi értékei nagyon hasonlóak a megyei átlagértékekhez (2011-ben 61,61 fő/km2; 2013-ban 61,2 fő/km2; 2016-

[2] A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező, és máshol tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen, területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

ban 60,56 fő/km2), illetve megállapítható, hogy mind a megye mind a város népsűrűsége az adott időszakban csökken.

Bács-Kiskun megye az ország legnagyobb kiterjedésű megyéje, ahol 2011-ben egy négyzetkilométeren átlagosan 62-en éltek, jóval kevesebben, mint országosan.

Az élveszületések száma 2001 és 2011 közötti intervallumban kis mértékben csökkent, majd 2013-ban ismét növekedést mutatott. A halálozások száma 2011-re növekedett, majd 2013-ra nem kis mértékben csökkent. A természetes szaporodás negatív volt 2001 évben (-28 fő) és tovább csökkent a 2011-es (-52 fő), majd a 2013-as esztendőre (-25 fő). A város vándorlási egyenlege a tíz éves intervallum alatt nem romlott jelentősen (-17 főről -23 főre).

3. táblázat: Solt város népmozgalmi adatai 2001, 2011, 2013

Adattípus	2001	2011	2013
Élve születések száma (fő)	62	48	53
Halálozások száma (fő)	90	100	78
Természetes szaporodás (fő)	-28	-52	-25
Vándorlási egyenleg (fő)	-17	-23	-51
Teljes népmozgalom (fő)	-45	-75	-76

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Az elvándorlási egyenleg értékei a vizsgált időszakban rendre negatív értéket mutatott. Mind az oda-, mind az elvándorlások volumene csökkent 2001 és 2013 között. Az elvándorlás legmagasabb mértékét 2001 esztendejében mérték, ekkor 148 fő hagyta el a várost. A legtöbb odavándorlást szintén ebben az évben regisztrálták, ekkor 131 fő érkezett a településre. Az elvándorlás legfőbb oka a munkahelyek kevés száma.

A lakosság korcsoportok szerinti megoszlása követi az országos és a megyei megoszlás alakulását, azaz az állandó népességen belül a 0-14 évesek és a 15-59 évesek aránya csökken, míg a 60 éven felüliek aránya növekszik.

Solt városában ezen értékek a következőképpen alakulnak a 2001-2011 év közötti időszakban:

- 0-14 évesek aránya valamennyivel csökkent (4,93 százalékpont);
- a 15-59 évesek aránya 2,49 százalékponttal nőtt;
- 60 éven felüliek aránya 2,4 százalékponttal nőtt.

9. ábra: A lakónépesség korösszetétele 2001

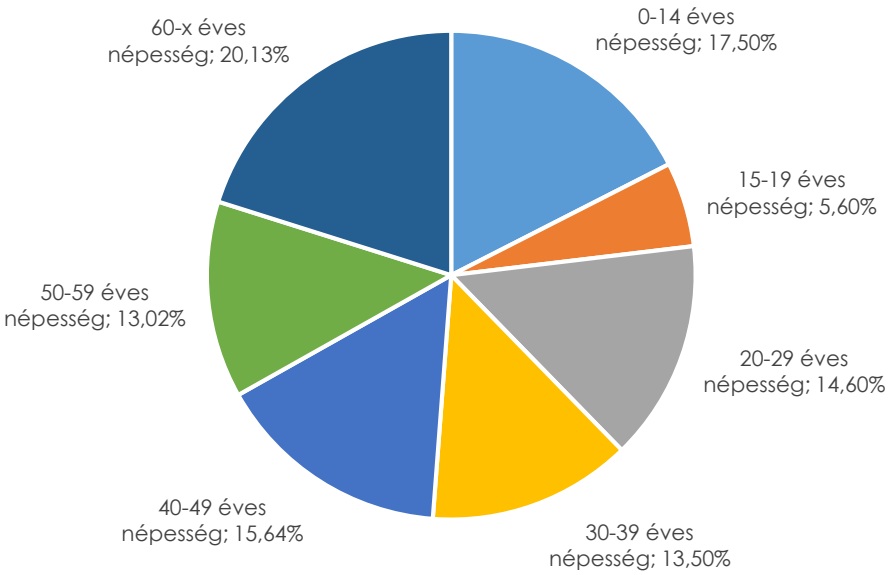

10. ábra: A lakónépesség korösszetétele 2011

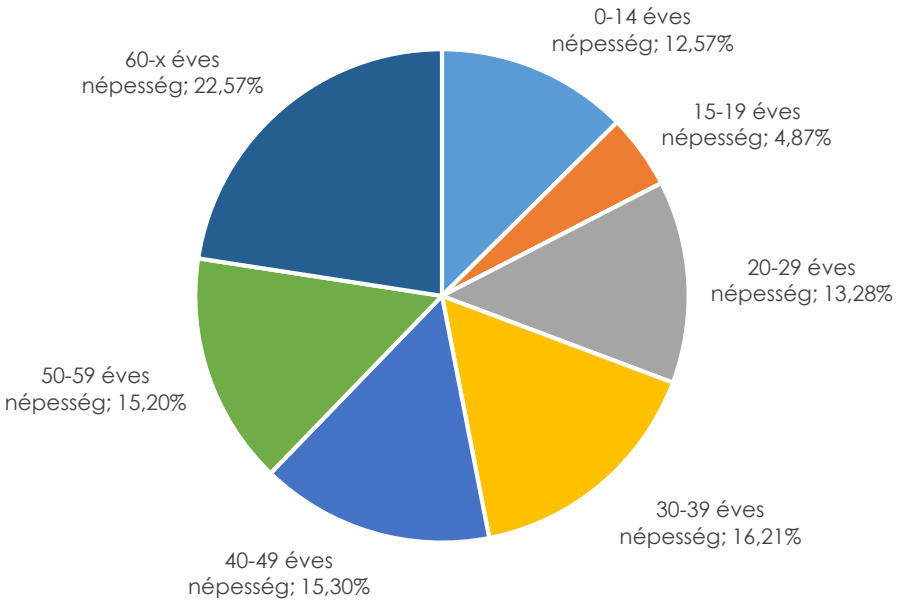

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

A városban az eltartott népesség rátája[3] 2001-ben 60,3%, míg 2011 ugyanez a mutató 40,19 % volt. A város öregedési indexe[4] 2001-ben 115,07%, míg 2011-re az érték 179,59%-ra változott, mely meghaladja Bács-Kiskun megye és Magyarország öregségi mutatójának alakulását. Összességében elmondható, hogy a népesség öregedő tendenciát mutat ezzel párhuzamosan az eltartott népesség aránya nőtt 2001 és 2011 között. Az értékek a megyei és országos tendenciáknál alapvetően kedvezőtlenebbek:

4. táblázat: Eltartott népesség és öregedési index

Solt városi tendencia	2001	2011
Eltartott népesség rátája	60,30%	40,19%
Öregedési index	115,07%	179,59%
Megyei tendencia	**2001**	**2011**
Eltartott népesség rátája	61,23%	63,37%
Öregedési index	121,54%	166,16%
Magyarországi tendencia	**2001**	**2011**
Eltartott népesség rátája	58,81%	61,36%
Öregedési index	122,81%	161,03%

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

A népesség nemek szerinti megoszlását vizsgálva 2011-ben a városban a népesség 49,8 százaléka nő, 50,2 százaléka férfi. A nemek közötti arány 2001-hez képest minimálisan eltolódott a férfiak irányába.

A városban a 2011. évi népszámlálás alapján jelen lévő nemzetiségek: cigány, német, román, szlovák, szerb, orosz, ukrán. A legmeghatározóbb nemzetiség a cigány kisebbség, számuk a település lakosságának 5,8%-át teszik ki. A solti cigány népességben az alábbi főbb cigány csoportok vannak jelen és különböztetik meg önmagukat: a beás, az oláh és romungró, de a többségük oláh cigány. A Cigány Kisebbségi Önkormányzat néven 1998-ban alakult meg.

2010-ben Solton 54 cigány család élt. A cigány lakosság körében néhány esetben gyakoribb illetve korábbi a gyermekvállalás, de a családonkénti átlaglétszám mára már csak 4-5 fő. A városban élő cigányság korfája eltér a város lakosságára átlagban jellemzőktől. A cigány lakosság körében ugyanis alacsony az idősek száma, mely összefügg a rossz egészségi állapottal, az ebből következő magasabb halálozási aránnyal. A migráció nem gyakoribb, mint a város lakosságának vonatkozásában.

[3] A gyermeknépesség (0–14 éves) és az idős népesség (60–X éves) összege a 15–69 éves népesség százalékában

[4] Az idős népesség (60–X éves) a gyermeknépesség (0–14 éves) százalékában

11. ábra: Solt település nemzetiségeinek aránya (2001, 2011)

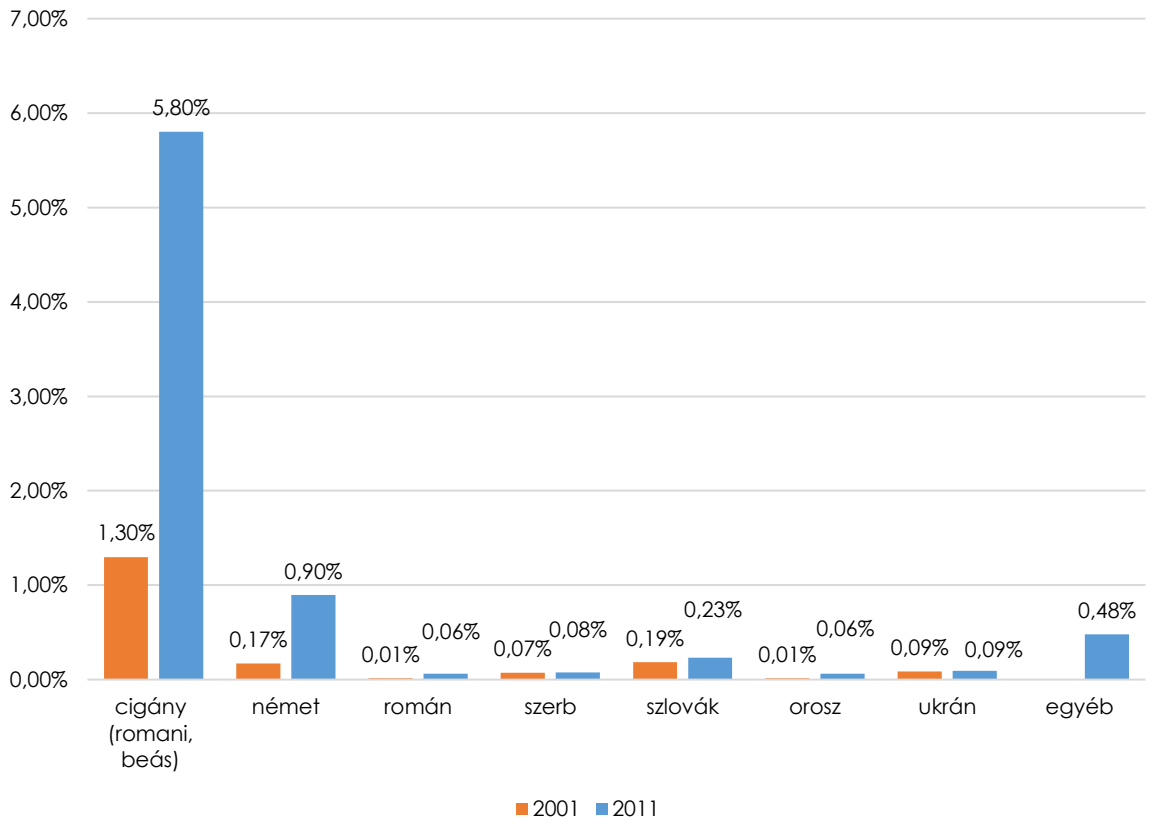

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Összességében elmondható, hogy a 2001. évi népszámláláshoz képest minden jelentősebb nemzetiséghez tartozónak többen vallották magukat 2011-ben. Legjelentősebb változás a német kisebbség számában figyelhető meg, 10 év alatt 46 fővel nőtt közösségük. Továbbá kiemelendő a cigány kisebbség jelenlétének növekedése, 2001 évben még 91 fő volt, 2011 évre már 376 főre emelkedett.

A nemzetiségi csoportok növekedésének okai az alábbiak:

- a fiatalok nem félnek bevallani a nemzetiségüket, környező falvakból többen betelepülnek a munka miatt,
- a településen kiélezett etnikai konfliktus nem áll fenn, a közösségi együttélés szabályait megszegőkkel szemben a hatóság időben megteszi a szükséges intézkedéseket.

Jelentős előrelépés tapasztalható a soltiak képzettsége tekintetében a két népszámlálás között. A legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya 15 százalékponttal. A lakosság iskolai végzettségére jellemző 2001-ben és 2011-ben is, hogy a megyei átlagnál mintegy 4 százalékponttal magasabb a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya, míg az érettségizettek és a diplomások százaléka a 7 éves és idősebb lakosság körében jócskán elmarad

a megyei átlagtól. Az egyetemi és főiskolai végzettségűek aránya jelentősen elmarad az országos átlagtól és alacsonyabb a megyei átlagnál is a vizsgált időszakban.

12. ábra: A lakosság megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint Solton és Bács-Kiskun megyében

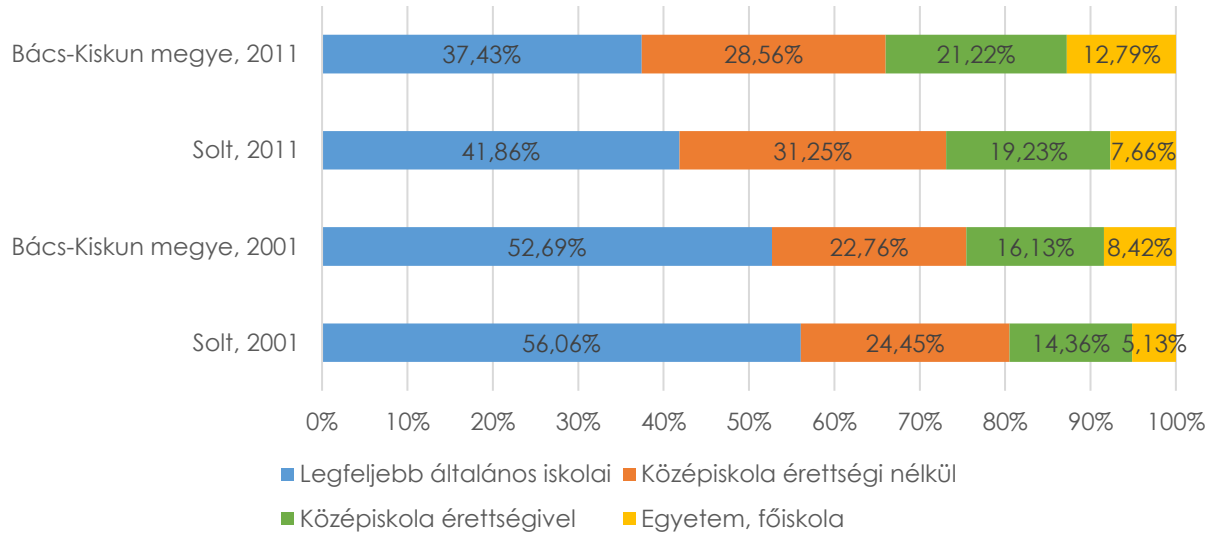

Forrás: KSH Népszámlálási adatok (2001 és 2011) alapján saját szerkesztés

Foglalkoztatottság

Solton a munkanélküliség a teljes lakosság 7,4%-át érinti. Ez az arány megegyezik a Bács-Kiskun megye területére jellemző munkanélküliséggel, mely a 2011-es népszámlálási és munkanélküliségi adatok összevetése alapján kerül szemléltetésre.

A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, ez azonban megtévesztő lehet, mivel a lakosság száma is csökkent, de a változások ütemét összevetve elmondhatjuk, hogy a munkanélküliség valóban enyhült valamelyest.

13. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma

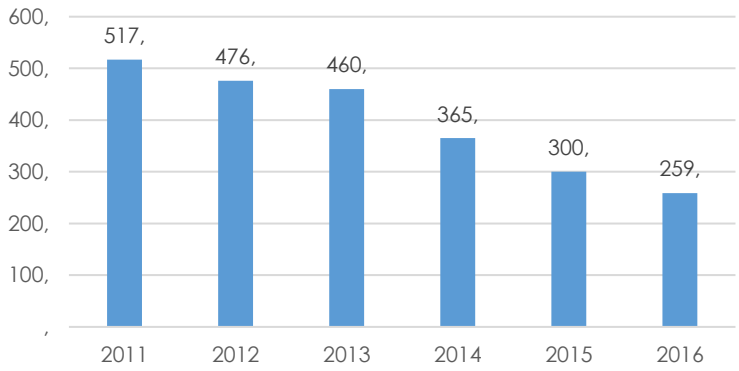

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

A munkanélküliek az alábbi összetételben jutnak anyagi forrásokhoz, illetve az alábbi összetételben veszik igénybe a szociális szolgáltatásokat.

14. ábra: Segélyezés összetétele 2011-2016 között

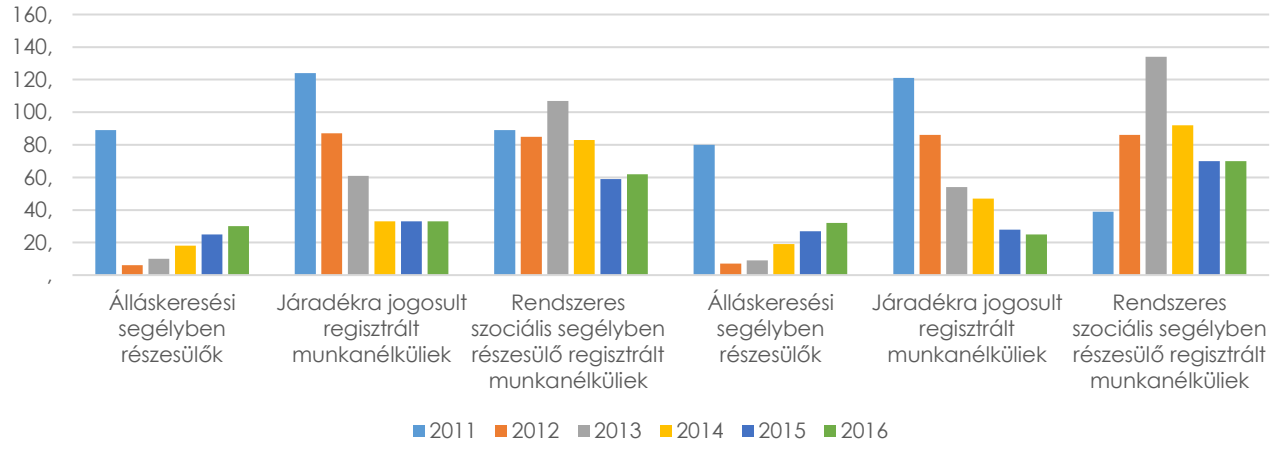

Forrás: TeIR ITS adatbázis, KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás alapján saját szerkesztés (2016)

Az alábbi diagram szemlélteti a solti regisztrált munkanélküliek végzettségeit. Elmondható, hogy az iskolai végzettség előnyt jelent a munkaerő piacon és megfigyelhető egyfajta fordított arányosság a képzettség és a munkanélküliség között.

A munkanélküliek jelentős része szakmunkás és általános iskolai végzettséggel rendelkezik.

15. ábra: Munkanélküliek végzettség szerinti eloszlása évenként

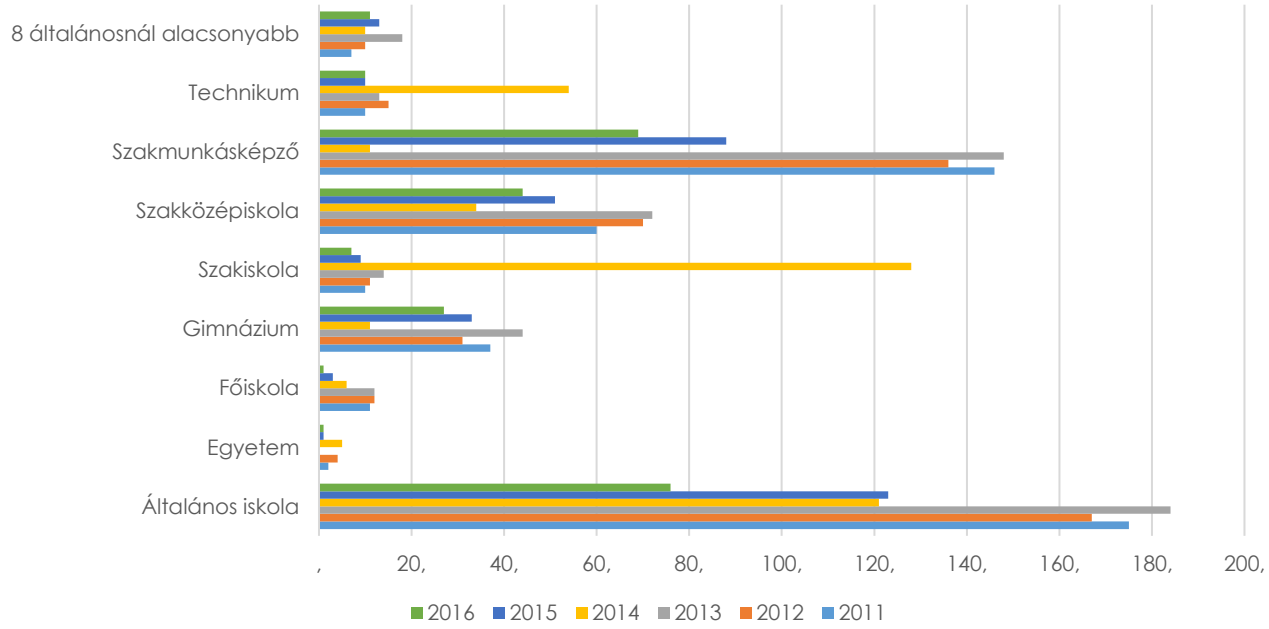

Forrás: TeIR ITS adatbázis, KSH 2001. és 2011. évi Népszámlálás alapján saját szerkesztés (2016)

Kevésbé számottevőnek tűnik az életkor munkanélküliségre gyakorolt hatása, munkanélküliek életkor szerinti megoszlása nagyjából kiegyenlített.

16. ábra Munkanélküliek életkor szerinti eloszlása Solton

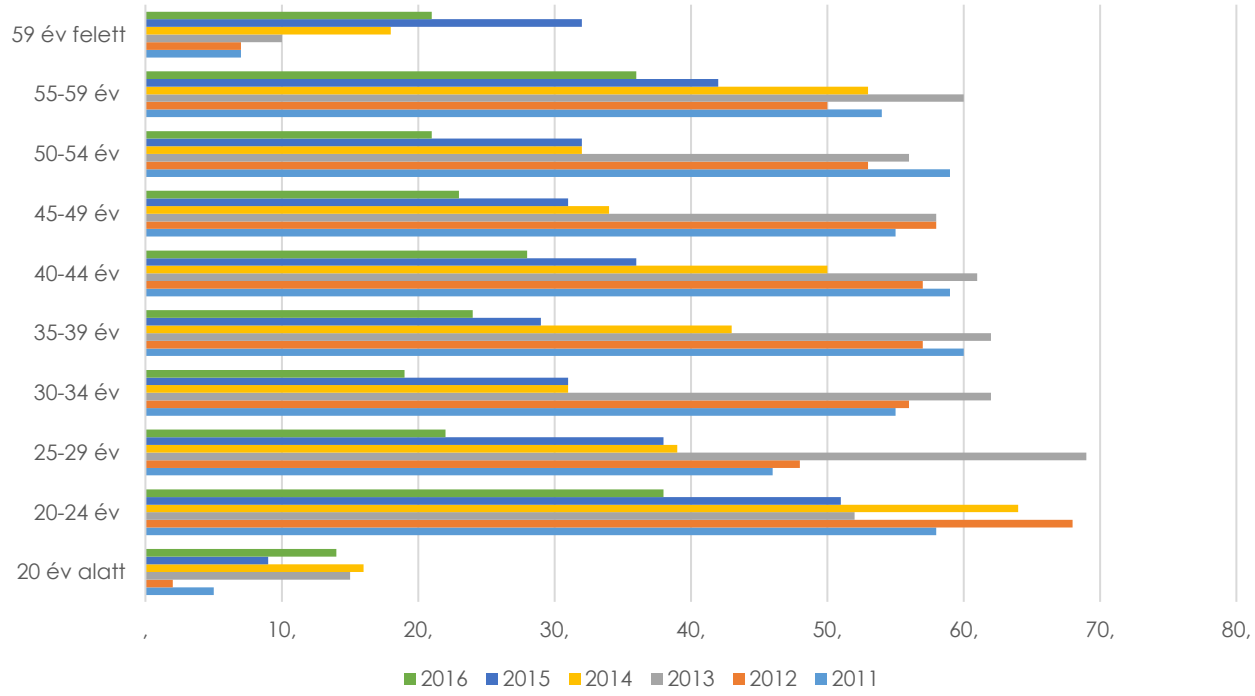

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Solt 2011-es munkanélküliségi adataiból nyert életkor adatokat ha összevetjük Bács-Kiskun megye adataival akkor az alábbi eredményt kapjuk.

17. ábra: Munkanélküliek életkor szerinti megoszlása

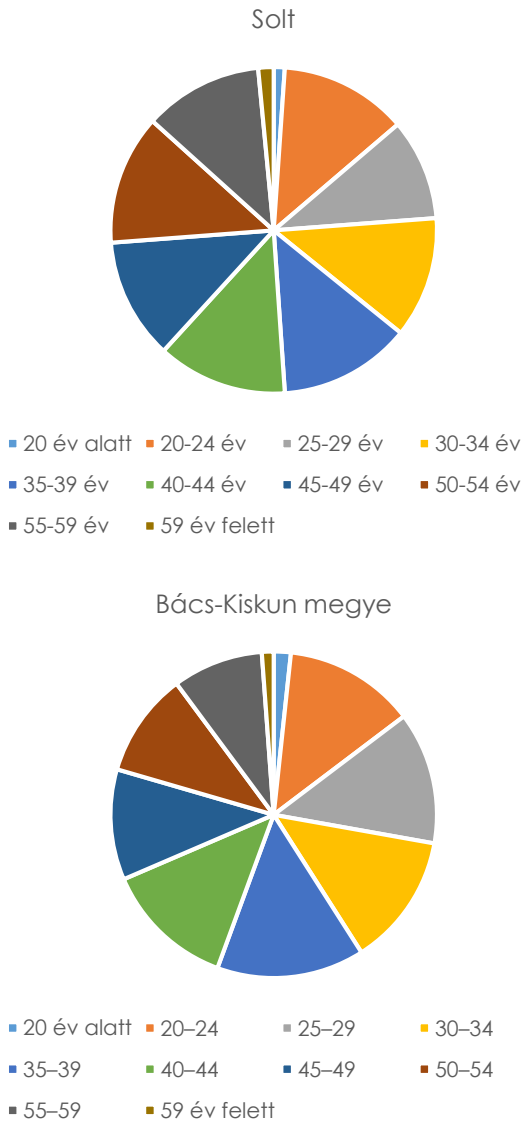

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

A két diagram nagyon hasonló, ezért megállapíthatjuk, hogy a munkanélküli lakosság életkor szerinti megoszlása a megyére jellemző mértékű.

A munkanélküliség mind két nemet érinti ugyan, de a nők aránya érzékelhetően nagyobb.

18. ábra: Munkanélküliek nemek szerinti eloszlása

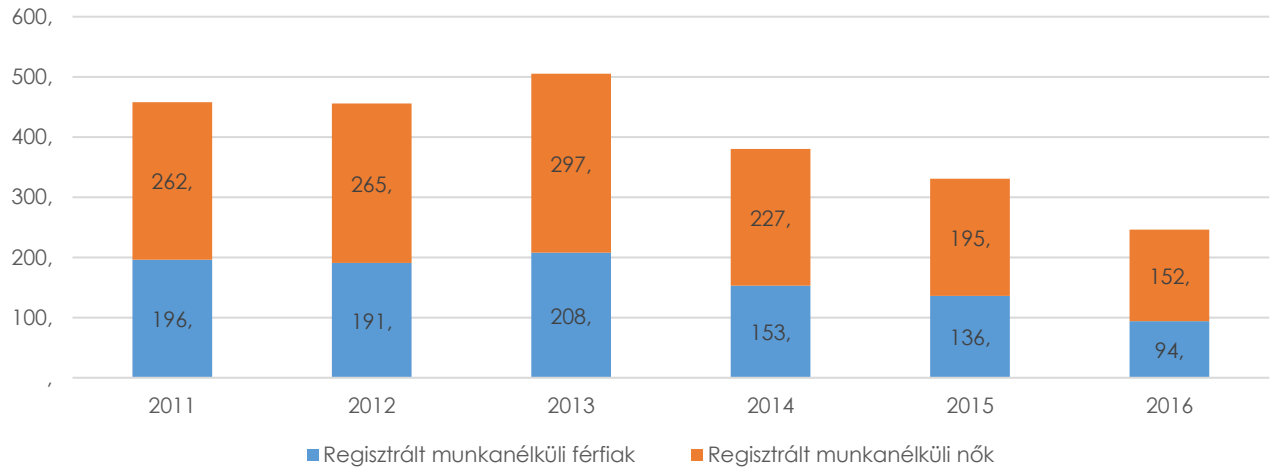

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Jövedelmi viszonyok

Az SZJA alapot képező jövedelem Solton 2001-től 2008-ig folyamatosan növekedett, majd a gazdasági válság hatására 2008-tól 2011-ig csökkenés figyelhető meg, majd 2011-től ismét növekedtek a jövedelmek. Ez a folyamat az országos és megyei tendenciával összhangban van.

19. ábra: SZJA alapot képező jövedelem alakulása Solton

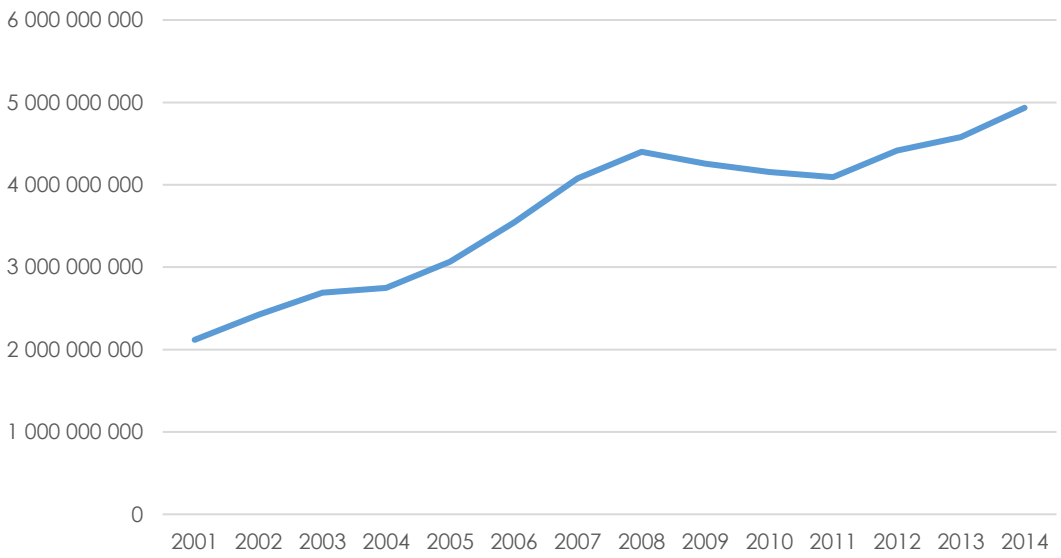

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

A településen jelen lévő vállalkozók, termelők és vállalkozások 10 év adatait megvizsgálva megállapítható, hogy a foglalkoztatási és a jövedelemtermelési adatok pozitív irányban változtak.

A 2001-es adatokhoz viszonyítva az egyéni vállalkozók száma 2004-ben több mint duplájára emelkedett, azóta azonban folyamatosan csökken a számuk. A mezőgazdasági termelők száma 10 év alatt sokszorosára emelkedett, vagyis a mezőgazdaságban dolgozók aránya jelentősen nőtt. A társas vállalkozások száma alacsony mértékben ugyan, de szintén növekedett.

5. táblázat: Egyéni vállalkozók, kistermelők és társas vállalkozások számának alakulása Solton

	2001	2004	2011	2014
Összes egyéni vállalkozó darabszáma (fő)	127	256	138	98
Összes mezőgazdasági kistermelő darabszáma (fő)	4	10	37	125
Összes társas vállalkozás darabszáma (db)	40	61	60	58

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Segélyezés

A segélyek egyes típusaiban részesítettek számának és az esetek számának változására jellemző, hogy 2009-hez és 2011-hez képest 2013-ban csökkent a segélyben részesítettek és az esetek száma a segélytípusok többségénél, sőt egyes segélyek eseteinek száma a fele a 2009-es esetszámnak. Kiemelendő, hogy az átmeneti segélyezésben részesülők száma kevesebb, mint a felére csökkent 4 év alatt, továbbá a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma szintén jelentősen csökkent. Több adatnál megfigyelhető, hogy 2009-ről 2011-re emelkedett a segélyezettek száma, 2011-ről 2013-ra azonban ugyanezen adatok a 2009-es alá csökkentek, amely mindenképpen pozitívan értékelendő. A települési stratégia kidolgozása során ez a javulás felhasználható a területet érintő jó gyakorlatok kidolgozásához.

6. táblázat: Segélyezés esetei Solton (2009, 2011, 2013)

	2009	2011	2013
Átmeneti segélyezés esetei (pénzbeni és természetbeni) (eset)	467	337	225
Átmeneti segélyezésben részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	237	155	101
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (fő)	93	123	92
Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma (fő)	7	5	6
Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)	439	517	343
Lakásfenntartási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	526	658	555
Óvodáztatási támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	n.a.	6	7
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás esetei (pénzbeni és természetbeni) (eset)	116	72	58
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma (pénzbeni és természetbeni) (fő)	54	37	47
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma (fő)	587	568	454

	2009	2011	2013
Rendszeres szociális segélyben részesítettek átlagos száma (rendelkezésre állási támogatásban részesülők adatai nélkül) (fő)	24	29	31
Temetési segélyben részesültek száma (pénzbeli és természetbeni) (fő)	28	32	13
Temetési segélyezés eseteinek száma (pénzbeli és természetbeni) (eset)	28	33	13
Ápolási díjban részesítettek átlagos száma (fő)	34	38	36
Súlyosan mozgáskorlátozott személyek közlekedési támogatásában részesültek száma (fő)	77	62	n.a.

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Életminőség

Az emberek életminőségét komolyan meghatározza, hogy milyen komfortfokozatú és ellátottságú lakásban élnek. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint Solton 2909 db lakás volt, amelynek több mint fele volt összkomfortos. A 2001. évi adatokkal összehasonlítva a háztartások komfortossága emelkedett. A komfortos és félkomfortos lakások aránya elmarad a megyei aránytól, de az országos arány felett van. A lakások felszereltségét tekintve Solt közelít az országos átlaghoz.

A városban a háztartások életminősége az alábbiak szerint változott 2001 és 2011 között:

7. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei (2001, 2011)

	2001	2011		
	Solt	Solt	Bács-Kiskun Megye	Magyarország
		az összes háztartás %-ában		
Háztartások összesen (db)	2 959	2 909	239 193	4 390 302
Háztartások a lakás komfortossága szerint				
• összkomfortos	43,89%	52,35%	46,00%	59,38%
• komfortos	21,83%	35,4%	40,30%	31,31%
• félkomfortos	8,55%	3,37%	4,20%	2,92%
• komfort nélküli	18,21%	8,66%	8,80%	5,76%
• szükség- és egyéb lakás	7,50%	0,22%	0,60%	0,63%
Háztartások a lakás felszereltsége szerint				
• hálózati vízvezetékkel	79,38%	92,54%	85,60%	94,32%
• házi vízvezetékkel	2,70%	2,61%	9,20%	2,37%
• meleg folyóvízzel	80,06%	89,86%	89,40%	93,04%
• közcsatornával	11,55%	85,63%	54,10%	76,21%
• házi csatronával	72,08%	9,52%	40,80%	20,48%
• központi fűtéssel	51,30%	60,30%	47,00%	60,34%

	2001	2011		
	Solt	Solt	Bács-Kiskun Megye	Magyarország
		az összes háztartás %-ában		
• vízöblítéses wc-vel ellátott	74,45%	89,86%	88,83%	92,97%

Forrás: KSH 2001., 2011. évi Népszámlálás alapján saját szerkesztés (2016)

1.7.2. TÉRBELI-TÁRSADALMI RÉTEGZŐDÉS, KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK

A településen a hagyományos értelemben vett szegregátum nincs, így nem jellemzőek a térbeli, társadalmi konfliktusok. A város peremterületein megfigyelhetők olyan részek, ahol a lakosság szegényebb rétegei illetve kisebbségei élnek, a többi területen pedig más társadalmi réteg él, magasabb komfortfokozatú épületállományban. A település egészét tekintve azonban ezen különbségek nem számít számottevőnek.

A solti lakosság társadalmi változása az országos népszámlálási adatok alapján került megvizsgálásra. Az időskorúak számában az elmúlt években enyhe, de folyamatos növekedés figyelhető meg, így az aktív korúak számára kismértékben, de egyre nagyobb terhet jelent az időskorúak ellátása. 2001 és 2011 között növekedett a városban élő kisebbségek aránya. Az iskolázottság aránya bizonyos területeken a megyei és az országos átlagánál is magasabb a városban, de van olyan terület ahol kedvezőtlenebb. A nők képzettebbek, az érettségizettek, illetve a diplomások megfelelő korú népességen belüli aránya magasabb a férfiakénál. Egyre többen beszélnek idegen nyelveket, a legelterjedtebb az angol és a német. Emelkedett a gazdaságilag aktívak[5], ezen belül a foglalkoztatottak és a munkanélküliek aránya. Az inaktív keresők és az eltartottak hányada mérséklődött.

A két népszámlálás között a háztartások száma tovább emelkedett, a háztartásban élőké viszont mérséklődött. A családháztartások számának a csökkenése a nem családháztartásokénak a jelentős növekedése mellett jött létre. A családok száma és átlagos mérete csökkent, de több az élettársi kapcsolat és az egyszülős család.

1.7.3. TELEPÜLÉSI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ TÉNYEZŐK (TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ADOTTSÁGOK, TÁRSADALMI ÉLET, SZOKÁSOK, HAGYOMÁNYOK, NEMZETISÉGI KÖTŐDÉS, CIVIL SZERVEZŐDÉSEK, VALLÁSI KÖZÖSSÉGEK STB.)

Történeti és kulturális adottságok

A város területe már az őskortól lakott hely volt. A réz- és bronzkor folyamán itt élt népek kultúrájának emlékét is megtalálták a település területén. Fellelték a rómaiak pénzét, fegyvereit és halottait. Bebizonyosodott, hogy itt vezetett a Pannóniából Dáciába vivő kereskedelmi út. 1983-ban földmunkák során nagy kiterjedésű avar temető maradványait lelték meg. Tudományosan

[5] Azok, akik foglalkoztatottak, vagy munkanélküliként jelen vannak a munkaerőpiacon,

elfogadott feltevés, hogy már Géza fejedelem megkezdte a későbbi királyi birtok kiépítését, és a solti szállásbirtokot is ő egészítette ki. I. István király által szervezett vármegyék közt látjuk Fejért is, annak solti székével. Írásban Solt település nevével először egy 1145-ös keltezésű oklevélben találkozunk, amiben a Soltról Dunapatajra vezető utat említik. A XI-XIII. században Solt a kalocsai érsekséghez és a királyi birtokhoz tartozott. Városnak, azaz oppidumnak először 1384-ben említik.

Soltnak országos vásártartási joga volt. Ezek a Sára-napi, áldozócsütörtöki, Rókus-napi és a Márton napot megelőző hétfőre vagy keddre eső vásárok. A város neve Árpád vezér legkisebbik fiának nevéből Zoltán-Zsolt-Solt nevéből származik.

Solt mezőváros gyarapodását és fejlődését járási, illetve megyei székhely volta is segítette. A török megszállás alatt az adózás folyamatosságát a kalocsai vár helyőrsége biztosította. A jelentős összegű adó Solt gazdasági kiemelését tükrözi. A török hódoltság azonban véget vetett a virágzó mezővárosi életnek. Bár a település nem pusztult el, az összeírásokban már csak falunak nevezik. Később, mivel fontos dunai átkelőhely volt, megint visszanyerte jelentőségét olyannyira, hogy 1715-ben már ismét mezővárosként jelenik meg az adóösszeírásban. A török uralom miatt elnéptelenedett pusztai területekhez adomány, vétel, házasság révén jutott az északi vármegyék nemessége a XVIII. század második felében. Így jutott birtokhoz Solton és környékén báró Révay, gróf Berchtold, gróf Nemes, gróf Vécsey, gróf Benyovszky, gróf Czebrián, gróf Pongrácz, gróf Teleki család. Kastélyaik a XIX-XX. században épültek. Az 1848-49-es szabadságharc idején a Duna-Tisza közén - különösen Solt környékén - bontakoztak ki eredményes gerillaharcok.

A település kedvező közlekedési helyzete a történelem folyamán meghatározó jelentőségű volt. Mint dunai átkelő is jelentős szerepet játszott. A XV. században a jelenlegi fontosabb útvonalak többségének az "őse" már megtalálható volt. A XVIII. században a teherforgalom megnövekedett, főleg búzát szállítottak Pest-Budára, Győrbe és a nyugati piacokra. Nagy előrelépést jelentett a térség és a település életében az 1902. október 22-én átadott Kunszentmiklós-Solt-Dunapataj helyiérdekű vasútvonal. 1889-ben épült meg az 51-es úton Solt egyik nevezetessége, a történeti Magyarország első vasbeton hídja.

Civil szerveződések

Sokszínű és sokrétű civil szerveződés jellemző Solt városára, amit jól reprezentál az aktív civil szervezetek száma. A szervezetek a közösségi élet szinte minden területét lefedően megtalálhatóak a városban, legnagyobb számban az oktatás, sport, kultúra, szabadidős tevékenységek területe emelhető ki.

A legnagyobb népességszámot mozgósító civil szervezetek a Solt Aranykulcs Hegyközség, mely védi a solti, dunavecsei, apostagi szőlőtermelők érdekeit és fellép a tisztességtelen piaci magatartás minden formája ellen. A Kopolya Természetbarát és Horgászegyesület tagjai nemcsak horgászok, hanem természetbarát, környezetvédelmet szem előtt tartó emberek. Évente 3 horgászversenyt rendeznek, gyermektáborozást szerveznek, télen korcsolyázó helyet tartanak fent a tó partjánál. A Természet és Környezetvédők Solti Egyesülete Teleki Sándor Oktatóközpont célkitűzése a környezeti tudatformálás, a szemléletfejlesztés az ifjúság és lakosság szintjén. Az országos kiterjedésű tevékenységeik megvalósítása sikeres pályázataiknak köszönhető.

További jelentős, a települési közösségi életet befolyásoló szerveződések: Solti Atlétika Club, Judo szakosztály, Sakk szakosztály, Solti Futball Club, Mozgáskorlátozottak Solti Csoportja, Solti Óvodásokért Alapítvány, Kissolti Gyermekekért Alapítvány, Solti Petőfi Nyugdíjas Egyesület, Solti Vécsey Vadásztársaság, Solti Temetőért Alapítvány, Soltért Alapítvány, Solti Teniszbarátok Egyesülete, Solti Vécsey Diákokért Alapítvány, Solti Ipartestület, Solti Polgárőr Egyesület, Solt Város Baráti Kör Egyesület, Kissolti Nyugdíjas Egyesület, Solti Nagycsaládosok Egyesülete, Solti Vizisport és Testedző Egyesület, Gróf Vécsey Károly Borlovagrend, Természetesen Egyesület.

A szervezetek az önkormányzattal jó kapcsolatot ápolnak, együttműködéseik segítik a település kulturális életének fejlődését.

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

1.8.1. HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK (OKTATÁS, EGÉSZSÉGÜGY, SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK, KÖZMŰVELŐDÉS, SPORT)

Nevelés, oktatás

Solt a XVIII. század óta rendelkezik az iskoláztatás feltételeivel. Református, római katolikus és izraelita egyházi iskolák működtek a község területén. Ezek közül a református iskola létesült legrégebben, 1756-ban. A község területén lévő felekezeti iskolákat 1914-ben állami kezelésbe adták. Ettől kezdve Solton csak állami iskolák működtek. A ma működő két általános iskola új épületei 1972-ben (központi belterületen) és 1989-ben (Kissolton) készültek el.

Solton az alapfokú oktatás két intézményben zajlik a Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményben és a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Óvodában. Mindkét iskola rendelkezik óvodai feladatellátási létesítménnyel is. Az intézményekben csoportos napközis óvoda, nyolc évfolyamos általános iskola, csoportos napközi otthonos foglalkozás, valamint összevont csoportokban enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása folyik. Az óvodában utazó logopédus segíti a beszédzavarral küzdő gyerekeket. Mind az óvodák, mind az iskolák ellátják azon sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését-oktatását, szakirányú fejlesztését, akik a szakértői és rehabilitációs bizottságok szakvéleménye alapján speciális segítségre szorulnak. Szakember ellátottságuk jó, az óvodákban képzett fejlesztő pedagógusok, az iskolákban gyógypedagógusok dolgoznak.

A Solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola fenntartója 2013. január 1-től a a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK), működtetője 2013. január 1 és 2015. augusztus 31 között (KLIK), 2015. szeptember 1-től 2016. december 31-ig Solt Város Önkormányzat. A törvény értelmében 2017. január 1-től ismét a KLIK lesz az intézmény működtetője is.

A településen jelenleg nincs bölcsődei ellátás, azonban nagy szükség lenne rá. Az önkormányzat ezért egy 2 csoportszobás minibölcsőde kialakítására pályázott idén a TOP keretein belül. A bölcsőde 14 gyermek számára biztosít majd férőhelyet és a fejlődésüket szolgáló eszközöket. A bölcsőde a meglévő óvoda épületében kerül kialakításra. A tervezett megvalósítás 2017 évben fog zajlani.

8. táblázat: Az általános iskolai intézmények és azok legfontosabb adatai

Intézmény neve	Fenntartója	Feladatellátó hely és annak címe	Férőhely (db)	2014/2015 tanévben beíratott gyerekek száma (fő)	Kihasználtság (%)	Tantermek száma	Tornaterem megléte (igen/nem, db)
Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	KLIK	Kossuth Lajos u. 60.	270	165	61	12	igen
Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	KLIK	Zsolt u. 4.	250	122	49	10	nem
Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	KLIK	Nagymajori u 24.	350	114	32	14	igen

Forrás: Solt Város Önkormányzat adatszolgáltatása (2016)

A szabadszállási Kun László Gimnázium solti tagintézménye esti munkarend szerinti biztosít képzést a lakosság számára, lehetővé téve minden felnőtt, érettségivel nem rendelkező helyi és környékbeli lakos számára, hogy továbbtanulhasson, és érettségi vizsgát tehessen. Az esti képzések mellett természetesen nappali tagozatos oktatás is zajlik az intézményben.

A településen más középiskola, szakközépiskola és szakiskola nem működik. A diákok Dunaföldvár, Kiskőrös, Kecskemét, Baja és Paks városokba járnak iskolába.

Kollégiumi ellátás nem működik a településen.

Felsőoktatási intézmény nem működik a településen.

Egészségügy

A városban összesen 3 háziorvos, 1 házi gyermekorvos, és 1 fogorvosi praxis működik. Fogászati ügyelet a városban nincs. A fogorvosi alapellátást a fogorvossal kötött megbízási szerződés útján biztosítja az önkormányzat. Az orvosok vállalkozóként végzik feladatukat. Jelenleg egy betöltetlen praxis van a városban, a gyermekorvosi praxis. A városban 3 védőnő dolgozik. A településen a háziorvosi egészségügyi alapellátás 3 ellátó helyen történik. A gyógyszertárak száma kettő.

A központi orvosi ügyeletet 2006. december 1-jétől Kalocsa Kistérségi Többcélú Társulatának megbízása alapján, az Országos Mentőszolgálat Dél-Alföldi Regionális Mentőszervezete működteti.

Szakellátás jelenleg nem működik a településen.

Az alapellátási intézményt (Vécsey téri orvosi rendelő) 2011 évben Dél-Alföldi Operatív Program (DAOP) pályázati forrásból fejlesztésre került.

Szociális közszolgáltatások

A települési önkormányzat köteles biztosítani a szociális és gyermekjóléti alapellátásokat. A szakosított ellátások biztosítását a törvény lakosságszámhoz köti. Az alapellátás és egyes nappali ellátási formák vannak a legközelebb a rászorulókhoz és ezen rendszerek biztosítják, hogy a rászorulók a lehető leghosszabb ideig a környezetükben gondozhatók legyenek.

A Bács-Kiskun Megyei Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő Kaskantyúi „Harmónia" Integrált Szociális Intézmény Solti Telephelyén (6320 Solt, Toldi M. u. 1.) és Lakóotthonaiban (6320 Solt, Kecskeméti út 7/a. és Balassi B. u. 13.) fogyatékosok számára nyújt lakóotthoni ellátást, valamint fogyatékos személyek ápoló-gondozó intézményi ellátását.

A Solti Alapszolgáltatási Központ 2005-től működik a jelenlegi szervezeti formájában, a szociális alapellátások, gyermekjóléti szolgáltatás és a védőnői szolgálat is az intézmény szervezeti keretei közé tartozik. A Központ 9 fő közalkalmazott dolgozóval 15 fő idősek nappali ellátását, 176 fő szociális étkeztetését és 27 fő házi segítségnyújtását látja el.

A személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a következő ellátásokat biztosítja:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása
- családsegítés
- gyermekjóléti szolgáltatás (önálló gyermekjóléti szolgáltató)
- Védőnői Szolgálat

A hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozóan minimális adat áll rendelkezésre. Az iskolás gyermekek száma 2014-re nőtt, azonban valószínűsíthető, hogy a korábbi évben nem volt megfelelő az adatszolgáltatás. Az óvodai ellátásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma 2013-ról 2014-re csökkent. Az önkormányzat az Esélyegyenlőségi Tervében meghatározott intézkedések végrehajtásával folyamatosan ezen értékek redukálására törekszik.

9. táblázat: Hátrányos helyzetű gyermekek az iskolai és óvodai ellátásban Solton

	2013	2014
Hátrányos helyzetű iskolai ellátásban részesülők száma (fő)	0	25
Hátrányos helyzetű óvodai ellátásban részesülők száma (fő)	87	59

Forrás: TeIR ITS adatbázis alapján saját szerkesztés (2016)

Közösségi művelődés, kultúra

A településen az önkormányzat irányítása alatt, összevont intézményként üzemel a város könyvtára és központi művelődési intézménye a Vécsey Károly Művelődési Ház és Könyvtár. Solt egyik legszebb műemlék épülete, a Vécsey kastély ad helyet az intézménynek. A kastély 1816-ban épült, parkja minden nap látogatható. A művelődési ház művészeti csoportjaival és évente megrendezendő programjaival, kiállításaival, szórakozási lehetőséget biztosít a legifjabb generációtól, a legidősebb generáció számára is. 2016-tól a könyvtárban működik az e-Magyarország Pont, internet használatra 4 gép áll rendelkezésre a felhasználóknak. A könyvtár szolgáltatásai a következők: olvasóterem használat, könyv és folyóirat kölcsönzés, könyvtárközi kölcsönzés, házhozszállítás, irodalomkutatás, témafigyelés, elektronikus katalógus. Mint közösségi színtér helyet ad kiállításoknak, előadásoknak, találkozóknak, könyvtári óráknak. A könyvtár a helyi kulturális élet központja az épület és a körülötte elhelyezkedő emlékpark számos rendezvénynek ad helyet.

A kiemelt rendezvények amelyek a Vécsey kastélyban és az emlékparkban valósulnak meg: Solti Tavaszi Napok, Majális, Gyermeknap, Szent István Nap, Aradi Vértanúk Napja, Október 23-Nemzeti Ünnep.

2016. évi könyvtári adatok:

- regisztrált használók száma: 2962 fő/év
- személyes helybeni használat: 10855 látogatás/év
- internet használat: 3824 fő/év
- kulturális közművelődési, közösségi rendezvények: 11db 3463 fő.

A már hagyománnyá váló évente ismétlődő rendezvényeken kívül a solti polgárok számára a helyi szakkörök, sport szakosztályok és civil szervezetek biztosítják a szabadidő változatos eltöltéséhez a lehetőségeket.

Állandó programok:

- Január: Újévi koncert, Filharmónia hangverseny sorozat, Magyar Kultúra napja, Bálok.
- Február: Farsangi rendezvények, Bálok.
- Március: A március 15-i Nemzeti ünnephez kapcsolódó több napos fesztivál. A Solti Tavaszi Napok több napos, több helyszínen zajló rendezvénysorozat március 11-15. között. Visszatérő programjai a következők: Solti alkotók kiállítása, Petőfi-szavalóverseny, Nyugdíjas szavalóverseny, Gyermek és felnőtt szórakoztató programok, Néptáncgála, Aranykulcs-Kupa - sakkverseny, Solti Tavaszi Kupa - cselgáncsverseny, Templomi hangverseny, Március 15-i megemlékezés.
- Április: Föld Napja, Bálok
- Május: Anyák Napja, Zeneiskolai bemutatók, Gyermeknap, Solti Pünkösdi Napok: Háromnapos rendezvény Pünkösdkor, Solt-Révbérpusztán. A program a népi kultúrát és a lovas életet bemutatja. Népi kirakodóvásár, néptánccsoportok fellépése, főzőverseny, fogathajtó verseny, stb. teszik változatossá a rendezvényt.

- Június: Szentiván éj, Magyar Művészetoktatás Napja. Juniális: Solti Civil Szervezetek napja Június harmadik szombatja. Rendezvény a Duna-parton, amely lehetőséget nyújt a solti civil szervezeteknek, hogy bemutatkozzanak és megismerjék egymás tevékenységét.
- Július: Fogathajtó verseny
- Augusztus: Szent István nap augusztus 20-án egész napos szabadtéri rendezvény keretében emlékeznek államalapító Szent István királyunkra. A rendezvény keretében kirakodóvásár, sportrendezvények főzőverseny, néptáncbemutató, és egyéb szórakoztató programok, például utcabál, tűzijáték szórakoztatja a több ezres közönséget.
- Szeptember: Szüreti felvonulás és bál: Népi hagyományok felelevenítése. A rendezvény szeptember utolsó szombatján kerül megrendezésre.
- Október: Aradi Vértanuk Napja: Október 6. Fáklyás felvonulással egybekötött megemlékezés az 1848/49-es forradalomról és szabadságharcról, a kivégzett mártír tábornokokról, köztük gróf Vécsey Károlyról, a róla elnevezett városi könyvtár parkjában.
- November: Idősek Napja.
- December: Kézműves foglalkozások, Karácsonyi Koncert: Ünnep előtti vasárnap délután. Advent utolsó vasárnapján a helyi előadók és művészeti csoportok bemutatója a Művelődési Házban.

További programok: Koncertek, színházi előadások, kiállítások, gyűlések, termékbemutatók, próbák.

A solti szervezett sporttevékenységnek a két fő területe az iskolai és sportegyesületi sportolás. Solton nagy hagyományai vannak a sportnak, hiszen a jelenlegi labdarúgó egyesület elődje a Solti MEDOSZ 1923-ban alakult. Az 1960-as évektől férfi kézilabda csapat, az 1970-es évektől cselgáncs csapat működött és ért el szép eredményeket, majd feloszlott, illetve átalakult. Jelenleg a tömeg- és versenysport az általános iskolák és sportegyesületek szervezésében, azok hatékony együttműködésével valósulnak meg. Az önkormányzat részéről az Oktatási, Kulturális, Ifjúsági és Sportbizottság támogatja és koordinálja a város sportéletét. Minden évben augusztus 20-án kerül sor az év Jó Sportolója díj átadására, mely díjat a város alapította.

Rendszeres sportesemények:

- Solti Tavaszi Kupa Regionális (Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Tolna és Szolnok megye) diák és serdülő Judo Diák Olimpia
- Aranykulcs Kupa, nyílt meghívásos sakkverseny felnőttek és gyerekek részére
- Augusztus 20-i, Szent István Nap keretében diák futóverseny, kispályás labdarúgás, tenisz verseny, sakkverseny és szimultán, judo bemutató, kötélhúzás

A település sporttevékenységének aktív szerepvállalását a Solti Atlétika Club Judo Szakosztálya és Sakk szakosztálya biztosítja.

1.8.2. ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

Solt Város Önkormányzat 71/2015. (VI.04.) határozattal fogadta el Solt Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

10. táblázat: A 2013-2017 Helyi Esélyegyenlőségi Program főbb következtetései

Célcsoport	Következtetések	
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tartós munkanélküliség	Közfoglalkoztatás bővítése. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek megvalósítása.
	Digitális írástudás, számítógépes ismeretek hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Számítógépes képzések bővítése a munkanélküliek körére.
gyermekek	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család szétesésből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	Az óvodáztatási támogatást kevesen tudják igénybe venni.	Szülők tájékoztatása a támogatás feltételeiről, a rendszeres óvodába járatás követelményeinek, tartalmának teljesítése
	Gyermekek szünidei elhelyezése sok családnál problémát okoz	Gyermekek szünidei iskolai – óvodai elhelyezésének biztosítása, nyári szabadidős programok szervezése Gyermekjóléti szolgálat bevonásával
nők	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	GYÁS, GYES-ről való visszatérés nehézsége a munkaerő piacra növeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.
idősek	Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzési lehetőségek megteremtése, igény szerinti bővítése.

Célcsoport	Következtetések	
	Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
	Népbetegségek jellemzően előfordulnak, a férfiak korábban halnak	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenciós szemlélet erősítése, egészségtudatos magatartás fejlesztése, különösen a férfiak között.
	Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló tájékoztatások, intézkedések bővítése.
fogyatékkal élők	A foglalkoztatáshoz jutás és a foglalkoztatásban való megmaradás felkészült támogató személyek vagy az akadálymentesítettség hiányában nem valósul meg	Megfelelő szakértelmű segítők igénybevétele pl. foglalkoztatási mentor, tanácsadó, rehabilitációs szakmérnök, illetve pályázati források bevonásával az akadálymentesítettség fejlesztése
	Hiányzó, nem megfelelő, nem az igények szerint rangsorolt akadálymentesítettség	Az akadálymentesítés helyi tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. Ilyen tartalmú forrásokra figyelemfelhívás.
	Fogyatékos személyek információ hiánya miatt nem jutnak hozzá a részükre járó pénzbeli vagy természetbeni juttatásokhoz, eszközökhöz	Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeteit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs e olyan megindított folyamat ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőnek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékost ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önsegítő csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.

Forrás: Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2017

1.9. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

1.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPKÖRE

Solt város első írásos említése (1145) óta eltelt közel 900 év alatt gazdasági életében kedvezőbb és kedvezőtlenebb periódusok váltották egymást. A középkorban királyi birtokként, Fejér vármegye solti székhelyként önálló vásártartási joggal rendelkező mezőváros volt. Töretlen fejlődését e korban a török bejövetele törte meg. A hanyatlás ellenére az adózási összeírásokból lehet következtetni arra, hogy Solt ebben az időszakban is megőrizte kiemelkedő termelékenységét. Az Oszmán Birodalom bukása után lassú fejlődés indult meg a térségben, Solt a XVIII. században visszakapja városi rangját, fontos dunai átkelőhelyének köszönhetően kereskedelmi forgalmának növelésével is igyekszik újraépíteni magát. Gazdaságtörténetének következő meghatározó eseménye az ipari forradalom Magyarországra történő betörése volt a XIX. században. A termelésben tapasztalható általános javuló tendenciák azonban a településen kisebb mértékben éreztették hatásukat. A növekvő mezőgazdasági import miatt a helyi gazdálkodás visszaesett, a szekunder szektor (feldolgozóipar) húzóágazatainak hasznából nagyüzemi szinten nem részesült. A XX. század háborúktól és gazdasági világválságtól sújtott első felét a település gazdasága is megszenvedte. A csökkenő munkaerő mellett a helyieknek meg kellett birkóznia a kizsákmányolással, termelt javaik önkényes begyűjtésével is. A hanyatlásból való kilábalást a II. világháború utáni időszak hozta meg Solton. Az újraosztott földterületeken illetve a megalapított termelőszövetkezetekben virágzott fel ismét a térség mezőgazdasága. Emellett a szocialista iparosítás révén megalakultak a következő vállalatok és intézmények: Gépállomás, Vegyesipari Szövetkezet, Fodrász és Kozmetikai Szövetkezet, Benzinkút (Magyar Olajművek, majd ÁFOR), Solti Állami Gazdaság, GELKA, DÉMÁSZ, Állampusztai Célgazdaság, MÉH-telep, Solt és Vidéke Takarékszövetkezet, ATEV Fehérje Feldolgozó Solti Gyára és a Solti Rádióállomás. Az országos tendenciáknak megfelelően az 1990-es évek után Solton is az ipari termelés visszaszorulása és a szolgáltatások elterjedése jellemző, mezőgazdasági múltjának köszönhetően azonban primer szektora a globális trendekkel ellentétben továbbra is kiemelkedő szereppel bír a város életében.

A kalocsai járás második legnépesebb településeként Solt meghatározó gazdasági szereppel bír a térségen belül. A város Budapesttől déli irányban 100, Kecskeméttől nyugatra 55, Kalocsától északra 33 kilométerre helyezkedik el. Gazdasági szempontból olyan jelentős települések találhatóak még szűkebb környezetében, mint Dunaföldvár, Dunaújváros és Paks. Jelenlegi gazdasági szerkezetét a globalizáció hatására átrendeződött termelési viszonyok mellett a település mezőgazdasági hagyományai is erősen befolyásolták.

A gazdasági teljesítmény jellemzésére a települések szinten az egy főre jutó bruttó hozzáadott érték a legalkalmasabb mutató. Összehasonlítva a hasonló népességű, nem járásközpont Bács-Kiskun megyei településekkel, láthatjuk, hogy Solton ez az érték közepesnek tekinthető.

11. táblázat: Egy főre jutó bruttó hozzáadott érték Bács-Kiskun megye egyes városaiban

Település	Járás	Lakónépesség (2016. jan. 1.) (fő)	Egy főre jutó bruttó hozzáadott érték (2014) (e Ft)
Kerekegyháza	Kecskeméti	6470	815
Solt	Kalocsai	6312	893
Soltvadkert	Kiskőrösi	7405	1137
Szabadszállás	Kunszentmiklósi	6116	432

Forrás: TEIR ITS tervezését támogató alkalmazás alapján saját szerkesztés (2016)

További releváns kiegészítést ad a térség gazdasági helyzetét, illetve a település gazdasági súlyát illetően a napi szinten ingázó munkavállalók összes foglalkoztatotthoz viszonyított aránya. A járásközponton kívül csak Hartán (27,1) és Solton (29,6) nem éri el a mutató 30%-os értéket, ezek a települések képesek átlagosan 10-ből 7 munkavállalójukat helyben foglalkoztatni.

1.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

A gazdasági ágazatok szektoriális besorolása alapján megkülönböztetünk primer (nyersanyag kitermeléssel foglalkozó), szekunder (nyersanyag feldolgozással foglalkozó) illetve tercier (szolgáltató) szektorokban érdekelt vállalkozásokat. Az ipari forradalom hatására globálisan az egyes szektorok közötti arányok eltolódtak, előbb a feldolgozóipari vállalkozások nyertek teret a primer szektor vállalataival szemben, majd a szolgáltatások tömeges elterjedése szorította háttérbe a nyersanyagigényes ágazatokat. A gazdaság átrendeződésének folyamata a különböző helyeken eltérő időben és intenzitással zajlott le és zajlik jelenleg is.

Magyarország alföldi területeihez hasonlóan Solton is két fő tényező alakította a jelenlegi struktúrát. Egyrészt a település mezővárosi hagyományainak, kedvező gazdálkodási adottságainak köszönhetően továbbra is túlsúlyban vannak a primer szektorban érdekelt egyéni vállalkozók és kis létszámú társaságok. Solt közigazgatási területének mintegy 95%-a külterület, melynek nagy része földművelésre kiválóan alkalmas vályogos mezőségi talajjal borított.

Másrészt a szolgáltatások elterjedése a térségi településszerkezet egyik központjaként Solton is érezteti hatását, a 2014-es felmérés alapján az itt található vállalkozások többsége már ezen a szektoron belül végzi a tevékenységét, de jelentőst súlyt képvisel az építőipar és a feldolgozóipar is.

20. ábra: Működő egyéni és társas vállalkozások száma Solton nemzetgazdasági áganként 2014-ben

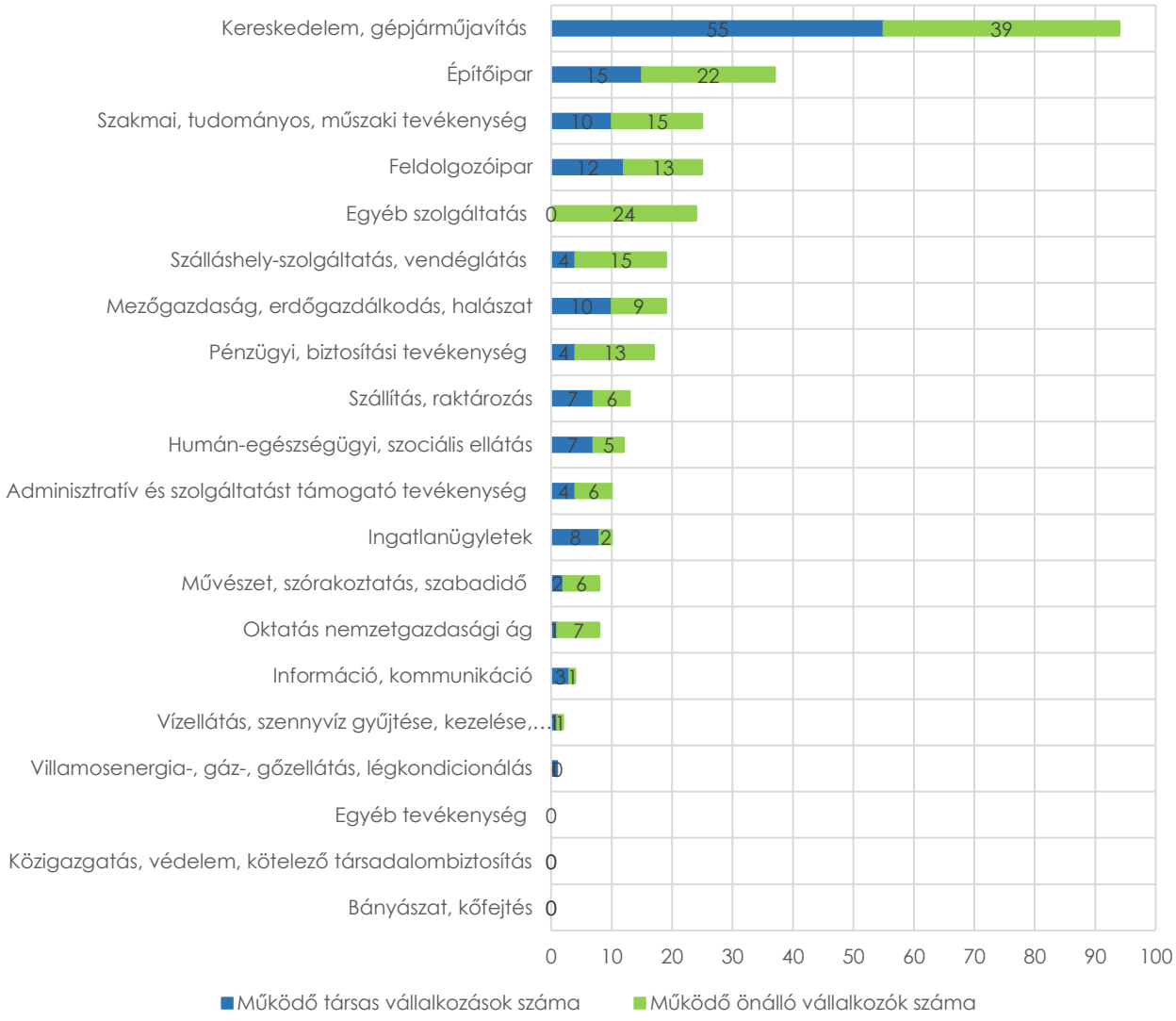

Forrás: TEIR Települési adatgyűjtő alapján saját szerkesztés (2016)

Mezőgazdaság

Solt komoly mezőgazdasági hagyományokkal rendelkező település, a gazdálkodás napjainkban is a lakosok megélhetésének egyik legfontosabb forrása. A működő mezőgazdasági vállalkozások aránya 2011 óta messze meghaladja az országos értéket, és közelíti, helyenként el is éri a megyei és régiós átlagot. A településen 547 regisztrált őstermelő volt bejegyezve 2014-ben.

21. ábra: Mezőgazdasági vállalkozások aránya az összes működő vállalkozás vonatkozásában

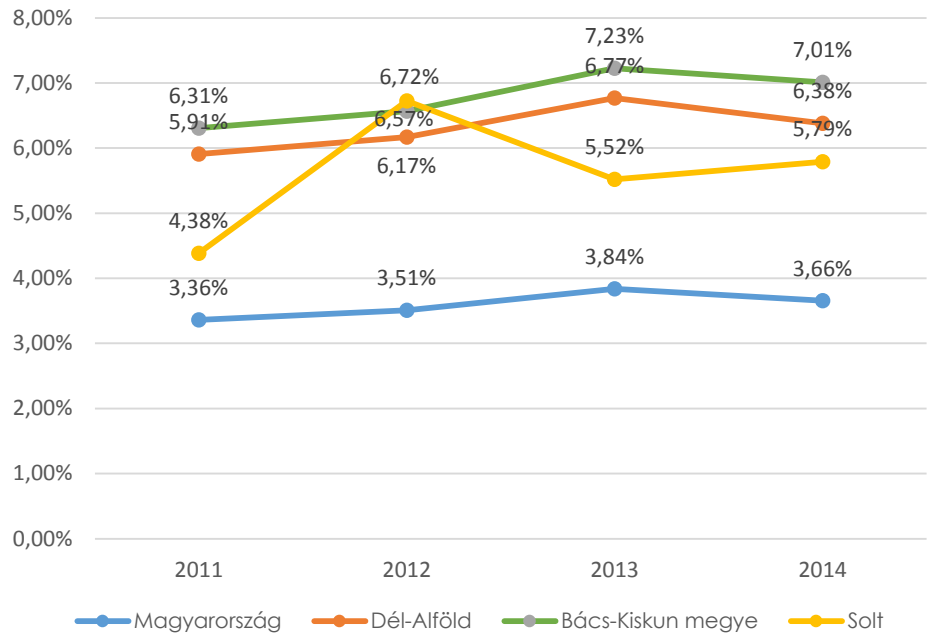

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

Meghatározó növények a zöldségtermesztésben a zeller, a hagyma, a fűszerpaprika, a sárgarépa és a burgonya. A gabonafélék közül elsősorban búzát és árpát termelnek, a takarmányfélék közül pedig a napraforgó, a kukorica, a takarmányborsó és a takarmányrépa a legfontosabbak.

A solti Szőlő-hegyen és környékén messze földön híres borokat termeltek és termelnek ma is. A településen ma is szinte minden család birtokol kisebb-nagyobb szőlőterületet, a város egyik legjellegzetesebb látnivalója a több mint 500 pincéből álló Meleg-hegyi pincefalu. A tájra jellemző szőlő-fajták közül, melyek a kövidinka, pozsonyi fehér, rajnai rizling, olaszrizling, delavári, fehér burgundi, oportó, kadarka, szlankamenka, sárfehér, többet még ma is termesztenek a solti gazdák, de az új szőlőfajták közül a zalagyöngye, rizlingszilváni, lakhegyi mézes, ezerjó, saszla-félék, ezerfürtű, bíborkadar, kékfrankos is megjelent a településen. 330 hektáros területen működik a Solti Aranykulcs Hegyközség, amely a környékbeli (a solti mellett a dunavecsei és apostagi) borászok érdekeit védi.

Korábban a sertés, marha, juh és baromfitenyésztés is meghatározó volt a város életében, mára azonban állattenyésztés egyre inkább háttérbe szorul.

Ipar

A szocialista iparosodás idején számos ipari vállalkozás jött létre Solton, emellett a mezőgazdasági szövetkezetek is ipari melléktevékenységekbe kezdtek. A napjaink tendenciáinak megfelelően azonban ezek a tevékenységek háttérbe szorultak, az ipari tevékenységet végző vállalkozások száma a 2010-es évek elején csökkent, kisebb növekedést csak 2014-ben mutatott, de ekkor sem

közelítette meg a 2011-es értéket. A működő ipari vállalkozások közül a két legjelentősebb szegmens az építőipar és a feldolgozóipar.

22. ábra: Ipari tevékenységet végző működő vállalkozások számának alakulása Solton

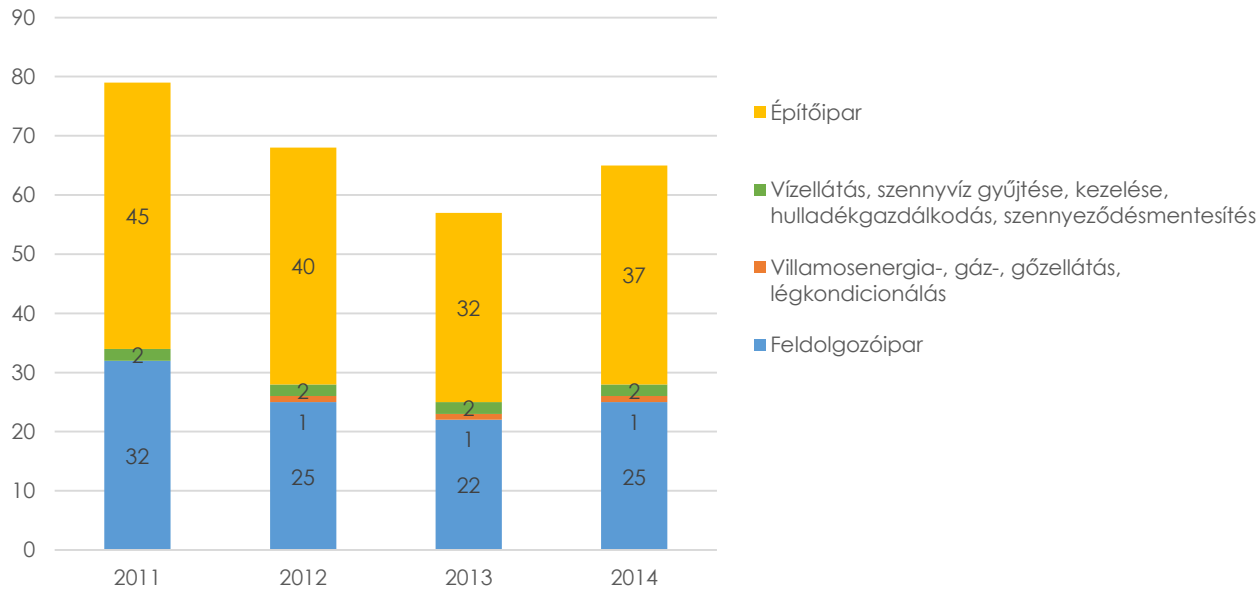

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

A nemzetgazdasági ágak közül Solton a második legjelentősebb az építőipar, melynek területén összesen 37 vállalkozás (ebből 15 társas és 22 egyéni) működik a városban. A 90-es években alakult a SOL-T-ERV Kft és a SOLTÚT Kft, előbbi építőipari tervezési és kivitelezési, utóbbi útépítési és –felújítási tevékenységet végez.

Ugyan a mezőgazdaság történelmi hagyományokkal rendelkezik a városban, és ma is jelentős, nem épült ki rá a megfelelő feldolgozóipar, amely növelné a helyben megtermelt mezőgazdasági alapanyagok hozzáadott értékét. Korábban a Szikra Mezőgazdasági Szövetkezet hozott létre egy tejüzemet, amely már nem működik. 1963-ban épült fel az Állati Takarmányokat Előállító Vállalat (ATEV) solti telephelye, amely napjainkban már a fehérje eredetű végtermékek égetéssel történő ártalmatlanításával, biogáz előállításával foglalkozik. Jelenleg 25 feldolgozóipari cég működik Solton, 12 társas, 13 egyéni formában.

Szolgáltatások

A globális és országos terveknek megfelelően az utóbbi években Solton is a tercier szektor erősödése figyelhető meg. Annak ellenére, hogy a működő vállalkozások száma 2011 és 2014 között erőteljesen visszaesett, a szolgáltató vállalkozások aránya stabil maradt, valamelyest emelkedett. A szolgáltató nemzetgazdasági ágak közül kiemelkedő fontossággal bír a város életében a Kereskedelem, gépjárműjavítás, számos nagy múltú kereskedelmi egység, illetve

családi hagyományokkal bíró autószerelő található a városban, vélhetően a város közlekedési csomópont mivoltának is köszönhetően.

12. táblázat: Szolgáltató tevékenységet végző működő vállalkozások Solton

Nemzetgazdasági ág	2011	2012	2013	2014
Kereskedelem, gépjárműjavítás	101	99	97	94
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	31	32	31	25
Egyéb szolgáltatás	27	21	16	24
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	22	24	21	19
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	15	19	17	17
Szállítás, raktározás	19	17	18	13
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	9	10	10	12
Ingatlanügyletek	10	10	8	10
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	13	12	11	10
Oktatás	13	12	11	8
Művészet, szórakoztatás, szabadidő	6	5	6	8
Információ, kommunikáció	4	4	5	4
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	0	0	0	0
Szolgáltató tevékenységet végző működő vállalkozások száma összesen	270	265	251	244
Működő vállalkozások száma összesen	365	357	326	328
Szolgáltató tevékenységet végző vállalkozások aránya a működő vállalkozásokon belül	73,97%	74,23%	76,99%	74,39%

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

A Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágban működő vállalkozások aránya a szolgáltatási tevékenységes között meglehetősen magas és stabil volt az elmúlt években. Turisztikai szempontból a város kiaknázatlan lehetőségekkel rendelkezik, melyek kihasználása fontos cél lehet a jövőre nézve. A 100 lakosra jutó vendégéjszakák száma az ezredforduló óra erősen ingadozik és 2011 óta jelentős csökkenést mutat, mely vélhetően a gazdasági válság hatásainak tudható be. A kereskedelmi szálláshelyek száma szintén csökkent, 2008 óta nagyjából állandónak tekinthető.

23. ábra: A vendégéjszakák és kereskedelmi férőhelyek számának alakulása Solton 100 lakosra vetítve

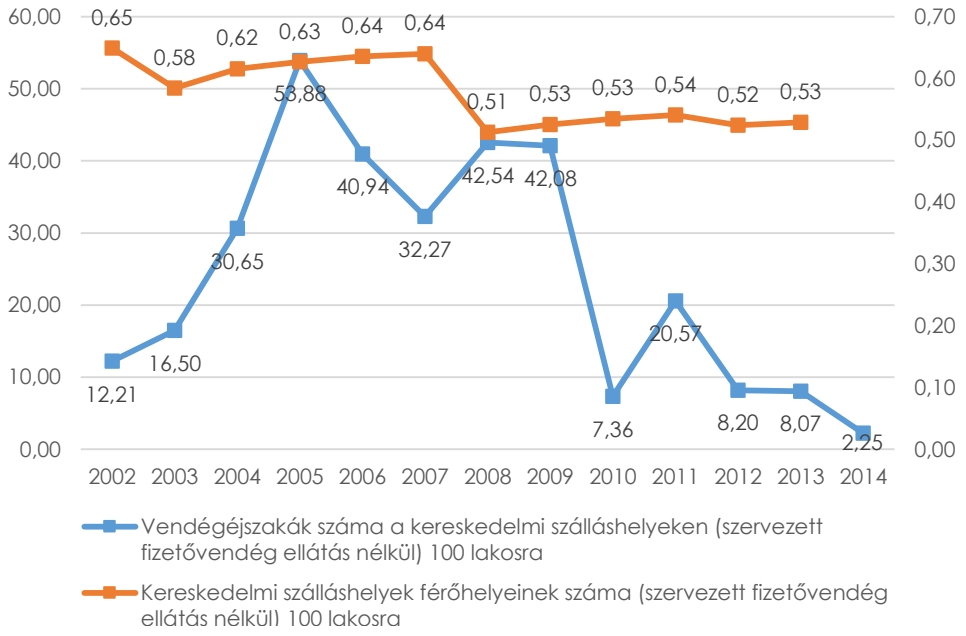

Forrás: TEIR Idősoros elemző alapján saját szerkesztés (2016)

Solt a Duna közelségének köszönhetően a vízi sportok és kirándulások kedvelt helyszíne. Borkultúrájáról a műemléki Meleg-hegyi pincefalu látványosságai tanúskodnak. A pincéket mélyen bevájták a hegy oldalába, a pincelyuk fölött több méter vastag földréteg volt, amely kiváló hőszigetelő. pincék elé présházak épültek, melyek a szőlőfeldolgozás mellett vendéglátásra is alkalmasak.

A solti Tétel-hegy komoly turisztikai potenciállal rendelkezik. Az Alföld kiemelkedő jelentőségű tanúhegyként komoly régészeti kincseket rejt magában. A Duna mederváltozásai nem mozdították el, az őskortól kezdve egészen a késő középkorig lakott volt. A feltárása 2005-ben kezdődött, és máig sem zárult le. A 2008-ban alapított Tételhegy Alapítvány feladata a tanúhegy oltalom alá helyezésének, természetföldrajzi és régészeti kutatásainak ösztönzése, az eredmények terjesztése és a lelőhely bemutathatóvá tételének elősegítése.

1.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK JELLEMZŐI, FONTOSABB BERUHÁZÁSAI, TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE

Solt vállalkozásainak ágazati megoszlása mellett a szervezetek működési viszonyaik szerinti illetve létszám-kategóriánkénti besorolása is lényegi pontokat világít meg a település gazdasági versenyképességét illetően. 2014-es adatok alapján a városban 1429 regisztrált vállalkozást tartottak nyilván, melyek közül arányaiban nagyon kevés, 328 db számított működőnek (volt árbevétele és foglalkoztatottja) az adott évben. Ezek közel kétharmada, 214 darab volt jogi személyiségűként regisztrálva, 114 jogi személyiség nélküli vállalkozás formájában működött. A

működő vállalkozásoknak csak nem egészen felét teszik ki a társas vállalkozások, míg a maradék 184 db egyéni vállalkozó. A működő vállalkozások túlnyomó többsége, 92%-a 1-9 fős létszámú mikrovállalkozás, 5%-a 10-19 fős. Összesen kilenc vállalkozás haladja meg a 20 fős létszámot, közülük is csak négy vállalkozás számít középvállalkozásnak. A KKV-k mellett Solton nem találunk 250 fős létszám feletti nagyvállalatot.

24. ábra: Működő vállalkozások létszám-kategóriánkénti megoszlása

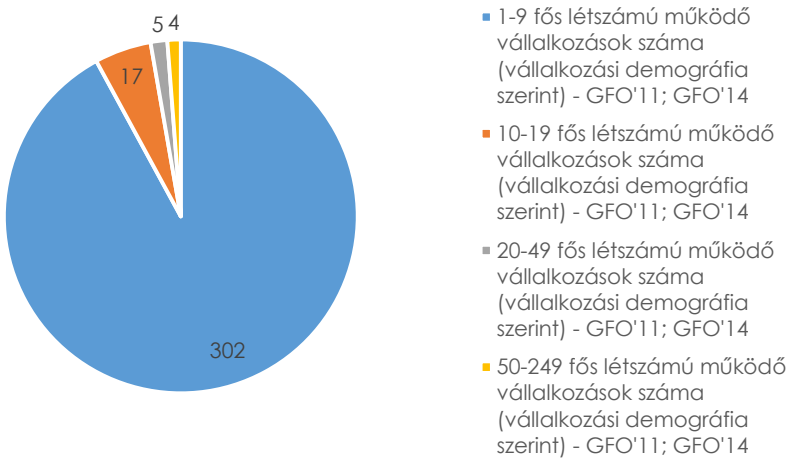

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

Arra a kérdésre, hogy melyek a város gazdasági életét leginkább befolyásoló vállalkozások, a cégek által befizetett helyi iparűzési adó (HIPA) nagyságából következtethetünk. Az 5 legnagyobb HIPA-befizető Solton a következő:

1. ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt.
2. SOLTÚT Útépítő, Fenntartó és Kereskedelmi Kft.
3. Kossuth Mezőgazdasági Zrt.
4. "PLACC" Építőipari és Kereskedelmi Kft.
5. Trigo Kft.

Az Állatifehérje Takarmányokat Előállító Vállalat (ATEV) 1949-ben jött létre, és 1963-ban fejezte be solti üzemének építését. Az állati eredetű hulladékokból húslisztet és ipari zsírt állítottak elő, de jól felismerve a termékek iránti kereslet csökkenését, átszervezték a gyártásukat. A hulladékok égetése mellett napjainkban biogázt állítanak elő, illetve a keletkezett ipari zsírt is megújuló energiaként hasznosítják a saját energiaellátásuk biztosítására. A solti gyár jelenleg nagyjából 120 főt foglalkoztat.

A SOLTÚT Útépítő, Fenntartó és Kereskedelmi Kft. 1991-ben alakult meg, jelenleg három telephelyen 90 fő munkavállalót foglalkoztatnak. A weboldaluk szerint fő tevékenységeik: új állami és önkormányzati utak építése, aszfalt burkolatok és felületi bevonatok építése, térburkolatok és kerékpárutak építése, csatornaépítés és csatornaépítés utáni burkolat helyreállítás, lokális útjavítás,

hézagjavítás, nagy tömegű földmunkák és bontások, mart és bontott aszfalt tárolása és újrahasznosítása, bontott betonok törése, téli útüzemeltetés, ipari só kereskedelem.

A Kossuth Mg. Zrt. elődje, az ugyanezen nevet viselő termelőszövetkezet 1960-ban alakult meg, több lépcsőfokot követően 1999-ben vált részvénytársasággá. Tevékenységei között legjelentősebb súllyal a kertészeti növénytermesztés szerepel. A legjelentősebb beruházásai az ezredforduló óta a folyamatos ellátás biztosítását célozták, így korszerű berendezésekkel ellátott zöldség- és gabonatárolók kerültek kialakításra.

A TRIGO Kft. egy dinamikusan fejlődő, teljes egészében magyar tulajdonban lévő terménykereskedő és inputanyag értékesítő vállalat, melynek központi inputanyag raktára Solton található.

Az előző uniós költségvetési időszakban a felsoroltak közül két vállalkozás is eszközbeszerzést valósított meg a Gazdaságfejlesztési Operatív Program kerete terhére: A "PLACC" Építőipari és Kereskedelmi Kft. kotrógépet és laptopokat, míg a "SOLTÚT" Útépítő, Fenntartó és Kereskedelmi Kft. talajstabilizáló és hidegrecycler gépet vásárolt. A város gazdasági szereplőinek fejlesztési javaslatait összegzi Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja, melyben a következő elképzelések fogalmazódtak meg:

- Környezetbarát technológiák alkalmazása
- Biotermékek előállítása – biotermesztés, biotermelés előtérbe kerülése
- Mikro-, kis- és középvállalkozások támogatása, forráshoz jutásának elősegítése
- Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
- Lovas turizmus fejlesztése

1.9.4. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK (ELÉRHETŐSÉG, MUNKAERŐ KÉPZETTSÉGE, K+F)

Solt városa földrajzi fekvése és a kedvező közlekedési helyzete miatt az elérhetőség vélhetően versenyelőnyt teremt számára. A GeoX Kft. elérhetőségi adatai szerint Soltról indulva a következő elérhetőségi időkkel számolhatunk

13. táblázat: Solt egyes elérhetőségi mutatója 2015-ben

Mutató	Elérhetőség távolságban (km)	Elérhetőség időben kifejezve (perc)
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza percben a járásközpontig	31,57	30,95
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza percben a megyeszékhelyig	58,29	53,97

Mutató	Elérhetőség távolságban (km)	Elérhetőség időben kifejezve (perc)
Idő szerinti optimalizálás esetén a leggyorsabb út hossza percben Budapestig	103,79	79,86

Forrás: TEIR Interaktív Területfejlesztési Döntéstámogató Rendszer alapján saját szerkesztés (2016)

Közigazgatási területén három kétszámjegyű főút találkozik, melyek a személyi közlekedés mellett közúti szállításra is alkalmasak:

- a Budapest-Baja-Hercegszántó vonalú 51. főút,
- a Kecskemétet Dunaföldvárral összekötő 52. főút,
- és az 53. főút, amely Soltról indulva, Kiskőrösön, Soltvadkerten és Kiskunhalason át a kelebiai határig vezet.

Az 51. és 53. számú főutak áthaladnak a magyar-szerb határon is, a határátkelők és a határ túloldalán az útcsatlakozások kiépültek. A város szervesen betagolódik a tömegközlekedés rendszerébe is, elősegítve ezzel a munkavállalói mobilitást. A Duna-parton folyami kikötő található. A Dunapataj és Kunszentmiklós felőli vasútvonalak kiépültek, de jelenleg személyszállítás nem érinti a települést.

A lakosság mint potenciális munkaerő szakképzettségéről teljes képet csak a 2011. évi népszámlálás adatai nyújtanak. Eszerint Solt a népesség legmagasabb iskolai végzettsége szempontjából elmarad mind az országos, mind a megyei és járási szintektől. Mind az általános iskolai végzettségűek, mind a végzettség nélküliek száma és aránya magas a 7 évesnél idősebb lakosság körében, a felsőfokú végzettségűek aránya pedig az országos átlag felét sem éri el. Pozitívumként említhetjük, hogy 2 százalékkal magasabb az országos átlagnál azok aránya, akik középiskolai végzettséggel és szakmai oklevéllel rendelkeznek, ez a csoport az egyik, akikből jelenleg országosan munkaerő-piaci hiány van.

25. ábra: A 7 éves vagy idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége (2011)

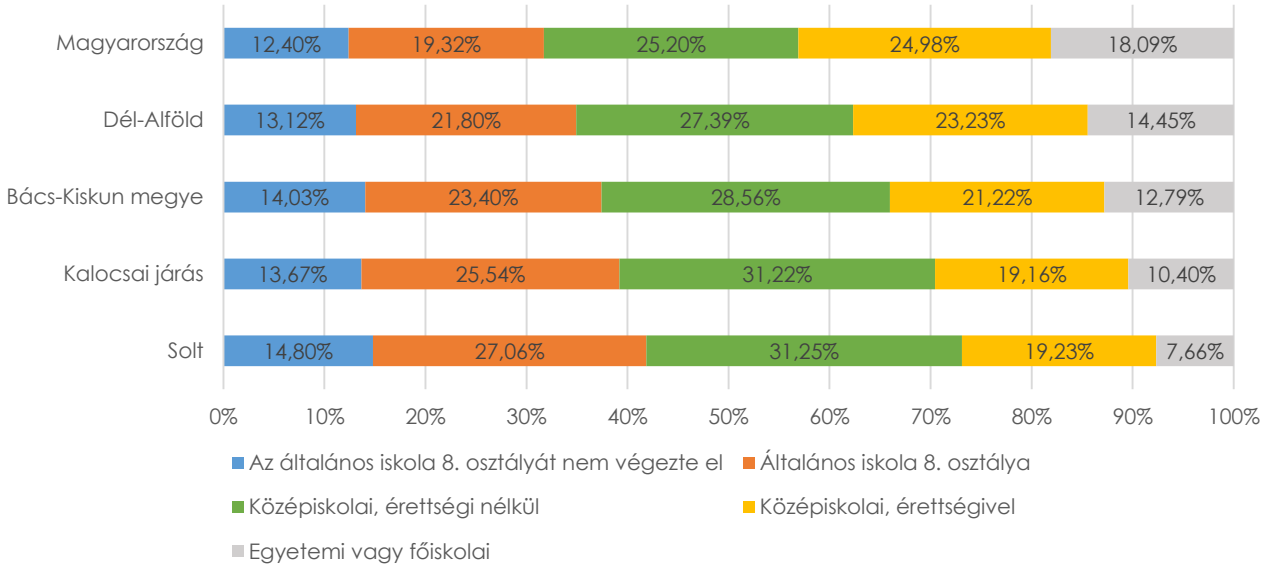

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

Solt város gazdasági szereplőire nem jellemző, hogy aktív kutatás-fejlesztési tevékenységet folytatna. A TEIR adatai szerint az elmúlt 6 évben mindössze egyetlen engedélyezett belföldi szabadalom köthető a városhoz, még a 2011. évből. A szabadalom tárgya egy olyan technológia, amely hulladékból ismét energiatermelésre alkalmas olajat állít elő, de a cég, melynek tulajdonosa bejegyeztette, már megszűnt. A 2007 és 2013 közötti uniós pályázati időszakban egyetlen solti vállalkozás sem valósított meg K+F projektet.

1.9.5. INGATLANPIACI VISZONYOK (KERESLET-KÍNÁLAT)

A solti ingatlanpiacon meglehetősen stabil kínálattal szembesülünk. A KSH adatai szerint az elmúlt 15 évben a lakásállomány Solton alig változott, 2900 és 3000 db között mozgott, egyedül 2010-ben következett be egy nagyobb törés, amikor is közel 100 lakással esett vissza az állomány. Solton lakásépítési kedvről 2014-ig biztosan nem beszélhetünk, míg az ezredforduló utáni évtizedben 51 lakás épült a városban, addig 2011 és 2014 között mindössze 6 db, ennek okai vélhetően az építőipart is erőteljesen sújtó gazdasági válsághoz vezetnek vissza. A lakásállomány stabilitásának megfelelően a lakások szobaszám szerinti összetétele is állandó. A lakások közel fele 1,5 vagy kétszobás, harmada pedig 2,5 vagy háromszobás. Solton kevésbé jellemző a társasházak jelenléte, a 2000 után épült lakóegységek mindegyike családi házas formájú.

26. ábra: A solti lakásállomány összetételének alakulása (2012-2014)

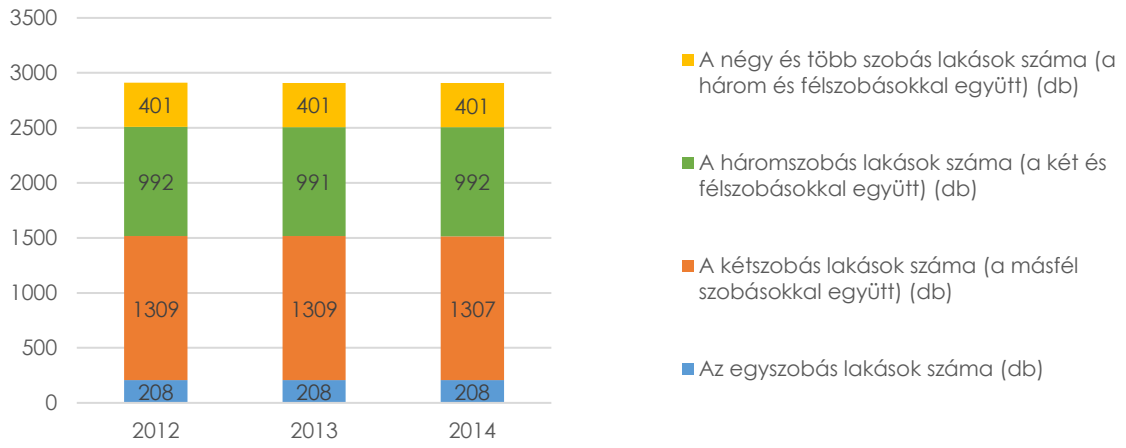

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

Az ingatlanárak tekintetében települési szintű információk nem elérhetők, így az ingatlanpiaci négyzetméterárak tekintetében a kistérségi értékek kerültek figyelembe. A Kalocsai kistérségben az ingatlanokat jóval alacsonyabb áron hirdetik meg és értékesítik, mint azt a megyei átlag sejtetné, mind az értékesítési, mind a kínálati árak tekintetében majdnem kétszeres a megyei átlag a kistérségi értéknek. Ez a különbség akkor is számottevő, ha feltételezzük, hogy a megyeszékhely Kecskemét jelentősen felfelé tolja az árakat. A tendencia azonban azt mutatja, hogy a kistérség ingatlanpiaca megkezdte a felzárkózást, 2013 és 2015 között mind az eladási, mind a meghirdetett árak lényegesen emelkedtek, szemben Bács-Kiskun megye stagnáló értékeivel.

27. ábra: Kínálati és értékesítési árak az ingatlanpiacon 2015-ben Bács-Kiskun megyében és a Kalocsai kistérségben (Ft/m2)

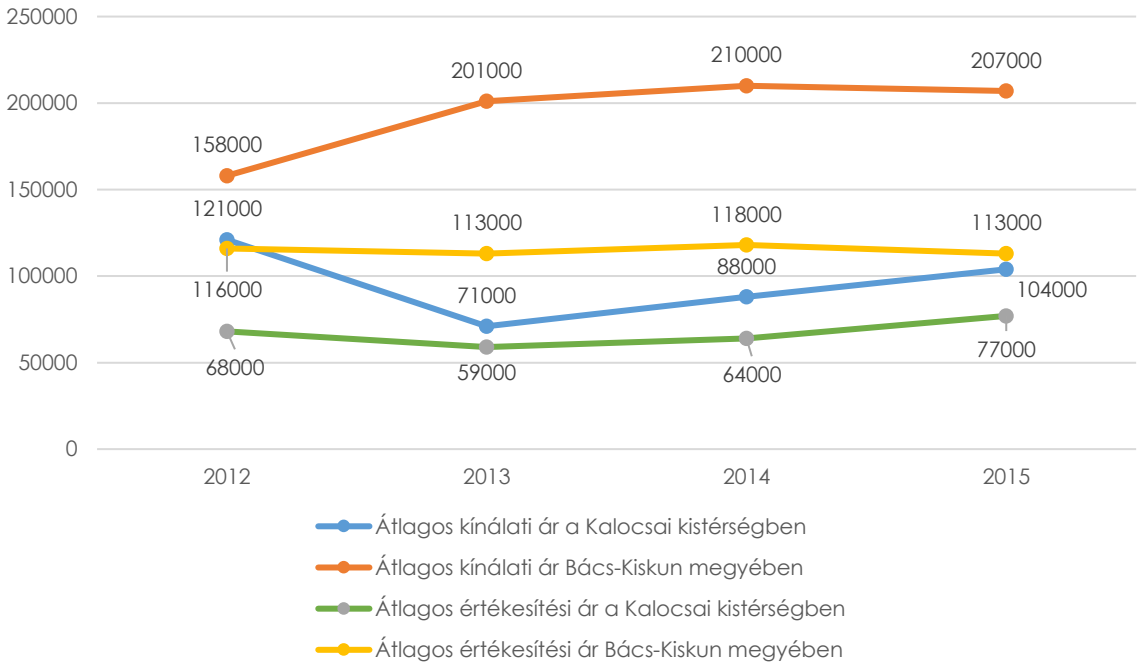

Forrás: http://otthonterkep.hu/ alapján saját szerkesztés (2016)

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM

Solt Város Önkormányzatot az elmúlt években az önkormányzati feladatellátást meghatározó jogszabályok változása mellett is fegyelmezett és takarékos gazdálkodás jellemezte. 2013-ban, 2014-ben és 2015-ben egyaránt pénzmaradvánnyal fogadta el a képviselő-testület az önkormányzat költségvetését. Ez a jelentősnek mondható, 200 és 500 millió Ft közötti évenkénti összeg lehetőséget biztosít arra, hogy a pályázatokhoz szükséges önerő, a beruházások előkészítéséhez, tervezéséhez szükséges forrás rendelkezésre álljon a településen a 2014-2020 közötti uniós költségvetési időszakban.

28. ábra: Solt Város Önkormányzat költségvetésének alakulása 2013 és 2015 között

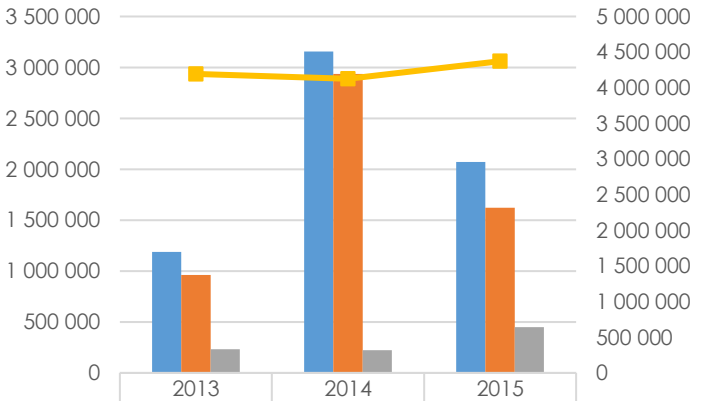

	2013	2014	2015
Bevételi főösszeg (e Ft)	1 189 468	3 154 781	2 072 652
Kiadási főösszeg (e Ft)	961 501	2 935 653	1 621 512
Pénzmaradvány (e Ft)	233 094	222 174	451 140
Vagyonmérleg (e Ft)	4 193 192	4 126 405	4 372 908

Forrás: Solt Város Önkormányzat zárszámadási rendeletei alapján saját szerkesztés (2016)

A település fő önkormányzati sajátos bevételi forrását meghatározta a helyi adóbevétel összege (291,269 M Ft). Továbbá jelentős bevételi forrás volt a központi költségvetésből kapott állami támogatás (451,88 M Ft), és a működési célú támogatás (810,825 M Ft).

A 2015. évi önkormányzati költségvetés főbb kiadásai közül kiemelendő a személyi juttatások és járulékok együttes összege (117,059 M Ft), a dologi és egyéb működési célú kiadások összege (258,084 M Ft), a beruházási kiadások összege (322,682 M Ft) és az egyéb pénzbeli juttatások összege (29,783 M Ft). A hosszú lejáratú hitelek törlesztése 106,457 millió forintot tett ki.

Fejlesztési és felújítási célú kiadások összesen 352,870 M Ft-ot tettek ki, melyből az önkormányzat az alábbi fejlesztéseket valósította meg:

Megnevezés	Teljesítés (eFt)
Vécsey Károly Könyvtár épületének energetikai korszerűsítése	203
Dunai Gyöngysor	34
Mentőállomás kialakítása I. ütem	6 732
Biomassza fűtőmű és közműrendszer kiépítése	69 337
Hulladéklerakó	44
Óvoda épületének energetikai korszerűsítése KEOP I.	49 370
Napelemes rendszer kiépítése (Önkormányzati Hivatal, alapszolgáltatási központ, Vécsey téri Orvosi rendelő, Óvoda, Művelődési ház)	40 504
Solt-Dunaföldvár kerékpárút	155 794
Belvízrendezés	2 803
Kamerarendszer bővítése	356
Rendezési terv	300
Orvosi szoftver általány díj	407
Közfoglalkoztatás gépbeszerzés	11 577
Betonelemgyártyás	271
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés - hivatal	249
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés - óvoda,konyha	11 923
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés - művelődési ház	1 478
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés - alapszolgáltatási központ	1 317
Kisértékű tárgyi eszköz beszerzés - iskolák	171
Összesen:	**352 870**

Forrás: Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2016. (IV.25.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2015. évi költségvetésének végrehajtásáról

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete hagyta jóvá a város 2016. évi költségvetésének tervezetét, mely mintegy 1800 millió Ft-ban határozza meg a bevételi és kiadási főösszeget egyaránt.

Az önkormányzat vagyonmérlege stabil, a vagyonának összértéke az elmúlt években valamelyest emelkedett. A 20/2013. (XII.05.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól szabályozza Solt Város Önkormányzatának vagyongazdálkodással kapcsolatos tevékenységét, a jogszabály mellékletei pedig tételesen

felsorolják az önkormányzat forgalomképtelen, korlátozottan forgalomképes és üzleti vagyontárgyait.

A vagyontárgyak számát tekintve a legnagyobb részt a forgalomképtelen vagyon alkotja: közterületek, parkok, játszóterek, utak, kerékpárutak. Értékét tekintve viszont sokkal jelentősebb a korlátozottan forgalomképes vagyon (az önkormányzati intézmények ingatlanai, vízmű, hulladéklerakó, szennyvíztisztító telep). Az önkormányzat üzleti vagyonát többségében lakóingatlanok és beépítetlen telkek alkotják.

Solt Város Önkormányzatának 2015-2019. Évi Gazdasági Programja szerint, melyet Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 29/2015. (III.26.) képviselő-testületi határozata hagyott jóvá, az önkormányzat arra törekszik, hogy a meglévő források és vagyontárgyak optimális hasznosításával, pályázati források bevonásával, hitelfelvétel elkerülése mellett folytassa gazdálkodási tevékenységét. A Gazdasági Program a következő alapelveket rögzíti az önkormányzati gazdálkodás vonatkozásában:

- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel ellátni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait, lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására, különös tekintettel a bérbeadás lehetőségére.
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy célkitűzéseit lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.
- Az önkormányzat különösen körültekintően jár el, ha a működtetés, illetve fejlesztés csak hitelfelvétel mellett valósítható meg.
- Az önkormányzat igyekszik a feladatait anyag és energiatakarékossági szempontok figyelembevételével végezni.

1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE, INTÉZMÉNYRENDSZERE

A városban a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel kizárólag a képviselő-testület rendelkezik és ezen jogkörét nem ruházhatja át. Továbbá Solt Város Önkormányzat 11/2003. (IV.15.) rendelete az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról 8. §értelmében:

„(1) A képviselő-testület véleményt nyilvánít és kezdeményez a feladat- és hatáskörébe nem tartozó, de a helyi közösséget érintő ügyekben.

(2) E jogával különösen abban az esetben él, ha az ügy a településfejlesztéssel és -üzemeltetéssel, a lakossági közszolgáltatások fejlesztésével áll szoros kapcsolatban.

(3) Ilyen ügyekben - a polgármester indítványára a képviselő-testület csak a közvetlenül érintett lakossági réteg, érdekképviseleti szerv vagy társadalmi szervezet meghallgatása után nyilvánít véleményt, illetve tesz kezdeményezést."

A képviselő-testület az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása.

A testület településfejlesztéssel kapcsolatos döntéseinek meghozatalát a város 3 tagból álló Pénzügyi és Városrendezési Bizottsága segíti, véleményezi a településfejlesztéssel kapcsolatos előterjesztéseket és tervezési dokumentumokat, programokat.

Solt Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Szervezeti és Működési Szabályzata és Ügyrendje szerint a hivatal műszaki és építésügyi csoportjának feladata a város településfejlesztési, beruházási célkitűzéseinek szakmai koordinálása, pályázatok készítése.

Solt Város jelenleg hatályos településrendezési tervét Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2008. (VII.7.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzat és szabályozási terv megállapításáról hagyta jóvá, azóta a felmerülő fejlesztési igényeknek és lehetőségeknek megfelelően többször módosították.

A rendezési eszközök, és ezzel együtt a koncepció felülvizsgálatára 2016-2017 folyamán kerül sor. A város Integrált Településfejlesztési Stratégiával egyenlőre nem rendelkezik, a tervezett, TOP-2.1.2-16 Zöld város kialakítása felhívásra benyújtott projekt részeként vállalná annak elkészítését, jelen megalapozó vizsgálat alapján.

Solt Város Önkormányzatának honlapján további településfejlesztéssel kapcsolatos dokumentumok érhetők el: Solt Város Környezetvédelmi Programja, Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21) és Solt Város Önkormányzatának 2015-2019. Évi Gazdasági Programja. Ez utóbbi dokumentum nevesíti a városfejlesztés kiemelten kezelendő területeit, melyek az oktatás, az egészségügy, a kultúra, a környezetvédelem és a munkahelyteremtés.

Ezeken a kiemelt területeken Solt jól artikulálódott, átgondolt fejlesztési irányokkal rendelkezik. A város elképzeléseit a Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21) dokumentum 5. Megvalósítás c. fejezete mutatja be projektek szintjére bontva:

Solt Város Önkormányzat aktív és eredményes pályázónak bizonyult már a 2007-2013-as uniós költségvetési időszakban. Közel 1 milliárd Ft támogatást tudott lehívni különböző településfejlesztési célokra, nagy részét a Dél-Alföldi Regionális Operatív Program keretében. Emellett a Jövőnk Energiája Térségfejlesztési Alapítvány pályázataiból is valósított meg beruházásokat a solti önkormányzat.

14. táblázat: Solt Város Önkormányzatának uniós projektjei a 2007-2013 időszakban

Felhívás	Projekt címe	Projektzárás éve	Megítélt támogatás
KEOP 7.1.0/11 Derogációs vízi közmű projektek előkészítése	**Solti szennyvíztisztító telep korszerűsítése, tisztított szennyvíz Duna sodorvonali bevezetésével**	2013	18 551 969
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	**Sokáig Együtt Egészségesen a Százszorszép Óvodában / SEESZÓ/**	2014	10 000 000
TÁMOP 6.1.2-11/1 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmód programok - lokális színterek	**Sokáig Együtt Egészségesen a Mesevár Óvodában /SEEMÓ/**	2014	10 000 000
TÁMOP 3.1.11-12/2 Óvodafejlesztés	**Solti Óvodák fejlesztése**	2014	44 360 448
KEOP 5.5.0/A/12 Épületenergetikai fejlesztések és közvilágítás energiatakarékos átalakítása korszerűsítése	**Solt Város Önkormányzat tulajdonában lévő Vécsey Károly Óvoda épületének energiahatékonysági beruházása**	2014	55 503 102
ÁROP 1.A.5-2013 Szervezetfejlesztés konvergencia régiókban lévő önkormányzatok számára	**Szervezetfejlesztés Solt Város Önkormányzatánál**	2015	20 218 400
KEOP 4.10.0/N/14 Fotovoltanikus rendszerek kialakítása	**Napelemes rendszer telepítése Solt településen**	2015	40 485 475
KEOP 4.2.0/B/11 Helyi hő és hűtési igénykielégítése megújuló energiaforrásokkal	**Biomassza fűtőmű és közműrendszer kiépítése Solton**	2014	228 736 143
DAOP 4.3.1 Akadálymentesítés	**Solt: A komplex akadálymentesítés feltételeinek biztosítása a Városházán elérhető közszolgáltatások akadálymentes elérése céljából**	2009	10 000 000
DAOP 4.1.3/A-09 Szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése	**A solti Alapszolgáltatási Központ infrastrukturális fejlesztése**	2011	50 000 000
DAOP 5.1.2/B A városi örökség megőrzése és korszerűsítése	**A solti Városháza épülethomlokzatának energiaracionalizálással egybekötött felújítása**	2010	49 500 000

Felhívás	Projekt címe	Projektzárás éve	Megítélt támogatás
DAOP 4.2.1/2/2F-2f Alapfokú nevelési-oktatási intézmények és gimnáziumok infrastruktúrájának fejlesztése	**A solti Vécsey Károly Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény korszerűsítése**	2010	185 405 771
DAOP 3.1.1/B-08 Önkormányzati tulajdonú belterületi valamint önkormányzati külterületi közutak fejlesztése	**Solt város úthálózatának fejlesztése**	2009	134 224 101
DAOP 4.1.1/A-09 Alapellátás fejlesztése, helyi egészségházak kialakítása	**A solti Vécsey téri orvosi rendelő bővítése, felújítása**	2011	50 000 000

Forrás: http://palyazat.gov.hu alapján saját szerkesztés (2016)

Amennyiben az önkormányzat valósított meg MVH-s vagy LEADER-pályázatot, kérjük kiegészíteni a táblázatot!

1.10.3. GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉG

A gazdaságfejlesztés szempontjából lényeges feladat, hogy a településrendezési tervben a testület jelöli ki azon területeket, melyeken ipari-gazdasági, kereskedelmi, vagy szolgáltató létesítmények építhetők. Ezen területeken lehetőség szerint biztosítja a tervezett fejlesztések megvalósításához szükséges infrastruktúrát, emellett munkahelyteremtő beruházásokat ösztönző ingatlan- és adópolitikát folytat. Az önkormányzat aktív helyi termékkel kapcsolatos tevékenységet folytat mind termelői, mind fogyasztói oldalról nézve. Egyrészt a helyben megtermelt zöldség, gyümölcs, piacra jutásának elősegítése, a helyi és a környező települések kereskedelmének élénkítése céljából került sor a Piac tér bővítésére, korszerűsítésére. Másrészt pedig ösztönzi a helyi kereskedőket, vendéglátóhelyeket, közétkeztetésben részt vevő intézményeket, hogy helyi termelőktől vásárolják meg a szükséges terményeket.

Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21) nevesít további olyan fejlesztési elképzeléseket, melyekben projektgazdaként vagy együttműködő partnerként kíván megjelenni:

- Hatékony intézményi struktúra kialakítása a városi intézményekben
- Pályázatokkal kapcsolatos monitoring rendszer fejlesztése
- Start-Munka mintaprogram I-II-III
- Fórumok, kiállítások szervezése a helyi vállalkozások számára
- Mikro-, kis- és középvállalkozások forráshoz jutásának támogatása
- Szálláshelyek és vendéglátóhelyek számának bővítése
- Lovas turizmus fejlesztése

Solt Város Önkormányzatán és Polgármesteri Hivatalán belül a településfejlesztés és a gazdaságfejlesztés szervezetileg nem különül egy egymástól.

1.10.4. FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

Solt Város Önkormányzat közvetlen és közvetett módon egyaránt hatással bír a település foglalkoztatási helyzetére. Közvetett módon a már bemutatott gazdaságfejlesztési tevékenysége által, hiszen ösztönzi a vállalkozásokat munkahelyteremtésre és munkahelyek megtartására. Közvetlen hatás alatt pedig azt értjük, hogy maga is megjelenik a munkaerőpiacon, mint foglalkoztató. Az önkormányzatnál és intézményeinél együttesen 184 fő áll köztisztviselői, közalkalmazotti vagy munkavállalói jogviszonyban.

További foglalkoztatáspolitikai lehetőséget biztosít a helyi önkormányzatoknak 2013 óta a közmunka-program. Solt Város Önkormányzat az érintetteket START munkaprogram, téli közmunka-program, illetve huzamosabb idejű közfoglalkoztatási program keretében foglalkoztatja. Számuk 2014-ben volt a legmagasabb, de a másik két évben is számottevő. A programok keretében végzett tevékenységek:

- Betonelem-gyártás
- Belvíz-elvezetési feladatok, ároktisztítás és árokbélelés, árvíz-védekezés
- Közterületek tisztítása, növények ápolása, parlagfű-írtás
- Útkarbantartás és kátyúzási feladatok
- Hólapátolás, síkosság mentesítés
- Konyhai kisegítői, rendezvényszervezői, dajkai, takarítói, adminisztratív feladatok közintézményeknél
- Illegális hulladéklerakók felszámolása és elszállítása

15. táblázat: Induló közmunka-programok és foglalkoztatottaik száma Solton 2013 óta

Év	Program típusa	Induló programok száma (db)	Foglalkoztatottak száma (fő)	Foglalkoztatottak száma összesen (fő)
2013	START munkaprogram	3	72	89
	Huzamosabb idejű	2	17	
2014	START munkaprogram	3	34	192
	Téli program	3	86	
	Huzamosabb idejű	5	72	
2015	START munkaprogram	4	60	93
	Huzamosabb idejű	5	33	

Forrás: Solt Város Önkormányzat által szolgáltatott adatok

1.10.5. LAKÁS- ÉS HELYISÉGGAZDÁLKODÁS

Az önkormányzati tulajdonú lakások szociális és egyéb célú bérbeadását Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletéről és elidegenítéséről

23/2004. (IX.20.) rendelete szabályozza. Ennek értelmében az önkormányzat lakásállománya három céllal adható bérbe: a szociálisan rászorulók részére, szolgálati lakásként önkormányzati intézményekben foglalkoztatott személyeknek, illetve a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény és más jogszabályban meghatározott egyéb elhelyezési kötelezettség ellátása érdekében. Az önkormányzat lakásrendelete előírja, hogy a teljes lakásállományának 10%-át a szociálisan rászorulók részére kötelező bérbeadni.

16. táblázat: Solt Város Önkormányzatnak bérlakás-állománya

Sorszám	Irsz.	Település	Közterület, házszám
1.	6320	Solt	Kossuth L. u. 74.
2.	6320	Solt	Petőfi S. u. 7/3
3.	6320	Solt	Csillag u. 23.
4.	6320	Solt	Gábor Á. u. 1. 1/1 lakás
5.	6320	Solt	Gábor Á. u. 1. 1/2 lakás
6.	6320	Solt	Toldi M. u. 12. 1. lakás
7.	6320	Solt	Toldi M. u. 4. fsz. 1. lakás
8.	6320	Solt	Toldi M. u. 4. fsz. 2. lakás
9.	6320	Solt	Toldi M. u. 4. 1/1 lakás
10.	6320	Solt	Toldi M. u. 4. 1/2 lakás

Forrás: Solt Város Önkormányzat által szolgáltatott adatok

1.10.6. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

A Solt Város Önkormányzat által felügyelt költségvetési szervek a következők:

Vécsey Károly Általános Iskola, Óvoda és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

1972 óta folyik oktatás az intézmény keretein belül. Külön épületben kapnak helyet az alsó- és felső tagozatos gyermekek. Az általános iskolai oktatást a választható sporttevékenységek mellett az Alapfokú Művészetoktatási Intézmény zene-, tánc- és képzőművészeti foglalkozásai egészítik ki. Az óvodai tagintézmény szintén külön épületben biztosít színvonalas óvodai ellátást a településen élő gyermekeknek.

II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola és Óvoda

A Kissolt városrészen elhelyezkedő intézményben három csoportos napközis óvoda, nyolc évfolyamos általános iskola, két csoportos napközi otthonos foglalkozás, valamint két összevont csoportban enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása folyik.

Vécsey Károly Művelődési Ház és Könyvtár

A könyvtár Solt város egyik legszebb műemlék jellegű épületében, a Vécsey-kastélyban kapott helyet. A könyvek kölcsönzése mellett a látogatók számára biztosított az internet-használat, fénymásolás, szkennelés, az intézmény eMagyarország Pontként és Európai Információs Pontként is működik. A Művelődési Ház heti 6 napos nyitvatartással nem csak az állandó és eseti rendezvényeknek ad helyet, hanem a település civil- és közösségi életének központi helyszínéül is szolgál.

Solt Város Önkormányzat Alapszolgáltatási Központ

Az Alapszolgáltatási Központ 2005-től működik ebben a szervezeti formában, szociális alapellátások (idősek nappali ellátás, házi segítségnyújtás, szociális étkeztetés), gyermekjóléti szolgáltatás és a védőnői szolgálat is az intézmény szervezeti keretei közé tartozik.

1994-ben önállóan gazdálkodó költségvetési szervként alakult meg a Víz- és Szennyvíztisztító Mű, amely 2008. január 1-jétől ellátta a városüzemeltetési feladatokat is. Szervezet-átalakítás folytán a városüzemeltetési feladatok 2011. január I-jétől visszaszervezésre kerültek az önkormányzat polgármesteri hivatalához. 2012. január I-jétől a szervezet önállóan működő intézményként működik. 2013. január I-jétől az intézmény megszűnt, feladatait a Kalocsavíz Kft. látja el.

A városi önkormányzatnak 22,1%-os tulajdoni hányada van az IZSÁK-KOM Térségi Kommunális Szolgáltató Kft-ben.

Nem Solt Város Önkormányzat fenntartásában, de a településen működik még a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat "Harmónia" Integrált Szociális Intézménye, mint tartós elhelyezést biztosító intézmény. Az egészségügyi alapellátást a már említett védőnői szolgálat mellett 3 felnőtt háziorvos, 1 gyermekorvos, 1 fogorvos, illetve a solti labor biztosítja.

Solt Város Önkormányzat 2013-ban pályázatot nyújtott be az Államreform Operatív Program (ÁROP) forrásaira az Önkormányzatot érintő szervezeti, funkcionális és finanszírozási változásokra reagálva az önkormányzati szervezetfejlesztés, a hatékonyabb működtetés és a költségcsökkentés lehetőségeinek feltárására. A benyújtott ÁROP-1.A.5-2013-2013-0035 kódszámú, „Szervezetfejlesztés Solt Város Önkormányzatánál" című pályázat pozitív elbírálásban részesült. A projekt az így elnyert több mint 20 millió Ft vissza nem térítendő támogatásból 2013. decembere és 2014. decembere között valósult meg.

A projekt alapvető célja az volt, hogy Solt Város Önkormányzat a 2013. évet megelőzően módosult önkormányzati feladatok és csökkenő intézményfenntartói szerep okozta finanszírozási, funkcionális és szervezeti változásokra reagálva, szabályszerűen, hatékonyan magas szakmai színvonalon működő szervezeti rendszert alakítson ki. A projekt során fő szempont volt annak aktív elősegítése, hogy az önkormányzat városfejlesztési, városüzemeltetési tevékenysége, az önkormányzat által felügyelt intézmények működése optimalizálásra kerüljön.

1.10.7. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

Az energiagazdálkodás területén az önkormányzat külön városi szintű koncepcióval, fejlesztési dokumentummal nem rendelkezik, a vizsgálatok minden esetben projektszinten készültek, ugyanakkor több olyan lépését is meg lehet említeni, amelyek a hatékonyabb energiafelhasználást támogatják, és melyek következtében elmondhatjuk, hogy Solt Város Önkormányzat térségi szinten élen jár a környezetbarát energiahasználat terén.

A KEOP-4.2.0/B/11-2011-0030 azonosítószámú, „Biomassza fűtőmű és közműrendszer kiépítése Solton" c. projekt keretében 2013-ban egy 1000 kW-os biomassza kazánt helyeztek el a Vécsey Károly Általános Iskola felső tagozatának udvarában, és az ott előállított hőteljesítményt távfűtő rendszeren keresztül szállítják a város nyolc közintézményébe. A csőhálózat vezetése többnyire a várost kettészelő Sákor-csatorna két partján valósult meg. A projekt elszámolható összköltsége 232.237.500 Ft volt, melyből a támogatás összege 197.401.875 Ft.

2014. nyarán valósult meg a KEOP-5.0.0/A/12-2013-0205 „Solt Város Önkormányzat tulajdonában lévő Vécsey Károly Óvoda épületének energiahatékonysági beruházása" projekt, melynek keretében megvalósult az épület homlokzati- és födémszigetelése, a nyílászárók és hőleadók cseréje, valamint az épület rákötése a 2013-ban kialakított biomassza fűtőrendszerre.

A 2015. évben Solt újabb nagy lépést tett az energiahatékony intézmény-üzemeltetés terén. Hat épület (Polgármesteri Hivatal két épülete, Alapszolgáltatási Központ, Óvoda, Orvosi Rendelő, Művelődési Ház) tetőszerkezetére összesen 56 kW teljesítményű hálózatra köthető háztartási kiserőmű telepítése történt meg a KEOP-4.10.0/N/14-2014-0051azonosítószámú „Napelemes rendszer telepítése Solton" projekt keretében.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

A 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól 13. § (1) 2. pontja szerint a következő feladatokat értjük településüzemeltetési szolgáltatások alatt: köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása. A törvény értelmében ezek „a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok." Az önkormányzat kötelezően ellátandó városüzemeltetési feladatait elláthatja önállóan, illetve üzemeltetési feladatok elvégzésére szerződéseket is köthet, Solt esetében mindkét változatra van példa.

Köztemetők kialakítása és fenntartása

Solt városban három temető található Solt Város Önkormányzat helyi temetőről szóló 17/2001. (XII.05.) rendelete szerint. A saját tulajdonában lévő 1460 helyrajzi számú és a 4396 helyrajzi számú lezárt temetők esetében az önkormányzat kegyeleti szempontból gondoskodik az infrastruktúráról (út, kerítés, hulladéktároló) és a temető gondozásáról, gyommentesítéséről, hulladék elhelyezéséről, hogy a látogatók biztonságosan, zavartalanul eljuthassanak szeretteik sírjaihoz.

Az Árnyas utcai, 5 hektáros, Református Egyház tulajdonát képező temető jelenleg is működik, az érintett területet az egyház átengedte a városi önkormányzatnak köztemető használatra az egyéb, temetővel kapcsolatos szolgáltatási feladatokkal együtt. A temető fenntartását szerződés alapján a Református Egyház végzi.

A közvilágításról való gondoskodás

A közvilágítás esetében a hálózathasználatot és karbantartást szerződés alapján az EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft. végzi, az áram beszerzése az MVM Partner Zrt-től történik. Az önkormányzat gazdasági programja szerint a hálózat 10-15 helyen még bővítésre szorul.

Kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása

Solton a kéményseprést a Filantrop Környezetvédelmi és Fűtéstechnikai Nonprofit Kft. végzi. A város területileg 2013-ig a Kft. hartai kirendeltségéhez tartozott, majd annak megszűnésével átkerült a kalocsaihoz.

A helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása

Solt közigazgatási területén található burkolt utak hossza 85,1 km, de számos kettő-, négy- és ötszámjegyű út szeli át a várost, ezek kezelője a Magyar Közút Zrt. Az önkormányzati utak közül csak kettő 2x1 sávos gyűjtőútról beszélhetünk. Számos helyen csak az útalap került kiépítésre, ezek az önkormányzati tulajdonú utak folyamatos karbantartást igényelnek. A helyi közutak

fenntartását, például a padka fűnyírása, gyomirtás, kátyúzás az önkormányzat saját közalkalmazottjaival, illetve közmunka program keretében közfoglalkoztatottakkal végzi.

Közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása

A közparkok, közterületek fenntartását Solt Város Önkormányzat saját közalkalmazottjaival, illetve közfoglalkoztatottakkal végzi, az ily módon rendszeresen karbantartott zöldfelület nagysága például 18,4 hektár.

Gépjárművek parkolásának biztosítása

Solt városában nincs fizetős parkolási infrastruktúra. A parkolás a város nagy részén megoldott, problémát egyedül a városközpontban, főleg az Aranykulcs téren a buszállomás és a kereskedelmi és szolgáltató épületek jelenléte miatt okoz, itt mindenképp a parkolóhelyek számának bővítése szükséges.

1.12. A TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Solt az Alföld Duna menti alluviális síkságán, ezen belül is a Solti-síkon helyezkedik el. Nyugaton a Duna választja el Mezőföldtől, keleten a Kiskunsági-homokhát, északon a Csepeli-síkság, délen pedig a Kalocsai-Sárköz határolja.

Éghajlati adottságai alapján a terület az ország napfényesebb, csapadékban szegényebb részeihez tartozik. A településen az éves napsütéses órák számának átlagértéke meghaladja 2000 óra/évet, 550-600 mm-es éves csapadékmennyisége és 10 Celsius-fok feletti évi átlaghőmérséklete a szárazabb alföldi területek hasonló mért adatainak felel meg. A térségben az országosan jellemző ÉNY-i szélirány az uralkodó, átlagos sebessége 2,5-3 m/s, amivel a szélcsendesebb települések közé sorolandó.

Domborzatát tekintve Solt változatosabb alföldi táj képét mutatja. A város környezetében a Duna pleisztocén-kori eróziós munkájának eredményeként „tanúhegyek" (Tétel-halom, Meleg-hegy) emelkednek ki a környezetükből, buckák és laposok váltják egymást a különböző magasságú térszíneken, míg a terület ártérhez közelebbi részein elhagyott meanderek (folyókanyarulatok), 6-8 m. magas parti dűnesorok jöttek létre.

A térség szerteágazó felszíni- és felszín alatti vízhálózattal rendelkezik. Meghatározó folyója a Duna, a további kiemelendő vízfolyásai a Fűzvölgyi Főcsatorna, a Kiskunsági Főcsatorna, az V. számú csatorna, a Sákor Főcsatorna és a Solti-árapasztó. A negyedidőszaki felszínformáló folyamatok révén a területen szikes tavak (Felső-Kiskunsági tavak) jöttek létre, számuk mára erősen megfogyatkozott. Szintén a negyedidőszakra tehető annak a 20-30 méter mélyen fekvő kavicsos-agyagos rétegnek a kialakulása, amely megfelelő víztároló képességének köszönhetően (jellemzően 2-3 méter, néhol 6-8 méter vastag vízzáró rétegekkel) a település vízellátásában játszik fontos szerepet. Rétegvíz- és az elsősorban öntözésre fordított talajvízkészlete is a térség kedvező hidrogeográfiai adottságai között említhető, habár ezek minősége területenként eltérő lehet.

A bemutatott természeti erőforrásoknak megfelelő talajborítottság jellemzi a területet. A gyenge vízhatásnak kitett részein jó minőségű, humuszban gazdag réti csernozjomtalajok alakultak ki. A tanúhegyek löszös felszínén megjelennek a csernozjom barna erdőtalajok, illetve humuszos homoktalajok képeznek átmenetet a Kiskunsági-homokhát irányába. A folyóhoz közelebb keletre kevésbé termékeny réti talajok illetve magas sótartalmú szikesek (szoloncsák) borítják döntően a felszínt. A településen található talajtípusok megoszlásáról a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) egykori Üzemtani Intézete készített részletes kimutatást.

29. ábra: Felszíni talajformák megoszlása Solton

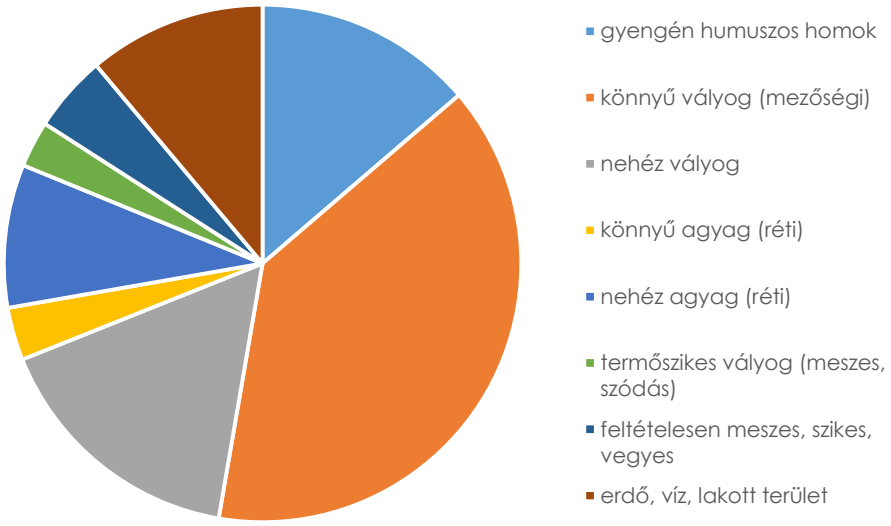

Forrás: MTA korábbi tájkutatási programjának eredményei alapján saját szerkesztés (2016)

A korábbi felméréseknek köszönhetően a terület földtani rétegei is megfelelően feltérképezettek. A folyami üledéksor alulról felfelé történő kifinomodása figyelhető meg. A legfelső löszös réteg alatt negyedidőszaki, jó víztároló képességű porózus kavicsos-homokos hordalékréteg települt. Ez alatt, 80-100 méter mélységig pleisztocén iszapos-agyagos összlet terül el, melyet felső-pannóniai homokos-agyagos üledéksor követ. A közel 1000 méter mélyen fekvő paleozoós alaphegységen miocén kőzetrétegek tárhatóak fel.

A terület ásványkincsekben szegény, a Duna közelségének köszönhetően kinyerhető nyersanyagai között az agyagot, a homokot és a kavicsot lehet említeni.

1.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET

Tájtörténeti vizsgálat

A Solti-kistáj a Duna ártéri síkja, jelenlegi képének kialakításában meghatározó szerepet játszott a folyó pleisztocén-kori eróziós tevékenysége. A természeti viszonyoknál ismertetett tanúhegyek, meanderek, erodált teraszszigetek, elgátolt szikesek és dűnesorok mind-mind a Duna negyedidőszaki felszínformálásának eredményei, ahogy az akkumulációs folyamatok során felhalmozódott porózus kavicsos-üledékes rétegek is. Löszös térszínei a glaciálisok során megtelepedett eolikus üledékből jöttek létre. A felső pleisztocén- és holocénkori emelkedések és süllyedések hatására a Duna medre az akkor uralkodó szerkezeti mozgásoknak megfelelően változtatta helyét, újabb és újabb területekkel bővítve mindenkori érhálózatát. Az utolsó meghatározó elmozdulás a riss-würm interglaciálisra tehető, ekkorra állandósult a mai É-D-i folyásirány.

A terület gazdálkodási viszonyait a XIX. századig a folyó vízjárása alapozta meg. Áradásakor a térséget behálózó ereken keresztül rakta le iszapos hordalékát. A szabályozottabb gazdálkodási folyamatok kialakítása érdekében az 1800-as években megindult folyószabályozás, mely három nagyobb tevékenységi szakaszra bontható: a század első felében végzett munkák a meanderezés megszüntetésére irányultak, majd a második szakaszban (1860-1900) a mederméret szabályozása következett. A beavatkozás utolsó folyamata a hajózási szempontokból fontos görbületi sugarak, homorú és domború partok kialakítása volt. A szabályozások mellett a mocsaras területek felszámolása és a belvízveszély elkerülése érdekében a XX. század elején megkezdődött a csatornahálózat kiépítése. A terület ilyen módú átalakításával javultak a jéglevonulás feltételei, csökkent az árvízveszély. A beavatkozással párhuzamosan azonban károk is keletkeztek a térségben, visszaszorultak a tájhonos fajok, az intenzív területhasznosítás következtében a gazdálkodással felhagyott részek idővel parlagra kerültek. A megmaradt természetes gyepterületek vízzel való telítettségüknek, ezáltal mezőgazdaságra való alkalmatlanságuknak köszönhetik meglétüket.

Tájhasználat értékelése

A terület jelenlegi tájszerkezetének kialakulása során a természeti folyamatok formáló hatása mellett a XIX. századtól kezdve az antropogén beavatkozások súlya fokozatosan megnőtt. Ennek negatív következményei mellett érdemes figyelembe venni azt a lehetőséget, hogy a meglévő értékes tájelemek megőrzése biztosított lehet a létrejött struktúra egyes tájegységeinek rendeltetésszerű használatával, körültekintő szabályozásával.

Solt több mint 13.000 hektáros közigazgatási területének mindössze 5,5%-a belterület, mely szinte a település teljes lakónépességének otthont ad. A lakófunkció mellett a város központi része biztosít helyet többek között ipari-, kereskedelmi- és szolgáltató funkciót ellátó szervezeteknek, közintézményeknek, illetve olyan épített környezeti örökségeinek, mint a Vécsey-kastély vagy a település XVIII. században épült református temploma. Emellett fontos, a településképre kifejezetten pozitív hatást gyakoroló az a törekvés, mely alapján belső zöldterületi övezet bővítése a közeljövő egyik kiemelt célkitűzéseként lett meghatározva Solton.

A város centrumától kintebb elhelyezkedő, kevésbé lakott illetve beépítésre nem szánt területeken is számos értékes, elsősorban táji környezeti elem található. Ezek közül kiemelkednek a Duna ártéri, vízgazdálkodási területei, melyek alapvető fontosságúak a település életében, akár a gazdasági, akár a turisztikai hasznosításukat vesszük alapul. Az övezet egyes részeinek rehabilitációja (pl.: Kis-Duna), funkciójuk pontos lehatárolása kardinális feladat a jövőt illetően.

A település helyi építési szabályzata külön rendelkezik az itt található mezőgazdasági- és erdőterületekről. Solt mezőgazdasági területein a térség gazdálkodó múltjának megfelelően ma is sokféle haszonnövény termesztése zajlik.

17. táblázat: Szántóföldi- és kerti kultúra termesztett növényei Solton

Szántóföldi kultúra növényei:	Kertészeti kultúra növényei:
őszi búza, őszi árpa, paszternák, sárgarépa, tavaszi árpa, kukorica, silókukorica, zab, napraforgó, cukorrépa, takarmányrépa, lucerna	zeller, fűszerpaprika, rozs, triticale, burgonya, fehérpaprika, szőlő, vöröshagyma, paradicsom, cékla

Forrás: Solt város hivatalos honlapja alapján saját szerkesztés (2016)

Solt külterületének keleti részén szórvány tanyás térségek helyezkednek el. A helyi településrendezési tervben meghatározott 3 %-os beépítettség mellet új tanyák kialakítására van lehetőség, melynek segítségével a termény helyben feldolgozása további potenciált hordoz magában. A térség erdősültsége országos viszonylatban alacsony, nem éri el a 10%-ot, területileg az ártéri és tanyás részeken tömörül. Erdőinek egy része gazdasági funkciókat szolgál, emellett természetvédelem alatt álló- illetve véderdő területeket alkotnak.

Fontos kiemelni a külterületen található épített tájelemeket is, melyek a település fontos örökségei. Az egykor temetkezési helyként (később őrhelyként és határjelzésként) szolgáló kunhalmok jellegzetes alföldi tájelemként gazdagítják környezetüket, többségüknek nevei is van (Bakóhalom, Vásárhalom, Ótómalom stb.). A terület további magasabb térszíneit képezik az erodált tanúhegyek, a Meleg-hegy 136 méteres tengerszint feletti magassággal emelkedik ki környezetéből. Az oldalában található 500-600 pincét számláló pincefalu a település szőlészeti hagyományainak patinás őrzője.

30. ábra: Pincesor

forrás: www.pincefalvak.hu

1.12.3. VÉDETT, VÉDENDŐ TÁJI-, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TERÜLETEK

Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek

Az OTrT rendelkezik a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek övezetének kijelöléséről. Meghatározása alapján olyan „*országos területrendezési tervben megállapított,*

kiemelt térségi és megyei területrendezési tervekben alkalmazott övezet, amelybe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak".

BKMTrT-ben az országos szabályozásnak megfelelően lehatárolásra kerültek a megye kiemelt térségi és országos jelentőségű tájképi egységei.

31. ábra: Részlet Bács-Kiskun megye országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi övezeteinek térképéről

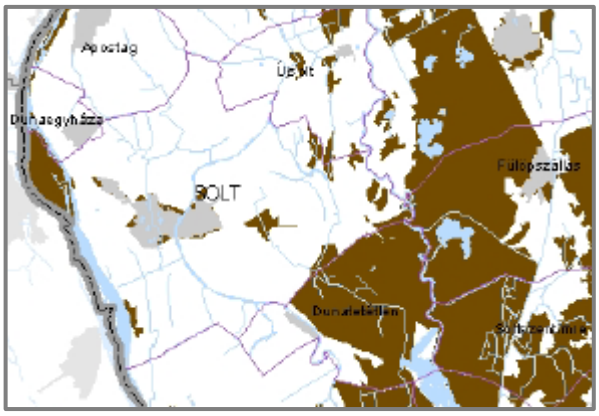

Forrás: Bács-Kiskun megye Területrendezési Terve

A tervben nevesítettek alapján Solt területét a következő kiemelt fontosságú megyei övezetek érintik:

- Duna és a Tisza melletti hagyományos ártéri erdők maradványai
- beépítés által veszélyeztetett városközeli hagyományos kertes területek tájképileg még nem rontott részletei (a településrendezési terv által kijelölt kertvárosias területek)
- jellegzetes tájkaraktert megjelenítő ökológiai folyosók térsége a holtágak, vízfolyások, erek és csatornák mentén, szikes tavak környékén és a pusztai gyepterületeken, valamint a Natura 2000 területek (Natura 2000 - Solti ürgés gyep)
- vízpartok, hullámterek és holtágak (pl. Kiskunsági-főcsatorna és környéke)
- a hagyományos pincefaluk területei (Meleg-hegyi pincesor)

Nemzeti és nemzetközi természetvédelmi oltalom alatt álló vagy védelemre tervezett terület, érték, emlék

A településen nem találhatóak országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti területek, a Solti ürgés gyep azonban a Natura 2000 európai ökológiai hálózata által kijelölt, így a biológiai sokféleség megőrzésének szempontjából különleges természetmegőrzési terület. A 110,21 hektárt felölelő térség az itt található pannon szikes gyepek és síksági pannon löszsztyepek, valamint az ürge, mint jelölőfaj természetvédelmi értékének megóvása céljából lett a hálózat tagja. A csoportosulás megőrzésének érdekében 2015-ben elkészült az ürgés gyep fenntartási

terve, mely a térséget veszélyeztető tényezők összegyűjtése mellett széleskörű kezelési javaslatokat fogalmaz meg ezekkel kapcsolatban.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § alapján „*védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár*". A város épített örökségét képező kunhalmok törvény erejénél fogva („ex lege") védett területek. A következő ábra foglalja össze mindazon térségeket, melyek védett területként vannak nyilvántartva.

32. ábra: „Ex lege" védett és természeti területek Solton

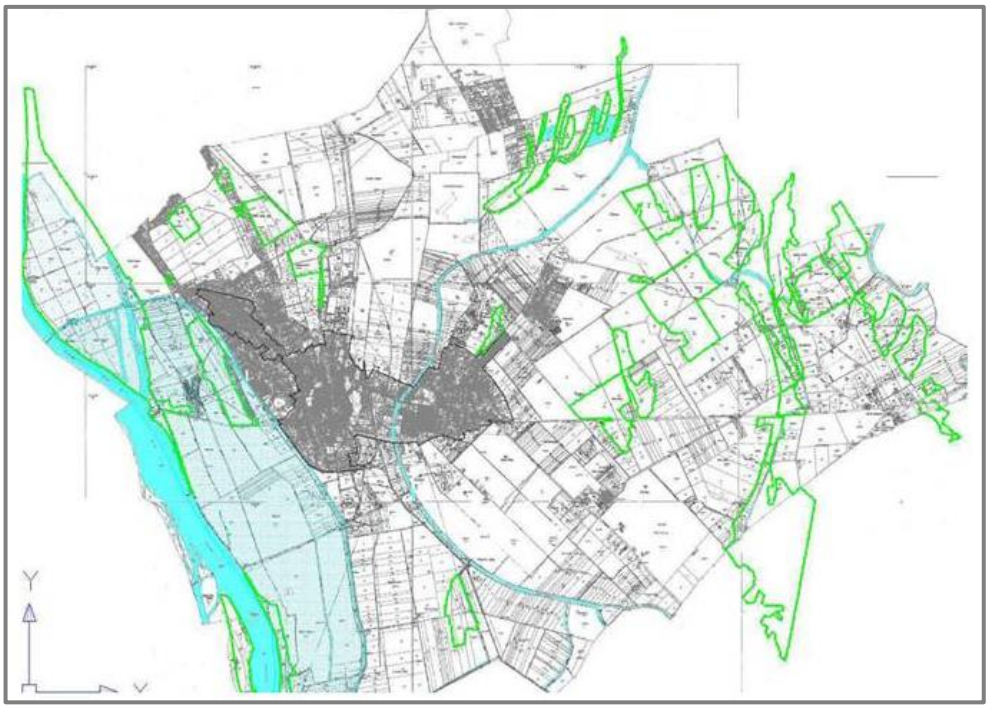

Forrás: Solt város településszerkezeti terve

Ökológiai hálózat

A Magyar Tájépítészek Szövetsége az alábbi módon definiálja az ökológiai hálózat fogalmát: „a védett természeti területek és védőövezetük valamint a természeti, természet-közeli területek, ökológiai folyosókkal biztosított biológiai kapcsolatainak összefüggő rendszere." Az OTrT-ben meghatározott országos jelentőségű csoportosulások a megyei tervben magterület, ökológiai folyosó, valamint pufferterület övezetekbe vannak sorolva.

33. ábra: Részlet Bács-Kiskun megye országos jelentőségű ökológiai hálózatát bemutató térképéről

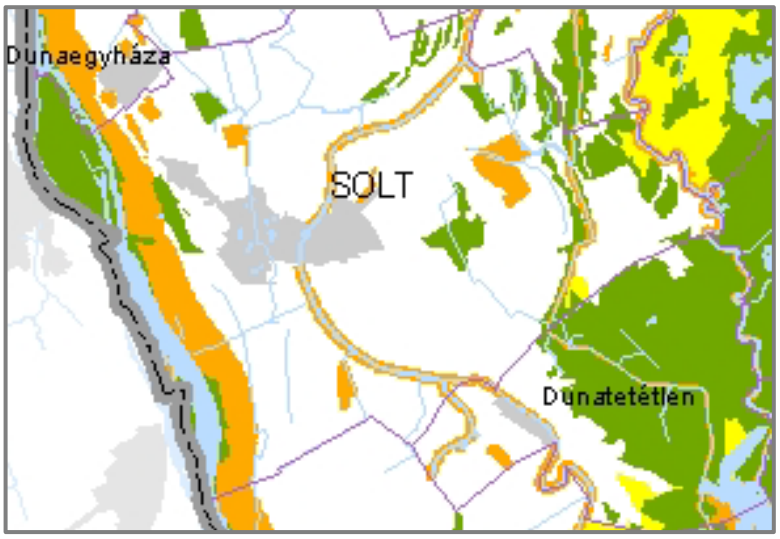

Megjegyzés: zöld: magterületek; sárga: pufferterületek; narancs: az ezeket összekötő ökológiai folyosók
Forrás: BKMTrT

A települési rendezési terven a megyei rendezési terven látható részletek közötti megfelelés jól látható. A meghatározott természetvédelmi területek egységes ökológiai hálózatokat alkotnak melyek jellegzetesen két típusba sorolhatóak:

1. Duna ártéri területe:

Magterülete az alacsony ártéren elhelyezkedő puha és keményfás ligeterdei társulások, melyet füzesek öveznek. További típusos növényei többek között a borsos keserűfű, a mocsári nefelejcs és a pántlika fű. A folyótól távolodva az ártér magasabban fekvő részét sűrű tölgy-kőris-szil ligeterdők szegélyezik. Aljnövényzetét sások, réti ecsetpázsit és gyöngyvirág alkotja, mely már átmenetet képez a keletebbre fekvő gyöngyvirágos-tölgyes társulások felé. Vízbőségének köszönhetően a területen gazdag fauna tudott fennmaradni. A nagy emlősök közül szarvasok, őzek és vaddisznók illetve védett ragadozók (vidra és róka) találhatóak meg. Madárvilágának jeles képviselői a kerecsen sólyom, a fekete harkály és a réti sas. A mocsarasabb, nehezen megközelíthető helyeken gémtelepek fedezhetőek fel.

2. Kiskunsági szikes terület:

A rossz vízgazdálkodású és nagy sótöménységű területeken csak a tényezőkkel szemben kivételesen tágtűrésű (euriök) fajok képesek megélni. A társulások térbeli tagozódása a sófelhalmozódás szintjétől függően jött létre. Jellemző növényei többek között a sovány csenkesz, a sziki üröm, a ködvirág, az orvosi székfű, a sziki őszirózsa és a sziki madárhúr. A zóna színes madárvilága számos fajnak biztosít élőhelyet. Itt fészkel a mezei pacsirta és a füsti fecske, a térségben megtalálhatóak foglyok, fürjek és bíbicek. Különlegesen szép madarai közül a széki csér

és a kék vércse emelhető ki. Éjszakai életmódot folytató emlősei a sünök, vakondok és az erdei cickány. Csatornaparti területeken találkozhatunk vidrával és pézsmapocokkal.

Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése

A településen potenciális tájhasználati konfliktusként léphetnek fel a következők:

- szárazodás következtében a természetes élőhelyek (elsősorban Duna-ártér) visszaszorulása
- intenzív földhasználat által kimerült földterületek elértéktelenedése
- településképet meghatározó épített környezeti elemek lepusztulása
- belvízzel érintett területek degradálódása
- vízgazdálkodási problémák felmerülése
- belterületi zöldövezetek csekély aránya

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1 A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ELEMEI

A területet régebben kiterjedt láperdők borították, melyek mára megfogyatkoztak. Az Alföld flóravidékéhez tartozva az erdős sztyepp képét mutatta a terület természetes állapotában, amelyen ritkás erdők, mocsarak nádasok és füzesek váltogatták egymást, nagy kiterjedésű sztyeppékkel.

A terület jellemző vegetációja a következő: A Duna balpartján húzódó meredek löszfalakon ritkás törpecserjés található, heverő seprő fűvel. A közvetlen vízparton bokorfüzesek vannak. A bal parti árterületen keményfa-ligeterdő húzódik. Ennek fáit szil, kőris és tölgy alkotja. A mély ártéren fűz, nyár ligeterdő van.

A Duna ártéri területen a magyar flóratartomány, alföldi flóravidéke, mezőföldi flórajárásába tartozó Alsó-Duna ártér természetes növénytársulásaira a puha- és keményfás ligeterdők jellemzőek. Az életközösség első lépcsőjeként megjelenő bokorfüzeseket mély fekvésben a fehér füzesek követik. Ezek jellegzetes megjelenési formája az elegytelen, egyszintű, ún. "malát-füzes", melyben később nagy tömegben a hamvas szeder és a vörösgyűrű som telepszik. További típusos növények a borsos keserűfű, a mocsári nefelejcs, az éles sás és a pántlika fű.

A magasabb fekvésben elterjedt tölgy - kőris - szil ligeterdők megjelenésükben - sok iszalaggal, csalánnal, cserjével - az őserdők buja növényzetét idézik. Jellegzetes fafajuk a hazai nyárral, szillel és kocsányos tölggyel elegyedő magyar kőris. Cserje szintjükben a csíkos kecskerágó, kányabangita és juharok mellett ritkaság a fekete galagonya. Ez a pannon-balkáni faj itt az egybibés galagonyával természetes hibridet is alkot. Aljnövényzetét sások, réti ecsetpázsit, erdei szálkaperje és gyöngyvirág képezi. Ez utóbbi kettő már átmenet a gyöngyvirágos tölgyes erdőtársulásba. Ebben a társulásban él az erdei tulipán, a nyári tőzike, a bókoló gyűszűvirág és a kígyónyelv.

Az ártéren számos öreg, különleges alakú és méretű tölgy, kőris, fehér-, szürke-, és feketenyár él. Ezek erdőtörténeti és esztétikai szempontból jelentősek.

A város területén jelentős a tavak száma, mely meghatározó a településszerkezetében és a zöldfelületi rendszerben. A belterület csaknem 3 %-át tavak teszik ki, több mint 10 természetes vagy részben mesterséges eredetű tó, vízállásos terület található. A csapadékvíz tározó tavak és környékük is zöldterületnek számítanak. A tavak állatvilága és növényvilága is jelentős.

34. ábra: Solt vízrajzi térképe

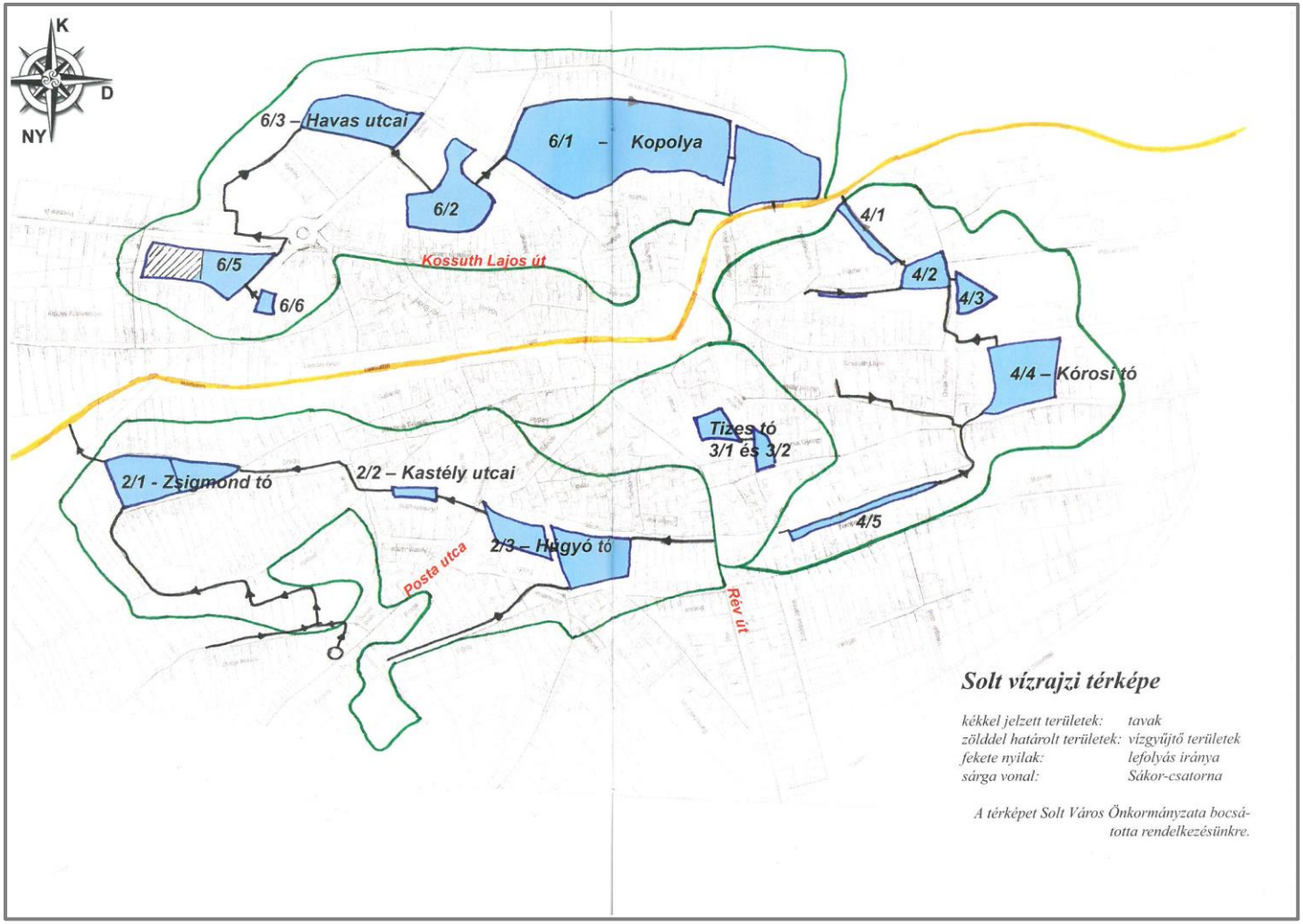

Forrás: Solt városa helytörténeti gyűjtemény, ismeretterjesztő könyv 2007

Solt összes zöldterülete 42 995 m², 128 000 m² rendszeresen tisztított közterület (Teir 2014-es adat). Solt Város Önkormányzat által rendszeresen karbantartott zöldfelület 18,4 hektár. Ezek leginkább kerékpárutak melletti terület, ligetek, parkok, utak melletti zöldfelületek, terek zöldfelületei, stb.

A zöldfelület fenntartását a városüzemeltetési csoport 2 fő közalkalmazottja és 15 fő start programban dolgozó közfoglalkoztatott látja el 2016-ban, szakképzett kertész nélkül.

Az állandó fűnyírás alatti területek évente időjárástól függően 6-8 alkalommal kerülnek kaszálásra. A közterületeken található kb.15 db nagyobb virágágyás, ahova általában csak egynyári virágokat ültetnek.

Solt közigazgatási területén sem helyi sem országos védelem alatt lévő fasor nincs.

Solt Város a 89 ha kiterjedésű Solti ürgés gyep területének (HUKN20007) révén érintett NATURA 2000 területtel. Kiemelt fontosságú célja a Spermophilus citellus (ürge) kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása.

A város területén kevés az erdő és a zöldfelület. A város legnagyobb természetes környezeti értéke a Duna folyam mintegy 13 km-es szakasza, melyhez kapcsolódik a Solti- és a Bölcskei-sziget, valamint a Holt-Duna ág (Kis-Duna).

Természetközeli értéket képviselnek a kisebb vízfolyások (Sákor-csatorna, Fűzvölgyi-csatorna, Kiskunsági-főcsatorna), a vizenyős mély fekvésű területrészek, a szikes tavak, valamint a jelentős arányú rétek, gyepek is.

Ezek közül kiemelendő a solti szőlő- és borgazdálkodáshoz kötődő Szőlőhegy a pincefaluval és pince-együtteseivel. Ide sorolhatjuk még a kalimajori Teleki-kastélyt és annak ősparkját.

Az önkormányzat minden évben szervez programot a magántelkek előtti közterület virágosítására azáltal, hogy biztosít virágládákat és virágokat is. Ez rendszeresen ellenőrzésre kerül és az eredményről a helyi lapban beszámoló készül. A beszámoló fotókkal illusztrált, kiemelve azt a lakót aki kiemelkedően teljesít, ezzel is ösztönözve a többi lakost a környezetszépítésre.

A helyi vállalkozások, civil szervezetek, magánszemélyek is részt vesznek a zöldfelületek gondozásában. Mégpedig úgy, hogy megállapodást kötnek az önkormányzattal a kijelölt terület karbantartására, némi területhasználat fejében. Így remek szabadtéri pihenőhelyek jöttek létre, ahol a használók különböző szabadtéri használati tárgyakat építettek és kiemelten gondozzák a területet.

Solt város hatályos településszerkezeti terve a belterületi zöldfelületi rendszer jellemző elemei között említi a városközpont Sákor és nagyér menti valamint a vízgyűjtő menti zöldterületek és településszerkezeti értékű közparkokat és közterületi fásításokat, fasorokat.

35. ábra: Solt településszerkezeti terve Beépítésre nem szánt terület- zöldterület

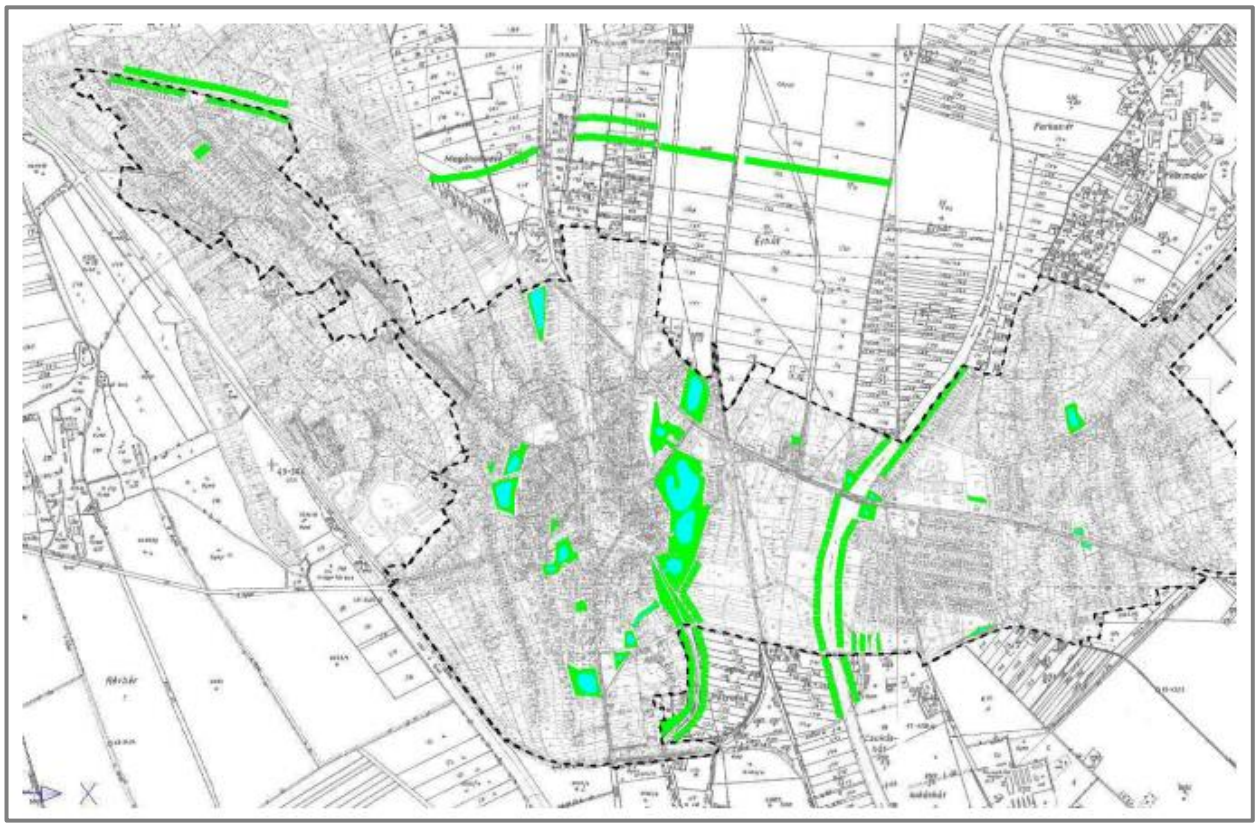

Forrás: Solt Város Önkormányzat településszerkezeti terve 2008

Játszótér a központi részen átfolyó Sákor-csatorna mellett található, melynek játszóelemei felújításra szorulnak. A város más területén játszótér nincs.

A köztemető is zöldfelületnek számít, mely a Református Egyház a tulajdonosa és az Árnyas utcában található (HRSZ: 2707/6). Kiterjedése: 5,6 ha.

A város adottságaiból adódóan hagyományos értelembe vett történelmi városközpontja a településnek nincs, így szabdalt városrészek, több kisebb nagyobb központi jelleggel rendelkező tér szerveződések figyelhetők meg.

1.13.2. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KONFLIKTUSAI ÉS PROBLÉMÁI

A meglévő zöldfelületek minőségi problémái elsősorban a fenntartás és a tervszerű fejlesztések hiányából adódnak. A zöldfelületek állapota általában leromlott, a gyep és cserjeszinten megjelenő növényzet felújítására, illetve az egyes parkok funkcionális átgondolására, korszerűsítésére, áttervezésére és a növényállomány frissítésére lenne szükség

A zöldfelület kialakítására, fenntartására, fák telepítésére vonatkozó helyi rendelet nincs. Egységes zöldfelületi rendszer kialakítása, értékes növényfelületek nagyban növelné a város arculatát.

Solton a közterületi zöldfelületek (közpark, közkert) kiterjedése igen csekély, mindössze 1.000-2.000 m^2, ugyanakkor a belterületen legalább 30 hektár olyan terület (zömmel mélyfekvésű, mocsaras rész, illetve nádas vagy nyílt vízfelületű tavak) van, ami - potenciálisan - alkalmas lehetne rendezettebb zöldfelületként való kialakításra.

A város játszótér ellátottsága nem megfelelő, az egyetlen köztéri játszótér játszóelemei felújításra szorulnak és csak szűk korosztálynak biztosítanak használatot.

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

Solt mély fekvésű, mocsaras területre épült. Az épületek az árvíztől, belvíztől kevésbé veszélyeztetett dombokra épültek, teljesen szabálytalan elrendezéssel. A belterület erősen széttagolt, igen nagy területen helyezkedik el.

A Solton és környékén végzett feltárások, kutatások bizonyítják, hogy ez a terület a római korban is lakott hely volt. Dr. Nagy Béla helytörténész egyik könyvében leírja, hogy az eredeti település nem a mai helyén volt, hanem attól keletre, a Tételhegy környékén.

A korai hadviselések, különösen a tatárjárás, de folytatásaként a török uralom lakóhelyük elhagyására kényszerítette az itt lakókat. A Tőlük nyugatra lévő mocsaras, lápos területbe menekültek. A vízállásos területnek voltak magasabb pontjai, szigetei, melyek alkalmasak voltak a letelepedésre. A több száz éves itt tartózkodás során életvitelük alkalmazkodott a környezethez és emiatt - a veszélyek elmúlása után is - itt maradtak. Ennek nyomai a mára kialakult településszerkezetben jól láthatóak.

A település belterületének egyes részein több méter magas dombokat alakítottak ki mesterségesen, melyre házaikat építették. Ezeken a részeken jellemzően halmazszerű településszerkezet alakult ki. A területet gyakran látogatta árvíz. Ekkor az emberek a magasabb fekvésű részekre menekültek. Így alakult ki a Szőlőhegyen a Petőfi-telep településrész, de erre utal a tételhegyi lakóutca kialakítása is. Az idők folyamán a belvizes területek jó része lecsapolásra került, növelve ezzel a lakható részeket. Legjelentősebb ezek közül a Sákor-csatorna, ami télen csapadék és belvíz levezetését szolgálja, nyáron pedig öntözőcsatorna. Ugyanilyen célt szolgál a később létrehozott Fűzvölgyi-csatorna is.

Solt fontos közlekedési csomópont is. Már a római korban Solton áthaladt a Pannóniából Dáciába vezető kereskedelmi útvonal. Solt település nevével először egy 1145-re keltezett oklevélben találkozunk, amiben a Soltról Patajra vezető utat említik. A kialakult fontos útvonalaknak köszönhető Solt fejlődése is. A 15. században a solti szék önálló vármegyeként szerepelt.

Solt város fejlődésének térbeli vizsgálatához, valamint a területfelhasználás kialakulásának vizsgálatához az alábbi katonai térképek/félmérések alkalmasak.

36. ábra: Első Katonai Felmérés (1763-1787)

Forrás: http://mapire.eu/hu/map/firstsurvey/ (Letöltve: 2016. november 9.)

Már az első katonai térképen megfigyelhetők a főközlekedési nyomvonalak, a lakóházak elhelyezkedése, a belterületi vizes területek, valamint a települést övező szőlő és erdő területek.

Piros téglalap alaprajzúnak jelölt lakóházak többnyire az utak mellé települve rendezett módon jelentek meg a térképen. Az egykori románkori templom is megtalálható a térképen, mely a jelenlegi református templom helyén volt.

37. ábra: Második Katonai Felmérés (1806-1869)

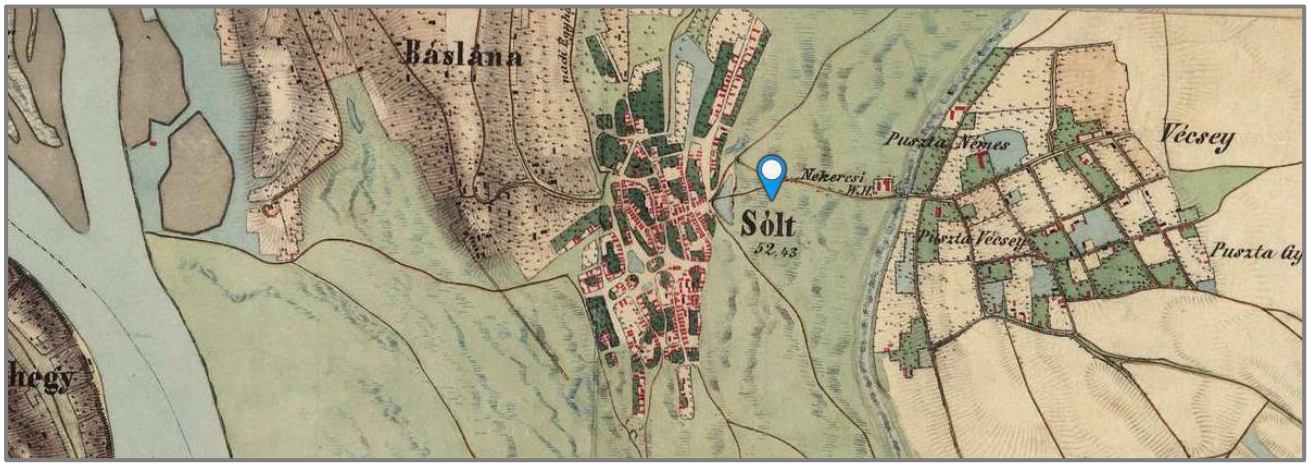

Forrás: http://mapire.eu/hu/map/secondsurvey/ (Letöltve: 2016. november 9.)

A második katonai térképen a település már kiterjedtebb, leginkább észak és déli irányban. A belterület továbbra is szabdalt, az utak mentén kialakult betelepüléssel, vizenyős, erdős területek váltották egymást.

38. ábra: Harmadik Katonai Felmérés (1869-1887)

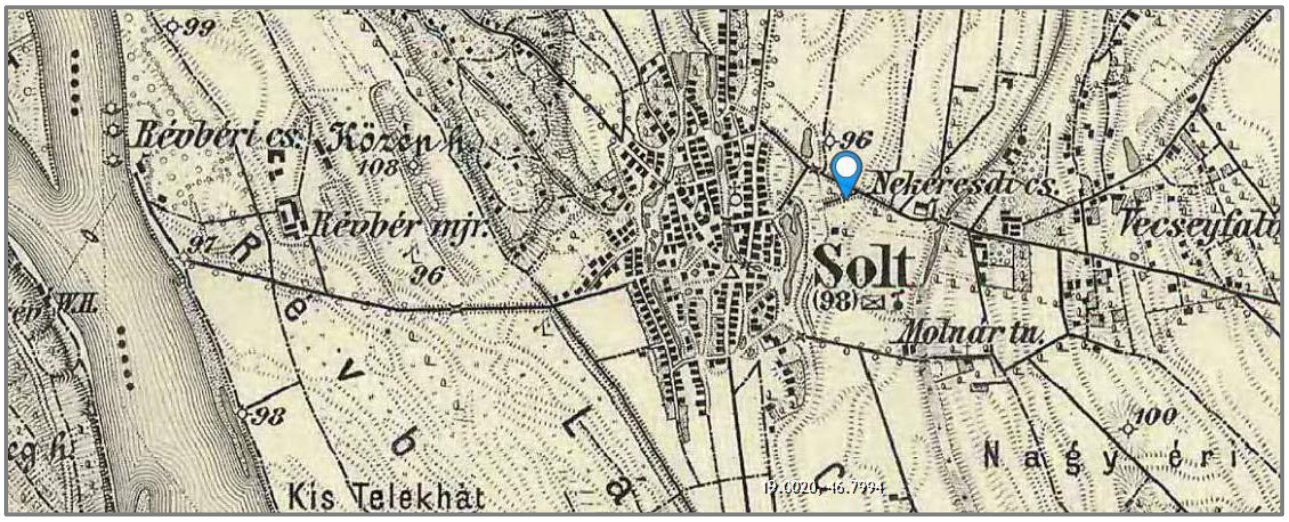

Forrás: http://mapire.eu/hu/map/ (Letöltve: 2016. november 9.)

A harmadik katonai térképen további kiterjedés növekedés látható, csökken az erdő nagysága a belterületen.

39. ábra: Érvényes településszerkezeti terv

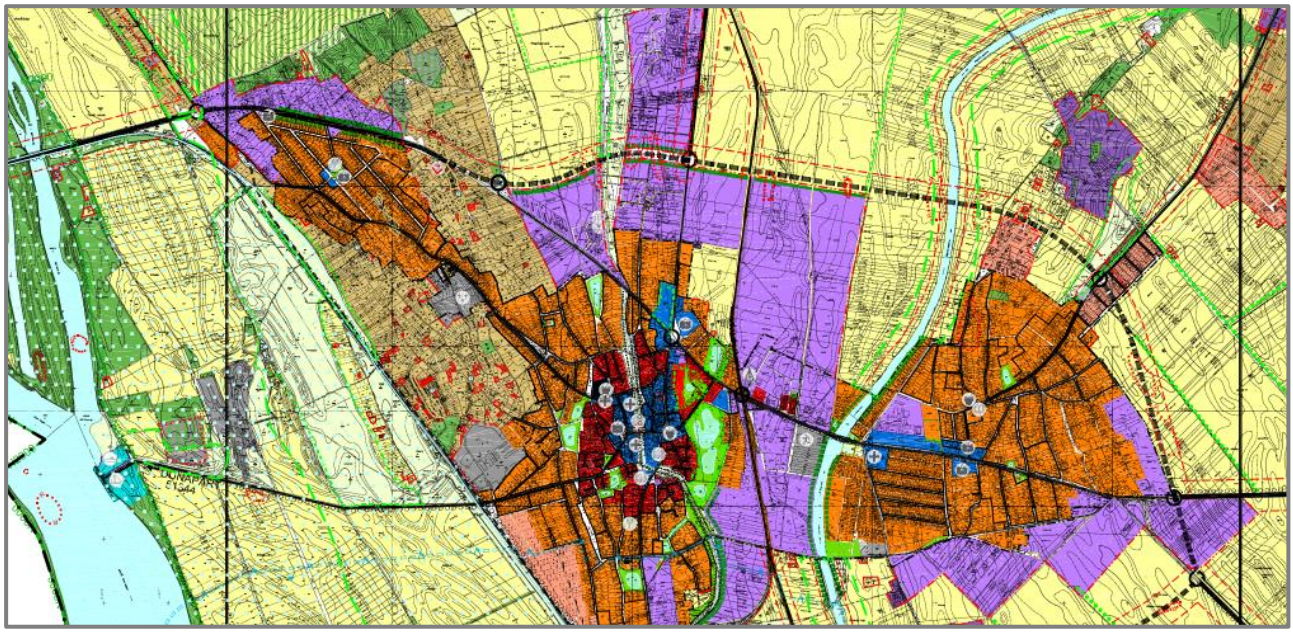

Forrás: Településszerkezeti terv

A településen jelenleg ma két településszerkezetet is befolyásoló Észak-déli irányú élő vízfolyás található a Fűzvölgyi csatorna, valamint a Sákor csatorna. Az 51-es út, mely magasabb vezetésű ezen irányokkal közel azonos. Erre a szerkezetre merőleges az 52-es út, mely összeköti az egyes településrészeket: Solt belterületi egységét Petőfi-teleppel, Kissolttal. A két lakóterületi egység

kialakulásánál döntő szerepe volt Solt mezővárosnak mezei kerti övezete, mely területen alakult ki Kissolt. Kialakultak a tanyás területek, majorságok. Az ötvenes évek puszta programjainak következtében a tanyai lakosságok tömörebb települési egységben, összefüggő külterületi lakott helyeket csoportosították, így alakult ki Csordapuszta, Félix-háza, Tételhegy. Petőfi telep kialakulása a századbeli árvíz után kezdődött. Az itteni földbirtokos adományozta a községnek a területet, ahol rendezett falusias kialakítású lakóterületi egység alakult ki.

A településszerkezet döntő elemei a Duna, a dunaföldvári híd azon átvezető és a települést hosszirányban kettészelő 52-es út, mely mintegy 8 km hosszban szeli át a beépítetlen területeket, melyre jelenleg is felfűződnek a település gazdálkodását jelentősen befolyásoló kereskedelmi, szolgáltató, ipari tevékenységet folytató egységek. Erre merőlegesen található az 51-es út, mely Solt központján halad keresztül, a vasút, a Fűzvölgyi csatorna együttesen Soltot több jól lehatárolt területi egységre tagolja.

Jelentős szerepe van elsősorban kereskedelmi, szolgáltatói szempontból az 52-es és az 51-es út menti területeknek. Solton jól körül határolható központi városi fórum nem alakult ki. A meglévő Solt központi területén elhelyezkedő Aranykulcs tér és környékének rehabilitációja elindíthatja a városias jellegű település kialakítását. A Posta utca, Tamási Áron utca, Medve utca által határolt tömb, kereskedelmi, vendéglátó, szórakoztató, szolgáltató objektumok elhelyezésére alkalmas, egy központi térre szervezve. Kopolya tó környéke, a tó rendezett élővize alakításával a köré elhelyezhető kulturális, oktatási, sportolási, szabadidő tevékenységű területek kialakítására lenne ideális.

Beépítésre szánt területek

A város beépítésre szánt területe a kialakult beépítéssel szoros összefüggésben alakul. A meglévő beépítés kiterjesztése: beépítésre szánt területek kijelölésével a településfejlesztési koncepció szerint a települési elkerülő út mentén északon és délen tervezett. A külterületi majorok és kisebb mérvű bővítésük beépítésre szánt területek.

Szigetszerű lakóterület marad a már szabályos osztású falusias beépítésű Tételhegy, Járáspuszta és Félixháza.

Területfelhasználás

Az igazgatási terület használati, ill. beépítési szempontból az alábbi területfelhasználási kategóriákba sorolt.

Beépítésre szánt területek, amelyek építési használatuk szerint:

- Lakóterületek
- Vegyes területek
- Gazdasági területek
- Különleges területek

Valamennyi beépítésre szánt terület az Országos településrendezési és építési követelmények (OTÉK) által előírt módon építési övezetekbe sorolt.

Beépítésre nem szánt területek, amelyek használatuk szerint:

- Közlekedési területek
- Zöldterületek
- Erdőgazdasági területek
- Mezőgazdasági területek
- Vízgazdálkodási területek

Solt város területi adatait összesítve és művelési ágaknak megfelelő bontásban az alábbiakban kerül bemutatásra.

18. táblázat: Területi adatok

Megnevezés	Terület (ha/m²)
Belterület	716,6276
Külterület	12010,3115
Zártkert	540,0789
ÖSSZESEN	13267,0180

Forrás: Árvíz-és belvízvédelmi terv

19. táblázat: Solt város területének művelési ág szerinti megoszlása

Megnevezés	Terület (ha/m²)
szántó	716,6276
kert	12010,3115
gyümölcsös	540,0789
szőlő	13267,0180
gyep (rét)	26,9176
gyep (legelő)	1417,2116
erdő	988,6178
nádas	57,4985
kivett	2249,0769
fásított terület	1,3250
ÖSSZESEN	13267,0180

Forrás: Árvíz- és belvízvédelmi terv

40. ábra: Solt település struktúrájának megjelenítése

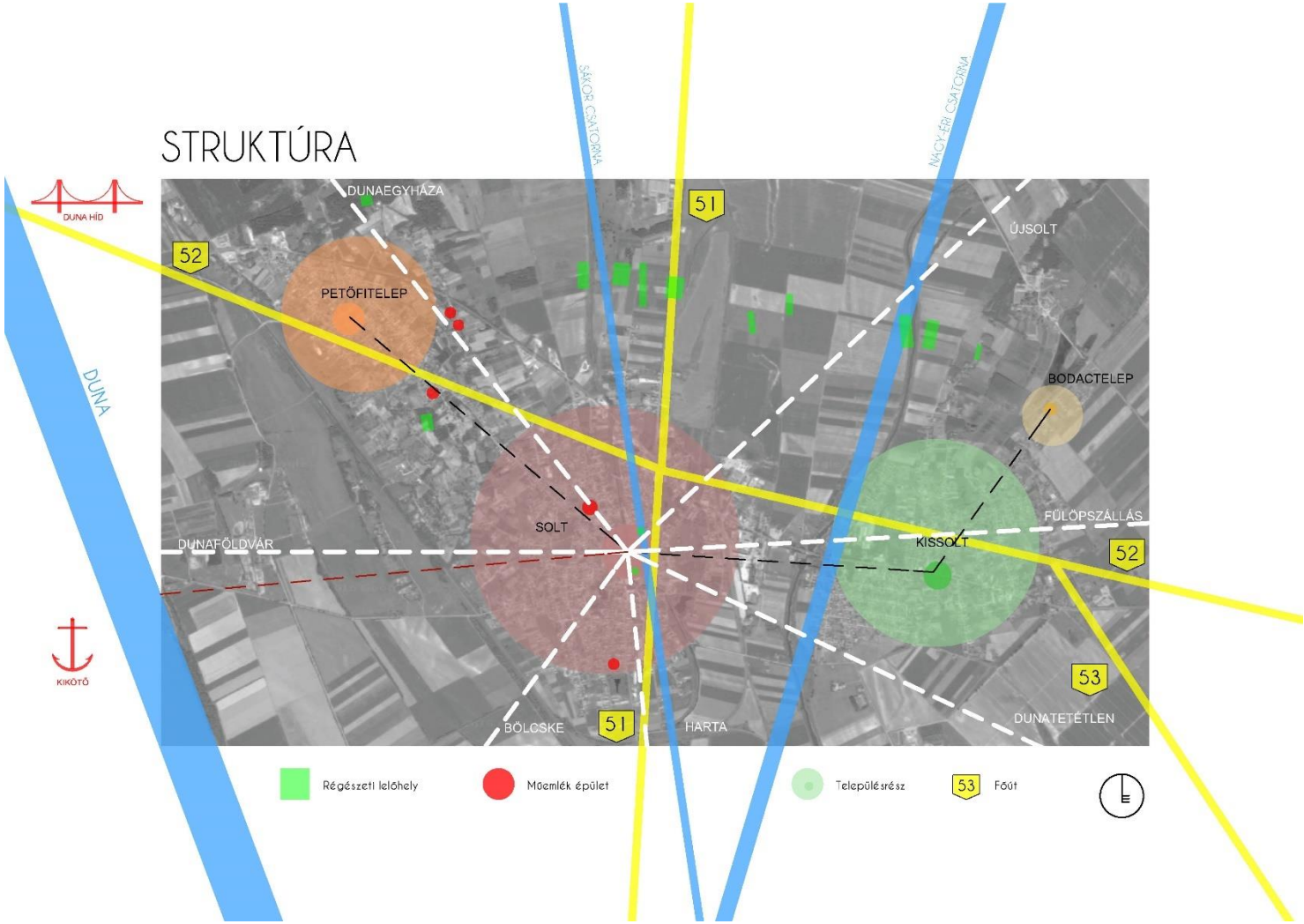

Forrás: googleearth alaptérkép (saját szerkesztés)

1.14.2. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER

Az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan gazdálkodását szabályozza Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló 23/2004. (IX.20.) rendelete, melynek célja a lakások bérletére és a lakbér megállapítására vonatkozó önkormányzati szabályok egyszerűsítése és korszerűsítése, valamint a piaci viszonyokhoz jobban igazodó önkormányzati lakásgazdálkodás jogi feltételeinek megteremtése, továbbá a lakbéreknek a bérlakásokkal kapcsolatos kiadásokat megközelítő meghatározása.

A rendelet szerint három családi ház és hét önkormányzati tulajdonban lévő lakás adható bérbe, mely rászorultsági alapon kerül elbírálásra.

Az önkormányzat tulajdonában 630 db ingatlan van. A legtöbb nem forgalomképes, mert a kötelező feladatellátáshoz szükséges, illetve az úthálózat része, területe. A forgalomképes ingatlanok száma 115 db. Ezek önkormányzati lakások, kisebb kertek és területek.

20. táblázat: Nagyobb és értékesebb forgalomképes területek

Elhelyezkedés	HRSZ	Telek mérete
belterület	1387	3 hektár
belterület	1405/3	2,1 hektár
belterület	2840/52	0,33 hektár
külterület (legelő)	071	51 hektár
külterület (szántó)	0105	58 hektár
külterület (legelő)	0239/12	23 hektár

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés (2016)

Belterületi önkormányzati tulajdonban lévő alulhasznosított barnamezős területek, amelyek jelenleg mezőgazdasági művelés alatt állnak, 5 évre bérbe adva:

1.) 1387 hrsz. 3 hektár
2.) 1405/3 hrsz. 2,1 hektár
3.) 2840/52 hrsz. 0,33 hektár

1.14.3. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

Solt építészeti értékeinek védelme az országos védettségű műemlékek és a helyi védettségű területek-, épületek-, és épületrészek kijelölésével biztosítható. Solton országos védettség alatt álló műemlék nincs.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal jegyzékében található Solti műemlék jellegű épületek a következők:

1./ Vécsey-kastély, törzsszáma: 637.

Posta u. 20.,

hrsz. 90.,

1816-ban klasszicista stílusban épült.

2./ Lakóház (tájház), törzsszáma: 8918.

Deák F. u. 3.,

hrsz. 740.,

A XIX. század 2. felében épített lakóház gazdasági épületekkel, népi műemlék.

3./ Dézsmapince, törzsszáma: 9519.

Árnyas u.,

hrsz. 2707/19.,

XVIII. század végén épített pince, népi műemlék.

4./ Présház és pince (Pincemúzeum), törzsszáma: 8608.

Szőlőhegy 536.

hrsz. 4830.,

A XIX. században épült, népi műemlék.

5./ Présház és pince, törzsszáma: 8917.

Szőlőhegy 565.

hrsz. 4805.,

XIX. század közepe

Az egyes épületeken túl a pincefalu utcavezetésével, teresedéseivel, telekrendjével, beépítési arányaival, építészeti karakterével helyi védettségre lenne érdemes.

Régészetileg kiemelkedő jelentőségű a Tételhegy, melynek területe a bronzkortól a XVI. századig lakott volt. Kedvező fekvése miatt többször is a régió központi helye lehetett. Az első régészeti emlékekre az 1860-as években bukkantak, amikor egy kápolna maradványait találták meg. 2005-től Szentpéteri József régész vezetésével végeztek kutatásokat a területen. Feltárták a középső bronzkori Vatya-kultúra (Kr.e. 1700-1350) népének egykori településmaradványait és temetőjét, ezen kívül a késő bronzkori urnamezős kultúra népességének földvárát, illetve római faragott köveket. Egyes feltételezések szerint a Tételhegy késő avar kori uradalmi központ lehetett, amit bizonyít egy 613-614-ből származó, Heraclius Contstantinus bizánci császár által vert bronz érme. 1951-ben a Tételhegytől északra három avar kori sír került elő, 2013-ban pedig a síroktól nem messze egy késő avar kori település maradványait tárták fel. 1907-ben honfoglalás kori temetőt is találtak a területen, melynek leleteit a Magyar Nemzeti Múzeumban őrzik.

A 2005-2013 között végzett ásatások során feltártak egy Árpád-kori templom körüli temető 126 sírját, valamint Árpád-kori településnyomokat. 2007-2009 között a hegy északnyugati részén XIV-XVI. századi templom maradványai kerültek elő. Tétel és Solt mindig külön településként szerepel

az írásos emlékekben. Egy 1496-ból származó irat szerint Tétel Parlagi Pál és László fiainak egykori családi birtoka volt, majd 1478-ban I. Mátyás kezébe került. A XVI. században a település elpusztult, melynek bizonyítéka számos égett, kormos betöltődésű gödör. A török hódoltság idejére a Solt környéki települések közül egyedüliként Tétel néptelenedett el, és lett később Solt része. Tételhegyen előfeltárásokat végeztek, ahol római kori őrhely és köré települt településromok, illetve 11. és 13. századi templom maradványok és temetkezési helyek kerültek elő.

1.14.4. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET KONFLIKTUSAI, PROBLÉMÁI

A város kialakulása, beépítettsége a főutak mentén szerveződött. A bevezetőutak mentén a városkép zavaros, nemcsak itt hanem a város más frekventált területén is hiányzik az egységes utcakép arculat. A főutak mentén kaotikus beépítések, rendezetlen közterületek figyelhetők meg.

A település városi rangot visel, azonban városképe nagyban elmarad a vártól.

Soltnak kialakult történelmi városközpontja nincsen, az Aranykulcs tér körül lévő közintézmények, kereskedelmi-szolgáltató épület, buszmegálló mutatja, hogy ez a település központi tere. Érdemes ennek a területnek a városközponti jelleghez illő, arculati elemek fejlesztését előtérbe helyezni.

Konfliktussal terhelt terület, városrész nem jellemző, mert a település nagysága miatt ilyen tömörülés nem alakulhatott ki.

1.15. KÖZLEKEDÉS

1.15.1. HÁLÓZATOK ÉS HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

Solt önálló közlekedési koncepcióval, stratégiával nem rendelkezik, de az elmúlt évekből számos olyan tanulmánya, stratégiája készült, melyek többek között a helyi közlekedési rendszerrel is foglalkoznak.

Térségi kapcsolatok:

Solt város Bács-Kiskun megyében, a kalocsai kistérségben, a Duna középső szakaszának bal partján, az Alföld nyugati peremén, a Dél- Alföldi Régióban található. A térség a Dunamenti-síksághoz tartozó Csepel– Mohácsi- síkságon belül helyezkedik el. Ezen belül Solt a Solti-sík kistáj része. A dunaföldvári Duna-híd megléte révén Solt a megye dunántúli kapuját képezi.

Maga a belterület is több részből áll: Kissolt, Petőfi-telep, valamint Járáspuszta. Jelentősebb külterületi településrészek: Tételhegy, Félix, Járáspuszta, Nagymajor. A tanyák nagy területen helyezkednek el, számuk viszont viszonylag kevés.

A város közigazgatásilag hármas tagoltságú belterületi részből (Petőfi-telep, Belterület, Kissolt) áll. A fővárostól déli irányban 86, a megyeszékhelytől, Kecskeméttől nyugatra 55, a járás központtól, Kalocsától északra 33 kilométerre helyezkedik el. Solt város a Kalocsai Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

Bács- Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciójának Helyzetelemző tanulmánya is rávilágít, hogy a megyében körülbelül 10 település formált ki maga körül ingázó övezetet, Solt térségi centrum szerepet ugyan nem tölt be, de kisméretű ingázó övezetnek számít. Emellett Solt Újsolt, Dunaegyháza, Dunatetétlen és Apostag települések körzetközpontjának számít, ezzel Kalocsa társközpontjának tekinthető.

Jellemző településszerkezet:

Solt „*új város" kategóriába* tartozik, a jól körülhatárolt városközpont most van kialakulóban. Mivel a település mély fekvésű, mocsaras területre épült, az épületek az árvíztől, belvíztől kevésbé veszélyeztetett dombokra épültek, teljesen szabálytalan elrendezéssel. A belterület erősen széttagolt, igen nagy területen helyezkedik el.

Kiemelendő térségi kapcsolatok összefoglalása:

A település fekvésének legnagyobb *előnye*, hogy három nagyon fontos főút keresztezi a centrumban egymást.

A 2013. októberi keltezésű Helyi Fenntarthatósági Program (Local Agenda) SWOT elemzésében *erősségként* került megállapításra a közlekedés helyzetére pozitív hatással lévő két tényező: a

város beépítettségének kis aránya és a turisztikai lehetőségek kiaknázásának eredményei. A település vezetősége lehetőséget lát a turisztikai célú környezetbarát közlekedésfejlesztésben (mind a kerékpárutak, mind a közösségi közlekedés esetén), hiszen számol a fenyegetések között a közlekedés okozta környezetszennyezés (főként lég- és porszennyezés) növekedésével valamint lehetőséget lát a kerékpáros turizmus népszerűsítésében. Jelenleg fennálló *gyengeségek* között került definiálásra, hogy Soltnak távoli a kapcsolata az autópályával, rossz állapotúak a közutak, emellett kevés a biztonságos kerékpárút és gyalogos járda a lakosságnak. A szennyezettség fontosságára Bács- Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepció Helyzetelemzése is rávilágít: a megyében általában uralkodó ÉNy-i széljárás a Szabadszállás- Solt térségbe szállítja a szennyeződést. A számottevően legnagyobb közlekedési zajjal történő túlterhelés a városokban: Kecskeméten, Baján, Kalocsán és Solton figyelhető meg. Országos Környezeti Kármentesítési Program Kiemelt Kármentesítési Területek közé vette Solt települést.

Forgalomvonzás, forgalom- generálás:

Jellemzően az alábbi tényezők befolyásolják a városban közlekedők nagyságát, a parkolóférőhelyek számának kihasználtságát:

Solt város az államigazgatási feladatok ellátásában körzetközpontként vesz részt. A jelenleg hatályos jogszabályok alapján az építésügyi, gyámügyi, okmányirodai hatósági jogkört Solt Város Jegyzője gyakorolja Apostag, Dunaegyháza, Újsolt, Dunatetétlen községek és Solt város tekintetében, továbbá a gyámügyi és okmányirodai hatósági jogkört Harta nagyközség vonatkozásában is. Solt város és Újsolt község önkormányzat Polgármesteri Hivatala 2005. április 30. napjával körjegyzőségként működik. Solt Város Önkormányzat jegyzője a Polgármesteri Hivatal bevonásával látja el Újsolt településen is a jegyzői feladatokat. Tehát közlekedésben sűrűbb a forgalom az alábbi településekről: Apostag, Dunaegyháza, Újsolt, Dunatetétlen, Harta.

A város kiterjedt intézményhálózata (3 háziorvosi, 1 házi gyermekorvosi, 1 fogorvosi, 3 védőnői körzet, 1 közös igazgatású többcélú oktatási intézmény: óvoda, általános iskola, alapfokú művészetoktatási intézmény, 1 művelődési ház és 1 könyvtár, 2 középfokú oktatási intézmény) biztosítja a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A kereskedelmi szolgáltatás tekintetében az ellátottság kielégítő, a napi ellátásokat helyben oldja meg a lakosság. A heti nagybevásárlásoknál előnyben részesítik a környékbeli városokban lévő bevásárlóközpontokat: Dunaföldvár, Dunaújváros, Kecskemét. A város területén jellemző az egy-három személyes üzletek jelenléte. Ettől nagyobb üzletek a város központjában levő ABC Kisáruház, a CBA, a kissolti Élelmiszer üzlet, valamint a LIDL Élelmiszer Áruház és a SPAR Szupermarket Áruház. Az 52. út mentén lévő üzletek vásárlóinak csak harmada helybéli, a többi az átmenő forgalomból adódik.

Solton jelentősebb ipari létesítmény nincs, ellenben sokféle mezőgazdasági alapanyagot termelnek. Ezek feldolgozására nem létesült üzem. A 90-es években magánszemélyek alapítottak különböző vállalkozásokat, melyekből néhány jelentős fejlődésen ment át. Ilyen az útépítéssel foglalkozó SOLTÚT Kft., az építőipari SOL-T-ERV Kft., a FRISS Kft. kenyérgyára vagy a Hofmann család szerelő és gumijavító üzeme. A kisebb nagyobb mértékű szolgáltató tevékenységet folytató

vállalkozások száma sok, közülük viszont csak néhány a jelentősebb (pl. Pille Kft. cukrász-nagykereskedelem).

A régi, illetve jelenleg érvényes településrendezési terv biztosít területet az újonnan létesülő ipari egységeknek. Ez a vasút és a Nagy-ér közötti terület.

Ahogy az a jelenleg hatályos Esélyegyenlőségi Programban is bemutatásra került, 1990 óta a foglalkoztatottság jelentősen átrendeződött. Számos gyártelepként vagy üzemegységként működő termelő egység beszüntette tevékenységét, vagy a privatizáció során átalakult, lényegesen kevesebb embernek nyújt munkalehetőséget. Ugyanakkor kárpótlás címén sokat jutottak mezőgazdasági földterülethez, melynek művelése sok család megélhetését biztosítja.

A foglalkozáshoz való hozzáférés egyre nehezebb helyi szinten. A hozzáférés esélyeit a település kedvező fekvése – akár saját járművel, akár tömegközlekedési eszközzel vagy kerékpárral – önmagában nem befolyásolja, hiszen nem könnyű a foglalkoztatáshoz való hozzáférés a megyeszékhelyen vagy a fővárosban sem.

Solt Local Agenda-jában bemutatásra került turisztikai adottság, hogy a település a Duna közelségének köszönhetően a vízi sportok és kirándulások kedvelt helyszíne. Borkultúrájáról a műemléki pincefalu látványosságai tanúskodnak. 2006- ban a Város férőhelyeinek száma 55 volt, 1629 fő (ebből 834 külföldi) 2936 vendégéjszakát (ebből 1259 külföldi) töltött el a városban. A településen áthaladó EuroVelo hálózatnak és az országos kerékpárút- törzshálózatnak köszönhetően évről évre egyre több a kerékpáros turista a város közvetlen térségében, akik elsősorban az alábbi vonzerőket keresik fel: Vécsey kastély, Római katolikus templom, Református templom, Pincemúzeum, Meleg- hegyi pincefalu, Szent László tér és a hozzá kapcsolódó szabadtéri Árpád-kori témapark.

Napi ingázások:

Soltra járnak minden nap dolgozni Újsoltról, Dunaegyházáról, Dunaföldvárról, Dunatetétlenről. A településre minden nap dolgozni átutazók aránya nem számottevő. Sokkal többen, körülbelül az aktív korúak 30%-a jár el Soltról dolgozni, többek között Dunaföldvárra, Dunaújvárosba, Paksra, Szekszárdra és Kecskemétre. Dunaföldvár és Dunaújváros településekre leginkább menetrendszerinti járatokkal közlekednek az ingázók. Jellemző a környékbeli nagyobb vállalkozások körében (például Dunaújvárosban a Hankook Tire Magyarország Kft., Pakson az MVM Paksi Atomerőmű, Szekszárdon néhány vállalkozás), hogy saját hatáskörben szerveznek céges járatokat az ingázás hatékonyabbá tétele érdekében. Saját járművel leginkább a Dunaújvárosban és Kecskeméten dolgozók közlekednek.

A KSH 2011-es népszámlálásakor rögzített adatokból az alábbi kimutatás készült. Már 2011-ben is 30% volt megközelítőleg a más településre átjáró dolgozók aránya, míg a Soltra bejárók aránya ennek fele, körülbelül 15%.

21. táblázat: A napi ingázók megoszlása Solton 2011-ben

Mutatók	Solt
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatottak száma (fő)	1799
A más településre dolgozni járó foglalkoztatottak száma (fő)	755
A naponta bejáró foglalkoztatottak száma (fő)	362
A helyben foglalkoztatottak száma (fő)	2161
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott férfiak száma (fő)	962
A helyben lakó és helyben dolgozó foglalkoztatott nők száma (fő)	837
A helyben lakó és helyben dolgozó érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatottak száma	1098
A helyben lakó és helyben dolgozó legalább érettségizett foglalkoztatott... (fő)	701
A naponta ingázó (eljáró) 29 éves és fiatalabb foglalkoztatottak száma (fő)	188
A naponta ingázó (eljáró) 30-49 éves foglalkoztatottak száma (fő)	414
A naponta ingázó (eljáró) 50 éves és idősebb foglalkoztatottak száma (fő)	153
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott férfiak száma (fő)	504
A más településre dolgozni járó foglalkoztatott nők száma (fő)	251
A naponta ingázó (eljáró) érettségínél alacsonyabb végzettségű foglalkoztatottak száma	426
A naponta ingázó (eljáró) legalább érettségizett foglalkoztatottak száma (fő)	329

Forrás: KSH Népszámlálás 2011 alapján saját szerkesztés (2016)

1.15.2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Város környéki közúthálózat

Három fontos főút keresztezi egymást Solton; az 51., az 52. és az 53. sz. főút.

- Észak- Déli forgalmi tengelyen: 51. sz. főút: (Budapest) – Kalocsa – Baja – Hercegszántó – (Szerbia);
- Kelet- Nyugati forgalmi tengelyen: 52. sz. főút: Kecskemét (5. sz. főút) – Solt – (Dunaföldvár (6. sz. főút));
- Kelet- Nyugati forgalmi tengelyen: 53. sz. főút: Solt (52. sz. főút) – Kiskunhalas – Tompa – (Szerbia);

Ezen kívül kb. 10 km-re nyugati irányban található a 6-os számú főút (Budapest- Szekszárd- Pécs-Barcs).

41. ábra: Az 51.,52. és 53-as főutak találkozása Solton

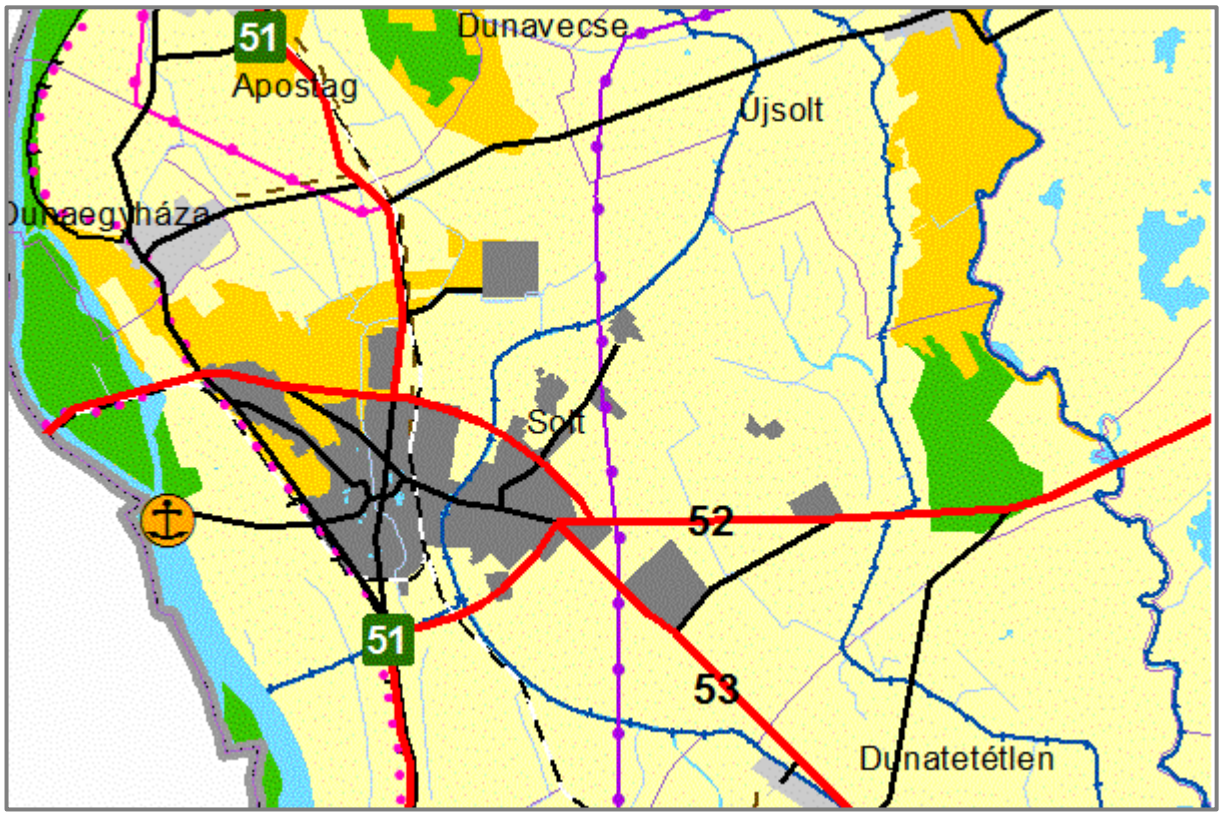

Forrás: TEIR alapján saját szerkesztés (2016)

A közlekedés legfontosabb fejlesztési eleme az 51. és 52. utak Solton átvezető szakaszának kiváltása a belterületet megkerülő úttal. Főutak tervezett településelkerülő szakaszai BKMTrT-ben kerültek meghatározásra:

- 51. sz. főút Soltot elkerülő szakasza: Solt, Harta, Dunapataj, Kalocsa, Sükösd, Érsekcsanád, Baja;
- Nagybaracska felé;
- 52. sz. főút Soltot elkerülő szakasza: a várostól északra húzódna.

Jelenleg a település mentén elkerülő út nincsen, így a település centrumán átmenő észak- déli és keleti- nyugati irányokban egyaránt megmaradt a jelentős átmenő forgalom. Az elkerülő utakkal kapcsolatban az alábbi intézkedések valósultak meg:

1. Megtörtént az 51. számú főút dél-keleti elkerülő szakasza nyomvonalának kijelölése, folyamatban a tervezés.
2. Befejeződött az 521-es jelű elkerülő út előkészítése, mely mentesítené a belterületet az 52-es út forgalmától. Ennek a szakasznak a kivitelezése azért is nagyon fontos, mert Soltot kettészeli a Fűzvölgyi csatorna, mely felett csak az 52-es úton keresztül lehet átmenni, így egy esetleges baleset estén, ha az 52-est le kell zárni, nincs más közlekedési megoldás, csak egy földút.

Jelenlegi állapotukban a várost érintő főutak túlterheltek, a belterületen növekvő környezeti terhelést okoznak, az elkerülők hiányában pedig minőségükben romlásra lehet számítani.

A Bács- Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciójának I. Helyzetelemzésében lényeges hiányosságként került kiemelésre, hogy míg az észak-déli irányú M5-ös és a Duna nyugati oldalán futó M6-os autópálya teljesen elkészült, megfelelően csatlakozva a nemzetközi autópályákhoz, addig az M8 és M9-es autópálya építése nem halad. Ez nemcsak a nemzetközi és országos forgalomnak okoz gondot, de megnehezíti a megye belső áru- és személyszállítását is Az autópályák fejlesztése a megye belső forgalmára és fejlődésére is pozitívan hatna. Az autópályák a megye gazdaságát élénkítik, így például Dunavecse mint hídfőállás gazdasági helyzetét, továbbá tágabb környezetben Apostag, Szalkszentmárton, Solt, Tass, Szabadszállás és egyéb települések elérhetőségét is javítaná.

Alsóbbrendű utak bemutatása:

- Kelet- Nyugati forgalmi tengelyen: 5105-ös jelzésű összekötő út: Apostaggal köti össze a települést;
- Kelet- Nyugati forgalmi tengelyen: 5216-os jelzésű összekötő út: Szabadszállással köti össze a települést (csak részben készült el).

Nagy jelentőségű a Solt határától északra, 11 km-re felépült új Duna-híd, valamint a jövőben csatlakozó M8-as gyorsforgalmi út, mely jelentős hatással lesz a térség fejlődésére.

Városi közúthálózat

A település meglévő burkolt útjainak hosszúságát a KSH 2010-2014 között rendelkezésre álló adatai alapján az alábbi táblázat mutatja be. A statisztikai adatok tanúsága szerint az elmúlt években jelentősebb, burkolt útvonal hosszúság növekedéssel járó fejlesztés nem történt.

22. táblázat: Solt közútjainak összhosszúsága 2010-2014 között

Mutatók (km-ben)	2010	2011	2012	2013	2014
Önkormányzati kiépített út és köztér hossza	36	36,3	36,3	36,3	36,3
Önkormányzati kiépítetlen út és köztér hossza	29	29,4	29,4	29,4	29,4
Önkormányzati kerékpárút, közös gyalog- és kerékpárút hossza	7	6,5	6,5	6,5	6,5
Önkormányzati kiépített járda hossza	27	27,4	27,4	27,4	27,4
Állami közutak hossza	13,364	13,364	13,085	13,364	13,297

Forrás: KSH Területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

Bekötő utak:

- 52124-es újsolti bekötőút;
- 51344-es révhez vezető út;
- 52125-ös nagymajori bekötő út;

- 52321-es rádióállomáshoz vezető út;
- 53301-es vasútállomáshoz vezető út.

42. ábra: Solt belterületi legforgalmasabb útjainak térképi ábrázolása

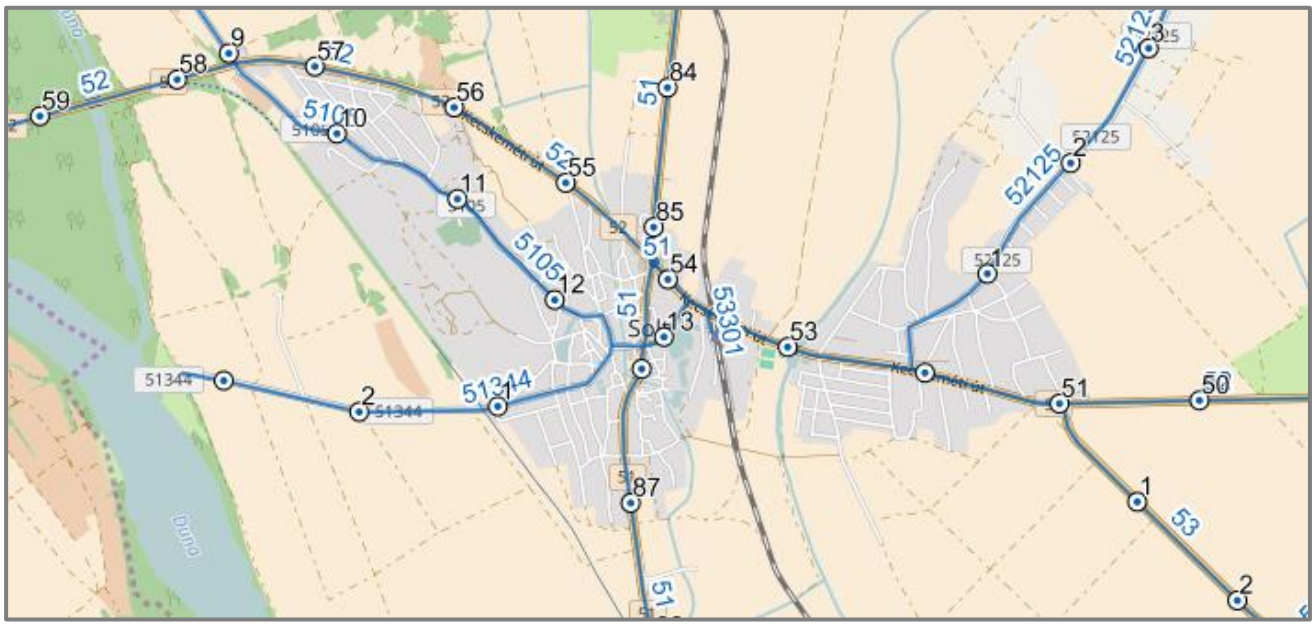

Forrás: KIRA alapján saját szerkesztés (2016)

Solt közigazgatási területén található burkolt utak hossza összesen 36,3 kilométer. Jellemzően csak az országos közutak 2x1 sávosak. Gyakorlatilag az országos közutak a gyűjtőutak szerepét is ellátják, de nem számítanak gyűjtőútnak a 5216-os, a rádióállomáshoz és a vasútállomáshoz vezető utak. Az önkormányzati utak közül gyűjtőút a Révai György és a Toldi Miklós út. A gyűjtőutak kivétel nélkül az 51-es és 52-es útba csatlakoznak. Az önkormányzati utak közül legforgalmasabb a Révai György u. és a Toldi Miklós utca (53301-esút).

Az útépítések között az egyik legnagyobb feladat a Nap utcán, Érhát dűlőn, Dugonics utcán áthúzódó új önkormányzati út építése, mely részben tehermentesítené az 52. számú országos főutat és várhatóan jelentős helyi forgalmat bonyolítana le. Azonnali beavatkozást kíván a Zöldfa utca, Petőfi S. utca, de felújítandó a Béke tér is. A finanszírozás miatt a tehermentesítő utak építését két vagy több ütemben lehet megvalósítani.

Az önkormányzati tulajdonban lévő átereszek zöme felújításra (korlátok, előfejek, mederkialakítás) szorul. A Sákor - csatornán lévő átereszek kapacitásának bővítése szükséges, mert nincs összhangban a dunai átemelők teljesítményével, aminek következménye az igen lassú belvízelvezetés a város belterületéről. A városnak 5 hídja van. A hidak állapota aggasztó, karbantartásuk évtizedek óta elmarad.

Forgalmi jellemzők

Solt 7 nagyobb burkolt útjának forgalmi elemzése a Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által kiadott az „Országos közutak 2013., 2014. és 2015. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma" dokumentumok alapján került elvégzésre.

23. táblázat: 51. jelzésű másodrendű főút forgalma a 77 + 746 és 85 + 234 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 51. jelzésű másodrendű főút forgalma a 77 + 746 és 85 + 234 szelvények között 2013-2015											
Évszám	Kapacitás (egység/óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autó-busz	Motor-kerékpár	Kerék-pár	Lassú jármű
			(e.j.m[6]/nap)	(jármű/nap)							
2013	2 000	40	8 748	5 983	1 706	1 720	2 932	116	21	11	16
2014	2 000	32	6 919	5 135	1 110	1 117	2 880	58	46	8	23
2015	2 000	38	7 815	6 013	1 119	1 116	3 516	68	53	9	27

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

[6] Egységjármű

43. ábra: 51. jelzésű másodrendű főút forgalma a 77 + 746 és 85 + 234 szelvények között

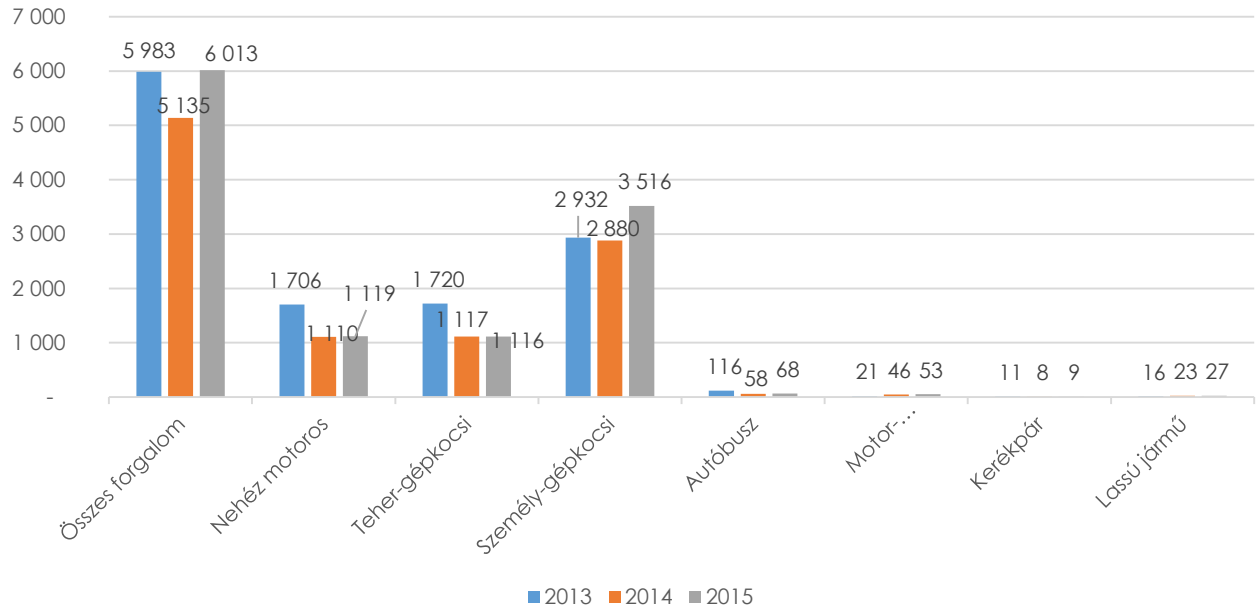

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

A (Budapest) – Kalocsa – Baja – Hercegszántó összeköttetést biztosító 51-es másodrendű főút forgalmának jelentős részét személygépkocsik teszik ki. A nehéz motoros forgalom aránya átlagosan 18-20%, évről- évre csökkenő tendenciát mutat. A forgalom mértéke az elmúlt 3 évben számottevően nem változott.

Megtörtént az 51. számú főút dél-keleti elkerülő szakasza nyomvonalának kijelölése, megkezdődött a tervezés.

24. táblázat: 52. jelzésű másodrendű főút forgalma a 50 + 970 és 54 + 130 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 52. jelzésű másodrendű főút forgalma a 50 + 970 és 54 + 130 szelvények között 2013-2015											
Év	Kapacitás (egység/óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	2 000	57	12 524	9 860	1 787	1 980	5 572	136	145	3	54
2014	2 000	48	10 585	8 277	1 544	1 635	4 661	129	60	-	29
2015	2 000	46	9 388	7 482	1 272	1 347	4 322	106	49	-	24

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

44. ábra: 52. jelzésű másodrendű főút forgalma a 50 + 970 és 54 + 130 szelvények között

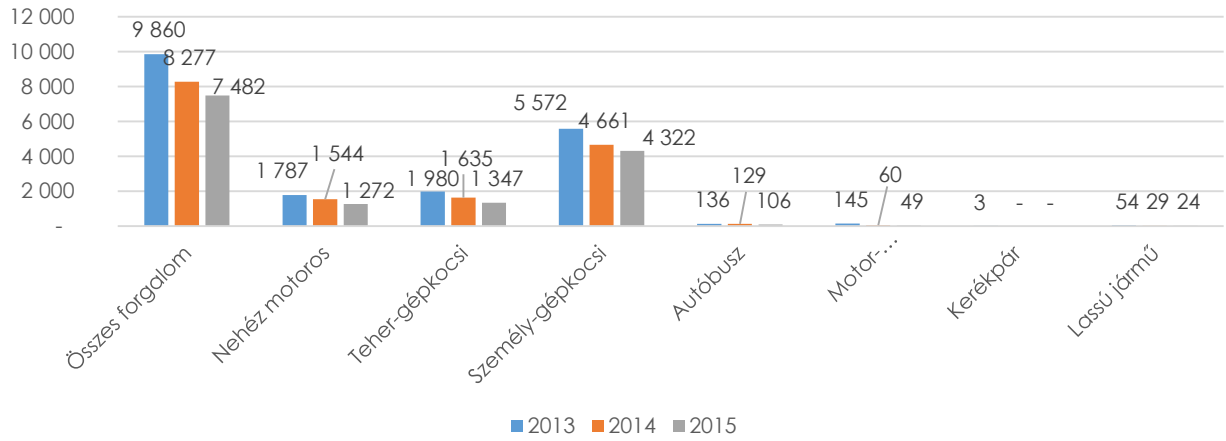

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

A Soltot Kecskeméttel összekötő 52-es út forgalma átlagosan 10.000 egységjármű/nap. A nehézmotoros járművek aránya 18%-ot is eléri. A forgalom több, mint fele személygépkocsikból áll. A forgalom összességében évről- évre csökkenő tendenciát mutat.

A Dunaújvárosi híd megépítését követően elmaradt az M8 autópálya fejlesztése. Így a keleti irányú forgalom továbbra is az 52. számú főúton, Solt belterületén halad át. Az 52. számú főút Solt északi elkerülő szakaszának, az 521-es jelű elkerülő út előkészítése befejeződött. Bács- Kiskun Megye Területfejlesztési Programjában Városi és térségi közlekedés-, közút- és informatikai fejlesztés programja (P3): Az elővárosi közúti, kerékpárúti és vasúti közösségi közlekedés fejlesztése között szerepel az 52. sz. főút fejlesztése Kecskemét és Solt között, azaz nemcsak települési, hanem megyei érdek is megvalósítása.

25. táblázat: 53. jelzésű másodrendű főút forgalma a 0 + 100 és 2 + 577 szelvények

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 53. jelzésű másodrendű főút forgalma a 0 + 100 és 2 + 577 szelvények 2013-2015											
Évszám	Kapacitás (egység /óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m./nap)	(jármű/nap)							
2013	2 000	20	**4 064**	3 183	487	521	1 789	44	12	13	29
2014	2 000	21	**4 163**	3 271	493	527	1 845	45	12	13	30
2015	2 000	21	**4 185**	3 212	623	596	1 824	43	24	6	17

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

45. ábra: 53. jelzésű másodrendű főút forgalma a 0 + 100 és 2 + 577 szelvények között

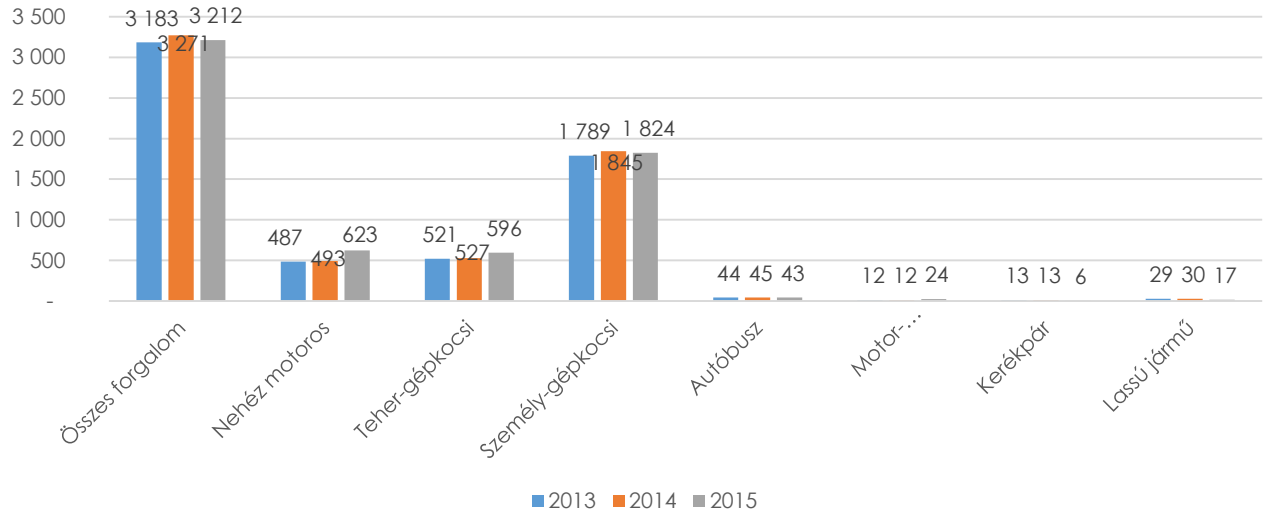

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

A Soltot Kiskunhalassal és Tompával összekötő 53-as számú másodrendű főút forgalma alacsonyabb, mint az 51-es és 52-es utaké, de a nehézmotorosok aránya itt is elérte az elmúlt három év átlagában a 20%-ot. Ezen a szakaszon már jelennek meg kerékpárosok is, de az úton való közlekedésük nagyon veszélyes: egy kerékpárost egy átlagos 10 perces utazása során körülbelül 15 nehézmotoros, teher- vagy személygépjármű előz meg. A forgalom mértéke stagnál 20-21%-os az útvonal kihasználtsága.

26. táblázat: 5105. jelzésű összekötő út forgalma 11 + 900 és 13 + 317 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 5105. jelzésű összekötő út forgalma 11 + 900 és 13 + 317 szelvények között 2013-2015											
Évszám	Kapacitás (egység/óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	1 200	15	1 792	2 081	30	13	1 247	20	100	427	7
2014	1 200	15	1 884	2 144	34	14	1 316	23	126	376	7
2015	1 200	15	1 896	2 223	35	16	1 289	22	142	471	7

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

46. ábra: 5105. jelzésű összekötő út forgalma 11 + 900 és 13 + 317 szelvények között

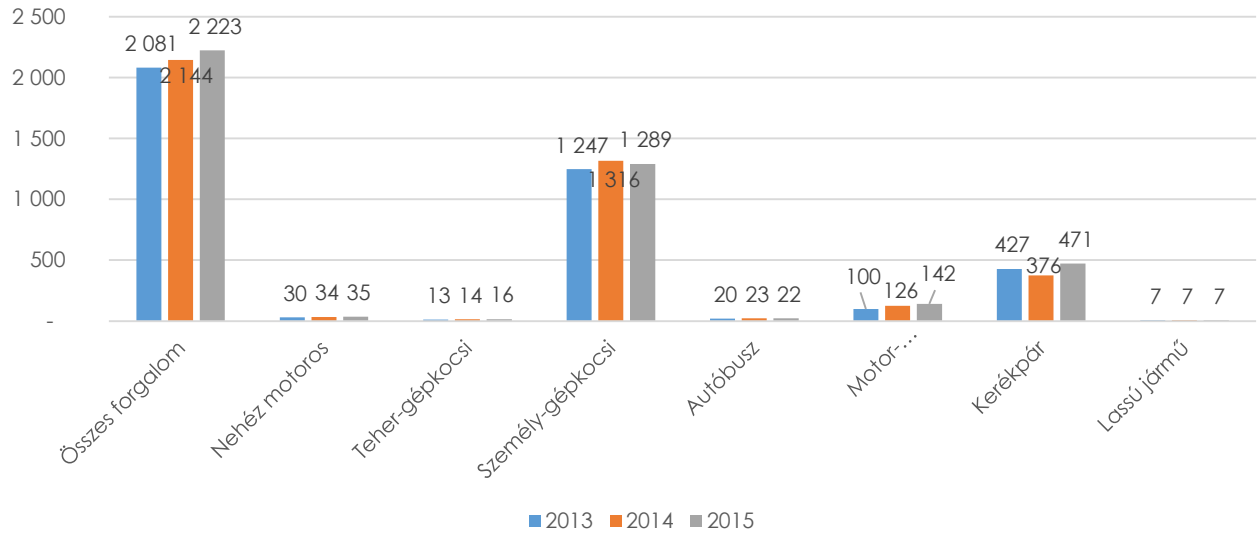

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

Az 5105-ös jelzésű dunaegyházi összekötő út, mely Apostaggal köti össze a települést, forgalma az elmúlt három évben stagnál, átlagosan nem éri el a 2000 egységjármű/napot. A közlekedők több mint 20%-a kerékpáros. Ennek indoka, hogy a nehézmotoros járművek aránya elenyésző a forgalomban.

A kevésbé kihasznált összekötő, bekötő és állomáshoz vezető utak forgalmának bemutatása

27. táblázat: 5216. jelzésű összekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 258 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 5216. jelzésű összekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 258 szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység/ óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	2 000	1	145	117	7	1	56	-	5	16	18
2014	2 000	1	152	122	7	11	59	-	7	14	19
2015	2 000	1	158	124	8	13	57	-	8	17	18

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

47. ábra: 5216. jelzésű összekötő út forgalma 0+000 és 3+258 szelvények között

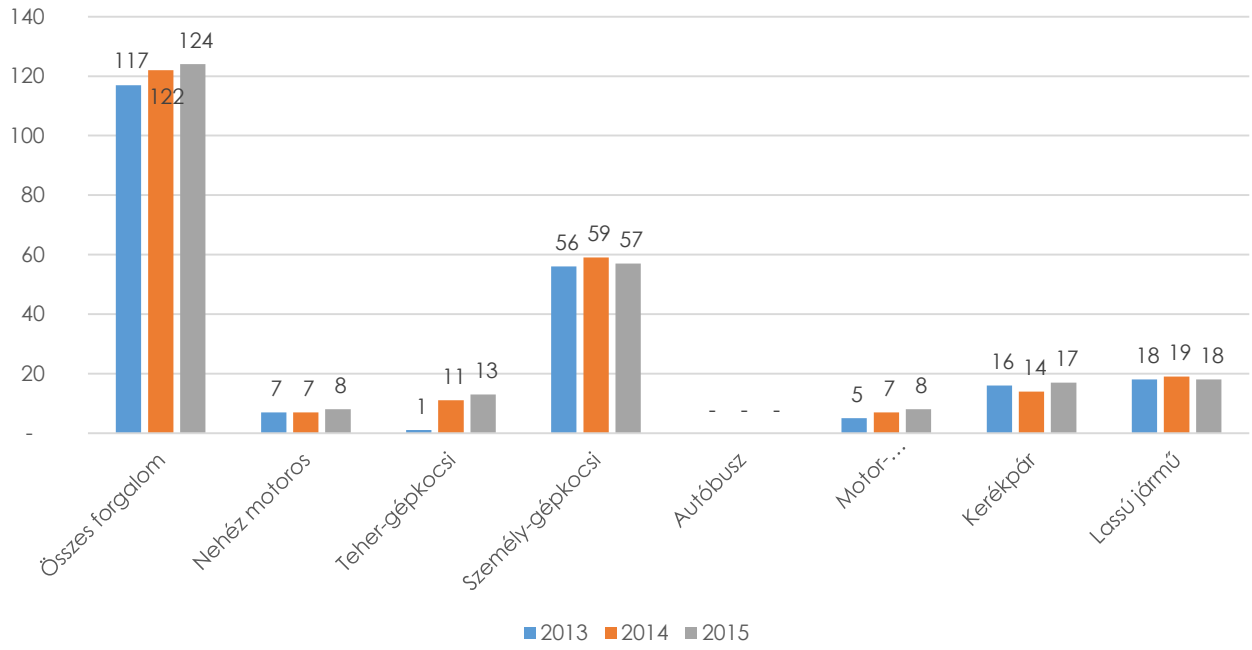

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

5216-os jelzésű összekötő út Szabadszállással köti össze a települést, de csak részben készült el. Ennek a dunatetétleni bekötő utat az 52-es másodrendű főúttal összekötő út forgalma nem jelentős.

28. táblázat: 51344. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 312 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 51344. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 312 szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység /óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	1 000	6	623	614	15	11	375	8	37	102	49
2014	1 000	7	656	637	16	11	396	9	46	90	51
2015	1 000	6	662	659	18	14	388	9	52	112	51

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

48. ábra: 51344. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 312 szelvények között

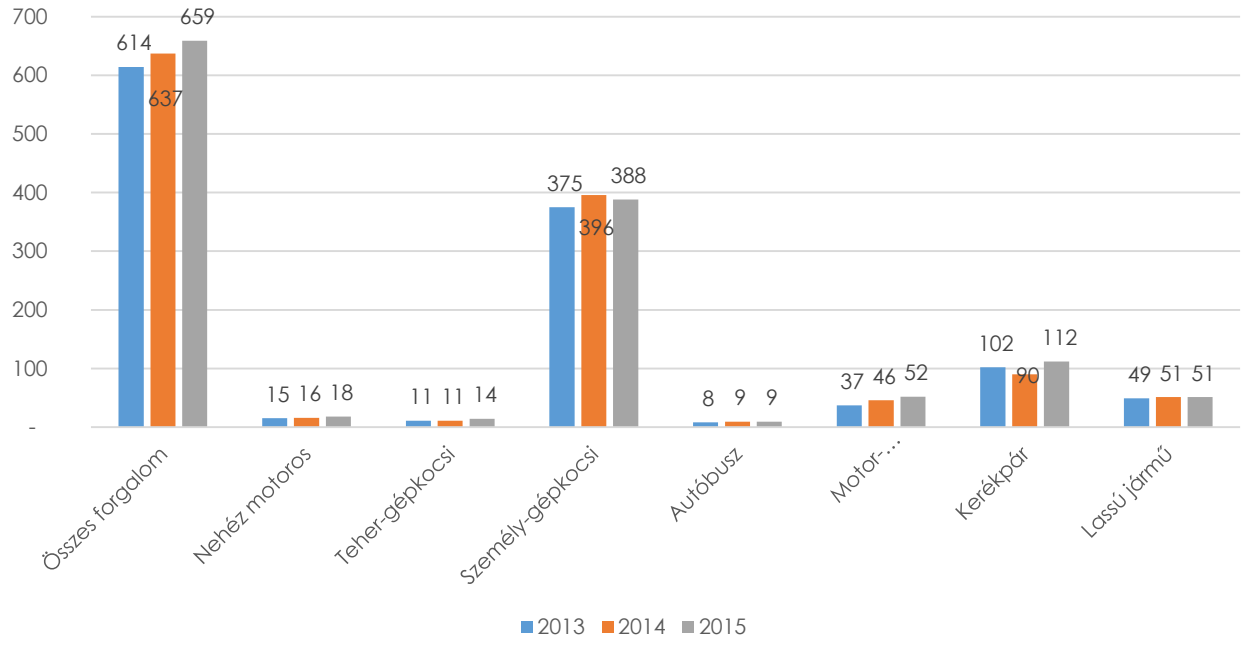

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

A Dunához vezető Rév utca, azaz az 51344-es út forgalma közel 700 egységjármű/nap, évről-évre változatlanul 6-7%-os az útvonal kihasználtsága. A kerékpárosok jelenléte jelentős, közel 20%. Újra előtérbe került a Dunához vezető út belterületi szakaszának kiváltása is. Ez történhet északi irányból az 52. számú főútról leágazva, vagy déli irányból az 51. számú főútról mindkét esetben az árvízvédelmi töltés mentett oldalán. Jelenleg a Dunához az állami tulajdonban és kezelésben lévő 51344-es jelű út vezet, mely a település központján keresztül halad. Ha az uszályberakó üzemel, igen nagy teherbírási szállító járművek uralják az útszakaszt, ami a helyi közlekedést, életvitelt igen megnehezíti és rendkívül balesetveszélyes. A belterületi szakasz mellett nincs járda, nincs kerékpárút, mindenki az úttesten közlekedik. A belterületi szakasz nyomvonala mentén kerékpárút is tervezésre került, de a megvalósításra a forráskeresés folyamatos.

29. táblázat: 52125. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 428 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 52125. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 428 szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység/óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	1 000	6	567	638	24	15	310	14	81	158	27
2014	1 000	6	603	663	26	16	327	16	102	139	28
2015	1 000	6	621	705	27	19	320	15	115	174	28

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

49. ábra: 52125. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 428 szelvények között

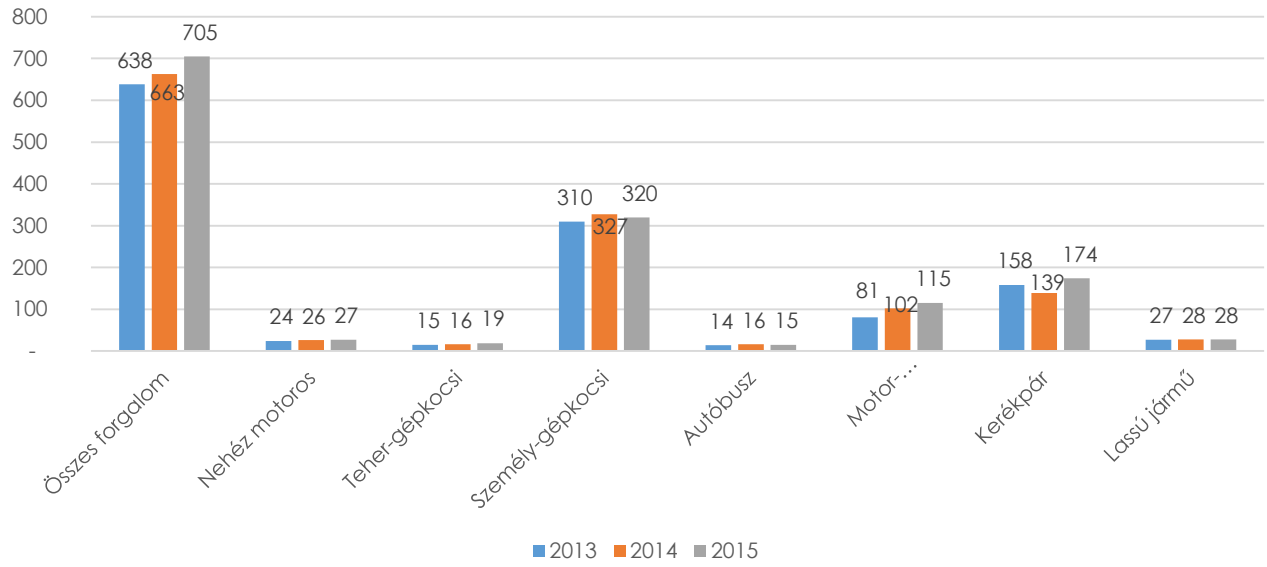

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

A Nagymajori út forgalma nem éri el a 700 egységjármű/napot az elmúlt három év átlagában, a kerékpárosok között emiatt igen népszerű, 30%-os a jelenlétük.

30. táblázat: 52124. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 9 + 681 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 52124. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 9 + 681 szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység/ óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(e.j.m/nap)	(jármű/nap)							
2013	2 000	2	402	323	12	6	217	6	7	1	43
2014	2 000	2	425	342	13	6	228	7	9	1	45
2015	2 000	2	423	338	13	7	224	6	10	1	45

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

50. ábra: 52124. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 9 + 681 szelvények között

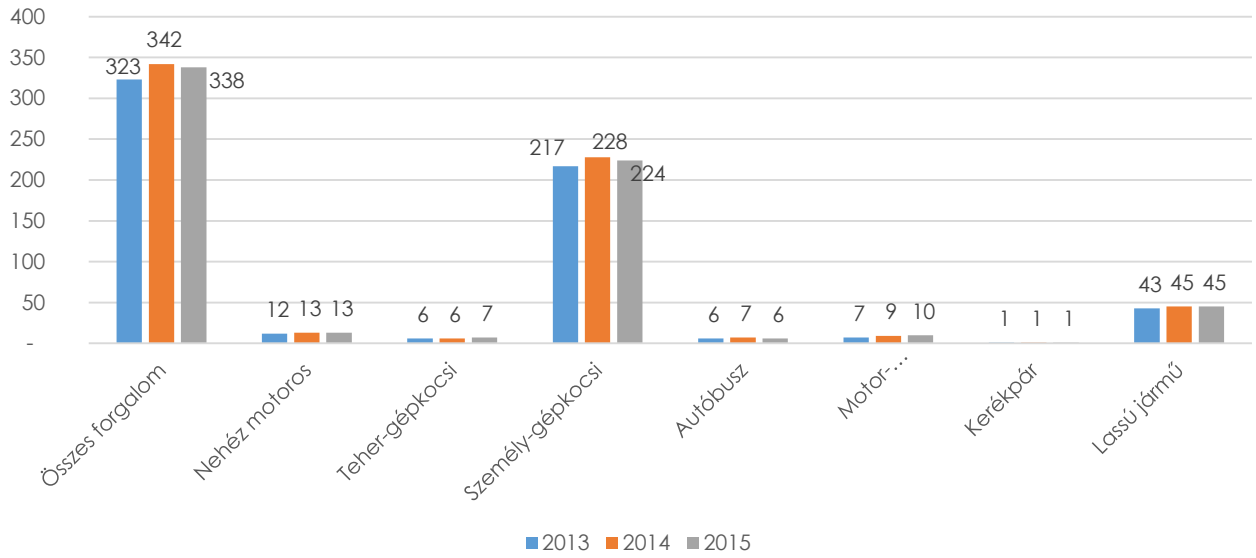

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

31. táblázat: 52321. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0+000 és 1+446 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 52321. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0 + 000 és 1 + 446szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység /óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
				(e.j.m/ nap)	(jármű/nap)						
2013	2 000	-	85	79	2	3	60	-	6	-	3
2014	2 000	-	90	84	2	3	63	-	8	-	3
2015	2 000	-	91	84	2	3	62	-	9	-	3

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

51. ábra: 52321. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0+000 és 1+446 szelvények között

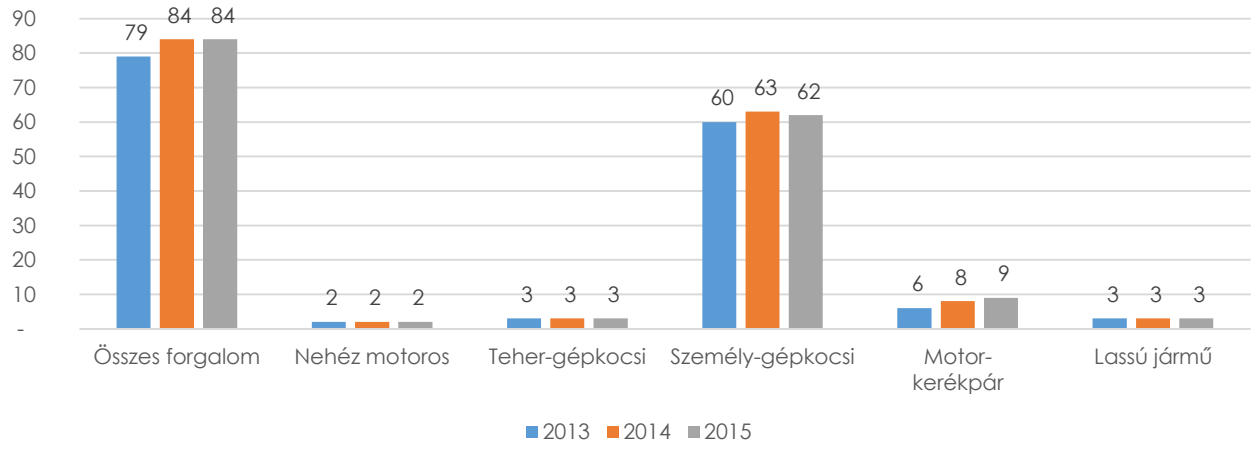

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

32. táblázat: 53301. jelzésű út forgalma 0 + 000 és 0 + 162 szelvények között

„Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadvány Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság által 53301. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0 + 000 és 0 + 162 szelvények között 2013-2015 között											
Év	Kapacitás (egység /óra)	Kapacitás kihasznált-ság (%)	Összes forgalom	Összes forgalom	Nehéz motoros	Teher-gépkocsi	Személy-gépkocsi	Autóbusz	Motor-kerékpár	Kerékpár	Lassú jármű
			(egysjm/nap)	(jármű/nap)							
2013	1 000	5	470	396	55	57	271	6	2	-	2
2014	1 000	5	495	417	58	59	286	7	2	-	2
2015	1 000	5	520	425	70	74	280	6	3	-	2

Forrás: „Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma" kiadványok 2013, 2014, 2015-re vonatkozóan, saját szerkesztés (2016)

52. ábra: 53301. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0 + 000 és 0 + 162 szelvények között

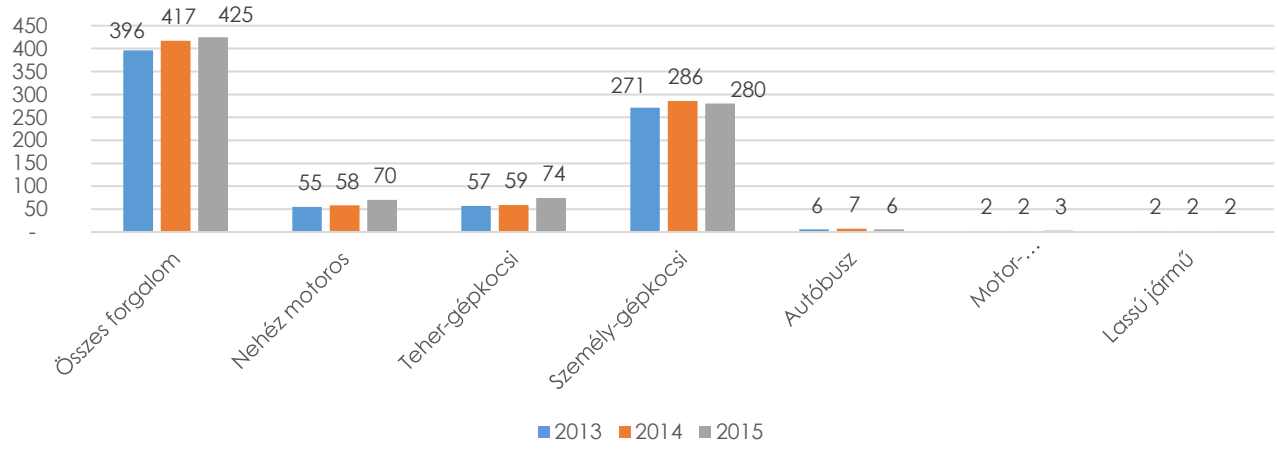

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

Baleseti jellemzők, Baleseti gócpontok

A településen bekövetkezett balesetek számát a KSH 2010-2014 között rendelkezésre álló adatai alapján az alábbi táblázat mutatja be:

33. táblázat: Baleseti statisztika 2010-2014 Solton

Mutatók	2010	2011	2012	2013	2014
Halálos közúti közlekedési baleset (eset)	2	1	1		1
Súlyos sérüléses közúti közlekedési baleset (eset)	9	6	8	6	12
Könnyű sérüléses közúti közlekedési baleset (eset)	8	11	6	15	11
Összes személyi sérüléssel járó közúti közlekedési baleset (eset)	**19**	**18**	**15**	**21**	**24**
Lakott területen történt összes közúti közlekedési baleset (eset)	9	7	6	9	9
Lakott területen kívül történt összes közúti közlekedési baleset (eset)	10	11	9	12	15
Ittas állapotban okozott összes közúti közlekedési baleset (eset)		1	2	3	2
Járművek okozta összes baleset száma (eset)	19	17	15	21	24
Motorkerékpár és segédmotoros kerékpár által okozott balesetek száma (eset)	3		2	3	
Személygépkocsi által okozott balesetek száma (eset)	**11**	**11**	**9**	**9**	**13**

Mutatók	2010	2011	2012	2013	2014
Tehergépkocsi által okozott balesetek száma (eset)	3	2	1	3	6
Kerékpár által okozott balesetek száma (eset)	1	2	2	2	3
Gyalogos okozta balesetek száma (eset)					
Autóbusz által okozott balesetek száma (eset)					
Az okozó ittassága miatt balesetek száma (eset)					2

Forrás: KSH Területi statisztika, saját szerkesztés (2016)

Évente átlagosan 20-25 baleset történik Solton és környékén, az esetek több mint felében inkább külterületen. Az okozó az esetek 50-55%-ában személygépjármű volt. Ritkább a gyalogosokat, kerékpárosokat érintő balesetek száma. Kiemelendő a halálos közúti balesetek és az ittas vezetés által okozott balesetek alacsony aránya.

Összességében elmondható, hogy a burkolt utak állapota átlagos vagy felújításra szoruló.

- Mivel az M6-os és M5-ös közötti forgalom Kecskemét irányába Solt belterületén halad át, a teherforgalom tönkretette ezeket az útvonalakat, így fontos az 51-es és 52-es utak burkolatának megerősítése.
- Szükség lenne a Fűzvölgyi csatornán átvezető még egy út, hogy ne csak az 52-es főúton haladva lehessen a csatornán átkelni.
- Soltnak több külterületi lakott helye van. A lakóhelyek között csak földutak vezetnek, ezek adott időjárási körülmények következményeként személygépkocsival alig járhatóak, szilárd burkolat kiépítése indokolt. Korábban Solton nagyon sok földút volt. Szinte mindenhol csak az első fejlesztési ütem valósult meg, ami útalap építést jelentett (kohósalak, felületi zárással). Ezen útalapok már kezdenek tönkre menni, nagy szükség lenne megerősítésükre. Ilyen a: Völgy u., Róbert Károly, Madách, Bacsó, Málna, Őz, Hold, Damjanich, Kazinczy, Jókai, Széchenyi, József A., Dózsa Gy. Tompa M., Révai Gy., Zöldfa, Nap, Kinizsi, Hattyú, Mikszáth K., Móricz Zs., Katona J., Ősz, stb. utcák.
- Az önkormányzati útépítések között az egyik legnagyobb feladat a Nap utcán, Érhát dűlőn, Dugonics utcán áthúzódó új önkormányzati út építése, mely részben tehermentesítené az 52. számú országos főutat és várhatóan jelentős helyi forgalmat bonyolítana le. A megoldásra a tervek elkészültek, de a beruházás a forráskeresés szakaszában van. A finanszírozás miatt a tehermentesítő utak építését két vagy több ütemben lehet megvalósítani. Azonnali beavatkozást kíván a Zöldfa utca, Petőfi S. utca, de felújítandó a Béke tér is.

1.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

Volán közlekedés

A környező településekkel - több irányban – a várost 94 autóbuszjárat kapcsolja össze. A volán közlekedés megfelelő, a közösségi közlekedési rendszer jól szervezett a városban köszönhetően a kiterjedt úthálózatnak.

Solt városa az 51. sz. főúton közlekedő menetrendszerinti buszjárattal közvetlenül elérhető Budapest irányából, jellemzően a Budapest- Solt- Kalocsa- Baja irányú autóbusz vonalak érintik. Ezenkívül számos belföldi célállomás érhető el a településről, köszönhetően a Dunaföldvár és Solt közötti, Beszédes József- hídnak, amelyen az ország kelet- nyugati közúti (52. sz. főút) forgalmának számottevő része halad át.

Helyi járat

Helyi járat működik Solton. Kihasználtsága változó, iskolai időszakban magasabb (70-80%). A települést átfogó útvonalon naponta hatszor megy végig a járat. Üzemeltetője a HAMSZA Hajózási, Közlekedési és Kereskedelmi Kft. Összességében kis szerepet játszik a város közlekedésén belül.

Kötöttpályás közösségi közlekedés

Solton kötöttpályás közösségi közlekedés nincs. 1902-től a települést vasútvonal kötötte össze Dunapatajjal, Kunszentmiklóssal egészen 2007-ig. A vasúti közlekedés megszűnt a városban.

Állomások, várók állapota

Központi buszmegállóként funkcionál az Aranykulcs téri megálló, mely fedetlen. Összességében a település autóbuszvárói, megállóhelyi leromlott, felújítandó állapotban vannak. Az önkormányzat a főutak mellett helyezett el, vagy épített beállót buszváróként, ezeket karbantartja. A főutak mellett hét pár megálló van, részben ellátva az esőbeállóval.

A buszpályaudvart helyettesítő buszmegállók az Aranykulcs téren találhatók az 51. számú főút két oldalán. Ez az útszakasz az ívviszonyai miatt rendkívül balesetveszélyes, a várakozó buszok miatt kismértékben belátható. A jövőben számolni kell új autóbusz pályaudvar létesítésével egy megfelelőbb csomópontban.

Vízi közlekedés

Az OTrT-ben is nevesített személyforgalmi kikötő található itt, a Duna bal partján a 1558,0 folyamkilométernél Révbéren melynek bővítésére a dunai közlekedés fellendülésével nagy esélyek kínálkoznak. Budapest központjától 89, Kalocsáról 42 folyamkilométer távolságra található a

kikötő. 2003-ban került átadásra, üzemeltetője a Mahart- PassNave Személyhajózási Kft. Az uszály ki-és berakó szemes termények (kukorica, búza) berakására specializálódott. Jelentős a turista forgalom is köszönhetően egy helyi vállalkozó itt tartandó pusztaprogramjainak.

Bács- Kiskun Megye Területfejlesztési Programjában került meghatározásra: Az OFTK szerint a Duna-menti térségnek, a Közép-Európát összekötő folyó lehetőségei révén – amely egyben Bács-Kiskun megye nyugati határa – nagy jelentősége van Budapest kapuvárosi szerepének erősítésében és a térségben magas hálózati potenciállal rendelkező települések, Solt, Kalocsa, valamint Baja lehetőségeinek kibontakoztatásában mind az Európai Unió, mind a Balkán felé. Területpolitikai és területfejlesztési irányelvként fogalmazza meg az EU Duna Régió Stratégiájához kapcsolódó fejlesztési lehetőségek kiaknázását.

Itt található Dunaföldvárt és Soltot összekötő Duna-híd, mely Dunaújváros és Szekszárd között az egyetlen.

1.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

Kerékpáros közlekedés

A háztartásokban a nettó jövedelem növekedése elmarad az országos átlagtól. A jövedelmek források szerinti összetételében a térség kedvezőtlen helyzete tükröződik vissza. Tehát a lakosság nem csak környezet- és egészségtudatos szempontokat tart szem előtt, ha gyalogol vagy kerékpározik, hanem szociális aspektusa is van.

Belterületi önálló kerékpárutak:

A kenyi.hu nyilvántartásában az alábbi önálló kerékpárútvonalak találhatóak:

1. Vecsei út (51-es főút): 578 fm hosszan 1,8 m széles önálló kerékpárút.
2. Kecskeméti út (52-es főút): 3140 fm hosszan 1,8 m széles önálló kerékpárút.
3. Árnyas utca (5105 jelzésű másodrendű főút): 1337 fm hosszan 2 m széles önálló kerékpárút.
4. Törley B. utca (5105 jelzésű másodrendű főút): 446 fm hosszan, 1,8 m széles önálló kerékpárút.

Belterületi nem önálló, osztott gyalogos- kerékpáros útvonal nincsen.

Külterületi önálló kerékpárutak:

1. Solt és Dunaföldvár települések között: 2 997 fm hosszan 2,5 m széles. Ez a kerékpárút nem csak a két települést köti össze, hanem két megyét, két járást, valójában az Alföldet a Dunántúllal.

Országos kerékpárút törzshálózat alábbi 2 útvonala érinti a várost:

1. Alsó-Dunamente kerékpárút (6-os jelű Euro Velo ®]: Nantes-tól indul a Loire mentén, és kelet felé átszeli Franciaországot. Tovább fut a Boden-tóig Svájcban, majd elindul a Dunát követve, Németország, Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Szerbia, Bulgária érintésével, és

megérkezik Romániába. A Duna torkolatánál Konstancában éri el a Fekete-tengert. IV. szakaszával érintett főbb magyarországi települések: Budapest – Dunaharaszti – Taksony – Dunavarsány – Majosháza – Ráckeve– Dömsöd) – Dunavecse – Dunaegyháza – Solt – Dunapataj – Ordas –Dunaszentbenedek – Uszód – Foktő – Fajsz – Baja – Szeremle – Dunafalva –(Mohács – Kölked – Horvátország).

2. Közép-magyarországi kerékpárút: Donaueschingen városában a Fekete-erdőben kezdődik és Budapesten keresztül egészen Konstancáig tart. Érintett települések: Bugacpusztaháza – Soltvadkert – Kiskőrös – Dunapataj – (6. Alsó-Dunamente kerékpárút Dunapataj és Solt közötti szakasza)

Térségi kerékpárút-hálózat 2 szakasza jelentős:

1. Solt – Fülöpszállás – Fülöpháza – Kecskemét – Nyárlőrinc – Lakitelek – Tiszaug – (Tiszakürt)
2. Folyamatban a kivitelezése: Soltot Akasztóval és Dunatetétlennel összekötő kerékpárút az 53. sz. főút mentén, megteremtve a kerékpáros összeköttetést a kalocsai és kiskőrösi járások között. A beruházásra Területfejlesztési Operatív Program forrásból kerül sor 14 km hosszban, egyoldali, kétirányú, 2,5 m burkolati szélességgel kerékpárút kiépítésével. Ezzel az útvonallal a településnek lehetősége lesz bekapcsolódni Kalocsa és Kiskőrös vonzáskörzetébe, ezzel magas színvonalú kerékpáros turisztikai célponttá válhat. Ez a fejlesztés nagy előrelépés a település meglévő kerékpárhálózatának fejlesztésében, hiszen bekapcsolásra kerül Kiskőrös és Soltvadkert hálózatába. Akadálymentesen, biztonságosan, közvetlenül elérhetővé válik kerékpárral Soltról Soltvadkert, Soltvadkert kiterjedt hálózatán keresztül pedig Kiskunhalas, Bócsa és Kecel is.

Kerékpárút építésére lenne szükség a Rév utcában (51344-es számú bekötő út mentén), a Tél utcában (5105-ös másodrendű út, az Árnyas és Törley utcák folytatásaként), valamint összeköttetést kellene biztosítani a Posta utcai kerékpárúttól (5105-ös másodrendű út) az iskoláig és az óvodáig terjedő útszakaszon. Ezek a kerékpáros fejlesztések előkészítési szakaszban vannak.

Egyre gyakrabban felmerül a Soltot más településekkel összekötő, turisztikai célt is szolgáló kerékpárutak létesítése. (pl.: Solt – Harta).

Összességében elmondható, hogy a szilárd burkolatú utak állapotának megőrzése, javítása, a fejlesztési elképzelések megvalósítása elképzelhetetlen egy, ezzel párhuzamosan megvalósuló kerékpárhálózat fejlesztéssel. A színvonalas kerékpáros közlekedésre biztosított lehetőség megnövelné a gépkocsi használatról való önkéntes lemondást, a belterületi forgalom csökkenéséhez vezetne.

A kerékpárutak fenntartása hiányos, amortizálódnak, burkolatcsere, megerősítés is szükséges lenne, erre folyamatos a forráskeresés az önkormányzat részéről.

Fedett kerékpártároló csak az iskolában van, kihasználtsága 100%. Fedetlen tároló Solt-Dunaföldvár közötti kerékpárút mellett található, melynek összes kapacitása kb. 20 darab.

Gyalogos közlekedés

Solt az igényekhez és az elvárásokhoz képest igen kevés járdával rendelkezik. Ennek ékes példája, hogy a legnagyobb forgalmat lebonyolító 52-es út mellett, mely a leghosszabban halad át a településen, egyáltalán nincs járda (esetleg csak a helye).

Az 51-es út mindkét oldalán van járda.

Általánosságban elmondható, hogy a gyalogos járdával rendelkező utcákon csak egyoldali járdák kerültek kialakításra a helyhiány miatt.

A településen szükséges lenne több kilométer járda építésére. Ezek közül kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az 52. számú főút melletti a hozzá kapcsolódó gyalogátkelőhelyek kialakításával együtt. Az 52-es főút mentén jelenleg a gyalogosok a kerékpárutat használják. Nem halogatható járda építése még a Rév utcában, ahol jelenleg az 51344 jelzésű bekötő utat használják a gyalogosok, kerékpárosok a járművek mellett. Szükség lenne peronok kialakítására a helyi autóbusz megállóiban. Emellett a meglévő járdák 30-40%-a felújítandó állapotban van.

1.15.5. PARKOLÁS

A településen fizető parkolási rendszer nincs. A központban van a legnagyobb igény a parkolóférőhely bővítésre: Aranykulcs tér, Béke tér, Posta utca, Törley Bálint utca, Mester utca, Kossuth Lajos utca közelében. Jelenleg vegyes a meglévő parkolók kihasználtsága, a rövid (fél óra-1 óra) és egész napig parkolót használók egyaránt jelen vannak. Leginkább a központban van lehetőség parkolásra, a forgalomvonzó létesítmények közelében.

1. 16. KÖZMŰVESÍTÉS

1.16.1. VÍZIKÖZMŰVEK

Ivóvíz:

A település vízellátása a városi vízműről biztosított, melynek üzemeltetője a Solt Város Önkormányzati Víz- és Szennyvíztisztító Mű (6320 Solt, Rév u. 4.). A vízmű rendelkezik érvényes vízjogi üzemeltetési engedéllyel az 55.070-4/2000. határozatszámon, Vksz.: I/435. A település vízellátottsága közel 100 %-osnak mondható.

A vízműkutakból kitermelt víz minősége az ivóvíz minőség javító programnak köszönhetően megfelel a jelenlegi szabályozásnak.

A hálózat nyomást 1 db 100 m3-es és 1 db 50 m3-es víztorony biztosítja. A kiépített közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza (2014-ben): 78,2 km.

Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma (2014) 2676 db.

Ipari víz:

Az ipari vízfelhasználás, ha kisebb mennyiségről van szó az ivóvízhálózatból történik, ha nagyobb mennyiségre van szükség saját kútból történik.

Tüzivíz:

A tüzivíz az ivóvízhálózatból biztosított.

Öntözővíz:

Solt mezőgazdasági jellegű település. Az öntözésre jó lehetőségekkel rendelkezik. Öntözővizet a Dunából, a Sákor csatornából, az Árapasztó csatornából, A Fűzvölgyi csatornából és a Kiskunsági csatornából lehet nyerni. A kútból való öntözés ritka.

Termálvíz:

1910-ben fúrt kútból, 600 méter mélységből jött fel termálvíz. 38 fokos volt, percenként 80 litert termelt. Mára a kút elapadt. Szivattyúzással még kisebb mennyiség csordogál egy ivókútból.

Solt-Kalimajor külterületi helyen (Teleki kastély) a Megyei Önkormányzat a régi melegvizes kút helyett fúratott egy másikat, de sikertelen lett.

Szennyvízelvezetés:

A szennyvíztisztító telep az 1980-as években valósult meg. A telep az akkor széles körben alkalmazott oxidációs árkos biológiai telep, mely 1500 m^3/nap kapacitásra létesült.

Kezdetben csak a szomszédos területen régebb óta üzemelő ÁTEV előtisztított magas zsír, ammónia- és szervesanyag-tartalmú szennyvizét fogadta, később a település szippantott szennyvizeinek fogadására, majd a közcsatorna I. ütemének kiépülésével hálózaton érkező szennyvíz fogadására is lehetőség nyílt. 2008. év végéig a II. és III. ütem is elkészült, ezzel kiépült Solt város teljes szennyvízhálózata. A szennyvíztisztító telep fejlesztése, kapacitásának növelése, intenzifikálása befejeződött.

A település belterületén a kommunális szennyvízelvezetés 95%-ban megoldott. A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózat (közcsatornahálózat) hossza 2014-ben 61,8 km volt.

A szigorodó szabályok miatt újra szükségessé válik a szennyvíztisztító telep további korszerűsítése. A szennyvíz tisztítása saját tisztító telepen történik. A tisztított szennyvizet az Árapasztó csatornán keresztül a Dunába vezetik. Elkészültek a tervek és vízjogi engedély is van arra projektre, mely korszerűsíti e rendszert.

A projekt címe: „Szennyvíztisztító telep korszerűsítése, a tisztított szennyvíz Duna sodorvonali bevezetésével." A megvalósítás várat magára. Tervezett költség 600 millió forint fölött volt.

A solti szennyvízhálózat és szennyvíztisztító telep alkalmas Dunaegyháza település szennyvizének fogadására és tisztítására.

34. táblázat: Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban bekapcsolt lakások száma

Időszak	Lakásállomány (db)
2007. év	2992
2008. év	3000
2009. év	3001
2010. év	3002
2011. év	3006
2012. év	2910
2013. év	2909
2014. év	2908

Forrás: KSH területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

A közüzemi szennyvízelvezetésbe kapcsolt lakásállomány a fenti táblázat adatai alapján láthatóan minimális csökkenést mutat a 2007-2014-es időszakban. A táblázatban szereplő adatokat az alábbi diagram szemlélteti.

53. ábra: Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban bekapcsolt lakások száma

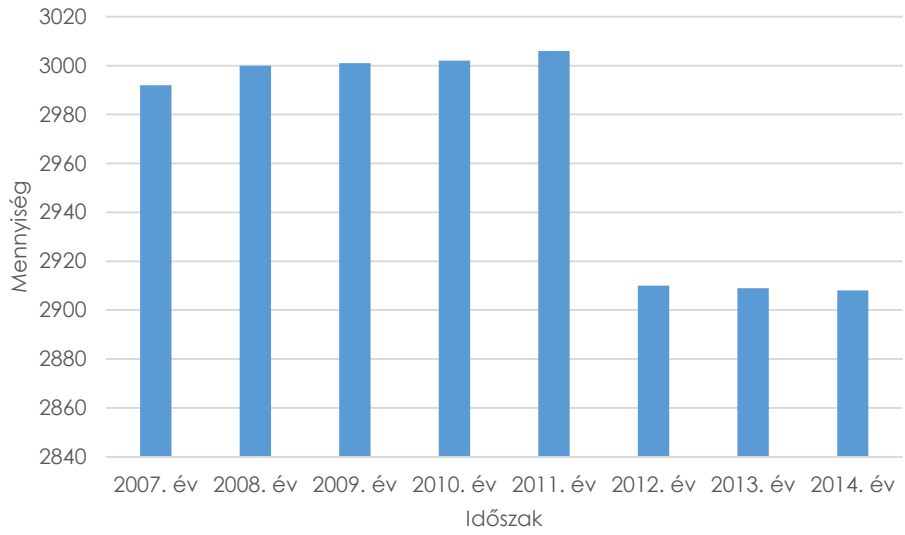

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

54. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége

Időszak	Összes elvezetett szennyvíz (1000 m³)	Csak háztartásokból elvezetett szennyvíz (1000 m³)
2007. év	168,1	106,1
2008. év	257,5	200,4
2009. év	248,9	201,3
2010. év	338,2	160,8
2011. év	285,6	162,5
2012. év	222,8	190,9
2013. év	253,3	160,5
2014. év	245,7	164,8

Forrás: KSH területi statisztika alapján saját szerkesztés (2016)

A fenti táblázat adatai alapján látható, hogy az összes elvezetett szennyvíz mennyisége a 2007-es évhez képest 2014-re jelentős növekedést. 2014-ben az elvezetett szennyvíz 67%-a háztartásokból származott. Ezeket az adatokat tükrözi az alábbi diagram is.

55. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége

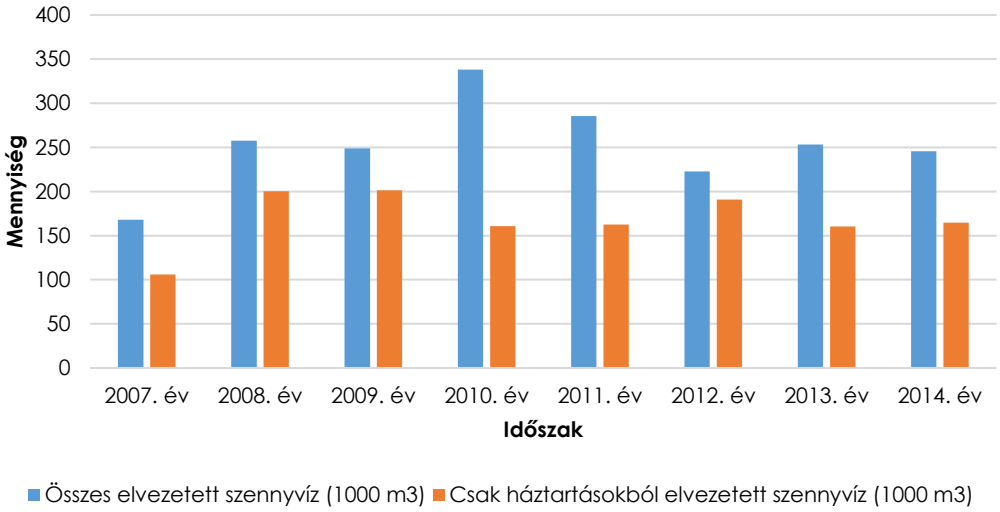

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés:

A várost földrajzi és domborzati adottságai, tengerszint feletti magasságok 92,00-98,00 mBf. a síkvidéki települések közé sorolja. A sajátságos terület mégis kiemelkedő és mélyebb vízjárásos részekre tagozódott. A csapadékvizet gyűjtő és ideiglenesen tározó mélyebb területek vízelvezetését egymással összekötött tó és árokrendszerek vezették a befogadó Sákor-csatornába, ami a városközponton halad keresztül. A másik fő víz-gyűjtő a Fűzvölgyi csatorna, ami jelentős területről vezeti el a vizet. A maradék lefolyástalan területeken akkora vízgyűjtő tavakat alakítottak ki, amelyek képesek voltak befogadni, elszikkasztani és a tavakat összekötő átereszeken keresztül elvezetni az adott szint feletti csapadékvizet a befogadóba. Az épületeket a magasabb területekre építették.

Az elmúlt évtizedekben a csökkenő csapadékvíz, aszályosabb időjárás következtében a belső vízgyűjtő tavak jelentősége csökkenni látszott, megkezdődött a fokozatos feltöltés. A tavakat összekötő árkok, átereszek eltömődtek, megsemmisültek. Az elhelyezkedés miatt értékes területeken mind több lakóház épült.

Solt belterületének jó része belvízveszélyes, melyek a mélyebb fekvésű területek.

A belterület 12 belvízöblözetre tagolódik. A legveszélyesebbek:

- Kórháztelep (Gyöngyvirág u. Csillag u., Aranykulcs utca, Tulipán utca, Déryné utca): Itt a vízelvezetés nagyobb részben megoldott.
- Völgy u-, Sport utca: megoldásra vár
- Lehel u. Tompa u., Deák Ferenc u.-Kórósi tó: megoldásra vár
- Fűzfa u., Posta u., Hattyú utca, Zöldfa utca, Sákor-csatorna: részben megoldott

- Havas utcai belvíztározó revitalizálása: nagyon szükséges lenne

Belvíz és csapadékvíz elvezetéshez tartozó rendszerek (csatorna, burkolt árok, áteresz, híd, földárok) hossza 5,5 km.

Solt Város a közelmúltban konzorciumban több településsel valósította meg a DAOP-5.2.1/A-11-2011-0014 azonosító számú pályázatot, melynek keretében a 4-es számú belvízöblözet belvízelvezető rendszerének korszerűsítése (2 db szivattyú állás kialakítása szivattyúkkal, belvízelvezető nyomóvezeték építése 200 fm, burkolt elvezető árok építése 320 fm, csatorna kialakítás 400 fm, átemelő szivattyú elhelyezése különböző vízkormányzó művekkel), valamint a 9-es öblözetben szivattyú telepítés, átereszek szintre emelése történt meg.

1.16.2. ENERGIA

Solt város belterülete erősen széttagolt, igen nagy területen helyezkedik el, mely kedvezőtlen adottság a villamos energia ellátás szempontjából.

Elektromos energiát fogyasztók száma: 3625

Középfeszültségű hálózat hossz: 96 km

Kisfeszültségű hálózat hossz: 72 km

Energiagazdálkodás és energiaellátás

Külső 20 KV-os ellátási rendszer :

A vizsgált terület Solt Rádió 120/20/10 KV-os alállomásból kapja az ellátást 20 KV-os feszültségszinten. Az alállomás a közigazgatási terület északi részére települt a Solti középhullámú adó ellátására. 20 KV-os bővítés 1986-ban történt. Az alállomásból Solt irányában három vonal indul ki, a hartai, az állampusztai és a fülöpszállási. A gerinc-vezetékek áthaladnak a belterületen. A vezetékek közötti átkapcsolási lehetőségek ki vannak építve.

Normál üzemállapotban a terület ellátása jónak mondható. Az alállomásban egy transzformátor vagy egyik 20 KV-os táv-vezeték kiesése esetén automatikus átkapcsolás történik a szabadszállási alállomásra. Tartós tartalék üzem esetén hálózati átkapcsolás szükséges, mely távműködtetésű oszlopkapcsolókkal történik. Minden fogyasztói kiesés nélkül megoldott.

A Solti alállomás teljes kiesése esetén a rádió Szabadszállásról míg a város Kalocsáról kap ellátást. Az ilyen jellegű üzemzavar pár perces szolgáltatás kiesést jelent. Ez az állapot az alállomásra egy harmadik transzformátor beépítésével küszöbölhető ki. Hálózati üzemzavar és tervszerű munkák esetén az egyes vonalak közötti átkapcsolási lehetőség adott. Az átlagosnál nagyobb üzembiztonságot igénylő fogyasztók üzembiztosabb ellátása érdekében újabb átkapcsolási lehetőség kiépítése szükséges.

Belső 20 KV-os rendszer ismertetése

Solt belterület három jól elkülöníthető részre osztható, úgy mint Petőfi-telep, Solt belterület, Kissolt nyugati része az állampusztai vonalról, középső és keleti része a fülöpszállási vonalról kap ellátást. Megállapítható, hogy a város ellátása három gerincvezetékről sugaras leágazással történik. Jellemző még, hogy egy-egy sugaras leágazáson több transzformátor állomás üzemel. A sugarakból nem alakul ki ív. Üzemviteli tapasztalat illetve probléma, hogy egy szakasz gerincvezeték feszültség mentesítésekor az egész központi belterület áram nélkül marad.

A teljesítmény prognózist is figyelembe véve Solt város ipari, mezőgazdasági és kommunális fogyasztóinak villamos energia teljesítmény igénye a jelenlegi rendszer fenntartása és kisebb bővítése mellett kielégíthető.

Közvilágítás:

A solti közvilágítási rendszer korszerűsítésre szorul. Kis mértékben bővítés is kell, mert még vannak megvilágítatlan területek (kb. 10-12 helyen). Szükséges a közvilágítási rendszer teljes áttekintése és értékelése a további feladatok pontos meghatározása érdekében.

Földgázellátás:

1992-ben és 1993-ban a település teljes belterületén a földgáz-elosztó hálózat kiépült. Solt belterület jelenleg beépített részeinek gázellátása megoldott. A települést ellátó vezeték kapacitása megfelelő. A belső hálózat kapacitása korlátozott, újabb területek bevonása esetében az igények függvényében szükséges lehet esetleges vezetékbővítés, ezt az igény pontosításával tudják elbírálni.

Távhő:

Az önkormányzat 2014-ben megvalósított egy távhőrendszert, mely több önkormányzati intézményt lát el fűtési melegvízzel. A központi kazán biomassza kazánmű, 1 megawatt a teljesítménye. A távhővezeték hossza kb. 900 méter.

A távhővel fűtött intézmények:

Vécsey Károly Általános Iskola felső és alsó tagozatos épületei, Vécsey Károly Óvoda, Vécsey Károly Művelődési Ház, Polgármesteri Hivatal, Alapszolgáltatási Központ, Vécsey Károly Könyvtár, Vécsey téri Orvosi Rendelő, Kormányablak épülete.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei:

Az önkormányzat megújuló energiaforrásként biomassza alapú fűtésrendszert is alkalmaz, melynek tüzelőanyaga faapríték. A tapasztalatok ezzel kapcsolatosan jók, de további finomítások lennének szükségesek a tökéletes működéshez.

Az önkormányzat egyre több épületére szereltet fel napelemeket. Ilyen rendszerrel ellátott intézményei: Vécsey Károly Óvoda, Vécsey Károly Művelődési Ház, Polgármesteri Hivatal, Alapszolgáltatási Központ, Vécsey téri Orvosi Rendelő.

Nagy fogyasztók az iskolák, ahol szintén indokolt a napelemek telepítése.

Az önkormányzat intézmények energiahatékonysági értékelése

1. Solti Közös Önkormányzati Hivatal: 6320 Solt Béke tér 1.

A hivatal épületének homlokzatai és a födém hőszigetelésre kerültek, ki lettek cserélve a nyílászárók. Az épület fűtése a központi biomassza kazánról történik. A villamos energia ellátásba jelentős mértékben besegítenek a napelemek. Energetikai szempontból az épület jónak ítélhető.

2. Vécsey Károly Óvoda: 6320 Solt Mester u. 22.

Homlokzati és födém szigeteléssel ellátott, nyílászárok cseréje megtörtént, napelem rendszer a tetőre telepítésre került. Biomassza fűtés van, csatlakozik a távhő rendszerhez. Energetikailag jó.

Telephelyei: Solt Nagymajori út 22-24. három foglalkoztatási teremmel rendelkező kisóvoda, tálaló, melegítő konyha és étkező. Homlokzati hőszigetelés elkészült, nyílászárók cseréje is. Energetikailag közepes. Kell még a födém szigetelés, napelemek telepítése, energiatakarékos konyhai eszközök.

Solt Kossuth Lajos u. 60. közétkeztetést ellátó konyha és étkező. Nyílászárók cseréje megtörtént. Fűtés biomasszával történik. Kell még homlokzati hőszigetelés, napelem rendszer telepítés, konyhai klíma berendezés, takarékosabb konyhai eszközök. Energetikai szempontból gyenge közepes.

3. Alapszolgáltatási Központ: 6320 Solt Posta u. 10.

Homlokzati és födém szigetelés megtörtént, homlokzati nyílászárók ki lettek cseréve, biomassza távhő rendszerhez csatlakozik, napelemes rendszer telepítésre került. Energetikailag jó.

4. Vécsey Károly Művelődési ház: 6320 Solt, Aranykulcs tér 7

Homlokzati és födém szigetelés megtörtént, nyílászárók ki lettek cserélve. Napelemes rendszer telepítve, az épület fűtése a biomassza távhő rendszerre csatlakozik. Energetikailag jó.

5. Vécsey Károly Könyvtár: 6320 Solt, Posta u. 20.

Födém hőszigetelése megtörtént, biomassza távhő rendszerre csatlakozik az épület. A többi kérdéses, még nem született rá megoldás, ugyanis az épület a műemléki listán szerepel.

1.16.3. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS (VEZETÉKES ELEKTRONIKUS HÁLÓZAT, VEZETÉK NÉLKÜLI HÍRKÖZLÉSI ÉPÍTMÉNYEK)

Három vezetékes hálózat működik. LRT-KTV, VIDÉKHÁLÓ KFT., TELEKOM Nyrt. szolgáltatásaik, melyek közül a lakosság számára elérhető a kábeltévé számos helyi csatornával, telefon, valamint internet szolgáltatás. A település belterülete szélessávú internethálózattal egyben kábeltelevízió szolgáltatással 98 %-ban lefedett.

A Kossuth rádió adását sugárzó adó torony 300 méter magas, volt TV-1 átjátszó állomás (jelenleg átalakítás alatt, gyors internet szolgáltatásra) és egy önkormányzati ingatlanon épített torony a mobil telefonszolgáltatáshoz. A Magyar Telekom, a Telenor, valamint a Vodafone Magyarország adatbázisa alapján Solt város területén elérhető a 4G mobilinternet.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM (ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS)

1.17.1. TALAJ

Solt város közigazgatási területe a Solti-sík kistáj területén helyezkedik el. A kistáj 93 és 141 m közötti tengerszint feletti magasságú, ártéri szintű síkság. A Ny-i rész magas ártereinek jellemző magassága 100 m, ebből Dunavecse és Solt között a parti dűne-sorozatok 6-8 m-re emelkednek ki. A K-i rész alacsony árterei és elgátolt szikes laposai 94-96 m közötti abszolút - magasságban találhatók.

A kistáj nagyobb része az alacsony ármentes síkság és az enyhén ármentes síkság /Ny-on/, kisebbik része pedig az ártéri szintű síkság, illetve a rossz lefolyású alacsony síkság /K-en/ orográfiai domborzat típusába tartozik.

A domborzatot a Nagy-ér hajdani medereltolódásai során létrejött mélyedések, meanderek, a parti dűne sorozatok, a szikes tavak és a Duna által a Mezőföld pereméről levágott két eróziós tanúhegy, a Solti - halom és a Tétel - halom teszik változatossá.

A kistáj alapja pannóniai üledék, erre 40-60 m vastag dunai eredetű durva folyami hordalék települ. Ez üledéksor észak felé fokozatosan elvékonyodik, és átlag 10-20 m vastagságú folyami kavics és homok rétegsorba megy át, mely nagy mennyiségű vizet tárol.

A talajadottságok változatosak. A mezőgazdálkodás számára kedvező a réti csernozjom talajtípus elterjedése. Az eróziós tanú hegyeken megtalálható a lösz, amelyen csernozjom barna erdőtalaj, illetve humuszos homok is van. A fenti talajok általában jó vízgazdálkodásúak. A város területének K-i térségeiben vannak főként kedvezőtlenebb tulajdonságú talajtípusok, mint például a sós réti csernozjom és egyéb réti talajok és szikesek. Ezek kedvezőtlen vagy szélsőséges vízgazdálkodásúak, erősen víztartóak. Az alsó dunai eredetű durva folyami hordalék rétegsor miatt a terület vízvédelmi szempontból "A" fokozottan érzékeny területi besorolású. A talajok elszennyeződésének formáinál meg kell különböztetni a pontszerű és diffúz szennyezési módokat. A diffúz szennyeződés főképpen a mezőgazdasági tevékenység miatt következik be azokon a helyeken, ahol szakszerűtlenül történt, vagy történik a műtrágyák adagolása és a növényvédőszerek használata. Solt város közigazgatási területén a kedvező talajadottságok miatt intenzív mezőgazdasági termelés folyik, így a diffúz szennyezés veszélye fennáll.

A pontszerű talajszennyeződések általában kisebb területekre korlátozódnak, súlyosságuk azonban lényegesen nagyobb lehet. A város közigazgatási területén bekövetkezett pontszerű szennyezésekről nincs információ, tehát számottevő jelentőségű szennyezés a városban nem történt.

1.17.2. FELSZÍNI ÉS A FELSZÍN ALATTI VIZEK

Felszíni vizek:

A város földrajzi elhelyezkedése következtében kapcsolatban van a Dunával, a Duna bal partján, a Duna-völgyben 94-97,0 mBf-i tengerszint magasságon helyezkedik el.

Igazi folyammenti vízjárta település; a városon keresztül folyik a Fűzvölgyi Főcsatorna melyből kiágazó Solti-árapasztó csatorna a Dunába torkollik. A települési külterület K-i határán található a Kiskunsági-főcsatorna. A két főcsatorna között helyezkedik el az V. csatorna mely az Újsolti-árapasztón keresztül kapcsolódik a Fűzvölgyi Főcsatornához. A város belterületét É-D-i irányban szeli át a Sákor-Főcsatorna.

A Dunában változatlanul növekszik az időszakos algásodás mértéke és nem csökken a bakteriális szennyezettség mértéke. A dunavíz nitrát tartalma évről-évre növekszik, és most már nem ritkák a 20 mg/l-es koncentrációt meghaladó értékek sem. A Duna vízminősége alapvető pontosságú a térség csatornáinak vízminősége /valamennyibe dunavíz betáplálás történik/ és a Solti-Dunaág hasznosíthatóságának szempontjából. A nyári hónapokban végzett vizsgálatok alapján a víz fürdőzésre nem mindig alkalmas minőségű, közegészségügyi szempontból tűrhetőnek minősül.

A Fűzvölgyi Főcsatorna 15,7 km-es szakasza érinti a város közigazgatási területét. A csatorna maximálisan 2,5 m3/sec. hasznosítási célú vizet szállít, melyet a Ráckeve Soroksári Dunaágból /RSD/ táplálnak be.

A csatorna vízminősége öntözési és halélettani szempontból egyaránt megfelelő. Koncentrált szennyvízbevezetés a csatornát Solt feletti szakaszán nem éri.

A Kiskunsági Főcsatorna kettőshasznosítású csatorna, a téli időszakban a terület belvizeit gyűjti össze, a nyári időszakban öntözővizet szállít. A főcsatorna az RSD-ből történő betáplálásból 8 m3/sec vízhasznosítási célú vízszállításra képes. Vízminősége halélettani és öntözési szempontból egyaránt megfelelő.

Az V. sz. csatorna a város közigazgatási területét érintő az újsolti út alatti szakaszán szintén kettős hasznosítású csatorna. Öntözési idényben a Fűzvölgyi Főcsatornáról az Újsolti-árapasztón keresztül van vízbetáplálási lehetőség. A csatorna vízminősége halélettani szempontból megfelelő, öntözésre a sótartalom és a Na % miatt csak öntözővíz betáplálás mellett alkalmas.

A Sákor Főcsatorna nagyrészt szintén kettőshasznosítású csatorna. Vízpótlására a Sákor VIII. jelű mellékágon keresztül a Fűzvölgyi Csatornából van lehetőség. Ez a csatorna vezeti el a város csapadékvizeinek a döntő részét. Vízminősége vízbetáplálás mellett öntözésre és halélettani szempontból egyaránt megfelelő. A város szennyezett csapadékvizei és a belterületi diffúz szennyvizek hatása érzékelhető a csatorna város alatti szakaszán.

A Solti-árapasztó csatorna az elmúlt években felújításra került. Bővítésre került a csatorna szelvénye így a kapacitása lényegesen megnövekedett. A csatorna végső szakaszánál 3 db nagy teljesítményű átemelő szivattyú került beépítésre, melyek kapacitása eléri a másodpercenkénti 10 m3-t. A szennyvíztisztító telepről kikerülő tisztított szennyvíz az árapasztó csatornába került bevezetésre mely lényegesen rontja a víz minőségét.

Felszín alatti vizek:

Solt város és térségének földtani, vízföldtani adottságai kellőképpen ismertek. A felszínen a löszös takaró alatt kb. 20-30 m vastagságú negyedkori folyami eredetű kavicsos, homokos és iszapos

hordalék található, majd 80-100 m-ig a pleisztocén üledékek alsó határáig főleg agyagos, iszapos jellegű rétegek következnek számottevőbb porózus szint nélkül. Ez alatt közvetlenül a felső-pannóniai homokos, agyagos összlet települt, amelyet a térségben leggyakrabban a 110-200 m-ig tártak fel. Erre a rétegösszletre települtek a város vízművének kútjai. A felső -pannon üledéksor alatt az alsó-pannon, majd miocén kőzetek tárhatók fel. Mintegy 980 m alatt található a paleozós alaphegység. A hidrogeológiai adottságok alapján 3 féle vízbeszerzési lehetőség különíthető el:

Partiszűrésű vizek:

A terület hidrogeológiai adottságai igen kedvezőek, mivel a folyót kísérő kavicsterasz és a pannóniai üledéksorban települő porózus rétegek jó víztárolók. A felső 20-30 m-ben zömmel durva szemcséjű kavicsos víztartókra telepített kutakból 1000 l/p vízmennyiség is kitermelhető. A víz minősége kifogásolható, a határértéket meghaladó vas, mangán tartalma miatt.

Rétegvizek:

A felső-pannóniai rétegösszletben jó vízadóképességű homokrétegek helyezkednek el kevés agyagos betelepülésekkel. Ezen feltárt rétegek felsőbb szinttájairól 1200-1400 l/p, míg az alsóbb szinttájairól 600-800 l/p vízmennyiség termelhető ki. A nyugalmi vízszintek 5,0 - +3,8 m között ingadoznak.

A kitermelt víz minősége megfelelő, azonban számolni kell azzal, hogy a környéken meglévő törésvonalak harántolásakor nem ritkaság az 1000 mg/l mennyiségű kloridtartalom sem, amely az ivóvizet élvezhetetlenné teszi.

Talajvizek:

A talajvíznek minősül az első vízzáró réteg felett található vízkészlet. A mélységek a földtani felépítés változatos formái miatt nem egységesek, 10-30 m között helyezkednek el. A talajvízszint terep alatti átlagos mélysége 2-4 m között változik, azonban a várostól Ny-ra eső területeken, un. Meleg-hegy térségében a 10 m-t is elérik.

Az elmúlt években a térségben, de elsősorban a Duna-Tisza közi hátságon tapasztalt felszín alatti vízszintsüllyedések következményeként az öntözővíz igények kielégítése - a vízkészletek mennyiségi védelme érdekében - csak talajvízből történhet, a KHVM, a KTM, Környezetvédelmi Felügyelőség, a VITUKI és az OVF 1993. évi közös állásfoglalása alapján. Az intézmények állásfoglalása szerint az öntözésre kiadott vízjogi üzemelési engedélyek érvényességének ideje 8 év. Az érvényességi idő lejárta után a vízkészletek újraértékelésével az engedélyek meghosszabbíthatóak. Meghatározásra került az a vízkontingens, amely kitermelhető a térségben. Solt esetében az a mennyiség 663 ezer m3/év. Jelenleg a kontingens 2 %-a került felhasználásra.

Solt városa a felszín alatti vizek védelme szempontjából "A" fokozottan érzékeny terület, és "nitrátérzékeny terület" kategóriába van besorolva.

Vízbázisvédelem:

Solt város ivóvízellátása rétegvízre telepített kutakból biztosított. A kutak körül 10 m sugarú védőterületek körülkerítetten kialakítottak. A 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően a vízbázis védőterületét kijelölték.

A kormány 2249/1995. sz. határozatában cselekvési programot indított az ivóvízbázisok védelmére vonatkozóan. A program keretében a közlekedési és vízügyi miniszter, valamint a környezetvédelmi miniszter a 8001/2000. sz. együttes tájékoztatója alapján távlati ivóvízbázissá nyilvánította Solt közigazgatási területét is érintő kettő távlati vízbázist. Ezek:

- Solti-sziget távlati vízbázis
- Solt-Harta távlati vízbázis

A Solti sziget távlati vízbázis a Duna bal partján, az 1563,5-1560,0 fkm szelvényei között, mintegy 3,5 km hosszú partszakaszon került kijelölésre. A kijelölt vízbázis mintegy 20.000 m3/d víz kitermelésére alkalmas. A becsült védőterület 6,5 km² nagyságú.

A Solt-Harta távlati vízbázis a Duna bal partján, az 1555,5-1547,5 fkm szelvényei között, mintegy 8,0 km hosszú partszakaszon került kijelölésre. A kijelölt vízbázis mintegy 70.000 m^3/d vízmennyiség kitermelésére alkalmas. A becsült védőterület 48,0 km^2 nagyságú.

Az elmúlt években megtörtént a vízbázisok vízkészletének mennyiségi és minőségi felmérése. Az ismeretek alapján a Solti-sziget esetében az 50 éves elérési időhöz tartozó előzetes védőterület kijelölése megtörtént, míg a Solt-Harta vízbázis esetében meghatározásra került az 5 és az 50 éves elérési időhöz tartozó hidrogeológiai védőterület.

A Solti-szigeten folyamatban van az előzetesen kijelölt védőterület gondozása.

A Solt-Harta távlati vízbázis védőterületének gondozása keretében vízminőségi megfigyelő észlelőrendszer került kiépítésre, s felmérésre kerültek a hidrogeológiai védőterületen fellelhető szennyezőforrások. A vízbázisvédelem jelenlegi stádiumában a vízbázis biztonságban tartása, gondozása a feladat.

A távlati vízbázist a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság a KÖTI-H-02507-003/2003 számú határozatában kijelölte.

Vizikönyvi szám: ADUVIZIG V/1629 62.570-2/2003

1.17.3. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

Solt város egész közigazgatási területe a védett I. levegő-tisztaság-védelmi kategóriába tartozik. A településen olyan nagy, összefüggő iparterület nincsen ahol a légszennyezés kibocsátások összegződése miatt védett-II. kategóriájú levegő tisztaságvédelmi területet kellene kijelölni. Országos védettségű természetvédelmi terület sincsen, ahol a kiemelten védett kategóriát kellene alkalmazni.

A települési levegőhigiénés értékelés a mérési adatoknak és a levegőminőségi határértékeknek a három fő komponens /kéndioxid, nitrogén-dioxid, szénmonoxid ülepedő por/ esetére történő összevetése alapján történik.

Solt városában nincs levegő minőségi állapotot érzékelő mérési pont kijelölve. Ezért a levegőminőségi állapot csak közvetett információk alapján érzékeltethető az alábbiak szerint:

- Kéndioxid: szennyezettség - mely döntő részben ipari, szennyezésből vagy hagyományos, szilárd tüzelőanyag használatából származik - a "jó" levegőminőségi kategóriába sorolható. A városban a vezetékes gázt fogyasztó lakások aránya meghaladja az 50 %-ot, a település domborzati viszonyai és beépítettsége jó átszellőzési lehetőséget biztosít és az ipari légszennyezés kibocsátás nem számottevő.
- Nitrogén-dioxid: szennyezés - döntő részben szénhidrogén származékok elégetéséből származik - szempontjából a város nagyobbik része a "megfelelő" kategóriába sorolható. az 51-es és 52-es számú főútvonalak települési szakaszai mellett nagy valószínűséggel a "mérsékelten szennyezett" kategóriába sorolható a levegő minőségi állapot. Az ÁTEV üzem ipari zsírral működő kazánjainak a légszennyezése az ÉNy-i uralkodó szélirány miatt az év döntő részében nem játszik szerepet a város levegőminőségi állapotának kialakulásában.
- Szénmonoxid: szennyezés - mely nagy mértékben a fűtésekből és a gépjárműforgalomból származik - alapján a település levegőminőségi állapota a "jó" kategóriába sorolható. Az intézmények és a háztartások nagyobb része gázfűtéssel rendelkezik és a város átszellőzési viszonyai együttesen indokolják ezt a megállapítást.
- Ülepedő por: szennyezés - melyet a természetes és mesterséges eredetű szilárd anyagok okoznak - mértéke a "megfelelő" kategóriába sorolható. Ezt a szilárd tüzelőanyagok használatának folyamatos csökkenése és a térség talajadottságainak figyelembevétele indokolja. A porszennyezettség mértékét növeli a mintegy 25 km burkolatlan belterületi út hossz és a településtisztasági szolgáltatás hiánya.

Az általános levegőminőségi helyzetértékelés mellett két speciális légszennyezésről is említést kell tenni. Így az:

- ÁTEV Fehérje feldolgozó ZRT Solti Gyára telephelyi bűz kibocsátása, mely kedvezőtlen légköri viszonyok mellett a településen érzékelhető.
- A légköri pollenszennyezettség mértéke és ezen belül a parlagfű pollen jelenléte valószínűsíthető. Az országos pollenfigyelő hálózat mérőhelyei közül a budapesti, a szekszárdi és a kecskeméti mérőhelyek között helyezkedik el a város. A mérőpontokon végzett mérések alapján valószínűsíthető, hogy a parlagfű pollen mennyisége a július-augusztusi időszakban nagyon magas Solton is.

Összességében megállapítható, hogy a város a levegőhigiénés értékelés alapján a nitrogén-dioxid és a porszennyezettség alapján a "megfelelő" levegőjű települések csoportjába sorolható.

1.17.4. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

A városi lakosság jelentős részénél a zaj károsan befolyásolja a közérzetet és az életminőséget. Az Egészségügyi Világszervezet 1994-ben elkészített, Európa egészségi állapotával foglalkozó tanulmányában a 65 dBA fölötti környezeti zajt potenciális egészségkárosító hatásként értékeli. A városban jelentős zaj és rezgés okozta környezeti terhelést jelent a lakott területet K-Ny-i, illetve É-D-i irányban átkelő főútvonalak forgalma.

Az országos főutak mentén a közlekedés okozta zajkibocsátás értéke nappal /6.^{00}-22.^{00}-ig/ 70 dBA, éjjel /22.^{00}-06.^{00}-ig/ 61-64 dBA értékre tehető. Ez jelentősen meghaladja az előírt 65 dBA nappali és 55 dBA éjszakai zajkibocsátási határértéket. Zajvédelmi problémát jelentenek még az oktatási-nevelési intézmények közelében lévő, illetve a lakóterületek közé ékelődő egyedi zajforrások /különféle kisipari műhelyek, üzemek, szolgáltató létesítmények, vendéglátóhelyek stb./. Zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület vagy védendő létesítmény körüli csendes övezet ez ideig nem került kijelölésre Solton.

1.17.5. SUGÁRZÁSVÉDELEM

Solt a paksi atomerőmű 30 kilométeres körzetén belül található, ilyen szempontból veszélyeztetett település. A „Sürgős Óvintézkedések Zónája„ kategóriájába tartozik. „Solt Város Veszélyelhárítási Terve" tartalmazza többek között a mozgósítási fokozatokat, melyek:

- Alapállapot
- Katasztrófavédelmi készenlét
- Katasztrófaveszély készenlét
- Teljes bevetési készenlét

A veszélyelhárítási terv szabályozza továbbá a riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás rendjét. A városnak rendelkeznie kell kitelepítési tervvel is.

Tehát a paksi atomerőmű közelsége konkrét és nagyobb fokozatú kockázatot jelent Solt város lakosaira.

1.17.6. HULLADÉKKEZELÉS

A városban évente 9200 laza m^3 települési szilárd hulladék keletkezik. A települési hulladéklerakó használatát az Alsó-Tisza- vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség az 59033-3-1/2008 számú határozatában 2009. január 01. napjától kezdődően megtiltotta.

A város települési hulladékait az izsáki regionális hulladéklerakó fogadja. 2014. évben Solt településről 1609,28 tonna kommunális hulladék, 106,35 tonna szelektív kevert hulladék, és 18,33 tonna üveg hulladék került beszállításra és hasznosításra.

A csatornázatlan ingatlanokról származó települési folyékony hulladékok kezelése a városi szennyvíztisztító telepen történik.

56. ábra: Lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége

Év	Mennyiség **(t)**
2006	2450
2007	2788
2008	2880
2009	2983
2010	3130
2011	2507
2012	2346
2013	1194
2014	1609
2015	1634

Forrás: KSH területi statisztika, saját szerkesztés

A lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége a táblázat alapján látható csökkenést mutat 2015-ig 2006-hoz képest. Ennek szemléltetésére készült az alábbi diagram.

57. ábra: Lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége

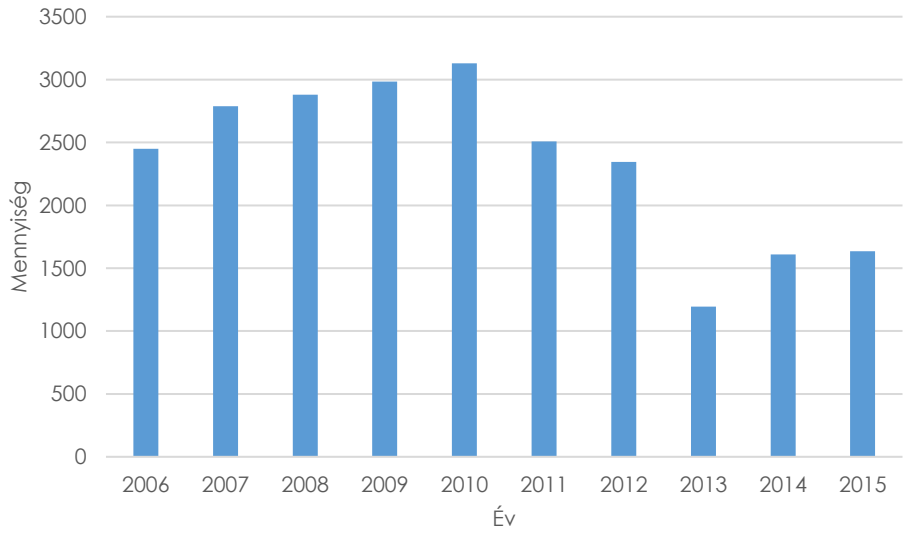

Forrás: saját szerkesztés a táblázat alapján (2016)

1.17.7. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

Vizuális környezeti terhelés kérdése még nem merült fel, ami arról tanúskodik, hogy nagymértékű terhelés nem volt.

1.17.8. ÁRVÍZVÉDELEM

Solt Város Önkormányzat 2011.03.01-én hagyta jóvá az Árvíz – és belvízvédelmi tervét.

A város a Duna-folyótól K-re helyezkedik el, attól mintegy 2-3 km távolságra. A külterületi rész NY-i határa közvetlen határos a folyó balparti vonalával, az árvízvédelmi védművek kiépítése által ármentesítésre kerül. Az árvízvédelmi védvonal kiépítése során a főmű előtt a Duna folyammal közel párhuzamosan került kiépítésre az ún. Solt-Hartai nyárigát, illetve a Dunaegyház nyárigát. Ezek feladata, hogy a tavaszi áradások során levonuló árhullám esetében, mentesítse a fővédvonal előtti ártéren lévő területeket. A nyárigát és a fővédvonal között levő árterületen a város életét befolyásoló veszélyeztetett létesítmény nem található. A Révbéri major vízellátását biztosító vízvezeték szükség esetén a mentett oldali részen lezárható.

Az Alsó-Duna völgyi Vízügyi Igazgatóság Baja, Solt térségében a 03.03. számú védelmi szakaszon végez árvízvédekezést a fővédvonalon.

Árvíz során a városhoz tartozó területen az alábbi veszélyeztetett területek vannak:

Árvízveszély esetében a Duna folyó árvédelmi töltés hullámtéri oldalára eső árterületen a nyárigát és a fővédvonal között levő területen elhelyezkedő mezőgazdasági területek és gazdasági épületek (Révbér major).

A város kezelésébe tartozó árvízvédelmi mű nincs.

Árvízvédekezés esetében a levonuló árhullám függvényében a veszélyeztetett területen levő ingatlan tulajdonosokat az ADUVIZIG értesítése alapján kell értesíteni, illetve szükség esetén a kitelepítést elrendelni.

1.17.9. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK

Az országos főutak mentén a közlekedés okozta zajkibocsátás értéke nappal /6.00-22.00-ig/ 70 dBA, éjjel /22.00-06.00-ig/ 61-64 dBA értékre tehető. Ez jelentősen meghaladja az előírt 65 dBA nappali és 55 dBA éjszakai zajkibocsátási határértéket. Zajvédelmi problémát jelentenek még az oktatási-nevelési intézmények közelében lévő, illetve a lakóterületek közé ékelődő egyedi zajforrások /különféle kisipari műhelyek, üzemek, szolgáltató létesítmények, vendéglátóhelyek stb./.

Solt városnak jelenleg egyéb felvetett, sérelmet okozó vagy peres környezetvédelmi konfliktusa nincs.

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM (TERÜLETFELHASZNÁLÁST, BEÉPÍTÉST, BEFOLYÁSOLÓ VAGY KORLÁTOZÓ TÉNYEZŐK)

A városban a környezet biztonságát közvetlenül veszélyeztető, mérgező anyagot előállító, tároló gazdálkodó szervezet nincsen.

Rendkívüli környezetszennyezést, környezeti haváriát előidéző a város valószínűsíthetően előforduló események:

- a közúti, vasúti és víziszállítás során elszóródó, elfolyó, kiszabaduló veszélyes anyagok;
- felszíni és felszín alatti vizek szénhidrogén származékokkal, nitráttal, való szennyezése, növényvédőszeres mérgezése, oxigénhiányos vízminőségromlás kialakulása;
- hulladék, veszélyes hulladék illegális lerakása, égetése.

Rendelkezésre álló lehetőségek a város környezetbiztonságát veszélyeztető esemény kártételeinek mérsékléséhez:

- A rendkívüli szennyezések vizsgálatához, minősítéséhez megfelelő szakmai felkészültséggel és magas színvonalú laboratóriumi háttérrel rendelkezik az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség.
- Vízszennyezést, vízminőségromlást okozó rendkívüli események következményeinek elhárításához évtizedes szakmai gyakorlattal, szükséges vízijármű parkkal, speciális kárelhárítási eszközökkel az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság Műszaki Biztonsági Szolgálata rendelkezik.
- A tűzoltóság speciális felkészültségével és felszereltségével rendelkezésre áll.

A környezeti haváriák elhárításának szervezése, koordinálása a Polgárvédelmi Szolgálat feladatát képezi.

1.18.1. ÉPÍTÉSFÖLDTANI KORLÁTOK

Alábányászott területek, barlangok és pincék területei

Solt közigazgatási területén alábányászott terület, barlang nincs. Pincés terület a Szőlőhegynek nevezett magasabb rész. Itt több száz földbe (löszbe) vájt pince található melyekre jellemzően présházat építettek. Zártkertbe sorolt terület.

Csúszás-. süllyedésveszélyes területek

Csúszás és süllyedésveszélyes terület nincs.

Földrengés veszélyeztetett területei:

Solt nem földrengésveszélyes területen helyezkedik el.

1.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

Árvízveszélyes területek

Solt egész területe árvízveszélyes terület. E terület nagyságát csökkenti az árvízvédelmi töltés, de volt már rá példa, hogy ennek ellenére elöntötte Soltot az árvíz. Az árterület igen nagy, kb. 10 kilométer hosszú és 1,5 – 2 km széles a Dunával párhuzamosan nyúlik el. Az árteret nyárigát védi a kisebb árvíz ellen, ugyanis az árterületen jelentős mértékű mezőgazdasági termelés folyik (növénytermesztés, állattartás) A település az utóbbi 25 évben több alkalommal igen jelentős védekezési munkát végzett, az árvíz anyagi kárt nem tudott okozni.

Belvízveszélyes területek

Solt belterületének jó része belvízveszélyes. Ezek a mélyebb fekvésű területei.

A belterület 12 belvízöblözetre tagolódik. A legveszélyesebbek:

- Kórháztelep (Gyöngyvirág u. Csillag u., Aranykulcs utca, Tulipán utca, Déryné utca. Itt a vízelvezetés nagyobb részben megoldott
- Völgy u-, Sport utca, megoldásra vár
- Lehel u. Tompa u., Deák Ferenc u.-Kórósi tó, megoldásra vár
- Fűzfa u., Posta u., Hattyú utca, Zöldfa utca, Sákor csatorna, részben megoldott
- Havas utcai belvíztározó revitalizálása nagyon szükséges lenne

A bel-és csapadékvíz elvezetését úgy kell megoldani, hogy csak a veszélyt jelentő vízmennyiség legyen elvezetve, a többi vizet vissza kell tartani. Így rehabilitálni lehet a régen is meglévő víztározókat, volt folyómedreket. Biztosítva ezzel a vízi élet alapfeltételeit, egyben kellemesebb klímát is biztosítva. Ezeket a területeket a szabadidő hasznosabb eltöltéséhez is kiválóan igénybe lehet venni.

Solt az árvíz és a belvíz elleni védekezéshez tervekkel rendelkezik, amit a település már jól begyakorolt, ezáltal rengeteg tapasztalatot is szerzett e területen.

1.18.3. EGYÉB

Solton kedvezőtlen morfológiai adottság, mélységi, magassági korlátozás, vagy valamely tevékenységből eredő jelentősebb korlátozás nincs.

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY, VÁROSI KLÍMA

Solt külterületén homokbánya működik, mely magáncég tulajdonában van. Az építőipari homokot külszíni fejtéssel nyerik. Egyéb specifikus ásványi nyersanyag kitermelése a városban nem történik.

A városi klímát illetően az egyik legjellemzőbb jellemvonás a kontinentalitás, a léghőmérséklet és a csapadék nagy ingása, szeszélyessége. A lehidegebb hónap január, a hőmérsékleti maximum általában júliusban van. A hőmérséklet eloszlási görbéje nem szimmetrikus, a felmelegedés, hosszabb idejű, míg az őszi lehűlés gyorsan következik be.

Solt környéke napfényben gazdag, az évi napsütéses órák száma 2.100.

Az éves csapadék mennyisége 500-600 mm körül alakul. A csapadék járása általában megegyezik az ország csapadékjárásával. Legszárazabb a tél, a januári és februári csapadék igen kevés, 30 mm körüli, az összefüggő hótakaró kialakulása bizonytalan. A legtöbb csapadék május hónapban esik, gyakran előfordul, hogy a csapadékmaximum júliusra tolódik el. Az évi középhőmérséklet 10 Celsius fok körül alakul. Az uralkodó szélirány észak-nyugati.

2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ: A VIZSGÁLT TÉNYEZŐK ELEMZÉSE, EGYMÁSRA HATÁSUK ÖSSZEVETÉSE

2.1 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA ÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

A település demográfiai helyzete negatív irányú tendenciát mutat, mely több tényezőből tevődik össze. A lakónépesség száma és ezzel egyenes arányosban a népsűrűsége is csökken, továbbá a lakosság korösszetétele is az öregedés és az eltartott népesség arányának növekedését mutatja.

A város nemzetiségi összetétele jelentős változásokon ment keresztül az elmúlt időszakban a népszámlálások adatai alapján, mely adat azonban hibát tartalmazhat. Tíz év alatt ugyanis a társadalom oly mértékben változott, hogy az befolyásolhatta az adatszolgáltatás minőségét. Az emberek nem félnek bevallani nemzetiségi hovatartozásukat, továbbá a munkalehetőségek vonzzák a környező falvakból betelepülőket is. A településen etnikai konfliktus nem áll fenn, szegregált terület és szegregációval veszélyeztetett terület nincs a településen.

A lakosság iskolai végzettségének változása pozitív irányú, de alulmarad a hasonló méretű települések kvalifikáltságától, mely összefüggésben van a közép- és felsőfokú oktatás hiányával. Ez mindenképpen fejlesztendő tényező a település fejlődése szempontjából. Ez azonban nem lesz könnyű feladat a városvezetésnek, mivel a közeli térségben több olyan település is van, ahol magas színvonalú közép és felsőfokú oktatási intézmény működik.

A munkanélküliség csökken a településen, melyet a segélyezés mértékének változása, továbbá a mezőgazdaságban tevékenykedők utóbbi 15 évben bekövetkezett ugrásszerű változása is alátámaszt.

A két népszámlálás közötti időszakban jelentősen emelkedett a lakosság életminősége, azonban még így is elmarad a megyei átlagtól, de alapvetően a lakások felszereltsége és közművekkel való ellátottsága alapvetően javul.

Solt társadalmi életére pozitív hatással vannak a településen jelen lévő sokrétű tevékenységet folytató civil szervezetek, amelyek a már állandóvá vált rendezvényeikkel biztosítják a solti lakosság kikapcsolódási lehetőségeit.

A település humán infrastruktúrája fejlesztést igényel több területen is. Ennek egyik eleme a bölcsődei ellátás kialakítása és fenntartása, mely jelenleg teljes mértékben hiányzik. Az önkormányzat már tett lépéseket a helyzet javítására, mivel az idei évben támogatást igényelt egy 2 csoportszobás mini bölcsőde kialakítására. A másik eleme a már korábban említett középfokú oktatás hiányának megszüntetése.

A fentieken túlmenően további fejlesztés igény az egészségügyi szakellátás kialakítása, mely nem biztosított a településen. Ezzel szemben a szociális közszolgáltatások jól biztosítottak, több intézmény működik annak érdekében, hogy a szociálisan rászorulókat ellássák.

2.2. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

Solt gazdasági életében a mezőgazdaság és az állattartás kiemelt, és egészen a XVIII. századig szinte kizárólagos szerepet töltött be. Az ipari forradalom, majd napjainkra a posztindusztriális paradigmaváltás eredményeképp az ipari és szolgáltató szektorok vállalatai nagyobb arányban képviseltetik magukat a településen, azonban Solt primer gazdaságának öröksége továbbra is fontos az itt élők körében.

A város jelentős gazdasági súllyal bír szűkebb értelemben vett földrajzi környezetében. A település termelékenysége összevetve a környező, hasonló méretű nem járásközpontokéval közepesnek mondható, munkaerő megtartó képessége a kalocsai járáson belül jónak tekinthető. Kedvező közlekedés-földrajzi helyzete komoly potenciált hordoz magában.

Solt húzóágazatait a globális folyamatokkal összhangban a szekunder és tercier szektorok gazdasági szereplői alkotják, ettől függetlenül a térség mezőgazdasága továbbra is jelentős, lényegesen kevesebbet veszített súlyából az országos tendenciákhoz képest. Termelt haszonnövényei között számos zöldség- és takarmányféle megtalálható, kisebb birtokokon szőlőművelés folyik. A térségben az állattartás mára kisebb területre szorult vissza. A szekunder szektor legjelentősebb vállalkozásai a feldolgozó-(ATEV Fehérjefeldolgozó Zrt.) illetve az építőiparból (Soltút Kft., Placc Építőipari Kft.) kerülnek ki. Szolgáltatói körének gazdasági szereplői közül a kereskedelem és gépjárműjavítás (Trigo Kft.) illetve szálláshely-szolgáltatás területeken érdekeltek járulnak hozzá nagy mértékben a szolgáltató szektor napjainkban jellemző.

A település vállalkozási demográfia szerinti vizsgálata további lényegi pontokat világított meg gazdasági viszonyait illetően. 2014-ben a város regisztrált vállalkozásainak nem egészen egynegyede (23%) minősült működőnek, ezen vállalkozások nagyobb része egyéni vállalkozóként van nyilvántartva. Kis- és középvállalkozásainak részaránya nem éri el a 10%-ot, nagyvállalkozás nincs a településen. A település Helyi Fenntarthatósági Programja alapján a gazdasági szereplők a jövőben környezetbarát megoldások bevezetését, a helyi termékek és vállalkozások ösztönzését illetve a turisztikai kapacitások bővítését jelölték meg elérendő célkitűzésként.

Solt korábban érintett kedvező közlekedési helyzete a település gazdasági versenyelőnyt képező tényezői között foglal helyet. Három darab kétszámjegyű (51, 52, 53) út keresztezi egymást a városban, gyors és megbízható utazási lehetőséget biztosítva többek között Kecskemét, Budapest és a déli határszakasz felé. Az itt élők legmagasabb iskolai képzettsége alacsonyabb mint az országos, megyei és járási átlagok. Pozitívumként a szakmai oklevéllel rendelkezők országos átlagot meghaladó aránya emelhető ki. Az alacsony iskolázottsági mutatókkal összefüggésben a település K+F tevékenysége is elenyésző.

Lakásállományát tekintve időben jelentős eltéréseket nem találunk a településen (2900-3000 db.) Az új építések száma a 2010-es évek után még a megelőző 10 év szerény teljesítményeihez képest is visszaesést mutat feltehetően a gazdasági válság begyűrűzése miatt. Ingatlanai nagyrészt családi házak, társasházas beépítésű területek elvétve találhatóak. Kistérségi adatok alapján a közelmúltban a megyei átlaghoz képest alacsonyabb áron értékesítették a terület ingatlanjait, ez a folyamat az elmúlt években fordult át és mutat javuló tendenciát.

2.3 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE, TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Solt Város Önkormányzatot évek óta megfontolt és szigorú költségvetési politika jellemzi. Az elmúlt három évet jelentős pénzmaradvánnyal zárták a vagyonmérleg stabilitása mellett, ami lehetőséget jelent számukra fejlesztések saját erőből történő megvalósítására (ahogyan történt ez 2015-ben is), illetve biztosítja az önerőt az uniós forrásból megvalósuló projektekhez is.

A stabil költségvetési háttérnek és a város- és gazdaságfejlesztési feladatok ellátáshoz igazodó szervezeti struktúrának köszönhetően a város pályázati aktivitása folyamatosan nő, mind a megvalósított projektek, mind a lehívott támogatás összegét tekintve. A belső szervezeti struktúra és feladatmegosztás jellemzően jól kikristályosodott a településfejlesztés területén, ellenben az önkormányzat gazdaságfejlesztési, befektetés-ösztönzési tevékenységével, melynek erősítése az önkormányzat célkitűzései között is megjelenik.

Solt Város Önkormányzat tevékenységével jelentős hatással bír a város lakóinak társadalmára. Közfoglalkoztatási programjával közel 300 munkanélküli személynek biztosított megélhetést az elmúlt 3 évben. Emellett az önkormányzat költségvetési intézményei az oktatás-nevelés, kultúra és közművelődés, szociális alapszolgáltatások és egészségügyi alapellátás területén széles körű közszolgáltatásokat biztosít a lakosság számára.

Solt Város Önkormányzat jelentős beruházásokat valósított meg az elmúlt években. A 8 épületet összekötő biomassza fűtőmű-rendszer és más épületenergetikai és megújuló energia termeléssel kapcsolatos fejlesztéseknek köszönhetően a város élen jár az önkormányzati intézmények energiahatékony üzemeltetése terén.

Az Mötv. 13. § (1) 2. pontja szerinti településüzemeltetési szolgáltatások elérhetők a város lakossága számára. A köztemetők kialakítását és fenntartását, a közvilágításról való gondoskodást, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítását Solt Város Önkormányzat szerződött szolgáltatókkal látja el, míg a helyi közutak és tartozékainak kialakítását és fenntartását, közparkok és egyéb közterületek kialakítását és fenntartását, valamint a gépjárművek parkolásának biztosítását saját szervezeti keretein belül, esetenként a közmunka program segítségével oldja meg.

2.4 TÁJI ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Solt gazdag táji- és természeti adottságainak köszönhetően az Alföld környezeti formakincs-világának szerves részét képezi. A terület éghajlata alapján az ország szárazabb, napsütötte, kevésbé szeles részéhez tartozik. Dunamenti alacsony ártéri területeitől kelet felé haladva kisebb mikroformák (laposok és buckák) mellett a magasabb térszínek sajátos domborzati formái, eróziós tanúhegyek és védett kunhalmok sokasága is színesíti a tájat. Vízrajzát tekintve a Duna kiemelt táji jelentőséggel bír, mellette a térségen átfolyó több kisebb vízfolyást, csatornát, megmaradt szikes tavat illetve sokrétű felszín alatti vízkészletet érdemes számba venni. A terület talajtípusai a vízfolyástól való távolságuktól függően alapvetően két csoportba sorolhatóak: réti láp- és öntéstalajok borítják a parthoz közelebb fekvő részeket, míg a szárazabb térszíneken a jól művelhető mezőségi talajok dominálnak.

Solt jelenkori táji arculatának kialakításában fontos szereppel bírtak a XIX. században kezdődő folyószabályozási munkálatok, melynek köszönhetően a magasvíz-levonulások okozta károk visszaszorítása sikeresen lezajlott, azonban a terület szezonális vízmegtartási problémái továbbra is napjaink kihívásai közé tartoznak. A település közigazgatási területének döntő hányada (közel 95%) külterület, mely számos, sokoldalúan hasznosítható értéket rejt. A Dunához és a térség további vízfelületeihez közeli, mélyebb fekvésű területek elsősorban rekreációs célokat (horgászat, kirándulás) szolgálnak. A mezőgazdasági hasznosításba bevont részek a térség korábbi gazdálkodási örökségére alapozva, a jövőre nézve is komoly potenciált rejtenek. Külterületének további védett természeti és épített elemei (ürgés gyep, kunhalmok, tanúhegyek, pincesor) mesélnek a soltiak múltjáról, megismerésre érdemes látnivalót szolgáltatnak az idelátógatók számára.

A város értékeinek megőrzése kiemelt fontosságú, ennek köszönhetően az egyes tájelemek is rendeltetésüktől függően védettséget élveznek. Térségi jelentőségű tájképvédelmi területként van nyilvántartva a Duna ártere és az egyéb vízfolyásokhoz köthető élőhelyek, a város közeli kertes területek, a pincefalu és az ürgés gyep. Ez utóbbi a Natura 2000 program védett övezetei közé is besorolást nyert, mint a biológia sokféleség megőrzése céljából kiemelten kezelendő térség. Említést érdemelnek még a területen nagy számban megtalálható „ex lege" védett kunhalmok és földvárak.

A solti síkvidék élővilága két jól elkülöníthető egységet behálózva alkot ökológiai társulásokat. A dunamenti területek élővilága a folyóparttól a magas ártér felé haladva szerveződött, az egyes részek klimatikus és természeti adottságainak megfelelően. A Dunától távolabb, a település kedvezőtlenebb vízháztartású részein a szikes területek állat- és növényvilága jellemző, emellett sajátos csoportosulások elszórtan, a csatornapartok mellett fekvő területeken is létrejöttek.

2.5 ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

A város területén jelentős a tavak száma, mely meghatározó a településszerkezetében és a zöldfelületi rendszerben. A belterület csaknem 3 %-át tavak teszik ki, több mint 10 természetes vagy részben mesterséges eredetű tó, vízállásos terület található. A csapadékvíz tározó tavak és környékük is zöldterületnek számítanak. A tavak állatvilága és növényvilága is jelentős. Védelem alatt álló fa, fasor nincs a településen. A településszerkezetéből adódó szabdalt városrészek, több központi térszerveződés okán nagy egybefüggő parkok nem jellemzőek. A város játszótér ellátottsága nem megfelelő, az egyetlen köztéri játszótér játszóelemei felújításra szorulnak és csak szűk korosztálynak biztosítanak használatot. A zöldfelületi rendszer alulhasznosított.

A település régóta lakott, melynek kialakulásában döntő szerepet játszott a főutak nyomvonala. Ennek köszönhetően Solt ma kiváló közlekedési feltételekkel rendelkező kisváros. Az utak mentén szerveződtek azok a funkciók, melyek ezekre az előnyökre ráépültek. A fő közlekedési útvonalak mellett kialakult kereskedelmi-szolgáltató tevékenységek kaotikus városképet mutatnak. Építészeti megjelenésük háttérbe szorult a gazdasági és marketing szempontok miatt. Solt három városrészből áll, melyek a főutak mellé szerveződtek. Igazi városközponti tere a városnak nincs, a közintézményekből és a közlekedési nyomvonalakból lehet következtetni a város szívére. Ezen a

területen számos alulhasznosított, városképet zavaró, leromlott állapotú épület található, mely rontja a város megítélést. A jellemzően földszintes beépítés inkább falusias jelleget ad a városnak. Konfliktussal terhelt terület, városrész nem jellemző, mert a település nagysága miatt ilyen tömörülés nem alakulhatott ki.

Az önkormányzat tulajdonában 630 db ingatlan van. A legtöbb nem forgalomképes, mert a kötelező feladatellátáshoz szükséges, illetve az úthálózat része, területe. A forgalomképes ingatlanok száma 115 db. Ezek önkormányzati lakások, kisebb kertek és területek. Az önkormányzat a forgalomképes ingatlanok közül számosat bérbeadással hasznosít.

2.6 KÖZLEKEDÉS

A település hálózati kapcsolatait döntően befolyásolja, hogy az M8-as kiépítése még nem történt meg, mely visszaveti a település térségi kapcsolatainak kiépítését, megnehezíti a megye belső áru és személyszállítását is. Nem épültek még meg tovább az 51,52,53-as főutak várost elkerülő szakaszai, így lehetetlen forgalomcsillapítási intézkedéseket eszközölni a lakosság védelmében, jelentős a környezeti terhelés a belterületi szakaszokon, az 51-es és 52-es utak állapota folyamatosan romlik, elengedhetetlen a pályaszerkezet megerősítés.

Jelentős a külterületén élő lakosság szám, az ő közlekedésüket segítené a meglévő jelentős arányú földutak leburkolása. Soltnak több külterületi lakott helye van. A házak között csak földutak vezetnek, ezek adott időjárási körülmények következményeként személygépkocsival alig járhatók, szilárd burkolat kiépítése indokolt. Korábban Solton nagyon sok földút volt. Szinte mindenhol csak az első fejlesztési ütem valósult meg, ami útalap építést jelentett (kohósalak, felületi zárással). Ezen útalapok már kezdenek tönkre menni, nagy szükség lenne megerősítésükre. Ilyen a: Völgy u., Róbert Károly, Madách, Bacsó, Málna, Őz, Hold, Damjanich, Kazinczy, Jókai, Széchenyi, József A., Dózsa Gy. Tompa M., Révai Gy., Zöldfa, Nap, Kinizsi, Hattyú, Mikszáth K., Móricz Zs., Katona J., Ősz, stb. utcák.

Az útépítések között az egyik legnagyobb feladat a Nap utcán, Érhát dűlőn, Dugonics utcán áthúzódó új önkormányzati út építése, mely részben tehermentesítené az 52. számú országos főutat és várhatóan jelentős helyi forgalmat bonyolítana le. Azonnali beavatkozást kíván a Zöldfa utca, Petőfi S. utca, de felújítandó a Béke tér is.

Az önkormányzati tulajdonban lévő átereszek zöme felújításra (korlátok, előfejek, mederkialakítás) szorul. A Sákor-csatornán lévő átereszek kapacitásának bővítése szükséges, mert nincs összhangban a dunai átemelők teljesítményével, aminek következménye az igen lassú belvízelvezetés a város belterületéről.

Összességében a település autóbuszvárói, megállóhelyi leromlott, felújítandó állapotban vannak. A buszpályaudvart helyettesítő buszmegállók az Aranykulcs téren találhatók az 51. számú főút két oldalán. Ez az útszakasz az ívviszonyai miatt rendkívül balesetveszélyes, a várakozó buszok miatt kismértékben belátható. A jövőben számolni kell új autóbusz pályaudvar létesítésével egy megfelelőbb csomópontban. A peronok kialakítása is sürgető a helyi autóbuszmegállókban.

A városi kerékpárhálózat kialakulóban, nem nevezhető még egységes hálózatnak. A kerékpárosok jelenleg sok szakadási ponttal, nem közvetlenül, biztonságosan és akadálymentesen tudnak kerékpározni a városban. A hálózat fejlesztése, bővítése, a hálózatban jelenleg meglévő önálló kerékpárutak állapotának fenntartása elengedhetetlen. Fontos lenne a könyvtárnál, Polgármesteri Hivatalnál a fedett kerékpártárolási lehetőségek bővítése.

Kismértékű a város gyalogosjárdával való lefedettsége, a gyalogos keresztezések fejlesztése, a szabályos, balesetmentes átkelést biztosító átjárók kiépítése elengedhetetlen. A településen szükséges lenne több kilométer járda építésére. Ezek közül kiemelt szerepet kell, hogy kapjon az 52. számú főút melletti a hozzá kapcsolódó gyalogátkelőhelyek kialakításával együtt. Az 52-es főút mentén jelenleg a gyalogosok a kerékpárutat használják. Nem halogatható járda építése még a Rév utcában, ahol jelenleg az 51344 jelzésű bekötő utat használják a gyalogosok, kerékpárosok a járművek mellett. A meglévő járdák 30-40%-a felújítandó állapotban van.

Tekintettel arra, hogy hatalmas a településen áthaladó főutak forgalma és az elkerülő utak kivitelezése késik, az önkormányzat folyamatosan keresi a megoldást, fejlesztési lehetőséget a forgalom csillapítására, közlekedésbiztonsági intézkedésekre a gyalogosok, kerékpárosok védelme érdekében. A forgalom csillapítására lenne szükség az 51-es számú úton is, többek között az Aranykulcs téren átvezető szakaszon és az általános iskola előtti szakaszon is. Igen balesetveszélyes a Rév utca is, főleg ha uszályberakás van a Dunán. Egymást érik a hatalmas méretű és súlyú járművek és nincs se kerékpárút se járda. A település vezetősége elsősorban sebesség csökkentésre irányuló intézkedések bevezetését preferálja.

A központban, a legnagyobb forgalomvonzó létesítmények közvetlen közelében van a legnagyobb igény a parkolóférőhely szám bővítésre: Aranykulcs tér, Béke tér, Posta utca, Törley Bálint utca, Mester utca, Kossuth Lajos utca közelében.

2.7 KÖZMŰVESÍTÉS, KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS KATASZTRÓFAVÉDELEM

Víziközművek kapcsán pozitívumként kell megemlíteni, hogy az ivóvíz minőség javító programnak köszönhetően már megfelelő minőségű ivóvíz áll a lakosság rendelkezésére. Ugyan Solt szennyvízcsatorna hálózat kapcsán jól ellátott településnek minősül, hiszen 95%-ban már kiépült a rendszer, sajnos a szennyvíztisztító telep korszerűsítésre szorul, körülbelül 600 millió Ft-os fejlesztési igény merült fel.

Solt mezőgazdasági jellegű település, rendelkezik az öntözéshez szükséges jó adottságokkal, több csatorna is képes biztosítani az öntözéshez szükséges vízmennyiséget. Mindemellett azonban ár- és belvízveszélyes településről van szó, mely köszönhető a Duna közelségének, valamint a mélyfekvésű területeknek egyaránt.

A települési infrastruktúra szempontjából előnyös, hogy a földgázelosztó hálózat a település teljes belterületén már kialakításra került. A megújuló energia alkalmazásának terén kiemelt jelentőséggel bír, hogy a közelmúltban távhő-rendszer is kiépítésre került, mely több önkormányzati intézményt lát el fűtési melegvízzel, központi helyén biomassza kazánmű üzemel, mely 1 megawatt

teljesítménnyel látja el feladatát. Sajnos Solt termálvíz kincsben nem túl gazdag, egy kút került kialakításra régmúltban, ami már szinte teljesen elapadt.

Villamos energiaellátás kapcsán meg kell említeni, hogy a belső 20KW energiaellátás 3 gerincvezetékről megoldott sugaras leágazással, így egy gerincvezeték feszültségmentesítésekor az egész központi belterület áram nélkül marad, mely az üzemeltetés szempontjából nem túl előnyös. Negatívumként említhető, hogy a közvilágítás elavult, így korszerűsítésre szorul, továbbá annak hálózatát is bővíteni szükséges. Probléma továbbá, hogy a nagy energiafogyasztó iskolák esetében még nem került kiépítésre napelem-rendszer, mely segítségével jelentős megtakarítás keletkezhetne az iskolák üzemeltetési költségében.

Elektronikus hírközléssel a település jól ellátott, 98%-ban a város szélessávú internettel és kábeltelevízióval lefedett, valamint a 4G mobilinternet is rendelkezésre áll.

Nitrogén-dioxid és porszennyezettség alapján Solt Város levegőjének minősége megfelelő, mely többek között annak is köszönhető, hogy nincs jelen olyan összefüggő iparterület, mely komolyabb légszennyezést okozna.

A Paksi Atomerőmű 30 km-es körzetében található a település, így sugárzás szempontjából veszélyeztetett településnek minősül.

3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

3.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

3.1.1. A FOLYAMATOK ÉRTÉKELÉSE

TÁRSADALOM
• Solt város népessége folyamatosan, jelentős mértékben csökken. A halálozások száma rendre meghaladja a születésszámot, emellett a város vándorlási egyenlege is negatív. • A 60 év felettiek száma a két népszámlás között emelkedett, míg a 14 év alattiak száma csökkent. Ha ez a tendencia folytatódik, akkor jelentős többlet terhet jelent majd a szociális eltartó rendszerre. • A két, legnagyobb népességszámmal jelenlévő nemzetiség a cigány és a német. A népszámlálások között jelentősen emelkedett azoknak a száma, akik ezen kisebbségekhez tartozónak vallották magukat. • A lakosság munkaerőpiaci helyzetét rontja, hogy bár a lakosság legmagasabb iskolai végzettség emelkedik, még mindig messze elmarad a megyei átlagtól. • Solt munkanélküliségi helyzetképe Bács-Kiskun megye egészéhez hasonló, a munkanélküliségek száma gyorsabb ütemben csökken, mint a lakosságszám. A munkanélküliek megoszlása kor szerint egyenletes, nagy százalékban alacsony iskolai végzettségűek, durván 60%-uk nő. • Részben a javuló foglalkoztatási helyzetnek köszönhetően 2010 óta a lakosok jövedelmi helyzete javul, a két népszámlálás között jelentősen javult az életminőségük. A segélyezettek száma csökken. • A településre szegregálódás nem jellemző.
GAZDASÁG
• Solt komoly mezőgazdasági hagyományokkal rendelkező település, a 20. század második felében megalapított termelőszövetkezetek a mezőgazdaság fejlődésnek meghatározó szereplői voltak. A szocialista iparosítás révén elindult az ipar, elsősorban az építő- és feldolgozóipar fejlődése, az akkor létrejött családi vállalkozások mára meghatározó jelentőségűvé nőtték ki magukat. • Az országos tendenciáknak megfelelően az 1990-es évek után Solton is az ipari termelés visszaszorulása és a szolgáltatások elterjedése jellemző, mezőgazdasági múltjának köszönhetően azonban primer szektora a globális trendekkel ellentétben továbbra is kiemelkedő szereppel bír. • Solt város mint turisztikai desztináció az ezredforduló óta folyamatosan háttérbe szorul a térségén belül, a vendégéjszakák számában jelentős a csökkenés.

- A solti vállalkozásokon belül az egyéni vállalkozók, valamint az mikro- és kisvállalkozások erőteljes túlsúlya figyelhető meg. 250 főnél többet foglalkoztató nagyvállalkozás még nem települt be a városba.
- A város gazdasági versenyképességét a jó elérhetőségi idők mellett sajnos rontják a lakosság relatíve alacsony képzettségi mutatói, illetve a gazdasági szereplők csekély K+F+I aktivitása.
- Az ingatatlanpiac mind a kínálati, mind a keresleti viszonyok tekintetében meglehetősen állandó, az ingatlanárak valamelyest emelkedni látszanak a kistérségben.
- Az önkormányzati költségvetés stabil, az elmúlt három évet pénzmaradvánnyal zárta.

KÖRNYEZET

- Jelenlegi állapotukban a várost érintő főutak túlterheltek, a belterületen növekvő környezeti terhelést okoznak, az elkerülők hiányában pedig minőségükben romlásra lehet számítani. Több beruházás áll előkészítés alatt ezen problémák orvoslása céljából. A belterületi közúthálózat hossza az utóbbi években nem változott, jelentős része felújításra szorul.
- A város szennyvízcsatorna-hálózata köszönhetően az elmúlt évek fejlesztéseinek, alkalmas arra, hogy a növekvő mennyiségű keletkező szennyvizeket elvezesse.
- Az önkormányzat az elmúlt években számos olyan beruházást valósított meg, melyek az intézmények energiahatékony üzemeltetése irányába mutatnak, ebben a tekintetben Solt térségi szinten élen jár.
- Városi rang ellenére a városkép inkább falusias jelleget mutat a zömmel földszintes beépítés miatt.

3.1.2. A TELEPÜLÉS ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÉNYEZŐK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

Az alábbi PEST-SWOT[7] mátrix segítségével feltárhatók a település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők.

[7] PEST- political, economic, socio-cultural, technological

SWOT- Strengths – erősségek, Weaknesses – gyengeségek, Opportunities – lehetőségek, Threats - veszélyek

	BELSŐ		KÜLSŐ	
	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
POLITIKAI, JOGI	• Solt Város Önkormányzat térségi szerepkörrel rendelkezik • Solt kisméretű ingázó övezet, és Újsolt, Dunaegyháza, Dunatetétlen és Apostag települések körzetközpontjának számít • Stabil, kiegyensúlyozott, hitelképes önkormányzat • Jól szervezett önkormányzati feladatellátás • Helyi jogszabályok védik a fontos táji értékeket • Kalocsai Többcélú Kistérségi Társulás adta lehetőségek	• Védettség gyakorlatban történő utánkövetésének hiánya	• A majd megépülő elkerülő utak és az autópálya új szakasza nagy mértékben fog javítani a település térségi kapcsolatain.	• Országos szinten csúsznak a pályázati források • M8 kivitelezése késik, ami nehezíti a település belső áru- és személyszállítását, nemzetközi fuvarozási vérkeringésbe való kapcsolódását. • 51,52,53-as főutak Soltot elkerülő szakaszainak megvalósítása késik. • Jogszabály-módosításokból adódó gazdasági-társadalmi-környezeti bizonytalanság
GAZDASÁGI	• Gazdálkodásra alkalmas talajtípusok, területek nagy aránya • Olcsó mezőgazdasági termelés a helyi gazdálkodóknak a rendelkezésre álló öntözőcsatornáknak köszönhetően. • A távhő rendszerre rácsatlakozott több intézménynek köszönhetően csökken az önkormányzat kiadása a fent említett intézmények üzemeltetése során. • Kiváló logisztikai adottságok, külső közúti kapcsolatok kedvezőek: három főút keresztezi itt egymást (51, 52, 53). • A környékbeli nagyobb vállalkozások saját hatáskörben szerveznek céges járatokat az ingázás hatékonyabbá tétele érdekében.	• A vállalkozások csökkentő száma • A belterület erősen széttagolt, igen nagy területen helyezkedik el. • Versenyképességet rontó közlekedési problémák: távoli a kapcsolat az autópályával, alacsony a kiépített utak aránya, a burkolt utak állapota átlagos vagy felújításra szorul, Az önkormányzati tulajdonban lévő átereszek zöme felújításra szorul, a város hídjai aggasztó állapotban vannak, vasúti közlekedés nincs Solton, alacsony a kerékpárosok részaránya a forgalomban. • A heti nagybevásárlásoknál előnyben részesítik a környékbeli városokban lévő bevásárlóközpontokat. • 10+ fős vállalkozások (különösképpen KKV-k) csekély aránya	• Kecskeméttel/ Budapesttel való kapcsolat és kooperáció sok lehetőséget rejt (ingázás, szállítmányozás) • Révbér bővítésére a dunai közlekedés fellendülésével nagy esélyek kínálkoznak, ezzel fejlődne Solt személyforgalmi kikötője. • A vonzáskörzetekből Soltra áramló hivatásforgalom élénkítő hatással lehet a település kereskedelmére. • 2014-2020-as uniós fejlesztési források • A város számára további fejlesztési forrást jelent a Jövőnk Energiája Program.	• Gazdasági folyamatokban történő megtorpanás • Importtal érintett vállalkozások esetén erősödő forint, exporttal érintett vállalkozások esetében gyengülő forint • Környező nagyvárosok elszívó-ereje, „brain drain”

	BELSŐ		KÜLSŐ	
	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
	• A Dunaföldvár és Solt közötti Beszédes József- hídon az ország kelet- nyugati közúti (52. sz. főút) forgalmának számottevő része halad át. Ez az egyetlen kapcsolat Dunaújváros és Szekszárd között. • Sikeres építő- és feldolgozóipari vállalkozások megléte • Stabil önkormányzati költségvetés • Kiemelkedő pályázati aktivitás • A kerékpáros útvonalak fejlesztése javítja a kerékpáros turizmus feltételeit. • Solt „új város" kategóriába tartozik, a jól körülhatárolt városközpont most van kialakulóban, ebben rengeteg lehetőség rejlik. • Szakképesítéssel rendelkező, helyi munkaerő forrás rendelkezésre áll	• Helyi tájértékek (pl. Tétel-hegy, Duna part) promotálásának hiánya • Kevésbé körvonalazódott önkormányzati gazdaságfejlesztési tevékenység • A város turisztikai értékeinek minimális népszerűsítése		
TÁRSADALMI	• Aktív közösségi élet • Alacsony arányú kisebbség • Kevés a társadalmi konfliktus • A településen szegregálódás nem figyelhető meg • csökken a segélyezettek száma, csökken a munkanélküliek és az eltartott népesség száma • Közszolgáltatások széles köre elérhető a lakosság számára • Önkormányzat hatása a foglakoztatásra a közmunka program által	• Csökkenő lakosságszám • Bizonyos közszolgáltatások csak a megyeszékhelyen/ járásközpontban érhetők el • Kevés a biztonságos gyalogos és kerékpáros út a lakkosságnak. • Középfokú oktatás, bölcsődei ellátás és a szakellátás hiánya • Elöregedő lakosság • A családok életkörülményei nem a megyei és az országos tendenciáknak megfelelően alakulnak • Folyóvízi kulturális hagyaték csekély továbbélése	• Települési élhetőséget növelő közlekedési beruházások népességmegtartó képességét növelik • Jövőbeli hiányszakmák által kevésbé érintett a település • Duna-mente kulturális és táji értékeinek megőrzésére irányuló megyei és országos törekvések	• Budapest és Kecskemét népesség-elszívó ereje nő • Fiatalok külföldi munkavállalás miatt elhagyják a várost

	BELSŐ		KÜLSŐ	
	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
	• Dunaföldvár és Dunaújváros településekre leginkább menetrendszerinti járatokkal ingáznak, a járatszámok igazodnak az igényekhez. • A volán közösségi közlekedési rendszer kiépítettsége megfelelő jól szervezett.	• Jelentős területen fekvő, de elszórtan lakott tanyás részek vannak a településen, melyek infrastruktúrával való ellátása nehezen kivitelezhető gazdaságosan. • Jelentős átmenő forgalommal járó balesetveszély • Vasúti vonalon szünetel a személyforgalom.		
TECHNOLÓGIAI	• Ivóvíz minőség javító programnak köszönhetően felújításra került az ivóvíz hálózat. • A földgázelosztó hálózat a település teljes belterületén már kialakításra került. • több önkormányzati intézményt ellátó biomassza alapú távhőrendszer került kiépítésre • Kiforrott, magas technológiai színvonalat képviselő feldolgozóipari vállalatok megléte (ATEV, Trigo) • A térség földtani viszonyai kellően felmértek	• A termálvízkút nagyon régi, és már szinte teljesen elapadt. • A szennyvíztisztító telep korszerűsítésre szorul. • A belső 20KW energia ellátása a településnek 3 gerincvezetékről történik sugaras leágazással, így 1 gerincvezeték feszültségmentesítésekor az egész központi belterület áram nélkül marad. • A közvilágítás korszerűsítésre szorul, továbbá bővíteni is szükséges a hálózatot. • A nagy energiafogyasztó iskolák esetében még nem került kiépítésre napelemrendszer. • Autóbuszmegállók kiépítettsége, felszereltsége elavult. A központi buszmegálló fedetlen. • Egyes belterületi csomópontok közlekedésbiztonsági szempontból fejlesztésre szorulnak. • Kevés a fedett kerékpártároló	A kecskeméti főiskolai és egyetemi képzések bővülése és színvonalának emelkedése ösztönzően hathat a megyében lévő vállalkozások K+F+I tevékenységére is	• Tömegközlekedési szolgáltatások beszűkülése • A jövőben számolni kell új autóbusz pályaudvar létesítésével egy megfelelőbb csomópontban, ha ez nem történik meg, a közösségi közlekedés használata egyre kevésbé lesz imponzás megoldás az ingázásra a lakosság körében. • Tovább amortizálódnak az amúgy is felújításra szoruló belső utak a fejlesztések elmaradása és az elkerülő utak kiépítésének csúszása esetén.

	BELSŐ		KÜLSŐ	
	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
		• K+F szektor hiánya • Gépesített, intenzív földhasználat		
KÖRNYEZETI	• Mezőgazdasági jellegű település, jó lehetőségek állna rendelkezésre az öntözéshez. • Nitrogén-dioxid és porszennyezettség alapján a levegő minősége megfelelő, nincs jelen olyan összefüggő iparterület, mely komolyabb légszennyezést okozna. • Természetes élőhelyek (Duna ártér, ürgés gyep, tanúhegyek) • Önkormányzati intézmények energiahatékony üzemetetése • Természetvédelem köré szerveződő civil szervezetek (pl. Kopolya Természetbarát és Horgászegyesület)	• Ár- és belvízveszélyes település. • A település centrumán átmenő észak- déli és keleti- nyugati irányokban egyaránt megmaradt a jelentős átmenő forgalom miatt a belső úthálózaton erős zaj- és környezetterhelés. • Túlterhelt városközpont az elkerülő utak hiányában.	• Felkapott téma a környezetkímélő közlekedés • Országos Környezeti Kármentesítési Program Kiemelt Kármentesítési Területek közé vette Solt települést. • Gazdálkodásra alkalmas talajtípusok, területek nagy aránya	• A Paksi Atomerőmű 30 km-es körzetében található a település, így veszélyeztetett településnek minősül. • Növekvő forgalom egészségkárosító hatásai. • Szárazodás, extrém vízháztartási szélsőségek (belvíz, aszály) előfordulása

3.1.3. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS -RENDEZÉS KAPCSOLATA

Solt Város Önkormányzat jelen dokumentum és az Integrált Településfejlesztési Stratégia elkészíttetésével, a Településfejlesztési Koncepció felülvizsgálatával kívánja meghatározni a fejlesztési célokat, mind közép-, mind hosszútávon. Ezen vizsgálatok, koncepciók és stratégiák elfogadását követően a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint a településrendezési eszközök felülvizsgálatára is sor fog kerülni várhatóan 2017-ben.

Az elkészítendő fejlesztési stratégiában meghatározott célok a településrendezési tervben és a helyi építési szabályzatban átvezetésre fognak kerülni.

3.2. PROBLÉMATÉRKÉP/ÉRTÉKTÉRKÉP

58. ábra: Solt város problématérképe

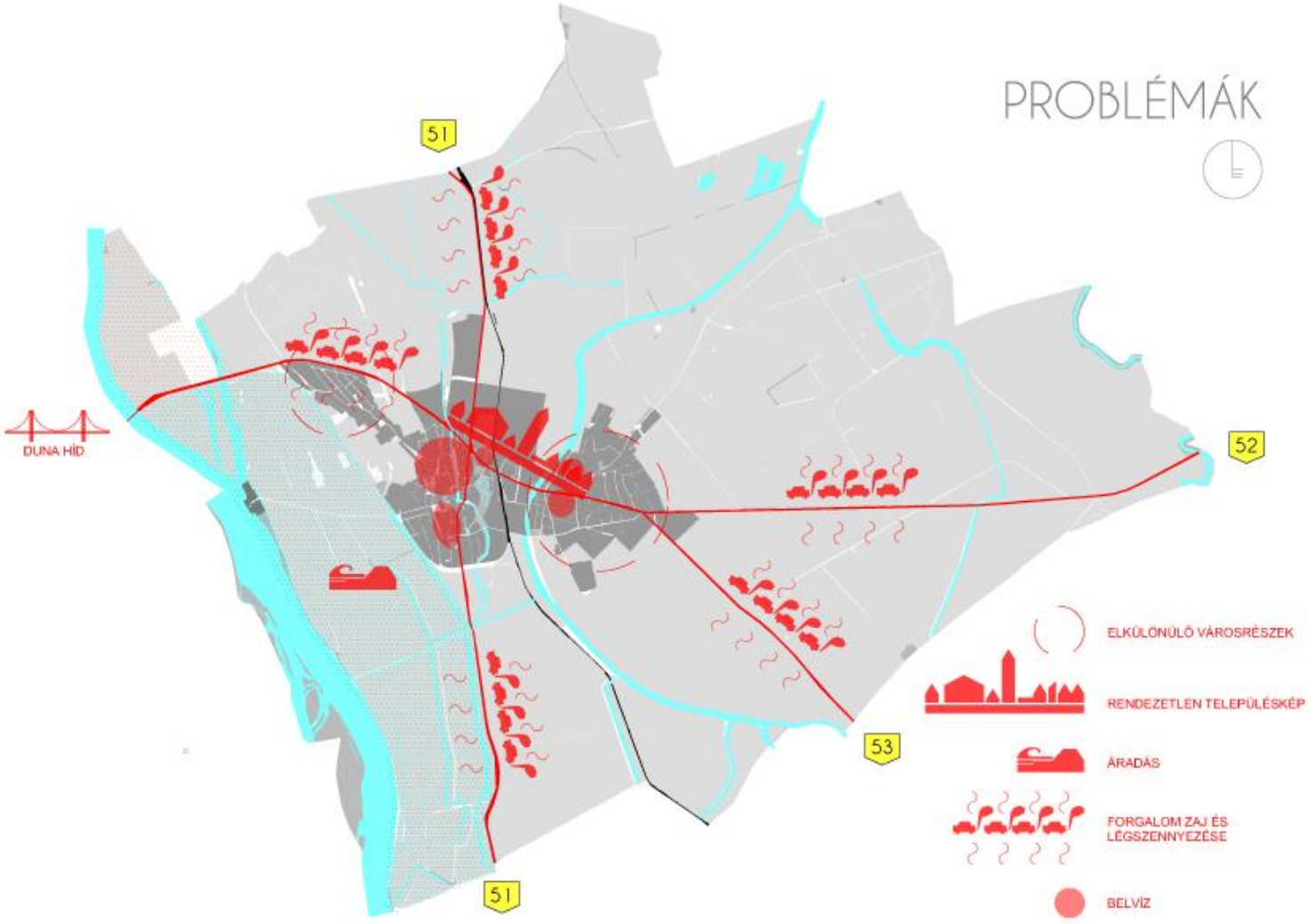

Forrás: saját szerkesztés (2016)

59. ábra: Solt város értéktérképe

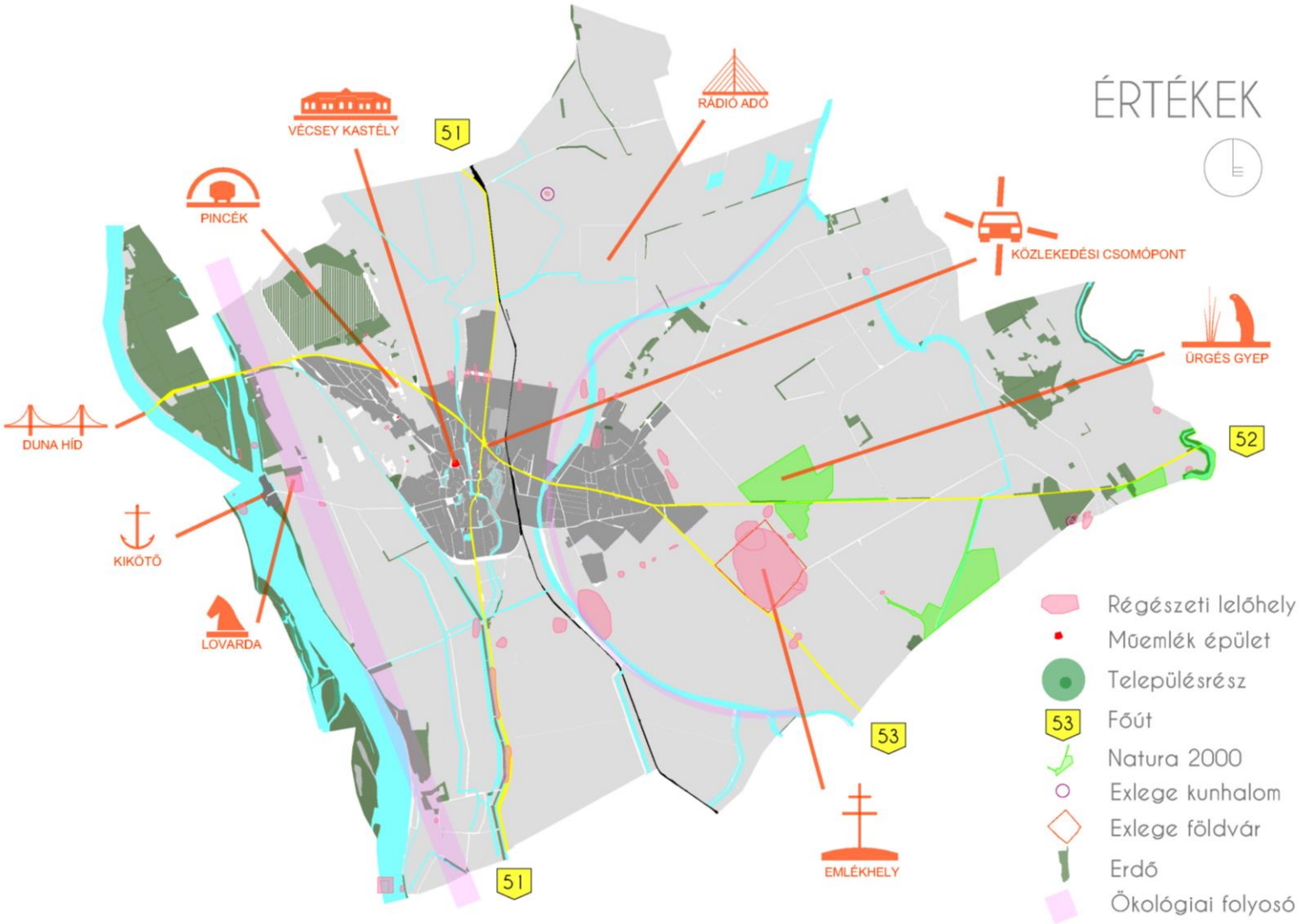

Forrás: saját szerkesztés (2016)

3.3. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

3.3.1. TELEPÜLÉSRÉSZEK KIJELÖLÉSE, PONTOS LEHATÁROLÁSA, A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA, A LEHATÁROLT TELEPÜLÉSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA

Solton a város méretéből adódóan négy városrész került lehatárolásra. A városrészi jellemzők a KSH által szolgáltatott adatok (lásd melléklet) alapján kerültek meghatározásra.

60. ábra: Solt városrészi felosztása

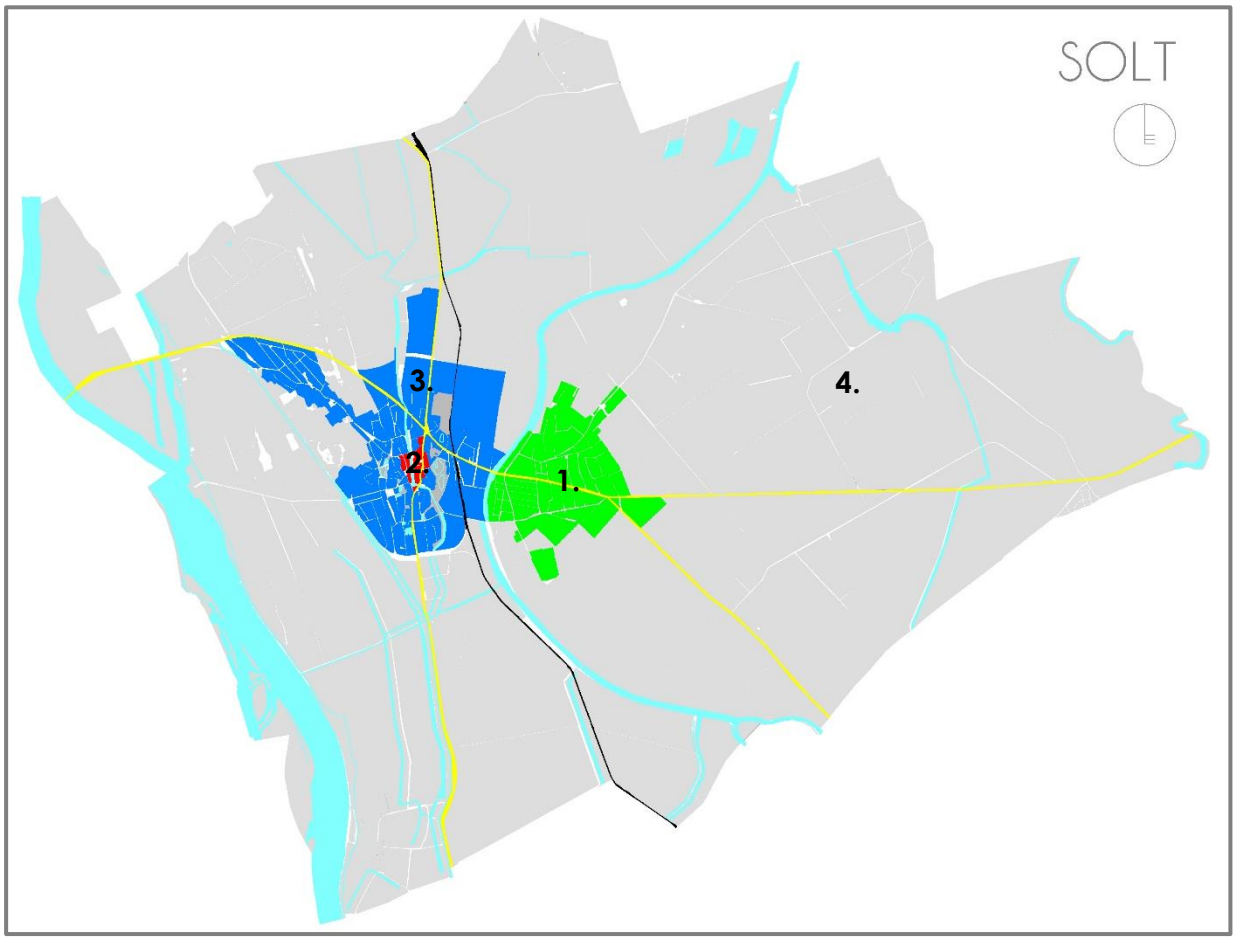

Forrás: saját szerkesztés 2016.

1. Kissolt (a fenti ábrán zölddel jelölve)
2. Központi belterület (a fenti ábrán pirossal jelölve)
3. Egyéb belterület (a fenti ábrán kékkel jelölve)
4. Külterület (a fenti ábrán szürkével jelölve)

1. VÁROSRÉSZ:KISSOLT

61. ábra: Kissolt városrész térképe

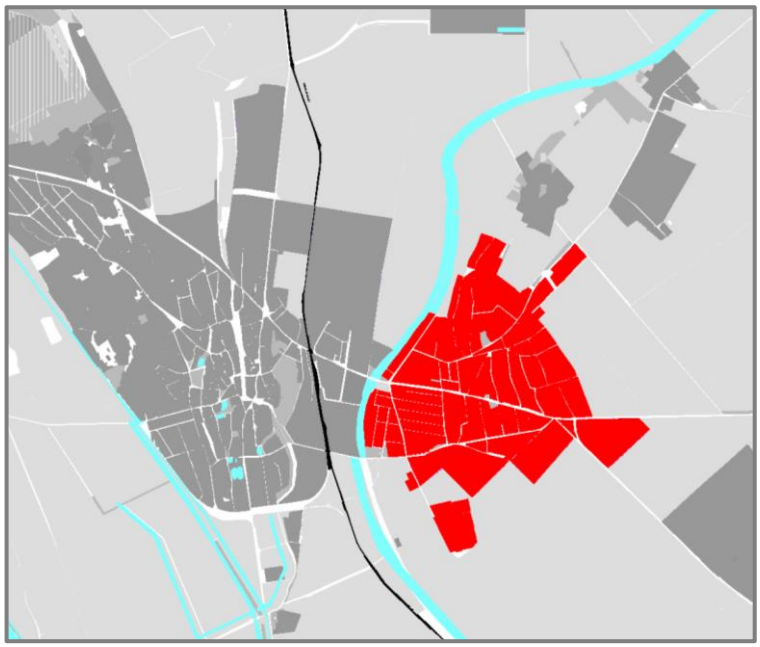

Forrás: saját szerkesztés (2016)

A terület településszerkezeti elhelyezkedése
Kissolt a település belterületén található, a város keleti oldalán. Jól lehatárolható, elkülönülő városrész.
A városrész lehatárolásának indoka
Nem képez szerves kapcsolatot a város többi belterületi részével. A Nagyéri-csatorna természetes határként funkcionál a városrész elkülönülésében.
A népesség demográfiai és szociális helyzete
A lakónépesség száma 2173 fő. A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 15,3 %, a 15-59 évesek aránya pedig 61,3 %, a 60 év felettieké 23,4 %. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 57,3 %. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 54,1 %. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül 37,5%. Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) 6,9 %.
Lakókörnyezet minősége
Lakásállomány a városrészen 914 db, melyből az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 11.7 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 8,1 %. Az egyszobás lakások aránya rendkívül alacsony 3,5 %.
Jövőkép
Kissolt minden polgára számára élhető városrész.

2. VÁROSRÉSZ: KÖZPONTI BELTERÜLET

62. ábra: Központi belterület városrész térképe

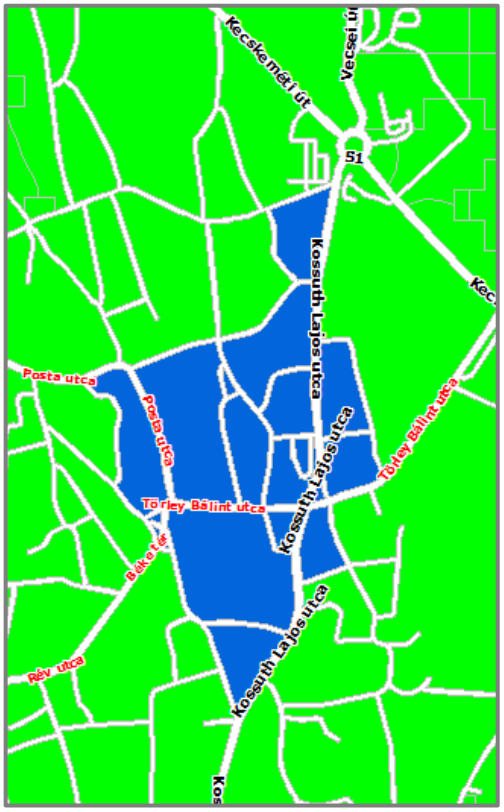

Forrás: saját szerkesztés (2016)

A terület településszerkezeti elhelyezkedése
Révai György utca-Kossuth Lajos utca-Sirály utca-Törley Bálint utca- Vendéglő utca-Tavasz utca- Kossuth Lajos utca- Mester utca-Petőfi Sándor utca- Vécsey tér- Posta utca- Ady Endre utca-Vörösmarty utca
A városrész lehatárolásának indoka
A városközponti terület az intézményellátottsága és városképi megjelenése okán eltér a többi városrésztől.
A népesség demográfiai és szociális helyzete
A lakónépesség száma 313 fő. A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 13,7 %, a 15-59 évesek aránya pedig 55,0 %, a 60 év felettieké 31,3 %. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 57,3 %. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya alacsony a többi városrészhez képest, melynek értéke 29,6 %. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül 34,3 %. Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) 5,8 %, ezen a területen a legalacsonyabb. A felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában 18,3 %, mely többszöröse a teljes városra vetítve és a városrészek vonatkozásában is.

Lakókörnyezet minősége
Lakásállomány a városrészen 166 db, melyből az alacsony komfort fokozatú lakások aránya rendkívül alacsony 1,8 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül csupán 1,4 %. Az egyszobás lakások aránya 7,5 %.
Jövőkép
Gazdasági és társadalmi értelemben vonzó, a hagyományokra épülő, városias arculatot sugárzó központ jön létre.

3. VÁROSRÉSZ: EGYÉB BELTERÜLET

63. ábra: Egyéb belterület városrész térképe (kékkel jelölve)

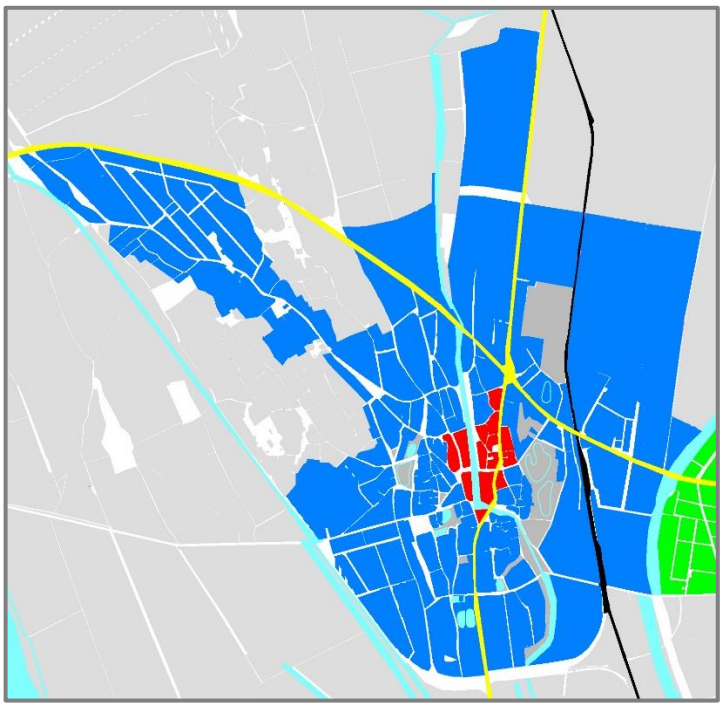

Forrás: saját szerkesztés (2016)

A terület településszerkezeti elhelyezkedése
A város azon belterülete, amibe Kissolt és a központi belterület nem tartozik bele.
A városrész lehatárolásának indoka
A korábban ismertetett két belterületi városrész elkülönül, ezért azok önálló részként jelentek meg, a többi belterületi rész tovább bontása nem indokolt. Ennek köszönhetően egy területében és lakosság számában jelentősen kiterjedt városrész kerül bemutatásra.

A népesség demográfiai és szociális helyzete
A lakónépesség száma 3634 fő. A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya 12,7 %, a 15-59 évesek aránya pedig 63,0 %, a 60 év felettieké 24,3 %. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 58,3 %. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya 46,5 %. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül 36,4 %. Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) 7,0 %.
Lakókörnyezet minősége
Lakásállomány a városrészen 1614 db, melyből az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 9,2 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 7,5 %. Az egyszobás lakások aránya 5,1 %.
Jövőkép
Hozzájárul a település többi területének fenntartható fejlődéséhez, azzal szinergikus kapcsolatban áll, ennek köszönhetően a városrészen jó élni,

4. VÁROSRÉSZ: KÜLTERÜLET

64. ábra: Külterület városrész térképe

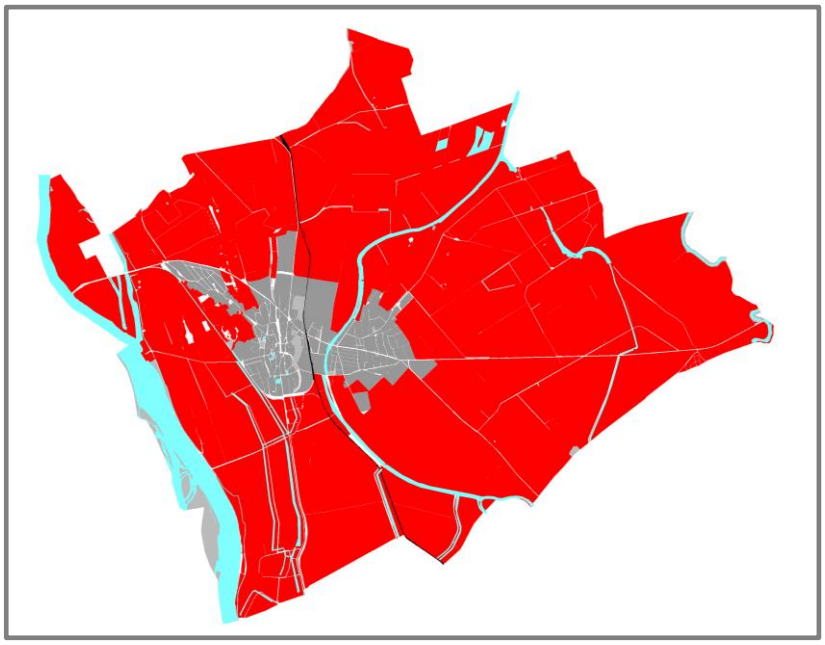

Forrás: saját szerkesztés (2016)

A terület településszerkezeti elhelyezkedése és megközelíthetősége
Solt teljes külterülete.

A városrész lehatárolásának indoka
A belterület három egységre történő szétbontása volt indokolt, a külterület egészen más jellemzőkkel bír, így az a belterülettől elválik. A külterület tovább bontása nem indokolt.
A népesség demográfiai és szociális helyzete
A lakónépesség száma 899 fő. A lakónépességen belül a 0-14 évesek aránya csupán 4,9 %, a 15-59 évesek aránya pedig 84,6 %, a 60 év felettieké 10,5 %. Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül rendkívül alacsony, 14,4 %. Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya azonban jóval magasabb a többi városrészhez viszonyítva, melynek értéke 62,9 %. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 éves) belül 85,7 %, mely megközelítően duplája a többi területhez képest. Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya) 12,7 %. A külterületi városrész rendkívül kedvezőtlen foglalkoztatottsági mutatókkal rendelkezik, ehhez társul az is, hogy a felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában csupán csak 1,7 %.
Lakókörnyezet minősége
Lakásállomány a városrészen 215 db, melyből az alacsony komfort fokozatú lakások aránya 45,6 %. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül 37,3 %. Az egyszobás lakások aránya 16,8 %.
Jövőkép
Külterületen élők megtalálják a számukra kedvező jövedelmező tevékenységet és az ott élés társadalmilag is elismert.

3.3.2. SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

A KSH 2011-es népszámlálási adatain alapuló adatszolgáltatása szerint Solton nem található szegregátum.

MELLÉKLET

Solt - városrész adatok

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálás

Mutató megnevezése	Solt összesen	I. városrész: Kissolt	II. városrész: Központi belterület	III. városrész: Egyéb belterület	IV. városrész: Külterület
Lakónépesség száma	7019	2173	313	3634	899
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	12,6	15,3	13,7	12,7	4,9
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	64,9	61,3	55,0	63,0	84,6
Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	22,6	23,4	31,3	24,3	10,5
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	27,3	28,0	8,1	18,7	56,1
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	7,8	5,7	18,3	9,5	1,7
Lakásállomány (db)	2909	914	166	1614	215
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	12,2	11,7	1,8	9,2	45,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	44,9	37,5	34,3	36,4	85,7
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	17,5	13,0	4,1	9,7	51,6
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	51,0	57,3	57,3	58,3	14,4
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	40,6	42,2	45,1	38,6	47,0
Állandó népesség száma – a mutató a település egészére állítható elő, városrészre nem	6693				
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	48,9	54,1	29,6	46,5	62,9
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	57,5	55,2	55,6	52,7	83,3
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	13,4	13,3	10,1	12,8	22,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	7,2	6,9	5,8	7,0	12,7
A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a lakott lakásokon belül	9,2	8,1	1,4	7,5	37,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	5,5	3,5	7,5	5,1	16,8

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Solt elhelyezkedése Magyarországon és a Kalocsai járásban 7

2. ábra: Solt szerepe az országos közlekedési hálózatban 8

3. ábra: Városhálózati térkép 10

4. ábra: Az OFTK célrendszere 12

5. ábra: A Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Koncepció Javaslattevő részének célrendszere . 15

6. ábra: OTrT 1. sz. melléklet, 2014 19

7. ábra: BKMTrT 2. sz. melléklet 2011. 21

8. ábra: Kivonat az érvényes településszerkezeti tervből 26

9. ábra: A lakónépesség korösszetétele 2001 29

10. ábra: A lakónépesség korösszetétele 2011 29

11. ábra: Solt település nemzetiségeinek aránya (2001, 2011) 31

12. ábra: A lakosság megoszlása legmagasabb iskolai végzettség szerint Solton és Bács-Kiskun megyében 32

13. ábra: Regisztrált munkanélküliek száma 33

14. ábra: Segélyezés összetétele 2011-2016 között 33

15. ábra: Munkanélküliek végzettség szerinti eloszlása évenként 34

16. ábra Munkanélküliek életkor szerinti eloszlása Solton 35

17. ábra: Munkanélküliek életkor szerinti megoszlása 36

18. ábra: Munkanélküliek nemek szerinti eloszlása 37

19. ábra: SZJA alapot képező jövedelem alakulása Solton 37

20. ábra: Működő egyéni és társas vállalkozások száma Solton nemzetgazdasági áganként 2014-ben 52

21. ábra: Mezőgazdasági vállalkozások aránya az összes működő vállalkozás vonatkozásában. 53

22. ábra: Ipari tevékenységet végző működő vállalkozások számának alakulása Solton 54

23. ábra: A vendégéjszakák és kereskedelmi férőhelyek számának alakulása Solton 100 lakosra vetítve 56

24. ábra: Működő vállalkozások létszám-kategóriánkénti megoszlása 57

25. ábra: A 7 éves vagy idősebb lakosság legmagasabb iskolai végzettsége (2011) 60

26. ábra: A solti lakásállomány összetételének alakulása (2012-2014) 61

27. ábra: Kínálati és értékesítési árak az ingatlanpiacon 2015-ben Bács-Kiskun megyében és a Kalocsai kistérségben (Ft/m2) 62

28. ábra: Solt Város Önkormányzat költségvetésének alakulása 2013 és 2015 között 63

29. ábra: Felszíni talajformák megoszlása Solton 76

30. ábra: Pincesor 78

31. ábra: Részlet Bács-Kiskun megye országos és térségi jelentőségű tájképvédelmi övezeteinek térképéről 79

32. ábra: „Ex lege" védett és természeti területek Solton 80

33. ábra: Részlet Bács-Kiskun megye országos jelentőségű ökológiai hálózatát bemutató térképéről 81

34. ábra: Solt vízrajzi térképe 84

35. ábra: Solt településszerkezeti terve Beépítésre nem szánt terület- zöldterület 86

36. ábra: Első Katonai Felmérés (1763-1787) 89

37. ábra: Második Katonai Felmérés (1806-1869) 89

38. ábra: Harmadik Katonai Felmérés (1869-1887) 90

39. ábra: Érvényes településszerkezeti terv 90

40. ábra: Solt település struktúrájának megjelenítése 93

41. ábra: Az 51.,52. és 53-as főutak találkozása Solton 101

42. ábra: Solt belterületi legforgalmasabb útjainak térképi ábrázolása 103

43. ábra: 51. jelzésű másodrendű főút forgalma a 77 + 746 és 85 + 234 szelvények között 106

44. ábra: 52. jelzésű másodrendű főút forgalma a 50 + 970 és 54 + 130 szelvények között 108

45. ábra: 53. jelzésű másodrendű főút forgalma a 0 + 100 és 2 + 577 szelvények között 110

46. ábra: 5105. jelzésű összekötő út forgalma 11 + 900 és 13 + 317 szelvények között 112

47. ábra: 5216. jelzésű összekötő út forgalma 0+000 és 3+258 szelvények között 114

48. ábra: 51344. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 312 szelvények között 116

49. ábra: 52125. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 428 szelvények között 118

50. ábra: 52124. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 9 + 681 szelvények között 120

51. ábra: 52321. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0+000 és 1+446 szelvények között 122

52. ábra: 53301. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0 + 000 és 0 + 162 szelvények között 124

53. ábra: Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban bekapcsolt lakások száma 132

54. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége 132

55. ábra: A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett összes szennyvíz mennyisége 133

56. ábra: Lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége 144

57. ábra: Lakosságtól hagyományos módon elszállított hulladék mennyisége 144

58. ábra: Solt város problématérképe 163

59. ábra: Solt város értéktérképe 164

60. ábra: Kissolt városrész térképe 166

61. ábra: Központi belterület városrész térképe 167

62. ábra: Egyéb belterület városrész térképe 168

63. ábra: Külterület városrész térképe 169

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. táblázat: Solt közigazgatási területével határos Bács-Kiskun megyei települések településrendezési tervei 23

2. táblázat: Solt népességszám változása (2001,2011,2013,2016) 27

3. táblázat: Solt város népmozgalmi adatai 2001, 2011, 2013 28

4. táblázat: Eltartott népesség és öregedési index 30

5. táblázat: Egyéni vállalkozók, kistermelők és társas vállalkozások számának alakulása Solton 38

6. táblázat: Segélyezés esetei Solton (2009, 2011, 2013) 38

7. táblázat: Háztartások, családok életkörülményei (2001, 2011) 39

8. táblázat: Az általános iskolai intézmények és azok legfontosabb adatai 44

9. táblázat: Hátrányos helyzetű gyermekek az iskolai és óvodai ellátásban Solton 45

10. táblázat: A 2013-2017 Helyi Esélyegyenlőségi Program főbb következtetései 48

11. táblázat: Egy főre jutó bruttó hozzáadott érték Bács-Kiskun megye egyes városaiban 51

12. táblázat: Szolgáltató tevékenységet végző működő vállalkozások Solton 55

13. táblázat: Solt egyes elérhetőségi mutatója 2015-ben 58

14. táblázat: Solt Város Önkormányzatának uniós projektjei a 2007-2013 időszakban 67

15. táblázat: Induló közmunka-programok és foglalkoztatottaik száma Solton 2013 óta 69

16. táblázat: Solt Város Önkormányzatnak bérlakás-állománya 70

17. táblázat: Szántóföldi- és kerti kultúra termesztett növényei Solton 78

18. táblázat: Területi adatok 92

19. táblázat: Solt város területének művelési ág szerinti megoszlása 92

20. táblázat: Nagyobb és értékesebb forgalomképes területek 94

21. táblázat: A napi ingázók megoszlása Solton 2011-ben 100

22. táblázat: Solt közútjainak összhosszúsága 2010-2014 között 102

23. táblázat: 51. jelzésű másodrendű főút forgalma a 77 + 746 és 85 + 234 szelvények között 105

24. táblázat: 52. jelzésű másodrendű főút forgalma a 50 + 970 és 54 + 130 szelvények között 107

25. táblázat: 53. jelzésű másodrendű főút forgalma a 0 + 100 és 2 + 577 szelvények 109

26. táblázat: 5105. jelzésű összekötő út forgalma 11 + 900 és 13 + 317 szelvények között 111

27. táblázat: 5216. jelzésű összekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 258 szelvények között 113

28. táblázat: 51344. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 312 szelvények között 115

29. táblázat: 52125. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 3 + 428 szelvények között 117

30. táblázat: 52124. jelzésű bekötő út forgalma 0 + 000 és 9 + 681 szelvények között 119

31. táblázat: 52321. jelzésű állomáshoz vezető út forgalma 0+000 és 1+446 szelvények között.... 121

32. táblázat: 53301. jelzésű út forgalma 0 + 000 és 0 + 162 szelvények között..... 123

33. táblázat: Baleseti statisztika 2010-2014 Solton..... 124

34. táblázat: Közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban bekapcsolt lakások száma 131

FELHASZNÁLT IRODALOM

KÖNYVEK, TANULMÁNYOK, KUTATÁSI ANYAGOK

Dr. Nagy Béla (1990): Solt nagyközség monográfiája, Solt Monográfiájáért Alapítvány, Solt.

Szondi Miklós (2007): Solt városa. Helytörténeti gyűjtemény, ismeretterjesztő könyv

MTA Üzemtani Intézetének 1960-as tájkutatási programja

TERÜLETFEJLESZTÉSI ÉS –RENDEZÉSI DOKUMENTUMOK

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció
http://www.terport.hu/webfm_send/4204 (Letöltve: 2016.11.02)

Országos Területrendezési Terv

Országos közutak keresztmetszeti forgalma, az országos közúthálózat átlagos napi forgalma kiadványok

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója I. Helyzetelemzés
http://www.bacskiskun2020.hu/Bacs-Kiskun-2020_a23 (Letöltve: 2016.10.30)

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Koncepciója II. Javaslattevő fázis
file:///C:/Users/user/Downloads/bkm2020javaslatfazis%20(1).pdf (Letöltve: 2016.10.30)

Bács-Kiskun Megye Területfejlesztési Programja
file:///C:/Users/user/Downloads/bkm2020program%20(5).pdf (Letöltve: 2016.10.30)

Bács-Kiskun Megye Integrált Területi Programja
file:///C:/Users/user/Downloads/bkm2020itp3%20(2).pdf (Letöltve: 2016.10.30)

Bács-Kiskun Megye Területrendezési Terve

Bács-Kiskun Megye Turizmusfejlesztési Terve

Solt Város Önkormányzatának 2015-2019. Évi Gazdasági Programja
www.solt.hu/files/hirdetmeny/gazdasagi_program_2015_2019.doc (Letöltve: 2016.10.05)

Solt Város Helyi Fenntarthatósági Programja (Local Agenda 21)

Solt Város Településfejlesztési Koncepciója 2007

Solt Város Területrendezési Terve

Solt Város Környezetvédelmi Programja

Solt Város Önkormányzat Árvíz- és Belvízvédelmi Terve

Solt Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőséi Programja 2013-2017

Kerékpáros Fenntartási Terv a „Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés" (TOP-1.2.1-15) keretében megvalósítandó „Solt- Dunatetétlen- Akasztó turisztikai célú kerékpárút fejlesztése" című projekthez (2016.)

A SOLTI ÜRGÉS GYEP kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület (HUKN20007) Natura 2000 fenntartási terve

Az izsáki regionális hulladékgazdálkodási rendszer önkormányzatainak hulladékgazdálkodási terve. 2004-2008

JOGSZABÁLYOK

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2008. (VII.7.) önkormányzati rendelete a helyi építési szabályzat és szabályozási terv megállapításáról

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2004. (IX.20.) rendelete az önkormányzat tulajdonában álló lakások bérletéről és elidegenítéséről

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 20/2013. (XII.05.) önkormányzati rendelete az önkormányzat vagyonáról és a vagyongazdálkodás szabályairól

Solt Város Önkormányzat 11/2003. (IV.15.) rendelete az önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról

Solt Város Önkormányzat 17/2001. (XII.05.) rendelete a helyi temetőről

Solt Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata

Solt Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Ügyrendje

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2016. (II.18.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2016. évi költségvetéséről

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2014. (IV.29.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2013. évi költségvetésének végrehajtásáról

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015. (IV.30.) önkormányzati rendelete Solt Város Önkormányzat 2014. évi költségvetésének végrehajtásáról

Solt Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2016. (IV.25.) önkormányzati rendelete az önkormányzat 2015. évi költségvetésének végrehajtásáról

INTERNETES FORRÁSOK

http://www.bacskiskun2020.hu/

http://www.castrumtetel.hu/

http://fejlesztes.bacskiskun.hu/

http://www.ksh.hu/

http://mapire.eu

www.met.hu

www.njt.hu

http://otthonterkep.hu/

http://www.pincefalvak.hu/

http://www.solt.hu/

www.tajepiteszek.hu

https://www.teir.hu/

http://www.vecseysuli.hu/